Podpisany przez:
Alicja Stefanowska
dnia 26 marca 2021 r.

UCHWAŁA NR BRM.0007.32.2021

RADY MIEJSKIEJ W OLECKU

z dnia 26 marca 2021 r.

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko

Na podstawie art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.[1)]) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, zwaną dalej „studium".

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) tekst studium, stanowiący załącznik nr 1a i 1b,

2) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta, stanowiący załącznik nr 2,

3) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy, stanowiący załącznik nr 3,

4) rysunek kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta, stanowiący załącznik nr 4,

5) rysunek kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy, stanowiący załącznik nr 5,

6) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag, o których mowa w art. 11 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące załącznik nr 6,

7) dane przestrzenne, o których mowa w art. 67 a ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące załącznik nr 7.

§ 2. Traci moc uchwała Nr ORN.0007.94.2015 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, z późniejszymi zmianami.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Alicja Stefanowska

[1)] Zmiany tekstu jednolitego niniejszej ustawy zostały opublikowane w Dz. U. z 2020 r. poz. 471, 782, 1086 i 1378; Dz. U. z 2021 r. poz. 11.

Załącznik Nr 1a do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY OLECKO

Tekst ujednolicony

CZĘŚĆ PIERWSZA

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY

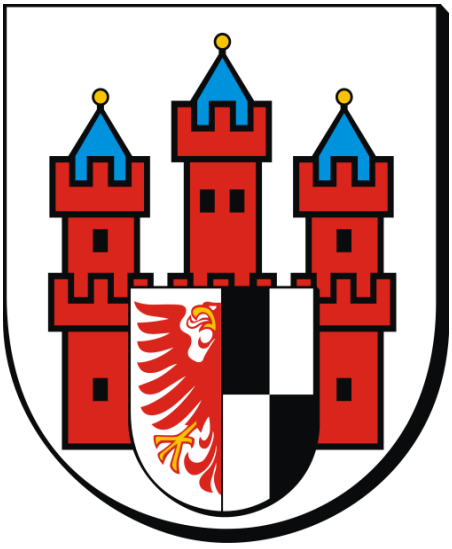

OLECKO

SPORZĄDZAJĄCY – BURMISTRZ OLECKA

ZAKŁAD USŁUG PROJEKTOWYCH
ARCHITEKTONICZNO – URBANISTYCZNYCH W OLECKU
ul. E. Orzeszkowej 16, 19-400 Olecko

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

mgr inż. arch. Edyta Skolimowska
upr. urb. nr XXVI/173/2009, G-253/2009
mgr inż. arch. Roksana Konieczna
tech. bud. Renata Drobny
mgr inż. arch. Krzysztof Skolimowski
mgr Alicja Jaworowska-Jurewicz

SPIS TREŚCI

WSTĘP _____ *1*

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA _____ **1**

2. CELE I ZADANIA STUDIUM _____ **2**

3. WYKAZ WAŻNIEJSZYCH MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH _____ **3**

UWARUNKOWANIA _____ *6*

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU _____ **6**

1.1. Położenie i powierzchnia _____ 6

1.2. System powiązań zewnętrznych _____ 7

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY _____ **8**

2.1. Główne funkcje miasta i gminy _____ 11

2.2. Gminna sieć osadnicza _____ 12

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO _____ **14**

3.1. Warunki przyrodnicze i stan środowiska _____ 14

3.1.1. Charakterystyka środowiska _____ 14

3.1.2. Rzeźba terenu _____ 14

3.1.3. Budowa geologiczna _____ 15

3.1.4. Gleby _____ 16

3.1.5. Zasoby wodne _____ 17

3.1.5.1. Wody podziemne _____ 17

3.1.5.2. Wody powierzchniowe _____ 18

3.1.6. Klimat _____ 19

3.1.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy _____ 20

3.1.8. Lasy i granica rolno- leśna. Zadrzewienia _____ 22

3.1.9. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody _____ 25

3.1.9.1. Obszary chronionego krajobrazu _____ 25

3.1.9.2. Pomniki przyrody _____ 28

3.1.9.3. Użytki ekologiczne _____ 29

3.1.9.4. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów _____ 29

3.1.9.5. Ostoje zwierząt chronionych _____ 31

3.1.9.6. Jeziora objęte strefą ciszy _____ 31

3.1.9.7. Korytarze ekologiczne _____ 31

3.2. Rolnictwo _____ 32

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ _____ **33**

4.1. Rys historyczny _____ 33

4.2. Noty historyczne wybranych wsi oraz charakterystyka przestrzenna _____ 35

4.2.1. Gąski _____ 35

4.2.2. Sedranki _____ 35

4.2.3. Możne _____ 36

4.2.4. Lenarty _____ 36

4.3. Parki 36
4.4. Cmentarze 37
4.5. Obiekty i obszary chronione 38
4.5.1. Wykaz obiektów i obszarów chronionych 39
4.6. Obiekty archeologiczne i strefy ochrony archeologicznej 49
4.7. Stan zachowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz najpoważniejsze zagrożenia dziedzictwa kulturowego 73

5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA 74

5.1. Demografia i zatrudnienie 75
5.1.1. Sytuacja demograficzna 75
5.1.2. Rynek pracy i bezrobocie 78
5.2. Mieszkalnictwo 83
5.3. Obiekty użyteczności publicznej 85
5.3.1. System oświaty 85
6.3.1.1. Szkoły podstawowe i gimnazja 85
6.3.1.2. Szkoły ponadgminazjalne 86
6.3.1.3. Wychowanie przedszkolne 86
5.3.2. System opieki zdrowotnej i socjalnej 87
5.4. Działalność gospodarcza 88

6. TURYSTYKA I WYPOCZYNEK 90

6.1. Charakterystyka 90
6.2. Zagospodarowanie turystyczne 90
6.2.1. Baza noclegowa 90
6.2.2. Sport i rekreacja 90
6.2.3. Baza gastronomiczna 92
6.2.4. Szlaki turystyczne 93
6.2.4.1. Nad jezioro Krzywe - po wysokich brzegach jezior i jarów 93
6.2.4.2. Doliną Legi - z nurtem pracowitej rzeki 94
6.2.4.3. Ku dolinie Rospudy - szlakami przemytników 95
6.2.4.4. Na Szeską Górę - filar mazurskiego świata 95
6.2.4.5. Nad Jezioro Garbaś - przygranicznymi ścieżkami do bobrowych żeremi 96
6.2.4.6. Tęczą piętnastu jezior wokół sudawskiej warowni 97
6.2.5. Szlaki wodne 98

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 99

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 99

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW 100

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 103

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 104

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ TERENÓW GÓRNICZYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 104

13. STAN SYTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 106
13.1. Komunikacja 106
13.1.1. Komunikacja drogowa 106
14.1.1.1. Drogi krajowe 106
14.1.1.2. Drogi wojewódzkie 107
14.1.1.3. Drogi powiatowe 107
14.1.1.4. Drogi gminne 108
13.1.2. Komunikacja kolejowa 112
13.1.3. Komunikacja autobusowa 112
13.2. Infrastruktura techniczna 113
13.2.1. Zaopatrzenie w wodę 113
13.2.2. Odprowadzenie ścieków 114
13.2.3. Elektroenergetyka 116
14.2.3.1. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna 116
14.2.3.2. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa 118
13.2.4. Zaopatrzenie w gaz 119
13.2.5. Energetyka cieplna 119
13.2.6. Gospodarka odpadami 120
14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 121
15. SPIS TABEL ZAWARTYCH W TEKŚCIE 125
16. SPIS GRAFIK ZAWARTYCH W TEKŚCIE 126

WSTĘP

Niniejsza zmiana studium stanowi rewizję i modyfikację podstawowych zasad i kierunków polityki przestrzennej gminy, określonych w dokumencie Studium z 1999 r. ze zm. z 2013 r., z jednoczesnym uwzględnieniem sporządzonej oceny aktualności Studium i planów miejscowych, łącznie z przyczynami spowodowanymi poprzez:

a) zmiany przepisów odrębnych, w tym głównie o ochronie przyrody;
b) strategię rozwoju miasta i gminy Olecko w kontekście strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego;
c) koniecznymi korektami zasad i kierunków polityki przestrzennej gminy związanymi głównie z dynamiką procesów inwestycyjnych w niektórych obszarach;
d) dostosowanie struktury dokumentu do przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w legalnym obrocie prawnym;
e) zastąpienie dotychczasowego tekstu uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, redakcja nowego dokumentu z aktualizują
i dostosowaniem do obowiązujących przepisów prawa;
f) zastąpienie dotychczasowych rysunków Studium nowymi, zawierającymi dokonane zmiany w warstwie graficznej miasta i wiejskich terenów osadniczych.

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest obowiązkowym aktem planistycznym na mocy ustawy z dnia27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dokumentem dotychczas określającym politykę przestrzenną miasta i gminy Olecko było Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko zatwierdzone uchwałą Nr V/28/99 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 stycznia 1999r. ze zmianami.

Rada Miejska w Olecku w dniu 30 marca 2012 r. podjęła uchwałę Nr ORN.0007.13.2012 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Konsekwencją przyjętej oceny była decyzja o przystąpieniu do zmiany obowiązującego dokumentu Studium.

Na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dnia 30 marca 2012r. Rada Miejska w Olecku podjęła Uchwałę Nr ORN.0007.14.2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, w granicach

administracyjnych miasta i gminy Olecko oraz o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej zmiany studium w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko zostało przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Olecku nr ORN.0007.94.2015 z dnia 29 grudnia 2015 r.

Kolejne zmiany studium sporządzane były w związku z uchwałami o przystąpieniu do zmiany studium:

1) nr ORN.0007.36.2017 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 kwietnia 2017 r.
2) nr ORN.0007.26.2018 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 27 kwietnia 2018 r. ze zm.

2. CELE I ZADANIA STUDIUM

Uchwalenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, zwanej w dalszej części dokumentu studium jest wypełnieniem wyłącznej właściwości gminy. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym burmistrz miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gospodarczego miasta i gminy Olecko.

W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. określono zakres i formę projektu studium.

Zgodnie z wymogami powyższego rozporządzenia studium składa się z części opisowej i graficznej:

- część opisowa zmiany studium pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko”.
  Na dokument składają się dwie części:
  - część I – określa uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko,
  - część II - określa kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko.

  Dokument stanowi załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Olecku, zwany dalej częścią opisową Studium;
- rysunek pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta” opracowany dla obszaru miasta Olecko w skali 1:5 000, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały Rady Miejskiej w Olecku,
- rysunek pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy”

opracowany w skali 1:15 000 dla obszaru gminy Olecko, stanowiący załącznik nr 3 do uchwały Rady Miejskiej w Olecku,

- rysunek pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko – kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta" opracowany w skali 1:5 000 dla obszaru miasta Olecko, stanowiący załącznik nr 4 do uchwały Rady Miejskiej w Olecku,
- rysunek pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko – kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy" opracowany w skali 1:15 000 dla obszaru gminy Olecko, stanowiący załącznik nr 5 do uchwały Rady Miejskiej w Olecku.

Burmistrz realizuje obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania struktury przestrzennej obszaru gminy.
Studium jest dokumentem kierownictwa wewnętrznego, jest publicznym zobowiązaniem i zobowiązuje organy gminy do sporządzania planów miejscowych zgodnie z jego wytycznymi.
Studium jest dokumentem kierunkowym i nie determinuje szczegółowych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych. Studium określa m. in. przeznaczenie terenów, warunki zagospodarowania terenów, lokalizację inwestycji publicznych w skali i stopniu szczegółowości dostosowanym do jego potrzeb.

Aktualizacja obowiązującego Studium uwzględnia:

- ✓ zmiany przepisów, które od roku 2008 weszły w życie,
- ✓ nowe dokumenty strategiczne i programowe: krajowe, regionalne oraz lokalne,
- ✓ zmiany związków i oddziaływań występujących na obszarze miasta oraz w jego otoczeniu,
- ✓ inwestycje zrealizowane w procedurach lokalizacyjnych, nie powiązanych z obowiązującym Studium,
- ✓ oczekiwania mieszkańców, w tym wspólnoty samorządowej oraz właścicieli nieruchomości, wyrażone we wniesionych wnioskach i uwagach.

3. WYKAZ WAŻNIEJSZYCH MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko" (2008r.),
- „Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko",
- „Inwentaryzacja urbanistyczna gminy Olecko" (2012r.),
- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe" (2012r.),
- „Strategia rozwoju powiatu Oleckiego na lata",
- Obowiązujące oraz będące w trakcie realizacji miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Olecko,

- Wydane decyzje o warunkach zabudowy oraz wydane decyzje celu publicznego na terenie gminy Olecko,
- Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko w związku z lokalizacją dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk – granica RP na terenie gminy Olecko,
- Mapy ewidencyjne gruntów w skali 1:5000 i 1:2000 (miasto),
- Mapy topograficzne w skali 1:10 000,
- Wnioski do Zmiany studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego,
- Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego,
- Program ochrony środowiska dla powiatu oleckiego,
- Wykaz rozporządzeń Wojewody Warmińsko – Mazurskiego oraz uchwał Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego ustanawiających obszary chronionego krajobrazu w województwie warmińsko-mazurskim,
- „Plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Olecko na lata 2007-2016" (2007r.),
- Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap II, rzeka Jegrznia, Jezioro Oleckie Wielkie, dorzecze Lega,
- Lokalny program rewitalizacji obejmujący teren miasta Olecko na lata 2009-2015,
- „Prognoza oddziaływania na środowisko lokalnego programu rewitalizacji miasta Olecko na lata 2009-2015 w ramach strategicznej oceny oddziaływania",
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olecko na lata 2011-2015,
- Strategia rozwoju miasta i gminy Olecko,
- Studium zróżnicowania regionalnego zabudowy wiejskiej regionu warmińsko – mazurskiego,
- Dokumenty opracowane w ramach projektu „Platforma współpracy – EGO SA", w tym:
- Analiza i diagnoza stanu istniejącego,
- Ekspertyza w zakresie możliwości tworzenia i rozwoju wspólnego produktu turystycznego na terenie Polski Północno-Wschodniej (Miasto Ełk, Gmina Gołdap, Gmina Olecko, Miasto Suwałki oraz Miasto Augustów) wraz z programem marketingowym oraz planem operacyjnym,
- Raport z badań pomysłów na nowe produkty turystyczne oraz działające produkty turystyczne z punktu widzenia popytu i podaży na terenie Polski Północno-Wschodniej,
- Raport z badania w zakresie możliwości i potrzeb inwestycyjnych w zakresie zagospodarowania turystycznego, kierowane do burmistrzów, wójtów, prezydentów miast oraz służb inwestycyjnych czy planistycznych w regionie,

- Analiza i diagnoza potencjału gospodarczego obszaru EGO SA,
- Ekspertyza w zakresie potencjału inwestycyjnego Polski północno-wschodniej,
- Raport z badań inwentaryzacyjnych w zakresie potencjału turystycznego obszaru EGO SA,
- Raporty z badań „Potencjał turystyczny regionu EGO SA" oraz „Potrzeby w zakresie szkolenia zawodowego kadr zatrudnionych w turystyce",
- Program Lokalnej Grupy Działania „Lider w Ego" „Zintegrować sieć szlaków turystycznych w subregionie EGO",
- Opracowanie „Rewitalizacja linii kolejowej, a rozwój regionalny",
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Olecko na lata 2012-2027,
- Plan gospodarki odpadami dla powiatu oleckiego na lata 2004 – 2007 z uwzględnieniem lat 2008 – 2011,
- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gmin Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna" z siedzibą w Ełku na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2015",
- Opracowanie „Przyrodniczo – przestrzenne aspekty lokalizacji energetyki wiatrowej w województwie warmińsko – mazurskim",
- Opracowanie „Ocena zasobów energii geotermalnej i możliwości jej wykorzystania w województwie warmińsko – mazurskim",
- Program ochrony wód rzeki Lega i jeziora Oleckie Wielkie w zakresie – małej retencji, ścieżek dydaktycznych, zagospodarowania skarp i brzegów, tarasów/wież widokowych,
- „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodnych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2009-2013".

UWARUNKOWANIA

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

1.1. Położenie i powierzchnia

Gmina Olecko jest gminą miejsko – wiejską, położoną w północno – wschodniej części Polski, w powiecie oleckim, województwa warmińsko – mazurskiego. Gmina Olecko graniczy z gminami: Bakałarzewo, Ełk, Filipów, Kalinowo, Kowale Oleckie, Świętajno i Wieliczki.

Powierzchnia gminy wynosi 266 km^2, z czego miasto Olecko zajmuje obszar 11,4 km^2.

W skład gminy, poza miastem wchodzi 45 miejscowości zgrupowanych w 31 sołectwach.

Na powierzchnię Gminy składają się:

- użytki rolne – 67,6% , w tym:
  - grunty orne – 48,1%;
  - sady – 0,3%;
  - łąki i pastwiska – 19,2%;
- lasy i grunty leśne – 18,2%;
- akweny – 5,0%;
- pozostałe grunty i nieużytki – 9,2%;

A. Użytkowanie gruntów w Gminie Olecko

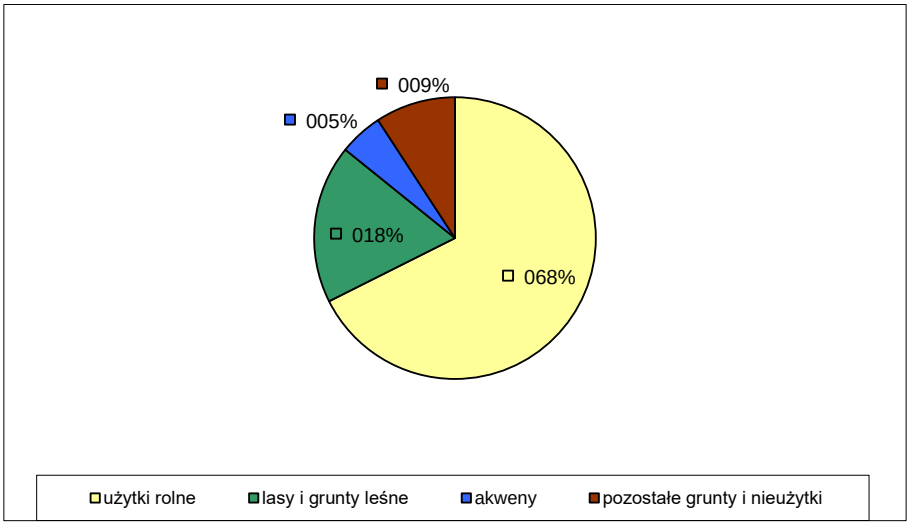

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji obejmujący teren miasta Olecko

1.2. System powiązań zewnętrznych

Miasto i gmina Olecko, z uwagi na swoje usytuowanie, potencjał społeczno – gospodarczy i turystyczny oraz zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego wykazuje silne powiązanie z najbliższym otoczeniem w zakresie społeczno - administracyjno – gospodarczym. Miasto o statusie powiatu jako jednostka administracyjna Gminy powiązana jest funkcjami administracyjnymi i usługowymi z sąsiednimi ośrodkami, zwłaszcza w zakresie usług ponadgminnych i wyższego rzędu oraz funkcjami gospodarczymi, stanowiąc jednocześnie wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym.

System powiązań z obszarami sąsiednimi tworzą również naturalne formy przyrodnicze występujące na terenie miasta i gminy Olecko. Są to w szczególności wyznaczone obszary chronionego krajobrazu, w tym ważny obszar węzłowy o znaczeniu krajowym ECONET, wody (rzeki, jeziora oraz wody stojące) i lasy, które w naturalny sposób w formie korytarzy ekologicznych budują sieć powiązań ekosystemu przyrodniczego.

Na powiązania zewnętrzne z otoczeniem niewątpliwie ma również wpływ układ komunikacyjny, który umożliwia łączność z sąsiednimi ośrodkami miejskimi i wiejskimi.

Miasto i gminę Olecko przecinają główne drogi regionu:

- **Droga krajowa nr 65** (gr. państwa - Gołdap – Olecko –Ełk – gr. województwa)
- **Droga wojewódzka nr 655** (Kąp – Wydminy – Olecko – Raczki – Suwałki – Rutka Tartak)
- **Droga wojewódzka nr 653** (Sedranki – Bakałarzewo – Suwałki – Sejny - Poćkuny).

Są to główne połączenia z większymi miastami (Augustów, Ełk, Suwałki, Gołdap). Odległości pomiędzy Oleckiem a wyszczególnionymi miastami wynoszą średnio 35 km, co sprawia, że Olecko stanowi doskonałą bazę wypadową regionu.

Do ważnego systemu połączeń komunikacyjnych zaliczają się również drogi powiatowe, prowadzące przez obszar gminy, które umożliwiają dogodne powiązania z gminami sąsiednimi, a zwłaszcza z miejskimi i wiejskimi ośrodkami gminnymi i znaczącymi jednostkami osadniczymi.

Ponadto nie można tu pominąć komunikacji kolejowej i autobusowej, pełniącej istotnej roli w systemie powiązań komunikacyjnych.

Przez teren gminy przebiegają dwie lokalne linie kolejowe relacji Olecko – Ełk oraz Olecko – Suwałki. Obie linie są nieczynne dla ruchu pasażerskiego.

Przez obszar gminy Olecko przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV. Linia ta jest elementem krajowego systemu elektroenergetycznego i stanowi ważniejsze powiązanie z sąsiednimi obszarami w zakresie infrastruktury technicznej.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Według ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod pojęciem „ład przestrzenny" należy *rozumieć „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne".*
Zachowanie ładu przestrzennego gwarantują kompleksowe opracowania planistyczne, tj. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

I.Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie miasta i gminy Olecko

Lp.	Nr uchwały Rady Miejskiej w Olecku	Nazwa uchwały	Pow. w ha
Na terenie miasta Olecka			
1.	Uchwała Nr XXXIX/257/97 z dnia 28.11.1997 r.	*MPZP terenu położonego pomiędzy ulicą Gołdapską i Jeziorem Oleckie Wielkie przy ul. Gołdapskiej w Olecku*	0,40
2.	Uchwała Nr XL/267/97 z dnia 19.12.1997 r.	*MPZP terenów przy ul. Targowej i Kościuszki*	1,90
3.	Uchwała Nr XL/269/97 z dnia 19.12.1997 r.	*MPZP terenów zabudowy mieszkalno - usługowej Olecko ul. Sokola*	0,40
4.	Uchwała Nr XX/159/2000 z dnia 30.03.2000 r.	*MPZP terenów miasta Olecko położonych przy ul. Gołdapskiej i Parkowej*	0,93
5.	Uchwała Nr XX/160/2000 z dnia 30.03.2000 r.	*MPZP części terenów miasta Olecko położonych przy ulicy Gołdapskiej*	17,71
6.	Uchwała Nr XX/162/2000 z dnia 30.03.2000 r.	*MPZP terenów turystyczno – wypoczynkowych nad Jeziorem Oleckie Wielkie*	6,60
7.	Uchwała Nr XXI/170/2000 z dnia 27.04.2000 r.	*MPZP terenów przy ul. Armii Krajowej i Kopernika w Olecku*	0,35
8.	Uchwała Nr XXVII/208/2000 z dnia 30.11.2000 r.	*MPZP „Śródmieście I" w Olecku*	6,72
9.	Uchwała Nr XXXVII/273/01 z dnia 10.08.2001 r.	*MPZP „Szyjka" w Olecku*	14,30
10.	Uchwała Nr XLVI/352/02 z dnia 01.07.2002 r.	*MPZP terenu przy drodze do Suwałk i Gołdapi*	3,75
11.	Uchwała Nr III/24/02 z dnia 30.12.2002 r.	*MPZP terenów TAG w Olecku*	48,00

12.	Uchwała Nr XXXV/266/05 z dnia 23.06.2005 r.	*MPZP terenów w północnej części miasta Olecka*	22,30
13.	Uchwała Nr XLVIII/379/06 z dnia 31.08.2006 r.	*MPZP części m. Olecka obejmujących tereny położone w sąsiedztwie torów kolejowych pomiędzy drogami wyjazdowymi do Świętajna i Giżycka, tereny przyległe do drogi wyjazdowej w kierunku Ełku, teren przy ul. Wojska Polskiego, teren między ulicami Kasprowicza, Rzeźnicką, Kościuszki i targowicą, teren przy skrzyżowaniu ulic Al. Zwycięstwa i Kościuszki, tereny przyległe do ulic Wiejskiej i Leśnej, teren położony w sąsiedztwie osiedla mieszkaniowego Lesk oraz tereny w sąsiedztwie jeziora Oleckie Wielkie*	350,00
14.	Uchwała Nr VI/57/07 z dnia 30.03.2007r.	*MPZP części terenów miasta Olecko położonych pomiędzy ul. 1 Maja, Placem Wolności, Grunwaldzką, Młynową, Jagiellońską ,Wodną i rzeką Legą*	6,48
15.	Uchwała Nr XIII/118/07 z dnia 26.10.2007 r.	*MPZP terenu sportowo – rekreacyjnego nad jeziorem Oleckie Wielkie w Olecku*	1,63
16.	Uchwała Nr XX/184/08 z dnia 27.06.2008 r.	*Zmiana części MPZP część miasta Olecka „Szyjka" dla terenów położonych przy ul. Kościuszki i drodze dojazdowej do ulicy Norwida*	2,85
17.	Uchwała Nr XXI/190/08 z dnia 26.08.2008 r.	*Zmiana MPZPterenu położonego przy ulicy Parkowej w Olecku*	1,40
18.	Uchwała Nr XXI/191/08 z dnia 26.10.2008r	*Zmiana części M.P.Z.P. Miasta Olecka obejmującego tereny położone w sąsiedztwie torów kolejowych pomiędzy drogami wyjazdowymi do Świętajna i Giżycka*	16,3
19.	Uchwała Nr XXIX/269/09 z dnia 29.05.2009r.	*Zmiana części MPZP „Śródmieście I" w Olecku*	0,245
20.	Uchwała Nr ORN.0007.59.2011 z dnia 15.07.2011r.	*Zmiana MPZP części miasta Olecko w zakresie terenu działki nr ewid. 87 położonej przy Szosie do Świętajna w Olecku*	0,54
21.	Uchwała Nr ORN.0007.77.2011 z dnia 29.09.2011r.	*Zmiana MPZP części terenów miasta Olecko położonych przy ulicy Gołdapskiej w Olecku*	0,11
22.	Uchwała Nr ORN.0007.111.2012 z dnia 29.11.2012r.	*Zmiana MPZP części terenów miasta Olecko położonych przy ul. Gołdapskiej i Parkowej*	0,65
23.	Uchwała Nr ORN.0007.112.2012 z dnia 29.11.2012r.	*MPZP terenu przemysłowego w rejonie ul. Gołdapskiej*	16,0
24.	Uchwała Nr ORN.0007.117.2012 z dnia 28.12.2012r.	*Zmiana MPZP w zakresie terenów położonych przy ulicy Zamostowej wraz z częścią ulicy Zamostowej, ulicy Rzeźnickiej i przy ulicy Gołdapskiej w Olecku*	2,20
25.	Uchwała Nr ORN.0007.49.2014 z dnia 17.07.2014r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie północnym Olecka w obrębie geodezyjnym Olecko 2.*	13
26.	Uchwała Nr ORN.0007.1.2015	*MPZP dla terenów w rejonie ulicy Sembrzyckiego i Placu Zamkowego nad Jeziorem Oleckie Wielkie w Olecku*	2,5

	z 30.01.2015 r.		
27.	Uchwała Nr ORN.0007.50.2015 z 26.06.2015 r.	*MPZP dla części przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Gołdap – Olecko na terenie gminy Olecko*	1
28.	Uchwała Nr ORN.0007.58.2015 z 28.08.2015 r.	*Zmiana MPZP terenu położonego między ulicami Grunwaldzką, Wąską, 1 Maja i Placem Wolności w Olecku*	0,5
29.	Uchwała Nr ORN.0007.39.2016 z 25.05.2016 r.	*Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ul. Produkcyjnej, Szosie do Świętajna, Zamostowej, na os. Siejnik II, pomiędzy ul. Wiejską i Leśną oraz w rejonie cmentarza przy ul. Leśnej w Olecku*	12
30.	Uchwała Nr ORN.0007.40.2016 z 25.05.2016 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Olecku przy ul. Zielonej*	0,4
31.	Uchwała nr ORN.0007.29.2017 z dnia 24 marca 2017 r	*Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Olecku przy ul. Gołdapskiej*	0,3
32.	Uchwała nr ORN.0007.45.2017 z dnia 30 czerwca 2017 r	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Olecku w rejonie ulic: Wojska Polskiego, Słonecznej i 11 Listopada*	8,5
33.	Uchwała nr ORN.0007.80.2018 z dnia 28 września 2018 r.	*Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście I" w Olecku dla obszaru przy ul. Stromej i Placu Wolności*	0,2
34.	Uchwała nr ORN.0007.14.2019 z dnia 1.03.2019 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Olecko 1 w rejonie Osiedla Siejnik Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego w Olecku*	18
35.	Uchwała BRM.0007.44.2020 z dnia 29 maja 2020 r.	*W obrębie ewidencyjnym Olecko 1-etap 2*	
Na terenie gminy Olecko			
1.	Uchwała Nr XXXVII/316/02 z dnia 28.02.2002 r.	*MPZP gminy Olecko w obrębie jez. Dobskiego*	500,00
2.	Uchwała Nr XLVI/351/02 z dnia 01.07.2002 r.	*MPZP zabudowy mieszkaniowej w obrębie Jaśkigmina Olecko*	20,00
3.	Uchwała Nr XLVIII/368/02 z dnia 20.09.2002 r.	*MPZP Zakładu Powierzchniowej Eksploatacji Kruszywa Naturalnego w obrębie Jaśki*	51,65
4.	Uchwała Nr IX/67/03 z dnia 25.06.2003 r.	*MPZP terenu w obrębie Sedranki*	11,50
5.	Uchwała Nr VI/56/07 z dnia 30.03.2007 r.	*MPZP części gminy Olecko w obrębie jeziora Dobskiego*	2,93
6.	Uchwała Nr XXXVI/334/09 z dnia 30.12.2009r.	*MPZP terenów położonych w obrębie Jaśki, gmina Olecko, w granicach działek nr geod. 218/6, 218/7 oraz części działki 229/1*	7,71

7.	Uchwała Nr ORN.0007.23.2013 z dnia 24.05.2013r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej , napowietrznej linii elektroenergetycznej Ełk - gr. RP na terenie gminy Olecko*	67
8.	Uchwała Nr ORN.0007.26.2016 z 29.04.2016 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych we wschodniej części miejscowości Olecko – Kolonia*	7
9.	Uchwała Nr ORN.0007.41.2016 z 25.05.2016 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w centralnej części miejscowości Olecko – Kolonia*	13
10.	Uchwała nr ORN.0007.93.2016 z 28 grudnia 2016 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Gordejkach*	7,4
11.	Uchwała nr ORN.0007.68.2017 z 27 października 2017 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kukowo - tereny obsługi produkcji rolnej”*	4,6
12.	Uchwała Nr ORN.0007.80.2017 z 24.11.2017 r.	*Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn. „Jaśki I”*	0,5
13.	Uchwała Nr ORN.0007.9.2018 z 26.01.2018 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Imionki I”*	110,5
14.	Uchwała Nr ORN.0007.51.2018 z 22.06.2018 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kukowo - tereny obsługi produkcji rolnej 2”*	11
15.	Uchwała Nr ORN.0007.79.2018 z 28 września 2018 r.	*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod trasę dwutorowej linii elektroenergetycznej 110 kV*	16

Źródło: Urząd Miejski w Olecku

Jak widać z powyższego zestawienia, na terenach wiejskich wciąż występuje małe pokrycie opracowaniami planistycznymi. W mieście sytuacja wygląda lepiej, aczkolwiek nie jest to stan zadowalający.

2.1. Główne funkcje miasta i gminy

Miasto Olecko pełni rolę centrum administracyjnego gminy oraz powiatu oleckiego. Jest to wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym. Olecko stanowi ośrodek handlowo - usługowy, oświatowy, kulturalno - rozrywkowy oraz administracyjno - finansowy. Tu znajdują się siedziby wszystkich urzędów. Wiodące funkcje w mieście to administracja i usługi, głównie handel i budownictwo oraz rekreacja, turystyka i wypoczynek. Funkcje towarzyszące funkcjom podstawowym to funkcja mieszkaniowa i funkcje obsługi w zakresie rozwoju usług, komunikacji i infrastruktury technicznej. W mieście też dominującą funkcją jest przemysł drzewny oraz spożywczy (zakłady mięsne, mleczarskie, piekarnie).

Analiza struktury funkcjonalnej gminy ukazuje podstawowe uwarunkowania wpływające na rozwój, jest to produkcja rolna (głównie hodowla zwierząt, w tym trzody chlewnej oraz

rolnictwo proekologiczne i agroturystyka) oraz sektor gospodarczy (głównie usługi o znaczeniu ponadlokalnym jak również przemysł drzewny i stoczniowy).
Na terenie gminy dominują obszary o funkcji rolniczej, rolniczo-turystycznej, gospodarczej, przemysłowej, gospodarki leśnej, a także mieszkaniowej, usługowej, komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.
Czynnikiem lokalizacji poszczególnych funkcji są głównie uwarunkowania środowiskowe, a także dostępność do istniejącej i planowanej infrastruktury.

2.2. Gminna sieć osadnicza

Liczba ludności w gminie wynosiła łącznie w 2012 r. 22 213 mieszkańców, z czego w mieście zamieszkuje 16 556 (75%), a na terenach wiejskich 5657 (25%).
Gmina Olecko to gmina miejsko – wiejska, w skład której poza miastem wchodzi 45 miejscowości, zgrupowanych w 35 sołectwach. Układ administracyjno – osadniczy tworzą poniższe jednostki osadnicze.

II.Jednostki osadnicze gminy Olecko

Ośrodek miejsko – gminny:	Miasto Olecko
35sołectw:	Babki Gąseckie, Babki Oleckie, Borawskie, Borawskie Małe, Giże, Dąbrowskie, Dąbrowskie II,Dobki, Doliwy, Duły, Dzięgiele Oleckie, Gąski, Gordejki, Gordejki Małe, Imionki, Jaśki, Judziki, Kijewo, Kukowo, Lenarty, Lipkowo, Łęgowo, Możne, Olecko-Kolonia, Olszewo, Plewki, Raczki Wielkie, Rosochackie, Sedranki, Szczecinki, Ślepie, Świdry, Zabielne, Zajdy, Zatyki.
10 wsi:	Biała Olecka, Dąbrowskie-Osada, Kolonie Dąbrowskie, Lesk,Pieńki, Przytuły, Siejnik, Skowronki, Wólka Kijewska, Zielonówek.

Źródło: Urząd Miejski w Olecku

III.Zestawienie sołectw i liczby mieszkańców na terenie miejscowości wchodzących w skład Miasta i Gminy Olecko (stan na 30.06.2012 r., dane dotyczące sołectwa Imionki – stan na 2018 r.)

Sołectwo	**Miejscowości wchodzące w skład sołectwa**	**Liczba osób zamieszkujących miejscowość**
Babki Gąseckie	Babki Gąseckie	103
Babki Oleckie	Babki Oleckie	190
Borawskie	Borawskie	267
Borawskie Małe	Borawskie Małe	29
Dąbrowskie	Dąbrowskie - wieś Kolonie Dąbrowskie - osada Pieńki - osada	140

Dąbrowskie II	Dąbrowskie - Osada	112
Dobki	Dobki - wieś	80
Doliwy	Doliwy - wieś	54
Duły	Duły - wieś	77
Dzięgiele	Dzięgiele - wieś	70
Gąski	Gąski - wieś	258
Giże	Giże - osada	216
Gordejki Gordejki Małe	Gordejki - wieś Gordejki Małe - wieś	235
Imionki	Imionki – osada	114
Jaśki Olecko-Kolonia	Jaśki - wieś Zielonówek - osada Olecko - Kolonia - kolonia	264
Judziki	Judziki - wieś	141
Kijewo	Kijewo - wieś Wólka Kijewska - osada	213
Kukowo Lipkowo	Kukowo - wieś Lesk - osada Skowronki - osada Lipkowo - osada	520
Lenarty	Lenarty - osada Biała Olecka - osada	486
Łęgowo	Łęgowo - wieś	103
Możne	Możne - wieś Przytuły – wieś	292
Olszewo	Olszewo - wieś	141
Plewki	Plewki - wieś	140
Raczki Wielkie	Raczki Wielkie - wieś	74
Rosochackie	Rosochackie - wieś Siejnik - osada	179
Sedranki	Sedranki - wieś	389
Szczecinki	Szczecinki - wieś	195
Ślepie	Ślepie - osada	205
Świdry	Świdry - wieś	63
Zabielne	Zabielne - wieś	45
Zajdy	Zajdy - wieś	145
Zatyki	Zatyki - wieś	210
35	44	5750

Źródło: Urząd Miejski w Olecku

Po analizie danych dotyczących wielkości zaludnienia, stanu zainwestowania wsi, aktywności gospodarczej oraz uwzględniając inne cechy, takie jak: położenie i dostępność komunikacyjną kształtuje się poniższy układ osadniczy.

IV.Ośrodki miejsko - gminne

Wielofunkcyjny Ośrodek miejsko – gminny:	Miasto Olecko

wsie podstawowe z rozwiniętą produkcja rolniczą	Judziki, Gąski, Biała Olecka, Dąbrowskie-Osada, Giże, Gordejki Małe, Imionki, Imionki PKP, Lipkowo, Olecko-Kolonia, Pieńki, Przytuły, Skowronki, Wólka Kijewska, Zielonówek.
wsie elementarne	Imionki, Gordejki Małe, Babki Gąseckie, Kijewo, Babki Oleckie, Judziki, Plewki, Borawskie, Raczki Wielkie, Zatyki, Świdry

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując stan zainwestowania gminy określono wiodące funkcje dla terenów wiejskich, są nimi funkcje rolniczo-leśne. Na uwagę zasługują różnicujące się funkcje uzupełniające, które koncentrują się w jednostkach osadniczych.

Są nimi:

- ✓ **Funkcja rolniczo – osadnicza** – Babki Gąseckie, Kijewo, Babki Oleckie, Judziki, Plewki, Borawskie, Raczki Wielkie, Zatyki, Świdry;
- ✓ **Funkcja działalności gospodarczej** – Gordejki, Szczecinki, Gąski, Babki Oleckie, Lesk, Jaśki, Biała Olecka, Lenarty, Gordejki Małe, Imionki, Lipkowo, Skowronki, Siejnik, Ślepie, Kukowo, Giże, Zielonówek, Łęgowo, Dąbrowskie, Wólka Kijewska;
- ✓ **Funkcja turystyczno – wypoczynkowo - rekreacyjna** – Olszewo, Sedranki, Gordejki, Jaśki – Duły, Dobki, Doliwy, Gąski, Zajdy, Zabielne, Małe Olecko;
- ✓ **Funkcja osadnicza** – osiedle Siejnik, osiedle Lesk, Możne, Jaśki, Rosochackie, Kukowo, Sedranki.

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Warunki przyrodnicze i stan środowiska

3.1.1. Charakterystyka środowiska

Pod względem fizyczno – geograficznym wg podziału regionalnego Polski (Kondracki, 1980, Richling, 1985) teren gminy Olecko znajduje się na obszarze podprowincji Pojezierzy Wschodnio bałtyckich, leżącej na skraju Niżu Zachodnio rosyjskiego: na pograniczu dwóch makroregionów – Pojezierza Litewskiego i Pojezierza Mazurskiego. Określając położenie gminy w sposób bardziej szczegółowy, należy stwierdzić że jest to obszar dwóch mikroregionów – Pojezierza Łaśmiadzkiego czyli Pojezierza Ełckiego Właściwego oraz Wyniesienia Oleckiego.

3.1.2. Rzeźba terenu

Morfologia obszaru gminy charakteryzuje się młodym krajobrazem polodowcowym z urozmaiconą rzeźbą terenu. Zasadnicze piętno w krajobrazie wywierają liczne wzniesienia

moren czołowych oraz zagłębienia bezodpływowe, z których część wypełniona jest wodami jezior.
Obszar jest pagórkowaty. Wzniesienia sięgają od 121 m n.p.m. w południowej części gminy do 220 m n.p.m. w północno – wschodniej części. Maksymalne deniwelacje wynoszą 99 m. Najbardziej urozmaicona rzeźba terenu występuje w części północno – wschodniej.
Obszary morenowe występujące na terenie gminy odznaczają się znacznymi spadkami i wysokościami względnymi. Stoki wzgórz posiadają nachylenia powierzchni powyżej 8 %, a lokalnie nawet powyżej 12 %.
Powierzchnia wysoczyzny natomiast charakteryzuje się spadkami średnimi 5-8 %, lokalnie powyżej 8%. Wysokości względne z reguły sięgają wielkości rzędu kilku metrów. W obrębie wysoczyzny występują liczne charakterystyczne dla tego obszaru zagłębienia bezodpływowe. W zależności od stopnia przepuszczalności gruntów budujących podłoże, zagłębienia te są podmokłe lub suche, ze stale lub okresowo występującym lustrem wody. Należy również wymienić niewielkie i odosobnione tereny równinne pokryte piaskami i żwirami sandrowymi oraz iłami warwowymi.
Specyficzny charakter terenu podkreśla dolina rzeki Legi, a także liczne jeziora rynnowe. Sieć rzeczna jest bardzo gęsta i nieregularna. Istnieje duża ilość małych strumieni, najczęściej bezimiennych, łączących liczne niewielkie jeziora. Działy wodne pomiędzy poszczególnymi zlewniami są bardzo niewyraźne.

3.1.3. **Budowa geologiczna**

Obszar gminy zbudowany jest z utworów czwartorzędowych zalęgających bezpośrednio na kredzie górnej reprezentowanej przez margle i wapienie. Utwory czwartorzędowe na terenie gminy osiągają miąższość ponad 200 m. Reprezentowane są przez kilka poziomów gliny zwałowej, przedzielonych głównie utworami piaszczysto – żwirowymi (śródmorenowymi i międzymorenowymi) oraz iłami zastoiskowymi. Występuje duża zgodność między cechami rzeźby terenu i litologiczno – genetycznymi.
Na obszarze gminy występują utwory plejstoceńskie i holoceńskie.
Utwory plejstoceńskie budują głównie wysoczyznę i są reprezentowane przede wszystkim przez piaski fluwioglacjalne (wodno – lodowcowe) i gliny zwałowe. Utwory wodno – lodowcowe zwartą powierzchnią występują głownie w środkowej części gminy na obszarach bezpośrednio przyległych do następujących jezior: Sedraneckie, Oleckie Wielkie i Oleckie Małe. Jest to obszar dominacji piasków i żwirów o przebiegu południkowym z lekkim odchyleniem z NW na SE, stanowiący jednocześnie granice dwóch pojezierzy Zachodnio – suwalskiego i Ełckiego; miąższość utworów od 0,6 do 12 m. Na podmokłym obszarze gminy piaski fluwioglacjalne występują fragmentarycznie, zajmując nieznaczne powierzchnie. W spągu utworów piaszczystych występuje glina zwałowa. Gliny zwałowe powierzchniowo występują na obszarze całej gminy (z wyjątkiem ww. obszarów) tworząc zwarte kompleksy. Lokalnie są przewarstwione piaskami z domieszką żwiru.
Utwory wczesno holoceńskie występują w obniżeniach pojeziernych i reprezentowane są głownie przez piaski i żwiry akumulacji jeziornej, przechodzące ku górze w mady i torfy.

Ogólna ich miąższość waha się w granicach od 4 do 8 m. Do utworów holoceńskich należą, utwory bagienno – deluwialne występujące w zagłębieniach bezodpływowych, wykształcone w postaci torfów i namułów organicznych, lokalnie typu glin piaszczystych o miąższości od 1,3 do 3,0 m.

3.1.4. **Gleby**

W podziale na regiony przyrodniczo – rolnicze (wg Strzemskiego) gmina Olecko zaliczana jest do Olecko – Gołdapskiego regionu gleb lekkich i średnich.
Gleby na terenie gminy genetycznie związane są z utworami czwartorzędowymi.
Skałę macierzystą gleb wysoczyzny stanowią utwory wodnolodowcowe oraz utwory zwałowe (plejstoceńskie). Natomiast skałę macierzystą stanowią namuły piaszczysto – pylaste (utwory organiczne pochodzenia holoceńskiego).
Gleby na obszarze gminy wykazują znaczne zróżnicowanie powierzchniowe i dużą zmienność stosunków wodnych i mikroklimatycznych. Występują tu głównie gleby szaro – brunatne, czarne ziemie i gleby aluwialne.
Dominują gleby szaro – brunatne, występując na obszarze całej gminy, wykształcone głównie z piasków i żwirów wodno – lodowcowych oraz glin zwałowych. Gleby żwirzaste i piaskowe zlokalizowane są głównie w środkowej części gminy, wokół jeziora Oleckie Wielkie i Oleckie Małe oraz na północ od jeziora Sedraneckiego. Mniejsze kompleksy tych gleb występują również w części zachodniej, północno – wschodniej i południowej gminy.
Charakteryzują się dobrze wykształconą warstwą próchniczą szarej barwy w składzie mechanicznym piasków żwirzastych oraz barwą brunatną w skaldzie mechanicznym piasków słabo gliniastych z domieszką żwiru lub podścielonych żwirem. Są to gleby słabe zaliczone do V i VI klasy użytków rolnych.
W grupie gleb szaro – brunatnych dominują gleby piaskowe o składzie mechanicznym piasków gliniastych, niekiedy z domieszką pyłu, wytworzone z utworów zwałowych. Powierzchniowo zajmują one największe kompleksy i występują na przestrzeni całej gminy. Charakteryzują się średnio korzystnymi właściwościami fizycznymi i dość dobrą żyznością. Dominują tu gleby IVa i IVb klasy gruntów ornych.
Gleby szaro – brunatne wytworzone z glin zwałowych występują lokalnie, zajmując nieznaczne powierzchnie, nie odgrywając większego znaczenia (klasa IIIb).Czarne ziemie występują również lokalnie i mają mały zasięg powierzchniowy.
Wytworzyły się głównie z piasków zwałowych przeważnie o składzie mechanicznym piasków gliniastych. Są to gleby żyzne. Występują na skraju doliny lub wzniesieniach wśród gleb dolinnych w południowej części gminy.
Gleby aluwialne występują w obrębie dna dolin rzeki Legi i innych mniejszych cieków oraz w obniżeniach przyjeziornych i zagłębieniach terenowych. Wytworzyły się głównie w postaci namułów piaszczysto – pylastych i utworów organicznych (torfy).
Użytkowane są głównie jako łąki i pastwiska IV i V klasy użytków zielonych (lokalnie III klasa).

3.1.5. Zasoby wodne

3.1.5.1. Wody podziemne

Miasto i gmina Olecko zlokalizowane są w obrębie mazursko-podlaskiego (jednostka suwalska) regionu hydrogeologicznego. Na obszarze gminy Olecko występują trzy piętra wodonośne rozdzielone utworami słabo przepuszczalnymi: piętro holoceńskie, piętro plejstoceńskie oraz piętro kredowe. Za wyjątkiem południowej części gminy brak tu trzeciorzędowych (oligocen, miocen) poziomów wodonośnych.

Piętro holoceńskie
Występuje głównie w utworach rzecznych doliny rzeki Legi, gdzie woda gruntowa utrzymuje się płytko oraz w zagłębieniach bezodpływowych wypełnionych gruntami o dużej kapilarności lub wręcz podmokłych lub z wodą stagnującą przez znaczną część roku. Generalnie rzecz biorąc woda gruntowa na tych terenach występują na głębokości od 0,05 do 1,0 m poniżej terenu. Wody te tworzą swobodnie zwierciadło o znacznej amplitudzie wahań rocznych.
Piętro plejstoceńskie
W obrębie tego piętra może występować kilka poziomów wodonośnych. W obrębie utworów piaszczysto – żwirowych woda gruntowa występuje głębiej niż 4,5 mppt. Płycej może występować tylko lokalnie, szczególnie w strefie przyległej bezpośrednio do zgłębień bezodpływowych. Na obszarze występowania gliny zwałowej w przewarstwieniach piaszczystych mogą występować drobne sączenia wody. Wszystkie studnie na terenie gminy ujmują wody z poziomów wodonośnych pietra plejstoceńskiego.
Piętro kredowe
Wody tego piętra mają charakter wód szczelinowych. Brak ujęć i badań nie pozwala na przedstawienie bliższych informacji.
Najniższe zwierciadła wód gruntowych występują w obrębie torfowisk na głębokości 0-2 m p.p.t., kolejne na terenach wysoczyznowych 2-5 m p.p.t., na równinach sandrowych 5-10 m p.p.t.. Wody na głębokości przekraczającej 10 m p.p.t. występują w strefie czołowo-morenowej, a także w okolicy gór kemowych, zasilają je infiltrujące wody opadowe. Najgłębiej zalegające pokłady wód wykorzystywane ujmowane są przez studnie głębinowe. Ww. poziom wodonośny ma charakter nieciągły, co wynika z zaburzenia struktury jego osadów pod wpływem działalności lodowca. Głębokość źródła na tym poziomie sięga 90 m. Średnia wydajność uzyskiwana z pojedynczego otworu najczęściej mieści się w przedziale od 30 do 120 m3/h. Najgłębszy poziom wodonośny izolowany jest przez pokrywę glin zwałowych lub przez jej rezuidy charakteryzujące się różną miąższością. W omawianym regionie występują także zwierciadła wód odznaczające się słabszą izolacją od zanieczyszczeń. Problem ten dotyka głównie tereny równin sandrowych, których budulcem są osady piaszczyste, a także tereny sąsiadujące z powierzchniowymi zbiornikami wodnymi.

Zwierciadła wody występujące na obszarze gminy mają w przeważającej części charakter swobodny.
W granicach miasta i gminy Olecko położona jest strefa występowania jednolitych części wód podziemnych Nr 32, region hydrogeologiczny Środkowej Wisły. Głębokość występowania wód słodkich na tym terenie wynosi 300m.
Środowisko gruntowo-wodne na terenie miasta i gminy Olecko jest zanieczyszczone w wyniku działań antropogenicznych, w tym: zrzutu ścieków do wód oraz gruntu, składowanie odpadów w miejscach niedozwolonych, a także niewłaściwe stosowanie substancji chemicznych w rolnictwie.

3.1.5.2. **Wody powierzchniowe**

Obszar gminy Olecko znajduje się w obrębie zlewni rzeki Biebrzy, która stanowi fragment dorzecza Wisły. Główną rzeką płynącą na tym terenie jest Lega (Jegrznia). Stanowi ona podstawowy element sieci hydrograficznej na tym obszarze; odprowadza wody w południowym i południowo-wschodnim kierunku. Stanowi ona prawostronny dopływ rzeki Biebrzy, a swój początek bierze w rejonie jeziora Czarnego oraz miejscowości Biała Olecka (północna część gminy). Tereny te zaliczają się do bagiennych, dalej rzeka płynie na południe łącząc jeziora: Oleckie Wielkie, oddalone od niego o ok. 10 km jezioro Oleckie Małe i szeroko rozlane na wschód od Ełku jezioro Selment Wielki. Lega na poszczególnych odcinkach przyjmuje także nazwy: Małkiń i Jegrznia. Rzeka ma swoje źródło w okolicy wsi Szarejki w południowo-zachodniej części Wzgórz Szeskich, na wysokości około 225 m.n.p.m. Powierzchnia zlewni rzeki Legi zajmuje ca. 1016km^2 a jej długość to około 120 km. Na terenie miasta Olecko bieg rzeki jest uregulowany, poza nim Lega płynie wąską doliną o stromych zboczach. Na podstawie wieloletnich informacji (1975-1990) charakterystyczne przepływy w rzece wynoszą: SWQ - 43 m3/s, SSQ - 2,84 m3/s, SNQ - 0,56 m3/s. Na rzece, w granicach miasta Olecko, znajduje się posterunek wodowskazowy. Należy on do sieci obserwacyjnej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, gdzie stan wody w rzece jest pod stałą obserwacją. Lega posiada gęste dorzecze strumieni i rzek, w tym m.in. rzeka Czarna, Matłak czy Widna Struga, wypływająca z jeziora Widnego.
Większe znaczenie w układzie reżimu wód powierzchniowych odgrywa również ciek łączący jezioro Ostrów (Gordejskie) z jeziorem Dobskim. Pozostałe drobne cieki występujące na terenie gminy posiadają znaczenie lokalne w systemie powiązań melioracyjnych.
Występują tu również liczne zagłębienia bezodpływowe, które gromadzą wody powierzchniowe przez cały rok, bądź w okresie dużych opadów atmosferycznych lub roztopów wiosennych.
Istotnym elementem hydrograficznym na obszarze gminy są jeziora. Skupiają się one w północno - zachodniej, a także w środkowej części gminy. Są to jeziora pochodzenia polodowcowego, głównie typu rynnowego.
Do największych zbiorników wodnych na terenie gminy Olecko należą: Jezioro Oleckie Wielkie, Jezioro Oleckie Małe oraz Jezioro Dobskie.

Jezioro Oleckie Wielkie, o typie sielawowym, znajduje się w ciągu biegu rzeki Legi, a jego główny basen sąsiaduje z zabudowaniami Olecka. Powierzchnia jeziora to około 227 ha. Długość jeziora w linii północ- południe to około 4600 metrów, a jego szerokość dochodzi do 1150 m. Głębokość maksymalna to 45,2 metra. Jest to zbiornik typu rynnowego ostromych stokach za wyjątkiem delty rzeki Legi i południowego fragmentu jeziora, posiada średnio rozwiniętą linię brzegową. Z roślinności wynurzonej można wymienić: trzcinę pospolitą i pałkę wąskolistną, natomiast roślinność zanurzona ma swoje skupisko powyżej delty cieku Możanka. Wody jeziora kwalifikują się do drugiej klasy czystości ze wskazaniem na trzecią. Dno jeziora jest twarde, miejscami kamieniste. Jezioro otoczone jest od zachodu zabudowaniami Olecka, od wschodu terenami lasów, w pozostałej części terenami pól i łąk.

Jezioro Oleckie Małe to zbiornik, którego północny kraniec leży w odległości trzech kilometrów od miasta Olecka. Powierzchnia jeziora liczy około 220,8 ha, w tym maksymalna długość to 4455m, a maksymalna szerokość to 820m. Na jeziorze znajdują się dwie wyspy o łącznej powierzchni 0,1 ha. Długość linii brzegowej to około 12100 m, a głębokość osiąga wartość 38,3m.

W części północnej znajdują się strefy z tzw. głęboczkami (38,3m, 35,7 m, 20,9 m), natomiast część południowa jeziora, oddzielona przewężeniem jest zdecydowanie płytsza. Jezioro otaczają wzgórza z terenami rolnymi i lasami iglastymi. Jezioro posiada kilka dopływów: rzeka Lega, Kukowska Struga, Wieliczkowska Struga. Roślinność wynurzona jest stosunkowo uboga, w jeziorze występuje trzcina, sitowie i tatarak. Z roślinności wynurzonej występują wywłócznik, moczarka, jogatek czy jaskry. Wody zbiornika bogate są w ryby m.in. w: leszcze, węgorze, płocie, szczupaki, okonie czy krąpie.

Jezioro Dobskie (Dobki, Dulskie) położone ok. 4 km od m. Olecka. Jest to zbiornik o średnio rozwiniętej linii brzegowej. Jej długość wynosi 12000,0 m. Dno pokryte jest warstwą mułu o niewielkiej miąższości. Powierzchnia jeziora wynosi 162, 50 ha natomiast jego maksymalna głębokośćwynosi 43,3 m.

W ramach regionalnego monitoringu co kilka lat prowadzi się badania nad stanem jakości wód większych zbiorników wodnych na terenie miasta i gminy Olecko. Jakość pozostałych wód po dziś dzień nie jest w pełni rozpoznana. Jakość wód na przedmiotowym obszarze jest niezadowalająca. Stan wód płynących związany jest ze sposobem zagospodarowania terenów sąsiednich, w tym m. in. stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin na terenach użytkowanych rolniczo oraz z działalnością produkcyjną i hodowlaną. Rzeki natomiast stają się odbiornikami dla ścieków z szamb oraz okolicznych oczyszczalni.

3.1.6. **Klimat**

Według regionalizacji rolniczo – klimatycznej R. Gumińskiego gmina i miasto Olecko położone są w obszarze północno – wschodniej części V Dzielnicy mazurskiej. Jest to najzimniejsza dzielnica na polskim niżu. Szczególnie zimne sąpółnocno – wschodnie obszary Pojezierza. Dni mroźnych w ciągu roku jest tu około 50, a dni z przymrozkami ponad 130. Średnia roczna temperatura waha się w granicach 6,0 do 6,5 °C. Średnia temperatura w okolicachOlecka wynosi poniżej 6,0 °C. Pokrywa śnieżna zalega do 90 dni, co powoduje że

okres wegetacyjny jest najkrótszy w kraju i wynosi 175-190 dni w roku. Najniższe temperatury odnotowuje się w styczniu. Stacja meteorologiczna w Olecku odnotowała wieloletnią średnią temperaturę na -4,8 °C na miesiąc styczeń, a dla lipca 17,8 °C. Wahania temperatur rocznych spowodowane są wpływem klimatu kontynentalnego. Początek wiosny przypada w okolicach Olecka na 14 kwietnia, a koniec jesieni na 22 października. Maksymalne nasłonecznienie przypada na miesiące czerwiec i lipiec, natomiast najwięcej dni pogodnych w roku przypada na miesiąc maj i jest ich około 4.

Dni słonecznych w roku jest niewiele, bo zaledwie około 34, natomiast z dużym zachmurzeniem około 138,5 dnia. Przez ponad połowę roku około 192 dni występuje na obszarze gminy pogoda pochmurna. Najwięcej dni z opadami jest w okresie z pogodą umiarkowanie ciepłą, podczas pogody z dużym zachmurzeniem (56,5 dni). Łącznie odnotowano 167 dni z opadem w roku. Wilgotność powietrza ze względu na dużą ilość zbiorników wodnych jest wysoka i wynosi rocznie średnio80%. Na obszarze gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo zachodnie o prędkości średnio rocznie do 4,4 m/s.

Na zróżnicowanie klimatu wpływają w sposób decydujący rzeźba terenu, rodzaj gruntu, występowanie wód powierzchniowych, zaleganie wód gruntowych, zalesienia oraz istniejący stan zagospodarowania.

Obszarem inwersyjnym na terenie miasta i gminy jest rzeka Lega i inne doliny mniejszych cieków i zagłębień terenowych. Wysoka wilgotność względna powietrza na terenie dolin przy znacznych spadkach temperatury powoduje częste występowanie mgieł, przymrozków przyziemnych. Obszar dolin charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami klimatycznymi. Terenem pozbawionym ww. cech ujemnych są obszary wysoczyzny; charakteryzują się one w związku z tym na ogół dobrymi warunkami klimatycznymi.

Inną charakterystyczną cechą klimatyczną jest występowanie stosunków silnego nawietrzania wzgórz w okolicach Jeziora Oleckie Wielkie, na którego powierzchni znacznie wzrasta prędkość wiatrów. Swoisty mikroklimat obejmuje wąski pas przybrzeżny tego jeziora o szerokości 15 – 25 m, lokalnie 50-100 m. Charakterystyczne jest na tym terenie zmniejszenie dobowych amplitud temperatury, wzrost wilgotności powietrza i silne wiatry południowo-wschodnie. Tereny te posiadają znaczne predyspozycje do rozwoju sportów wodnych.

Biorąc pod uwagę wpływ klimatu na rozwój rolnictwa, należy stwierdzić, że wg 15 – punktowej skali IUNG – ocena bonitacji agroklimatycznej gminy Olecko wynosi 6,2 punktu. Obszar gminy należy do średnio uprzywilejowanych pod względem warunków klimatycznych dla potrzeb rolnictwa.

3.1.7. **Szata roślinna i świat zwierzęcy**

Gmina Olecko położona jest w przyrodniczej krainie mazursko – kurpiowskiej. Charakterystyczną cechą tego regionu jest znaczny udział gatunków borealnych i subborealnych, borealno – górskich, a także gatunków stanowiących relikty poglacjalne. Region odróżnia się stałą obecnością świerku w drzewostanie, brak lipy szerokolistnej, dębu bezszypułkowego oraz buka. Świerk kępowo lub jako zwarty bór, porasta tutaj nawet torfowiska i wchodzi w skład nie tylko borów mieszanych, ale domieszkowo występuje także

w lasach liściastych. Obok świerka i sosny gatunkami lasotwórczymi są tutaj lipa drobnolistna, grab pospolity, brzoza brodawkowata, olcha czarna, jesion wyniosły i dąb szypułkowy.

Pod względem zbiorowisk roślinnych cechą charakterystyczną regionu jest występowanie w swojej typowej postaci boru bagiennego i innych borealnych zbiorowisk roślinnych oraz bardzo częste występowanie torfowisk przejściowych i torfowisk wysokich, związanych z obecnością jezior oraz lokalnymi bezodpływowymi zagłębieniami terenu. Teren gminy charakteryzuje się znaczną zmiennością abiotycznych komponentów środowiska, które stanowią o potencjalnych warunkach śródlądowych wód stojących i płynących, tereny podmokłe, torfowiska, siedliska świeże o różnej żyzności do siedlisk suchych gdzie występują gatunki kserotermiczne.

Duże zróżnicowanie siedliskowe terenu oraz położenie na skraju wpływów klimatu atlantyckiego, kontynentalnego i borealnego powoduje znaczna różnorodność flory tego terenu. Odzwierciedla się to w bogactwie florystycznym i występowaniu wielu gatunków zbiorowisk roślinnych uznawanych za rzadkie lub zagrożonych wyginięciem.

Na terenie gminy Olecko występują następujące kompleksy leśne:

- na pn.-wsch. skraju gminy w rejonie m. Plewki, gdzie dominują siedliska boru mieszanego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego;
- na pn.-wsch. od jez. Oleckie Wielkie, gdzie dominują siedliska boru mieszanego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego;
- na pd.-wsch. skraju gminy, na południe od m. Imionki, gdzie dominuje siedlisko olsu;
- na pn.-zach. skraju w rejonie m. Gordejki, gdzie dominują siedliska lasu mieszanego i boru mieszanego świeżego;
- w części gminy pomiędzy miejscowościami Kukowo, kilka kompleksów leśnych w południowej części gminy i Ślepie, gdzie dominuje siedlisko lasu świeżego.

Na obszarze gminy Olecko występują rozliczne gatunki ptaków, ssaków oraz innych zwierząt, zamieszkujących lasy, jeziora, rzeki, bagna, torfowiska, łąki i pola. Spora ich część znajduje się pod ochroną.

Okazy ptactwa osiadłego i przelotnego szacuje się na liczbę 350 gatunków. Na przedmiotowym terenie można spotkać bielika, orlika krzykliwego, bociana czarnego; wokół ich miejsc gniazdowania wyznaczono strefy ochronne. W obrębie pól i łąk spotykane są żurawie oraz bociany białe natomiast na terenach leśnych licznie występują dzięcioły oraz kukułki, te drugie można usłyszeć także w pobliżu trzcinowisk przy zbiornikach wodnych. W sąsiedztwie terenów zurbanizowanych spotykane są wróbel, pliszka siwa, muchołówka szara czy jaskółki.

W strefach wód płynących licznie występują bobry Castor Fiber. Liczbę żeremi bobrowych na tym terenie szacuje się na około sto sztuk.

Bogate środowisko wodne sprzyja występowaniu płazów. W obrębie jezior oraz oczek wodnych, w tym śródleśnych licznie występują różne gatunki żab, ropuch, rzekotki drzewne oraz chroniony kumak nizinny. Mięczaki reprezentowane są przez ślimaki oraz małże.

Z gadów należy wymienić jaszczurki (zwinka i żyworodna oraz padalec zwyczajny) i węże, w tym zaskroniec i jadowita żmija zygzakowata.
Wody stojące są najliczniej zarybione, występują w nich m. in. węgorze, szczupaki, okonie, leszcze, płotki, stynki, ukleje, karpie, trocie, sumy, jazgarze oraz sieje i sielawy.
Na licznie występujących terenach bagiennych i leśnych żyje łoś Alcesalces. Gatunek ten jest objęty całorocznym okresem ochronnym.
Od północy na tereny lasów Nadleśnictwa Olecko przywędrował wilk Canis lapus, do niedawna znajdujący się na liście zagrożonych gatunków.

3.1.8. Lasy i granica rolno- leśna. Zadrzewienia

Gminę Olecko charakteryzuje stosunkowo mała lesistość w skali województwa warmińsko – mazurskiego. Powierzchnia lasów na terenie gminy Olecko przedstawia tabela poniżej wg (stanu na dzień 01.01.2008 r.).Lasy i zadrzewienia stanowią zaledwie 18,52 % powierzchni gminy. Lasy w większości są własnością państwa i administrowane przez Nadleśnictwo Olecko. Lasy prywatne zajmują około 12% powierzchni leśnej.

V.Szczegółowa charakterystyka gruntów leśnych i zadrzewionych

Nazwa gminy	Ogólna pow. (ha)	Ogólna pow. lasów (ha)	w tym		Pow. gruntów zadrzew. i zakrzew (ha)	Lesistość %	
			Lasy w zasobach Skarbu Państwa (ha)	Lasy poza Skarbem Państwa (ha)		Lasy %	Lasy + zadrzew. %
Miasto i Gmina Olecko	26672	4450	3900	550	500	16,68	18,52

Źródło : Program ochrony środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015

Główne gatunki lasotwórcze to sosna, świerk, dąb, brzoza , olsza.
Charakterystyczne dla omawianego obszaru jest liczne występowanie świerka, który wykazując znaczną ekspansję wchodzi w skład gatunkowy na siedliskach borów i lasów mieszanych, a także wkracza w siedliska lasów świeżych.
Na obszarze gminy występują lasy typów siedliskowych, przy czym w przeważającej ilości występują siedliska lasów mieszanych i świeżych, a w następnej kolejności bór mieszany świeży oraz ols.
Bór mieszany świeży – rośnie na glebach piaszczystych lub gliniasto – piaszczystych (świeżych). Najczęściej występują tu drzewostany sosnowe z większą lub mniejszą domieszką świerka i brzozy lub drzewostany sosnowe z domieszką dębu, brzozy, świerka. W podszycie występuje jarzębina i brzoza. Runo dość bogate – borówka czernica, borówka brusznica, rokiet pospolity, orlica pospolita, konwalia majowa i inne. Są to siedliska bardzo atrakcyjne najbardziej przydatne do celów rekreacyjnych i lecznictwa.
Las mieszany – rośnie najczęściej na świeżych piaskach lekko gliniastych. Tworzą go głównie drzewostany dębowo – świerkowo - sosnowe. W podszycie występuje jarzębina,

leszczyna, kruszyna. Runo najczęściej tworzy gajowiec żółty, wawrzynek wilcze łyko, molina i inne. Jest to siedlisko również atrakcyjne i przydatne dla turystyki i rekreacji.
Las świeży – rośnie na glebach wytworzonych z glin zwałowych lub piasków gliniastych. Najczęściej występują tu drzewostany świerkowo – dębowe z domieszką innych liściastych (lipa, klon, wiąz, jawor). W skład runa wchodzą: marzanna wonna, miodunka, narecznica itp. Ze względu na bogaty skład gatunkowy – dosyć atrakcyjny dla turystyki, lecz mniej przydatny dla celów rekreacyjnych.

Na terenie gminy Olecko występują niewielkie, lecz stosunkowo zwarte kompleksy leśne, rozrzucone na obszarze całej gminy. W części północno – wschodniej lasy reprezentowane są głównie przez siedliska boru mieszanego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego. W części północno – zachodniej występuje las mieszany i bór mieszany świeży. W południowo – wschodniej części dominuje siedlisko olsu. W południowo – środkowej części głównie występuje siedlisko lasu świeżego.
Kompleks leśny na północ od jeziora Oleckie Wielkie to głównie siedlisko lasu mieszanego, natomiast w okolicy jeziora Sedraneckiego znaleźć można wszystkie ww. siedliska. W składzie gatunkowym przeważa sosna z udziałem świerka.
Na terenie gminy Olecko znaczną część kompleksów leśnych uznano za lasy ochronne, zatwierdzone DecyzjąMinistra Środowiska znak: DLOPiK-L-lp-0233-28-06 z dnia 27.12 2006r. Występują cztery kategorie lasów ochronnych: lasy wodochronne, lasy ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (przewidziane do objęcia ochroną rezerwatową), lasy glebochronne i lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Znajdują się one na terenie Nadleśnictwa Olecko, obręb Olecko.

VI.Kompleksy leśne na terenie gminy Olecko

kategoria ochronności	lokalizacja (oddział) obręb Olecko	opis lasu	cel ochrony
Lasy wodochronne	1A, 1, 2, 5-7, 9-11, 14A, 15-22, 23A, 24, 25, 27, 28, 28A, 29A, 30-34, 36, 39, 40A, 40, 41, 44-46, 48, 49, 54, 56C, 58-68, 71, 72A, 72-76, 81-84, 85A, 85-90, 92, 93, 95, 98-103, 104A, 104-108, 110-124, 124A-124D, 125A, 130, 133, 134A, 134, 135, 136A, 136, 137, 140, 143-145, 147-150, 152, 154-156, 159A, 161, 162, 164, 168, 169, 171, 172, 176-181, 182A, 182-189, 191, 192, 194A, 194, 204, 206, 210, 212-215, 216B, 217, 218, 223-	Drzewostany bardzo zróżnicowane w składzie gatunkowym, wieku, bonitacji, zadrzewieniu, na siedliskach wilgotnych i bagiennych z fragmentami borów i lasów świeżych	Stabilizacja stosunków wodnych poprzez ochronę lasów nad jeziorami i rzeczkami

	225, 225B, 226-229, 236, 237A, 237-241, 243-247, 252-256, 259, 260, 261A, 262, 265		
Lasy ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	99, 100, 116, 117, 156-158, 159A, 159, 163, 164, 173, 211, 212, 230-232, 243-245	Drzewostany zróżnicowane wiekowo, przeważnie na siedliskach wilgotnych, w mniejszym stopniu świeżych; główne gatunki – sosna, świerk, brzoza, olcha w IV i starszych klasach wiekowych; o zróżnicowanej bonitacji i zadrzewieniu	Ochrona zinwentaryzowanych stanowisk występowania i żerowania następujących gatunków zwierząt chronionych: bocian czarny, bóbr
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzinnej przyrody	99, 105, 112, 113, 214, 242	Drzewostan na siedliskach boru wilgotnego, boru bagiennego i boru mieszanego wilgotnego; główne gatunki – sosna, brzoza, świerk, w IV i starszych klasach wiekowych bardzo zróżnicowanej bonitacji i zadrzewieniu	Ochrona drzewostanów o unikatowym charakterze zbliżonym do lasów pierwotnych

Źródło:streszczenie Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Olecko na lata 2007 - 2016

VII.Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasów w Nadleśnictwie Olecko

Typ siedliskowy lasu	**Obręb olecko**	
	Powierzchnia (ha)	**% powierzchni**
Bór mieszany(Bb)	38,77	0,53 %
Bór mieszany świeży (BMśw)	727,86	10,02
Bór wilgotny (Bw)	10,73	0,15
Bór mieszany bagienny (BMb)	275,85	3,80
Las mieszany świeży (LMśw)	2006,89	27,63
Las mieszany wilgotny (LMw)	36,48	0,50
Las mieszany bagienny (LMb)	431,35	5,94

Las świeży (Lśw)	2885,24	39,72
Las wilgotny (Lw)	183,74	2,53
Ols (OL)	594,70	8,19
Ols jesionowy (OLJ)	72,17	0,99
	7263,78	**100,00**

Źródło: streszczenie Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Olecko na lata 2007 - 2016

Granica rolno - leśna na obszarze gminy Olecko była opracowana w 1998 r. i w sposób naturalny się zdezaktualizowała w wyniku zmian struktur rolno - leśnych. W związku z tym, należałoby opracować nowy projekt granicy w oparciu o uwarunkowania glebowe i ekologiczno-krajobrazowe. Ma to szczególne znaczenie w kształtowaniu sposobu użytkowania gruntów, co pozwala na racjonalne kierowanie zalesieniami w gminach.

3.1.9. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary NATURA 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Formy ochrony przyrody występujące na terenie miasta i gminy Olecko to:

- obszary chronionego krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

3.1.9.1. Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie miasta i gminy Olecko występują fragmenty obszarów chronionego krajobrazu (OChK) obejmujące najcenniejsze krajobrazowo tereny o różnych ekosystemach. W granicach gminy obszary chronionego krajobrazu zajmują w sumie 51,4 % powierzchni gminy.Są to:

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich położony jest w powiecie oleckim i obejmuje tereny gmin: Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno i Wieliczki. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 10.521 ha. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich został utworzony w 2008 r. na mocy Rozporządzenia nr 139 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich. Wszelkie regulacje dotyczące ochrony obszaru zawarte sąw ww. Rozporządzeniu.

2. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi położony jest w powiecie oleckim i obejmuje tereny gmin: Wieliczki i Olecko oraz w powiecie ełckim na terenie gmin Kalinowo i Ełk. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 8.579,8 ha. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi został utworzony w 2008 r. na mocy Rozporządzenia nr 155 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Legi. Wszelkie regulacje dotyczące ochrony obszaru zawarte sąw ww. Rozporządzeniu.

3. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego położony jest w powiecie ełckim na terenie gmin: Stare Juchy, Kalinowo, Prostki, Ełk i miasta Ełk, w powiecie giżyckim na terenie gmin: Wydminy, Giżycko, w powiecie oleckim na terenie gmin: Świętajno, Olecko. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 49.297,2 ha. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego został utworzony w 2008 r. na mocy Rozporządzenia Nr 154 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego i zmieniony w 2011 r. na mocy uchwały nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu Pojezierza Ełckiego (ze zm. wprowadzonymi uchwałą Nr XXXVII/754/14 z dnia 26 maja 2014 r.). Wszelkie regulacje dotyczące ochrony obszaru zawarte sąw ww. uchwale.

Na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują zakazy:

- ✓ zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- ✓ realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ✓ likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- ✓ wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- ✓ wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- ✓ dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- ✓ likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- ✓ lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa, nie dotyczą:

- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Zakaz dotyczący lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej rzek, jezior i innych zbiorników wodnych nie dotyczy:

1) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych) oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;
2) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegu;
3) wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych – w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani, po uzgodnieniu z wojewodą.

Na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują także zakazy określone w Rozporządzeniu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 21 z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu.

3.1.9.2. **Pomniki przyrody**

Na terenie miasta i gminy znajduje się 7 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa lub grupy drzew (dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, kasztanowce zwyczajne, sosna wejmutka, modrzew europejski i świerk pospolity).

VIII.Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olecko

L. p.	Obiekt	Nr Ewid.	Obwód	Wysokość	Lokalizacja	Nr zarządzenia
1.	**Dąb szypułkowy** *Quercus robur*	275	500	23	m. Olecko, ul. Jeziorna 3	Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz.26 z 1984 r. Zarz. Nr 22/84 z 24.04.1984 r.
2.	**Dąb szypułkowy** *Quercus robur*- 2 szt.	276	300, 327	23	m. Olecko, na posesji MGOK, ul. Partyzantów	Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz.26 z 1984 r. Zarz. Nr 22/84 z24.04.1984 r.
3.	**Dąb szypułkowy** *Quercus robur*	277	256	20	m. Olecko, przy przedszkolu nr 1	Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz.26 z 1984 r. Zarz. Nr 22/84 z 24.04.1984 r.
4.	**Lipa drobnolistna** *Tiliacordata*	974	275	26	N-ctwo Olecko, L-ctwo Szczedranka, oddz. 20b	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r.
5.	**Sosna wejmutka** – grupa 5 drzew *Pinusstrobus*	1376	230 230 160 183 193	28 31 30 31 28	oddz. 130 b leśnictwo Zajdy, uroczysko Elżbietki, 500 m od szosy Olecko - Rosochackie	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 73, poz. 1153 z 23.05.2007 r.
6.	**Modrzew europejski** *Larixdecidua*	1377	263	29	oddz. 130 b leśnictwo Zajdy, uroczysko Elżbietki, 600 m od szosy Olecko - Rosochackie	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 73, poz. 1153 z 23.05.2007 r.
7.	**Świerk pospolity** *Piceaabies*	1378	355	30	oddz. 141 n-leśnictwo Zajdy, uroczysko Zajdy; świerk na wysokości 4 m	Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 73, poz. 1153 z 23.05.2007 r.

					przechodzi w 4 pnie	

Źródło: Rdoś. Pomniki przyrody w woj. warmińsko – mazurskim stan na 31 stycznia 2010

Pomniki przyrody i użytki ekologiczne – na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody wprowadza się następujące zakazy:

1) niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
3) uszkadzania i zanieczyszczania gleby;
4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
10) zbioru, niszczenia, uszkadzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
11) umieszczania tablic reklamowych.

3.1.9.3. **Użytki ekologiczne**

Na terenie miasta występuje tylko 1 użytek ekologiczny o nazwie „Długi Mostek" stanowiący pas szuwaru w zatoce przy wypływie rzeki Legi z jeziora Oleckie Wielkie – miejsce przebywania i lęgów ptaków wodno-błotnych oraz miejsca tarliskowe ryb. Użytek został utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 52 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2007 r., Nr 1, poz. 1).

3.1.9.4. **Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów**

Ochrona gatunkowa roślin

Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 lipca 2004 (Dz. U. z 2004 r., Nr 168, poz. 1764) jest podstawą prawną ochrony gatunkowej roślin. Określa ono wytyczne w zakresie ochrony i zawiera listę gatunków chronionych objętych ochroną ścisłą oraz częściową.
Na terenie powiatu oleckiego ochronie ścisłej podlegają między innymi następujące gatunki roślin:

- drzewa: cis pospolity;
- krzewy i krzewinki: brzoza niska, wierzba borówkolistna i lapońska, malina moroszka, wawrzynek wilcze łyko, bluszcz pospolity, chamedafne północna, barwinek pospolity, kalina koralowa, kruszyna pospolita, porzeczka czarna;
- rośliny zielne: bielistka siwa, orlik pospolity, rosiczka długolistna i rosiczka okrągłolistna, listera jajowata i listera sercowata, bagno zwyczajne, czosnek niedźwiedzi, fiołek torfowy, gnieźnik leśny, konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszczyk rdzawoczerwony, kukułka Fuchsa, naparstnica zwyczajna, obuwik pospolity, podkolan biały, podkolan zielonawy, przylaszczka pospolita, tajęża jednostronna, skrzyp olbrzymi, przytulia wonna;
- paprotniki: nerecznica grzebieniasta, pióropusznik strusi, widłak goździsty;
- porosty: brodaczka zwyczajna, granicznik, płucnik, chrobotek reniferowy.

<u>Ochrona gatunkowa zwierząt</u>

Rozporządzenie Ministra Środowiska z 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r., Nr 220, poz. 2237) obejmuje wytyczne w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt.
Na terenie powiatu oleckiego ochronie ścisłej podlegają między innymi przedstawiciele następujących gatunków zwierząt:

- pijawek – pijawka lekarska;
- pająków – poskocz krasny;
- owadów – biegacz fioletowy i gładki, wynurt i grupa motyli;
- mięczaków – winniczek, szczeżuja;
- kręgoustych – minog ukraiński;
- ryb – koza, piskorz;
- płazów – traszka zwyczajna i grzebieniasta, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha szara, zielona i paskówka, rzekotka drzewna, żaba trawna, moczarowa, jeziorkowa, wodna, śmieszka;
- gadów – żółw błotny, jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, gniewosz plamisty, żmija zygzakowata;

- ptaków – bąk, bekas kszyk, bielik, błotniak łąkowy i stawowy, bocian biały i czarny, brodziec piskliwy, cyraneczka, derkacz, dzięcioł białogrzbiety, czarny, średni, trójpalczasty i zielonosiwy, gągoł, gąsiorek, jarząbek, kania czarna i ruda, kobczyk, krakwa, kropiatka, lelek, lerka,łabędź niemy, łęczak, muchołówka białoszyja i mała, orlik krzykliwy, orzeł przedni, perkoz rdzawoszyi, perkozek, podróżniczek, pszczołojad, puchacz, rybitwa czarna, rzeczna i zwyczajna, rybołów, samotnik, siewka złota, słonka zwyczajna, sokół wędrowny, trzmielojad, uszatka błotna, wąsatka, włochatka, wodniczka, zielonka, zimorodek, żuraw;

- ssaków – borowiaczek, borowiec wielki, bóbr europejski, gacek brunatny, gronostaj, karlik malutki i większy, łasica, mopek, mroczek pozłocisty i późny, nocek łydkowłosy, natterera i rudy, ryjówka aksamitna i malutka, ryś, rzęsorek rzeczek, smużka, wiewiórka pospolita, wilk, wydra, zając bielak, żubr.

Ochrona gatunkowa grzybów

Do gatunków grzybów chronionych na terenie powiatu oleckiego należą: purchawica olbrzymia oraz sromotnik bezwstydny.

3.1.9.5. Ostoje zwierząt chronionych

Teren leśny nad jeziorem Sedraneckimobjęty jest ochroną ze względu na zwierzęta i ich ochrony jako gatunku.

3.1.9.6. Jeziora objęte strefą ciszy

Strefą ciszy objęte są jeziora Sedraneckie, Dobskie i Oleckie Małe. Strefy te obejmują obszary jezior oraz tereny przyległe o promieniu 300 m od linii brzegowej. Obowiązują tu zakazy używania silników spalinowych na jednostkach pływających instalowania i używania urządzeń nagłaśniających poza pomieszczeniami zamkniętymi, używania radia lub innych odbiorników w sposób uciążliwy dla otoczenia, ruchu pojazdów mechanicznych poza drogami dojazdowymi do obiektów gospodarczych, turystycznych i parkingów (z wyjątkiem sprzętu rolniczego). Strefa ciszy została wprowadzona Uchwałą Nr XVI/318/04 Rady Powiatu w Olecku z dnia 27.04.2004r.

3.1.9.7. Korytarze ekologiczne

Na terenie miasta i gminy Olecko zastosowanie mają również założenia ochrony środowiska przyrodniczego objętego siecią EKONET. W koncepcji krajowej sieci ekologicznej EKONET - Polska, część północno-zachodnia gminy posiada rangę korytarza ekologicznego. Jest to korytarz łączący obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym.

3.2. Rolnictwo

Rolnictwo obok przemysłu drzewnego, stoczniowego i spożywczego oraz usług jest istotną dziedziną życia gospodarczego miasta i gminy Olecko.
Grunty orne na terenie gminy przydatne do wykorzystania rolniczego charakteryzuje wysoka klasa. Dominuje uprawa zbóż, rzepaku oraz ziemniaków. Rozległe tereny łąk oraz pastwisk umożliwiają komfortowy chów bydła oraz trzody chlewnej.
Na terenie gminy Olecko występuje ca. 18 000 ha użytków rolnych z czego ponad połowa jest we władaniu osób prywatnych (932 gospodarstwa).
Na terenie miasta Olecko występuje ca. 526 ha użytków rolnych, co stanowi 47,8 % powierzchni miasta.
Na użytki rolne w mieście składają się:

- grunty orne – **228 ha** – 43,4%
- łąki – **38 ha** – 7,2 %
- pastwiska –**156 ha** – 29,7 %
- sady - **12 ha** – 2,3 %
- grunty orne pod zabudowaniami – **89 ha** – 16,9 %
- grunty pod rowami – **3 ha** – 0,6 %.

Na terenie województwa warmińsko – mazurskiego największą średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie rolnym odnotowano m. in. w powiecie oleckim – 22,04 ha.

B. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ogółem

Źródło: GUS w Olsztynie - Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie warmińsko-mazurskim

Wskaźnikiem umożliwiającym określenie perspektyw jakie stoją przed lokalnym rolnictwem jest średnia wielkość gospodarstwa rolnego, która na terenie gminy wynosi ca.15ha. Jest to jedna z najwyższych wartości w Polsce. Spora liczba gospodarstw liczy powyżej 10 ha. Istnieją także gospodarstwa w ilości ok. 200, których powierzchnia nie przekracza 2 ha.

Szansą rozwoju dla tych gospodarstw jest tworzenie grup producentów oraz poszerzanie oferty o produkcję żywności ekologicznej oraz prowadzenie usług o charakterze agroturystycznym. Na terenie gminy sporadycznie rozwija się sieć jednostek agroturystycznych opartych o ekologiczne rolnictwo.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Rys historyczny

Najstarsze znane ślady świadczące o życiu człowieka na terenie północno – wschodniej Polski pochodzą z okresu późnego paleolitu (XI tysiąclecie p.n.e.). W tym czasie klimat uległ znacznemu ociepleniu przyczyniając się do powstania warunków przyjaznych do życia człowiekowi. Na terenie dzisiejszych Mazur tworzą się liczne, przy tym niewielkie grupy koczownicze, wciąż jednak wędrujące. Prowadzony przez nie tryb życia z dominującą rolą łowiectwa, zbieractwa oraz rybołówstwa przetrwał ponad dwa tysiące lat.
Pod koniec epoki lodowej w wyniku kolejnego ocieplenia klimatu ekosystem tego regionu uległ przekształceniu. Miejsce tundry zajęła tajga o urozmaiconej roślinności z licznymi gatunkami zwierząt. Bogactwo pożywienia na tych terenach przyczynia się do zmiany nomadycznego trybu życia. Człowiek przechodzi do wpół osiadłego sposobu życia, zakłada obozowiska na brzegach rzek i jezior, w tym wzdłuż dzisiejszej rzeki Lega.
Kolejny istotny krok w rozwoju osadnictwa na mazurskich ziemiach miał miejsce w okresie neolitycznym, kiedy to człowiek na stałe osiada na tym terenie. Zajmował się już wtedy uprawą roli oraz hodowlą. Z czasem zaczęto zakładać obronne osiedla na drewnianych platformach umieszczanych na jeziornych wypłyceniach.
Na terenie Mazur przebywał lud Bałtów Zachodnich, później lud tzw. kultury Bogaczewskiej o znacznie bardziej rozwiniętej kulturze materialnej oraz plemię Jaćwingów.
W XIII wieku plemię jaćwieskie toczyło walki z Zakonem Krzyżackim, ostatecznie Państwo Zakonu Krzyżackiego zajęło ziemie Prus. Przez kolejne dwa stulecia osadnictwo na tym terenie rozwinęło się w sposób nieznaczny. Teren Mazur, w owym czasie z wolna zaczęła pokrywać puszcza, której pas stanowił granicę z Litwą.
W XV wieku dokonano nadań ziemskich wsi wolnych, głównie przybyłym mieszkańcom Mazowsza. Utworzono komornictwo w Stradunach, a na obszarze gminy utworzono dwie wsie Babki Gąseckie i Gąski.
W XV wieku państwo zakonne przekształciło się w Świeckie Prusy Książęce, wtedy to nastąpiły nowe nadania i zmiany dotychczasowych. Stosowano prawo magdeburskie i chełmińskie. Był to czas intensywnego rozwoju osadnictwa. W roku 1560 powstaje miasto Marggrabowa, gdzie kilka lat wcześniej powstaje zamek myśliwski. Z czasem wyrasta tu trzynastomorgowy rynek z ewangelickim kościołem, place pod domostwa dla 300 rodzin, cmentarz, szkoła, szpital oraz ogrodzenie z bramami wjazdowymi. Okoliczne wsie otrzymały tzw. ulicowe układy z drewnianą zabudową. Do XVI wieku miasto oraz sąsiednie wsie były dziesiątkowane przez liczne kataklizmy, w tym atak dżumy, pożary. Za czasów gdy Prusy stają się monarchią miasto Margrabowa liczy 98 mieszkańców. Dokonywano prób ożywienia

gospodarczego terenu m.in. przez reformy szkolnictwa elementarnego. Otwarto szkoły w miejscowościach: Babki Oleckie, Borawskie, Doliwy, Dudki, Gąski, Gordejki, Jaśki, Jelonek, Kijewo, Kukowo, Łęgowo, Możne, Olszewo, Plewki, Przytuły. Powstawały urzędy sądownicze, wznoszono nowe parafie.

Wiek XIX w wyniku wojen napoleońskich ponownie sprowadza na te tereny spustoszenie, w tym deficyty w zbiorach żywności, a za tym głód, choroby, zarazy. Opracowuje się kolejne programy reformatorskie m.in. reformę agrarną, reorganizację urzędów, zniesienie poddaństwa. Ww. zabiegi miały na celu zwiększyć efektywność rolnictwa, a co za tym idzie i całej gospodarki obszaru. Drewniana zabudowa ustępuje murowanej, buduje się bite drogi. W mieście powstają: drukarnia, poczta, karczmy, gorzelnia, browary, garbarnie, roszarnia lnu, mleczarnia i młyn.

Pod koniec XIX wieku powstaje Cesarstwo Niemieckie. To czas rozwoju przemysłu, sieci kolei żelaznej i rolnictwa.

Na początku XX wieku ukształtował się krajobraz kulturowy zachowany na omawianym obszarze po dzień dzisiejszy. Przeważa w nim budownictwo ceglane wypierające zabudowę drewnianą, glinianą i kamienną. Majątki ziemskie założone jeszcze w połowie XVI wieku nadal funkcjonują, powstają także kolejne liczące ponad 100 ha (Babki Gąseckie, Dąbrowskie, Kijewo, Łęgowo, Skowronki).

Pierwsza wojna światowa nie oszczędziła mazurskich terenów. Szkody jednak nie były znaczące. Po wojnie miasto Marggrabowa wraz z Mazurami przeszły w władanie Niemiec. Marggrabowa zmieniła nazwę na Treuburg (Wierny Gród). Na terenie miasta powstaje funkcjonujący po dzień dzisiejszy kompleks sportowo – rekreacyjno – parkowy.

Działania drugiej wojny światowej początkowo były prowadzone z dala od gminy Olecko. W roku 1944 po załamaniu się potęgi Hitlerowskich Niemiec działania zbrojne zmieniły front, zbliżając się do granic Prus Wschodnich. W wyniku masowej ewakuacji ludności miasto i okolica niemalże opustoszały.

Dnia 23 stycznia 1945 roku Armia Czerwona zajmuje teren Treuburga, polska ludność z przygranicza zaczyna na nowo zasiedlać mazurską ziemię.

Po wojnie omawiany teren zostaje włączony w granice Polski jako część nowopowstałego województwa białostockiego. Treuburg zostaje przemianowany na Olecko, utrzymujące status powiatu. W roku 1975 zlikwidowano powiaty, powstała gmina Olecko włączona do województwa suwalskiego.

Po roku 1989 kiedy to zachodzą liczne przemiany społeczno-polityczne następuje komunalizacja majątku państwowego, prywatyzacja i wyprzedaż nieruchomości rolnych Skarbu Państwa. Powstają usługi prywatne, głównie w zakresie hotelarstwa, gastronomii, handlu, a także edukacji.

W roku 1999 w wyniku kolejnej reformy administracyjnej utworzono powiat olecko – gołdapski, a w 2003 roku powiat olecki.

4.2. Noty historyczne wybranych wsi oraz charakterystyka przestrzenna

4.2.1. Gąski

Miejscowość Gąski położona jest w południowo-zachodniej części gminy Olecko, nad jeziorem Przytulskim (Gąskim), przy drodze krajowej nr 65 Gołdap-Olecko-Ełk-Białystok.
Odległość do Olecka wynosi 12 km, natomiast do Ełku 18 km.
Gąski założone zostały jako wolna wieś za czasów krzyżackich w 1519 roku. Dwadzieścia lat później w 1539r., za panowania księcia Albrechta, dokonano kolejnej lokacji Gąsek jako wsi książęcej. Istotnym aspektem w rozwoju wsi była reforma szkolnictwa elementarnego w Prusach w latach czterdziestych XVIII wieku. Wtedy to z funduszu MonsPietatis uposażono nauczycieli szkół wiejskich oraz wybudowano szkołę w Gąskach i założono bibliotekę gromadzką.
Kilka lat później w roku 1741 wybudowano w Gąskach kościół zakładając przy nim nową parafię ewangelicką (jako trzecią na tym obszarze po parafii w Olecku i Mieruniszkach). Parafia ta od wieku XVIII do końca XIX była niemal całkowicie Polska.
W roku 1860 w Gąskach powstał urząd pocztowy a w latach następnych kolejne urzędy, w tym: urząd stanu cywilnego, kontroli mięsa, żandarmerii. W roku 1938 dotychczasową nazwę Gonsken zastąpiono niemiecką Herzogskirchen.

4.2.2. Sedranki

Sedranki to miejscowość zlokalizowana na północ od Olecka. Na jej terenie odnaleziono stanowiska archeologiczne z okresu paleolitu.
Wieś Serdanki została założona jako wieś książęca za panowania księcia Albrechta von Hohenzollern. W Serdankach znajdował się folwark domenialny, na który składało się 37 koni, 159 sztuk bydła i 86 świń.
W XVII wieku ponownie dokonano lokacji wsi, tym razem jako tzw. czynszowej wraz z młynem. Majątek folwarczny, w tym pałac wraz z młynem, z dwoma kamiennymi kołami młyńskimi z czasem się rozwijał. Młyn początkowo wodny później unowocześniono instalując w nim silnik parowy. Pod koniec XIX wieku majątek zelektryfikowano i rozbudowano o część z gorzelnią i kolejne zabudowania gospodarcze.
W czasie I wojny światowej posiadłość uległa poważnym zniszczeniom. W kolejnych latach majątek został rozparcelowany. Budynki zostały sprzedane nowym osadnikom z Pomorza, w jednym z nich utworzono szkołę.
Na terenie wsi funkcjonował także majątek Lasek-Sedranki, dawniej Mały Lasek, obejmujący niegdyś 120 ha ziemi, z czego 6 ha stanowiły lasy. W trakcie I wojny światowej majątek został zniszczony. Po wojnie odbudowała go rodzina Dziengelów. Jednak w okresie II wojny światowej majątek został doszczętnie zrujnowany. Posiadłość ziemska nigdy nie została odbudowana.

4.2.3. **Możne**

Możne to miejscowość zlokalizowana w odległości około 3 km od miasta Olecko, po jego wschodniej stronie.
W jej obrębie odkryto stanowisko archeologiczne z okresu paleolitu. Z okresu mezolitu, środkowej epoki kamienia pochodzą stanowiska wokół torfowiska w Możnych. Pierwotnie teren ten leżał u odnogi Jeziora Oleckiego Wielkiego. Wzdłuż brzegu zakładano obozowiska składające się z szałasów.
W XV wieku powstała w tym miejscu wieś czynszowa lokowana na prawie chełmińskim. 20 włók przeznaczył starosta książęcy na założenie wsi. W tym czasie wieś zamieszkana była wyłącznie przez Polaków. W roku 1737 rozpoczęto tu budowę szkoły w ramach pruskiego programu reformy szkolnictwa elementarnego. W roku 1938 wieś zamieszkiwało niespełna 300 osób. W tym czasie nadano jej nazwę Moossnen, Mooschnen, później Moszne.
Obecnie Możne zamieszkuje około 120 osób.

4.2.4. **Lenarty**

Lenarty wieś położona nad Strugą Białą na północ od miejscowości Olecko.
W 1573 r. powstały na prawie lennym dobra szlacheckie w Lenartach, niem. Lenharten. W XVII i XVIII wieku majątkiem ziemskim zarządzała polska szlachta. Nieopodal dworu znajdował się folwark. W XVIII wieku był to jeden z większych majątków w okolicy. Liczył ponad 660 ha ziemi, w tym 150 ha łąk i 10 ha lasów. Dwór długo znajdował się w posiadaniu rodziny Tolsdorffów. Za czasów I wojny światowej w wielkiej sali balowej mieścił się rosyjski szpital wojskowy. W trakcie II wojny światowej majątkiem zarządzał generał Wehrmachtu.Po II wojnie światowej nad majątkiem objął pieczę inspektor Państwowych Majątków Ziemskich. Później w Lenartach utworzono samodzielną jednostkę PGR, gdzie dokonywano napraw sprzętu rolniczego. W dworku utworzono przedszkole.
Obecnie Lenarty zamieszkuje około 370 osób.

4.3. **Parki**

Na terenie gminy Olecko zachowało się osiem podworskich parków – elementów dawnych XIX-wiecznych zespołów dworsko-parkowych.
W samym Olecku przy ul. Gołdapskiej istnieje park miejski z XX wieku (lata 1920-1930). Na terenie parku mieści się kompleks sportowy MOSIR ze stadionem z hipodromem, budynek restauracji z budynkiem gospodarczym, drewniana altana parkowa na kamiennej podmurówce. Teren parku łączy się z plażą miejską, gdzie zlokalizowane są: budynek plażowy, drewniany pomost i dwie wieże do skoków do wody. Park miejski w przeciwieństwie do pozostałych założeń parkowych w gminie jest terenem zadbanym z licznymi alejami spacerowymi i bogatą zielenią. W parku usytuowany jest pomnik ofiar I wojny światowej o formie kamiennej półrotundy. Stanowi on pozostałość po pomniku

żołnierzy niemieckich poległych pod Oleckiem, powstał w roku 1928. Ten monument był drugim pod względem wielkości w Prusach Wschodnich.
Siedem parków jest wpisanych do rejestru zabytków i podlega pełnej ochronie konserwatorskiej.
Do zespołów dworsko-parkowych objętych ochroną konserwatorską należą założenia w: Białej Oleckiej, Gordejkach Małych, Imionkach, Lenartach i Skowronkach.
Zespół pałacowo- parkowy w Białej Oleckiej to założenie, na które składa się dwór, park, folwark z XIX/XX wieku, spichrz, gorzelnia, chlewnia, obora (obecnie magazyn), stajnia (obecnie mieszalnia pasz), kuźnia, dom ogrodnika (obecnie mieszkalny), drewniana stodoła. Zespół usytuowany nad rozlewiskami rzeki Lega. Pałac w stylu neobarokowym to obszerna dwukondygnacyjna budowla, wzniesiona na planie prostokąta z wielobocznymi wieżyczkami na narożach. W trakcie I wojny światowej pałac został doszczętnie spalony, po wojnie odbudowany prawie według pierwowzoru. Podczas II wojny światowej, a na obszarze majątku utworzono państwowe gospodarstwo rolne, a w pałacu funkcjonowały biura i mieszkali pracownicy zakładu. W latach 80 XX wieku ponownie uległ pożarowi, a po roku 1990 r. został odbudowany zgodnie z pierwowzorem.
W Gordejkach Małych znajduje się zespół dworsko-parkowy z XIX/XX w. z zabytkowym dworem oraz spichlerzem. Po dzień dzisiejszy zachował się układ dawnego założenia, dwór między parkiem a podwórzem gospodarczym, oddzielony od niego dużym podjazdem oraz starodrzew i ślady kompozycji krajobrazowej. Dwór w formie nawiązuje do secesji. Wśród zabudowań podwórza gospodarczego wyróżnia się stajnia z wozownią, o ciekawej architekturze. Na terenie parku w 1982r. wzniesiono kaplicę. Po II wojnie światowej na obszarze majątku utworzono państwowe gospodarstwo rolne, dwór zaadaptowano na kilka mieszkań pracowniczych. Obecnie własność prywatna.
Dworek w Lenartach to majątek z ziemią nad rzeką Białą. Dwór z czasem stał się folwarkiem. Na terenie majątku funkcjonowała gorzelnia, zajmowano się ogrodnictwem na skalę przemysłową. Z dawnego założenia pozostał dwór i niewielki park usytuowany po stronie północnej dworu. Budynek wzniesiony w pierwszej połowie XIX w., zlokalizowany na wzniesieniu. Od zespołu, w kierunku wschodnim, prowadzi aleja lipowa na dawny cmentarz dworski.
Do zespołów parkowych objętych ochroną konserwatorską należą założenia w: Olecku, Gordejkach Małych, Imionkach, Lenartach i Skowronkach.
W Gordejkach Małych, Imionkach, Lenartach i Skowronkach zlokalizowany jest park dworski z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej.

4.4. Cmentarze

Na terenie gminy Olecko zlokalizowane są liczne cmentarze, z których większość została założona przed rokiem 1945. Z 58 cmentarzy 4 wpisane są do rejestru zabytków.
W Olecku przy ul. 11 Listopada, dawniej ulica Cmentarna, zlokalizowany jest zabytkowy cmentarz ewangelicki z XIXw. Pozostałe cmentarze wpisane do rejestru zabytków znajdują się we wsiach: Sedranki, Szczecinki i Zabielne, wszystkie są cmentarzami ewangelickimi.

Cmentarze ewangelickie i wiejskie na terenie gminy nie są użytkowane. Na ich terenie zachowały się pojedyncze nagrobki, w większości trudno dostępne na terenach zieleni nieurządzonej. W przeważającej części obiekty cmentarne położone są na wzniesieniach oraz nad jeziorami, stanowiąc charakterystyczny element w krajobrazie.
Olecko oraz jego okolice w latach 1914-1915 były miejscem walk niemiecko-rosyjskich. Pozostałościami po tamtych wydarzeniach są m.in. pomniki poległych oraz cmentarze wojskowe. Mogiły i kwatery wojenne zachowały się także na cmentarzach wyznaniowych – ewangelickich.
W Olecku na dawnym cmentarzu ewangelickim po dziś dzień zachował się jego układ urbanistyczny oraz bogaty starodrzew. W jego zachodniej części, mieści się kwatera rosyjskich żołnierzy z I wojny światowej. Na powierzchni 380 m² spoczywa 143 żołnierzy rosyjskich. Kwatera została wykonana na planie kwadratu z mogiłą usytuowaną pośrodku kwatery z krzyżem prawosławnym.
Na terenie ewangelickiego cmentarza w mieście znajduje się także kwatera żołnierzy niemieckich z I wojny światowej. Spoczywa w niej 147 niemieckich żołnierzy, w tym 86 zidentyfikowanych. Jej powierzchnia liczy powyżej 1200 m². Kwatera została wykonana na planie prostokąta z trzech stron ogrodzona murem z kamienia ciosanego. Jej zamknięcie stanowi tarasowe ukształtowanie terenu.
Zachowany stan cmentarzy, mogił oraz kwater wojennych przedstawia się dużo korzystniej niż ma to miejsce w przypadku cmentarzy cywilnych. Obiekty wojenne w większości mają formę betonowych krzyży lub stelli z informacją o pochowanych.
W parku w Lenartach, Kukowie oraz w Sedrankach we fragmentach zachowały się cmentarze rodzinne. Na terenie niektórych z nich znajdują się żeliwne, ażurowe krzyże.
Interesujące ze względu na swoje wartości zabytkowe jak i krajobrazowe są także cmentarze w Gordejkach Małych, Kukowie i Możnych. Podstawową formę nagrobną stanowią betonowe skrzynie, przeważnie bezimienne.

4.5. Obiekty i obszary chronione

Budownictwo miejskie na terenie gminy Olecko powstawało pod wpływem tendencji ogólno pruskich, z czasem ogólno niemieckich, w tym architektury historyzującej, secesji czy międzywojennego stylu narodowego. Budynki w zależności od zamożności ich mieszkańców powstawały z drewna, kamienia, gliny, cegły betonu czy szachulca. Obiekty publiczne w zabudowie miejskiej jak i wiejskiej powstawały głównie w cegle lub były nią licowane. Stylem, który dominował w reprezentacyjnym budownictwie był neogotyk.
Na terenach wsi lokalizowano duże zespoły dworskie, mniejsze założenia dworsko-parkowe oraz zabudowę folwarczną.
W wyniku działań wojennych wiele obiektów infrastrukturalnych, budynków oraz założeń architektonicznych, w tym zwłaszcza sakralnych uległo zniszczeniu.
Zachowane obiekty o wysokich walorach historycznych, kulturowych, architektonicznych czy urbanistycznych zostały objęte opieką konserwatorską.

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego wpisano obiekty i założenia urbanistyczne, podlegające pełnej ochronie konserwatorskiej.
Rejestr zabytków na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków, z którym należy uzgadniać wszelkie prace remontowe, zmiany własności, funkcji i przeznaczenia obiektu podlegającego ochronie.
Rejestr zabytków gminy Olecko obejmuje:

1. rejestr zabytków nieruchomych (70 obiektów),
2. rejestr zabytków archeologicznych (jedno stanowisko na obszarze wiejskim gminy),
3. rejestr zabytków ruchomych (4 zabytki z terenu miasta oraz 3 zabytki z obszaru wiejskiego gminy).

4.5.1. Wykaz obiektów i obszarów chronionych

Na terenie gminy Olecko w rejestrze zabytków znajduje się 71 zabytków nieruchomych, w tym jeden układ przestrzenny. Większość zabytków wpisanych do rejestru to obiekty mieszkalne. Ochroną objęto m.in. także zespoły sakralne, parki oraz cmentarze.

IX.Rejestr zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego. Miasto i Gmina Olecko

L.p.	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
1.	Olecko (wg mapy)	teren części miasta – układ urbanistyczny	XVI – XIX w.	A-181 z 8.11.1956 r.
2.	Olecko, ul. 11 Listopada dz. geod. nr 409	cmentarz ewangelicki, dawny	lata 40. XIX w.	A-1699 z 23.07.1986 r.
3.	Olecko, ul. Armii Krajowej, dz. geod. nr 376/2	magazyn murowany w zespole zabudowy gospodarczej	2. połowa XIX w.	A-3553 z 5.08.1993 r.
4.	Olecko, ul. Armii Krajowej, dz. geod. nr 376/2	stajnia murowana w zespole zabudowy gospodarczej	2. połowa XIX w.	A-3553 z 5.081993 r.
5.	Olecko, ul. Armii Krajowej, dz. geod. nr 376/2	stodoła murowana w zespole zabudowy gospodarczej	2. połowa XIX w.	A-3553 z 5.081993 r.
6.	Olecko, ul. Armii Krajowej 4 (d. nr 6) dz. geod. nr 376/6	budynek usługowo-mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1760 z 30.12.1986 r.
7.	Olecko, ul. Armii Krajowej 7	budynek mieszkalny, murowany z bramą	XIX w.	A-1765 z 30.12.1986 r.

	dz. geod. nr 348/11			
8.	Olecko, ul. Armii Krajowej 8 dz. geod. nr 304/5	budynek mieszkalny, murowany z bramą	2. połowa XIX w.	A-1763 z 30.12.1986 r.
9.	Olecko, ul. Armii Krajowej 9 dz. geod. nr 1551	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-1613 z 28.01.1986 r.
10.	Olecko, ul. Armii Krajowej 10 dz. geod. nr 304/4	budynek mieszkalno-usługowy, murowany z bramą	2. połowa XIX w.	A-1760 z 30.12.1986 r.
11.	Olecko, ul. Armii Krajowej 11 dz. geod. nr 1597	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-1774 z 30.12.1986 r.
12.	Olecko, ul. Armii Krajowej 12 dz. geod. nr 304/3	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1776 z 30.12.1986 r.
13.	Olecko, ul. Armii Krajowej 14 dz. geod. nr 304/2	budynek mieszkalny, murowany z bramą	koniec XIX w.	A-1778 z 30.12.1986 r.
14.	Olecko, ul. Armii Krajowej 15 dz. geod. nr 342	budynek mieszkalny, murowany z bramą	początek XX w.	A-1753 z 30.12.1986 r.
15.	Olecko, ul. Armii Krajowej 16 dz. geod. nr 2859/1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1769 z 30.12.1986 r.
16.	Olecko, ul. Armii Krajowej 17 dz. geod. nr 1596	budynek mieszkalny, murowany z bramą	2. połowa XIX w.	A-1756 z 30.12.1986 r.
17.	Olecko, ul. Armii Krajowej 20 dz. geod. nr 2860	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1861 z 25.02.1987 r.
18.	Olecko, ul. Armii Krajowej 26 dz. geod. nr 364	budynek mieszkalny, murowany (willa)	koniec XIX w.	A-1887 z 25.02.1987 r.
19.	Olecko, ul. Gołdapska dz. geod. nr 49/2	park miejski	lata 30. XX w.	A-4297 z 24.03.2004 r.
20.	Olecko, ul. Grunwaldzka 4 dz. geod. nr 642/9	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-2980 z 15.12.1989 r.
21.	Olecko, ul. Grunwaldzka	budynek mieszkalny,	2. połowa XIX w.	A-2979 z

	5 dz. geod. nr 635/2	murowany		15.12.1989 r.
22.	Olecko, ul. Grunwaldzka 6 dz. geod. nr 642/6	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	2. połowa XIX w.	A-2966 z 15.12.1989 r.
23.	Olecko, ul. Grunwaldzka 8 dz. geod. nr 643	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	2. połowa XIX w.	A-2971 z 15.12.1989 r.
24.	Olecko, ul. Grunwaldzka 14 dz. geod. nr 645/10	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-2980 z 15.12.1989 r.
25.	Olecko, ul. Grunwaldzka 16 dz. geod. nr 645/2	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-2973 z 15.12.1989 r.
26.	Olecko, ul. Kolejowa 9 dz. geod. nr 677/3	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	2. połowa XIX w.	A-1668 z 16.04.1986 r.
27.	Olecko, ul. Kolejowa 11 dz. geod. nr 678/1	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	koniec XIX w.	A-1670 z 16.04.1986 r.
28.	Olecko, ul. Kolejowa 12 dz. geod. nr 629/6	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-1671 z 16.04.1986 r.
29.	Olecko, ul. Kolejowa 14 dz. geod. nr 629/3	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-1670 z 16.04.1986 r.
30.	Olecko, ul. Kolejowa 29 dz. geod. nr 615/3	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-1712 z 7.10.1986 r.
31.	Olecko, ul. Mazurska 16 dz. geod. nr 517	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1849 z 25.02.1987 r.
32.	Olecko, ul. Mazurska 18 dz. geod. nr 518	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1855 z 25.02.1987 r.
33.	Olecko, ul. Mazurska 27 dz. geod. nr 541	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1892 z 27.02.1987 r.
34.	Olecko, ul. Mazurska 29 dz. geod. nr 544	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1865 z 25.02.1987 r.
35.	Olecko, ul. Nocznickiego 5 dz. geod. nr 666/3	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1772 z 30.12.1986 r.
36.	Olecko, ul. Nocznickiego 9 dz. geod. nr 669/1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-1759 z 30.12.1986 r.

37.	Olecko, ul. Nocznickiego 13 dz. geod. nr 1614/2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.	A-1770 z 30.12.1986 r.
38.	Olecko, ul. Nocznickiego 14 dz. geod. nr 683/2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – pierwsza dekada XX w.	A-1775 z 30.12.1986 r.
39.	Olecko, ul. Nocznickiego 18 dz. geod. nr 685/1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-1785 z 30.12.1986 r.
40.	Olecko, ul. Nocznickiego 19 dz. geod. nr 762/1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-1787 z 30.12.1986 r.
41.	Olecko, ul. Nocznickiego 19 (wpis do rejestru pod adresem Lipowa 1) dz. geod. nr 762/1	budynek gospodarczy, murowany	2. połowa XIX w.	A-1784 z 30.12.1986 r.
42.	Olecko, ul. Nocznickiego 22 dz. geod. nr 690/5	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	A-1781 z 30.12.1986 r.
43.	Olecko, ul. Nocznickiego 24 dz. geod. nr 1565	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.	A-1777 z 30.12.1986 r.
44.	Olecko, Plac Wolności 10 dz. geod. nr 361/1	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	początek XX w.	A-2975 z 15.12.1989 r.
45.	Olecko, Pl. Wolności 11 dz. geod. nr 361/7	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	początek XX w.	A-2969 z 15.12.1989 r.
46.	Olecko, Pl. Wolności 13 dz. geod. nr 361/15	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	lata 20. XX w.	A-2977 z 15.12.1989 r.
47.	Olecko, Pl. Wolności 15 dz. geod. nr 438/2	budynek mieszkalno-handlowy, murowany	lata 20. XX w.	A-2957 z 15.12.1989 r.
48.	Olecko, Pl. Wolności 17 dz. geod. nr 1878/1	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	A-2958 z 15.12.1989 r.
49.	Olecko, Pl. Wolności 19 dz. geod. nr 443/3	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-2960 z 15.12.1989 r.
50.	Olecko, Pl. Wolności 20 dz. geod. nr 443/4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	A-2962 z 15.12.1989 r.
51.	Olecko, Pl. Wolności 21 dz. geod. nr 2094	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.	A-2964 z 15.12.1989 r.

52.	Olecko, Pl. Wolności 24 dz. geod. nr 642/1	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.	A-2965 z 15.12.1989 r.
53.	Olecko, Pl. Zamkowy 3 dz. geod. nr 434/4	budynek starostwa, murowany	1897 r.	A-3763 z 10.11.1994 r.
54.	Olecko, ul. Sembrzyckiego 18C dz. geod. nr 276	budynek mieszkalny, drewniany (chata mazurska)	początek XX w.	A-2959 z 15.12.1989 r.
55.	Olecko, ul. Zamkowa 11 dz. geod. nr 461	kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	1859 – 1861 r.	A-2963 z 15.12.1989 r.
56.	Babki Gąseckie 15/15a dz. geod. nr 61/2, 61/3	młyn wodny, murowany	1900 r.	A-3851 z 20.11.1995 r.
57.	**Biała Olecka** 8 dz. geod. nr 217/2 oraz 217/39	zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	początek XX w.	A-4245 z 27.01.2003 r.
58.	Gąski dz. geod. nr 62	zespół kościoła ewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego p.w. św. Antoniego Padewskiego	1831 – 1833 r.	A-3797 z 14.02.1995 r.
59.	Gordejki Małe 1 dz. geod. nr 91/66	dwór murowany w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3461 z 5.04.1993 r.
60.	Gordejki Małe dz. geod. nr 91/66	spichlerz murowany w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3461 z 5.04.1993 r.
61.	Gordejki Małe dz. geod. nr 91/66	park dworski z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	przełom XIX i XX w.	A-1647 z 12.03.1986 r.
62.	Imionki dz. geod. nr 173/8	park dworski z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	początek XX w.	A-1652 z 12.03.1986 r.
63.	Lenarty dz. geod. nr 509/2	park dworski z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	początek XX w.	A-2581 z 12.11.1988 r.
64.	**Sedranki** dz. geod. nr 44	cmentarz ewangelicki, rodzinny	XIX w.	A-2596 z 11.01.1989 r.
65.	Sedranki 6 dz. geod. nr 78/4	młyn wodny, murowany	lata 20. XX w.	A-3852 z 20.11.1995 r.

66.	**Siejnik** 1 dz. geod. nr 301/5	zespół dworsko-folwarczny (dwór, oficyna, dwie obory, park z ogrodem botanicznym)	dwór: około 1840 r. / pozostałe obiekty: przełom XIX i XX w.	A-3568 z 24.09.1993 r.
67.	**Skowronki** dz. geod. nr 474/23	park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	początek XX w.	A-2579 z 10.11.1988 r.
68.	**Szczecinki** dz. geod. nr 139/4, 139/5, 140	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.	A-1676 z 15.05.1986 r.
69.	Szczecinki 4 dz. geod. nr 81 oraz 80/4	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika z pastorówką	1905 r.	A-3258 z 2.01.1992 r.
70.	**Zabielne** dz. geod. nr 49/22	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.	A-2605 z 11.01.1989 r.

X. Wykaz zabytków ruchomych. Rejestr zabytków województwa warmińsko-mazurskiego. Miasto i Gmina Olecko

L.p.	Obiekt zabytkowy	Adres	Numer i data decyzji o wpisie do rejestru zabytków
1.	Zabytki ruchome znajdujące się w kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego (4 zabytki)	Olecko, ul. Zamkowa	KL. WKZ 533/30/d/86 z 22.04.1986 r. Nr B-30
2.	Zabytki ruchome znajdujące się w kościele p.w. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika, scena ukrzyżowania (3 zabytki)	Szczecinki nr 27	KL. WKZ 533/27/d/85 z 05.03.1985 r. Nr B-27

Na terenie miasta Olecko zaewidencjonowano 127 obiektów, w tym m.in. zespoły obiektów sakralnych, obronnych, mieszkalnych, przemysłowych i terenów zieleni.

XI. Wykaz zabytków nieruchomych wojewódzkiej ewidencji zabytków. Miasto i Gmina Olecko

L.p.	Adres	Obiekt	Datowanie
1.	Olecko, ul. 1 Maja 1 dz. geod. nr 447/1	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.
2.	Olecko, ul. 1 Maja 17 dz. geod. nr 451/3	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.

3.	Olecko, ul. 11 Listopada 3 dz. geod. nr 425/4	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
4.	Olecko, ul. 11 Listopada 13 dz. geod. nr 423/2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
5.	Olecko, ul. 11 Listopada 17 dz. geod. nr 423/4	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.
6.	Olecko, ul. 11 Listopada 19 dz. geod. nr 423/3	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.
7.	Olecko, ul. 11 Listopada 21 dz. geod. nr 423/1	budynek mieszkalny, murowany	2. połowa XIX w.
8.	Olecko, ul. Armii Krajowej dz. geod. nr 209/2 i 241	cmentarz żydowski (zatarty), ob. teren zielony	XIX w.
9.	Olecko, ul. Gołdapska dz. geod. nr 26	cmentarz komunalny	lata 50. XX w.
10.	Olecko, ul. Grunwaldzka 2 dz. geod. nr 642/15	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
11.	Olecko, ul. Kolejowa 33 dz. geod. nr 597	budynek szkolny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
12.	Olecko, ul. Mazurska 20 dz. geod. nr 519	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
13.	Olecko, ul. Młynowa 2 dz. geod. nr 499/1	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
14.	Olecko, ul. Młynowa 3 dz. geod. nr 472/39	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
15.	Olecko, ul. Młynowa 5 dz. geod. nr 472/40	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
16.	Olecko, ul. Młynowa 7 dz. geod. nr 472/23	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
17.	Olecko, ul. Młynowa 8 dz. geod. nr 502	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
18.	Olecko, ul. Młynowa 9 dz. geod. nr 472/38	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
19.	Olecko, ul. Młynowa 11 dz. geod. nr 472/34	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
20.	Olecko, ul. Nocznickiego 1 dz. geod. nr 662/1	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
21.	Olecko, Plac Wieży Ciśnień	wieża wodna	około 1910 r.

	dz. geod. nr 606/5		
22.	Olecko, Pl. Wolności 14 dz. geod. nr 1568/2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
23.	Olecko, ul. Słowiańska 1 dz. geod. nr 331	budynek szpitala, murowany	1905 r.
24.	Olecko, ul. Tunelowa 4 (d. Wojska Polskiego 16) dz. geod. nr 1/5	dom murowany w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
25.	Olecko, ul. Wąska 5 dz. geod. nr 640/6	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
26.	Olecko, ul. Wojska Polskiego 16 dz. geod. nr 1/14	budynek dworca w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
27.	Olecko, ul. Wojska Polskiego dz. geod. nr 1/14	magazyn spedycji, murowany w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
28.	Olecko, ul. Wojska Polskiego dz. geod. nr 1/14	nastawnia dysponująca w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
29.	Olecko, ul. Wojska Polskiego dz. geod. nr 1/14	nastawnia wykonawcza w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
30.	Olecko, ul. Wojska Polskiego 16C dz. geod. nr 1/14	budynek socjalny, murowany w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
31.	Olecko, ul. Wojska Polskiego dz. geod. nr 1/14	wieża wodna w zespole stacji kolejowej	około 1915 r.
32.	Olecko, ul. Zamkowa dz. geod. nr 465	cmentarz rzymsko-katolicki z trzema mogiłami żołnierzy armii niemieckiej	XIX w.
33.	Olecko, ul. Zamkowa 2 dz. geod. nr 435/25	willa murowana	lata 20. XX w.
34.	Olecko, ul. Zamkowa 2 dz. geod. nr 435/25	budynek gospodarczy, murowany	lata 20. XX w.
35.	Olecko, ul. Zamkowa 6 dz. geod. nr 454	dom parafialny parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	2. połowa XIX w.
36.	Olecko, ul. Zamkowa 8 dz. geod. nr 456/3	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
37.	Olecko, ul. Zamkowa 9 dz. geod. nr 434/3	willa murowana	1906 r.
38.	Olecko, ul. Zamkowa 10 dz. geod. nr 456/2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.

39.	Olecko, ul. Zamkowa 14 dz. geod. nr 472/27	budynek mieszkalny, murowany	przełom XIX i XX w.
40.	Olecko, ul. Zamkowa 16 dz. geod. nr 472/29	budynek mieszkalny, murowany	przełom XIX i XX w.
41.	**Babki Gąseckie** dz. geod. nr 17	cmentarz ewangelicki, dawny z mogiłą wojenną z czasów II wojny światowej (grób jeńca francuskiego)	2. połowa XIX w.
42.	Babki Gąseckie dz. geod. nr 62	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
43.	**Babki Oleckie** dz. geod. nr 116	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
44.	Babki Oleckie dz. geod. nr 42	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
45.	**Borawskie** dz. geod. nr 210	cmentarz ewangelicki dawny	XIX w.
46.	Borawskie dz. geod. nr 209	cmentarz ewangelicki dawny	XIX w.
47.	**Dąbrowskie** dz. geod. nr 164	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
48.	**Dobki** dz. geod. nr 39	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
49.	**Doliwy** dz. geod. nr 237	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
50.	Doliwy dz. geod. nr 3047	cmentarz ewangelicki, dawny (rodzinny)	XIX w.
51.	**Gąski** dz. geod. nr 3178	cmentarz ewangelicki, dawny z mogiłą zbiorową żołnierzy armii rosyjskiej z czasów I wojny światowej	XIX w.
52.	Gąski dz. geod. nr 147	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
53.	Gąski dz. geod. nr 78	cmentarz parafialny	początek XX w.
54.	**Giże** 4 dz. geod. nr 183/32	zespół dworsko-folwarczny (dwór, stajnia-chlewnia, budynek inwentarski, magazyn, ~~kuźnia~~, park krajobrazowy)	około 1900 r. / początek XX w.

55.	**Gordejki** dz. geod. nr 3562/2	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
56.	Gordejki dz. geod. nr 3562/1	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
57.	**Gordejki Małe** dz. geod. nr 87	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
58.	**Imionki** dz. geod. nr 165	cmentarz ewangelicki, dawny z mogiłą żołnierza armii niemieckiej z czasów I wojny światowej	XIX w.
59.	Imionki 14 dz. geod. nr 465/2	budynek dworca kolejowego, murowany	około 1915 r.
60.	Imionki 14a dz. geod. nr 465/2	dom kolejowy w zespole dworca kolejowego wraz z budynkiem gospodarczym	około 1915 r.
61.	**Judziki** dz. geod. nr 120	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
62.	**Kijewo** dz. geod. nr 166	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
63.	**Kukowo** dz. geod. nr 174	cmentarz ewangelicki, dawny z mogiłą żołnierza armii niemieckiej z czasów I wojny światowej	XIX w.
64.	Kukowo dz. geod. nr 503	cmentarz ewangelicki, dawny (rodowy)	XIX w.
65.	**Łęgowo** dz. geod. nr 2	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
66.	**Olecko Kolonia** dz. geod. nr 222	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
67.	**Olszewo** dz. geod. nr 40	cmentarz ewangelicki, rodzinny	XIX w.
68.	**Pieńki** dz. geod. nr 122	cmentarz ewangelicki, rodzinny	XIX w.
69.	**Plewki** dz. geod. nr 5	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
70.	**Raczki Wielkie** dz. geod. nr 19	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
71.	**Rosochackie** dz. geod. nr 70	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.

72.	**Świdry** dz. geod. nr 59	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
73.	**Zajdy** dz. geod. nr 3174/8	cmentarz ewangelicki, dawny z cmentarzem wojennym z czasów I wojny światowej	XIX w.
74.	**Zatyki** dz. geod. nr 101, 102/2	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.
75.	droga Nr 1746N – Cichy - Duły	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
76.	droga Nr 1826N – Dudki – Zajdy – Kukowo – Nowy Młyn	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
77.	droga Nr 1838N – Gąski – Kijewo – Guty	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
78.	droga Nr 1889N – Barany – Jurki – Doliwy	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
79.	droga Nr 1893N – granica województwa – Lenarty - Sedranki	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
80.	droga Nr 1895N – granica województwa – Plewki – Babki Oleckie	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
81.	droga Nr 1901N – Giże – Dudki – Gąski	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
82.	droga Nr 1907N – Kijewo – Chełchy – droga nr 16	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.
83.	droga Nr 1940N – droga nr 65 – Zatyki – Kijewo	aleja przydrożna (w granicach gminy Olecko)	początek XX w.

4.6. Obiekty archeologiczne i strefy ochrony archeologicznej

Na terenie gminy Olecko znajduje się jedno stanowisko wpisane do rejestru zabytków archeologicznych - grodzisko zachodnio - bałtyjskie w Dąbrowskich o nr rej. C-037 wpisane do rejestru dnia 29.11.1967 r.

XII.Obiekty archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego

Nazwa lokalna	Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Data wpisu

Dąbrowskie	17-80	1	1	grodzisko	zachodnio-bałtyjska	Okres rzymski i wczesne średniowiecze	29.11.1967 r.

Na obszarze gminy Olecko znajduje się 248 stanowisk archeologicznych. Większość z nich datuje się na epokę kamienia, żelaza oraz wczesnego średniowiecza.Dla stanowisk zewidencjonowanych w ramach AZP, położonych na obszarach zurbanizowanych i przeznaczonych do zagospodarowania planuje się prowadzenie obserwacji archeologicznej.

XIII.Wykaz stanowisk archeologicznych w gminie Olecko

L.p.	**Miejscowość**	**Nr obszaru AZP**	**Nr stan. w miejsco-wości**	**Nr stan. na obszarze**	**Nr rej. zabytków**	**Funkcja i chronologia stanowiska**
1.	Babki Gąseckie	21-80	1	15	---	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
2.	Babki Gąseckie	21-80	2	20	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
3.	Babki Gąseckie	21-80	3	25	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
4.	Babki Oleckie	17-80	1	5	---	ślad osadnictwa, mezolit
5.	Babki Oleckie	17-80	2	22	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
6.	Babki Oleckie	17-80	3	23	---	ślad osadnictwa, mezolit
7.	Babki Oleckie	17-80	4	24	---	1/ osada, IX – XI w. 2/ osada, XII – XIII w.
8.	Biała Olecka	16-80	1	4	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa, wczesna epoka żelaza
9.	Biała Olecka	16-80	2	5	---	1/ osada, wczesna epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa,

						okres nowożytny
10.	Borawskie	17-81	1	13	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
11.	Czaple	21-80	1	5	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
12.	Czaple	21-80	2	6	---	1/ osada, późne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny (XIX w.)
13.	Czaple	21-80	3	7	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
14.	**Dąbrowskie**	**17-80**	**1**	**1**	**C-037 z 29.11.1967**	**grodzisko, wczesne średniowiecze**
15.	Dąbrowskie	17-80	3	2	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
16.	Dąbrowskie	17-80	4	3	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, późny okres wpływów rzymskich (kultura zachodniobałtyjska) 3/ osada, okres wędrówek ludów 4/ ślad osadnictwa, VIII – X w. 5/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze 6/ osada, okres nowożytny (XVI-XX w.)
17.	Dąbrowskie	17-80	5	4	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
18.	Dąbrowskie	17-80	6	12	---	1/ ślad osadnictwa, neolit 2/ osada, wczesne średniowiecze
19.	Dąbrowskie	17-80	7	13	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura

						zachodniobałtyjska) 3/ ślad osadnictwa, okres wędrówek ludów
20.	Dobki	18-79	1	53	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
21.	Dobki	18-79	2	54	---	1/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 3/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
22.	Dobki	18-79	3	55	---	osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
23.	Dobki	18-79	4	56	---	ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona
24.	Doliwy	18-79	I	1	---	ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona [dane archiwalne]
25.	Doliwy	18-79	II	2	---	osada, średniowiecze
26.	Doliwy	18-79	3	29	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
27.	Doliwy	18-79	4	30	---	osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
28.	Doliwy	18-79	5	67	---	ślad osadnictwa, pradzieje
29.	Doliwy	18-79	6	68	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
30.	Doliwy	18-79	7	69	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza

31.	Doliwy	18-79	8	70	---	ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu
32.	Doliwy	18-78	9	5	---	kurhan, chronologia nieokreślona
33.	Doliwy	18-78	10	6	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
34.	Doliwy	18-78	11	7	---	1/ osada, pradzieje 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
35.	Doliwy	18-78	12	8	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit – mezolit 2/ ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
36.	Doliwy	18-78	13	9	---	ślad osadnictwa, pradzieje
37.	Doliwy	18-78	14	10	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia – epoka żelaza 2/ osada / cmentarzysko, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 3/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
38.	Doliwy	18-78	15	11	---	osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
39.	Doliwy	18-78	16	12	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, okres

						wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
40.	Duły	18-79	I	3	---	ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona [dane archiwalne]
41.	Duły	18-79	2	31	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
42.	Duły	18-79	3	40	---	1/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – wczesne średniowiecze 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
43.	Duły	18-79	4	41	---	1/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – wczesne średniowiecze 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
44.	Duły	18-79	5	42	---	1/ osada, okres wpływów rzymskich – wczesne średniowiecze 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
45.	Dzięgiele Oleckie	21-80	1	15	---	osada, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
46.	Dzięgiele Oleckie	21-80	2	16	---	1/ ślad osadnictwa, średniowiecze 2/ osada, okres

						nowożytny
47.	Gąski	20-80	1	9	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
48.	Gąski	20-80	2	10	---	ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura bogaczewska)
49.	Gąski	20-80	3	12	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
50.	Gąski	20-80	4	14	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
51.	Gąski	20-80	5	15	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
52.	Gąski	20-79	VI	1	---	osada, chronologia nieokreślona [dane archiwalne]
53.	Gąski	20-79	VII	2	---	ślad osadnictwa, okres wędrówek ludów [dane archiwalne]
54.	Gąski	20-79	VIII	16	---	ślad osadnictwa, pradzieje
55.	Gąski	20-79	IX	17	---	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
56.	Gąski	20-79	X	18	---	1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ osada, późne średniowiecze 3/ osada, okres nowożytny
57.	Gąski	20-79	XI	19	---	obozowisko, epoka kamienia
58.	Giże	19-79	1	4	---	obozowisko, mezolit (kundajski krąg kulturowy)
59.	Giże	19-79	2	5	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
60.	Giże	19-79	3	9	---	ślad osadnictwa, mezolit

61.	Giże	19-79	4	11	---	1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ obozowisko, epoka kamienia
62.	Giże	19-79	5	12	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
63.	Giże	19-79	6	13	---	ślad osadnictwa, pradzieje
64.	Giże	19-79	7	14	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia – epoka brązu
65.	Giże	19-79	8	20	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
66.	Giże	19-79	9	23	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
67.	Giże	19-79	10	24	---	1/ osada, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ osada, okres nowożytny
68.	Giże	19-79	11	25	---	1/ osada, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ osada, okres nowożytny
69.	Giże	19-79	12	26	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia – epoka żelaza 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
70.	Giże	19-79	13	27	---	osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
71.	Giże	19-79	14	28	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit 2/ ślad osadnictwa,

						późne średniowiecze – okres nowożytny
72.	Giże	19-79	15	29	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia – epoka brązu 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
73.	Giże	19-79	16	30	---	1/ ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona 2/ osada, okres nowożytny
74.	Giże	19-79	17	31	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit (kultura komornicka) 2/ obozowisko / osada, mezolit – epoka brązu 3/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 4/ osada, okres nowożytny
75.	Giże	19-79	18	32	---	ślad osadnictwa, pradzieje
76.	Giże	18-79	19	52	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
77.	Gordejki	18-79	1	15	---	1/ ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona 2/ ślad osadnictwa, epoka kamienia
78.	Gordejki	18-79	2	16	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka

						żelaza
79.	Gordejki	18-79	3	17	---	ślad osadnictwa, mezolit
80.	Gordejki	18-79	4	18	---	ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
81.	Gordejki	18-79	5	19	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
82.	Gordejki	18-79	6	20	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
83.	Gordejki	18-79	7	21	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit (kundajski krąg kulturowy) 2/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
84.	Gordejki	18-79	8	22	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 3/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 4/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
85.	Gordejki	18-79	9	23	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada?, mezolit – epoka żelaza 3/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów

						(kultura bogaczewska) 4/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
86.	Gordejki	18-79	10	24	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
87.	Gordejki	18-79	11	25	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze – okres nowożytny
88.	Gordejki	18-79	12	26	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
89.	Gordejki	18-79	13	43	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
90.	Gordejki	18-79	14	44	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska) 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
91.	Gordejki	18-79	15	45	---	osada, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
92.	Gordejki	18-79	16	46	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
93.	Gordejki	18-79	17	47	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
94.	Gordejki	18-79	18	48	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka

						żelaza
95.	Gordejki	18-79	19	49	---	osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
96.	Gordejki	18-79	20	50	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
97.	Gordejki	18-79	21	51	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
98.	Gordejki	18-79	22	72	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
99.	Gordejki	18-79	23	74	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
100.	Gordejki Małe	18-79	1	5	---	ślad osadnictwa, wczesna epoka żelaza – okres wpływów rzymskich
101.	Gordejki Małe	18-79	2	6	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
102.	Gordejki Małe	18-79	3	7	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
103.	Gordejki Małe	18-79	4	8	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – wczesne średniowiecze
104.	Gordejki Małe	18-79	5	9	---	1/ obozowisko, epoka kamienia

						2/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 3/ osada? cmentarzysko ciałopalne?, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska)
105.	Gordejki Małe	18-79	6	58	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
106.	Gordejki Małe	18-79	7	59	---	osada, wczesna epoka żelaza – okres wpływów rzymskich
107.	Gordejki Małe	18-79	8	60	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia – wczesna epoka brązu 2/ osada, wczesna epoka żelaza (kultura kurhanów zachodnio-bałtyjskich)
108.	Gordejki Małe	18-79	9	61	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 3/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
109.	Gordejki Małe	18-79	10	62	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza 2/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów

						(kultura bogaczewska)
110.	Gordejki Małe	18-79	11	63	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
111.	Gordejki Małe	18-79	12	64	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
112.	Gordejki Małe	18-79	13	65	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
113.	Imionki	19-80	1	2	---	ślad osadnictwa, mezolit
114.	Jaśki	18-80	1	46	---	ślad osadnictwa, mezolit?, neolit?
115.	Jaśki	18-80	2	47	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
116.	Jaśki	18-80	3	48	---	1/ osada, mezolit? 2/ osada, neolit – brąz?
117.	Kijewo	21-80	1	23	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit 2/ ślad osadnictwa, epoka brązu lub epoka żelaza
118.	Kijewo	21-80	2	24	---	ślad osadnictwa, mezolit
119.	Kijewo	21-80	3	33	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
120.	Kijewo	21-80	4	42	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
121.	Kolonia Olecko	18-80	1	43	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
122.	Kolonia Olecko	18-80	2	44	---	ślad osadnictwa, mezolit
123.	Kolonia Olecko	18-80	3	45	---	osada, XVIII – XIX w.
124.	Kukowo	19-80	1	5	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (XIII w.) 2/ osada, okres nowożytny (XVIII – XIX – XX w.)

125.	Kukowo	19-80	2	6	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ osada, okres nowożytny (XVI – XIX w.)
126.	Kukowo	19-80	3	7	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia, późny paleolit 2/ ślad osadnictwa, mezolit
127.	Kukowo	19-80	4	8	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia, późny paleolit
128.	Kukowo	19-80	5	9	---	1/ ślad osadnictwa, wczesna epoka żelaza (kultura kurhanów zachodnio-bałtyjskich) 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (IX – XII w.) 3/ ślad osadnictwa, okres nowożytny (XVI – XVII w.)
129.	Kukowo	19-80	6	10	---	ślad osadnictwa, okres nowożytny (XVII – XIX w.)
130.	Kukowo	20-80	8	21	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
131.	Lenarty	17-80	1	11	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
132.	Lenarty	17-80	2	14	---	ślad osadnictwa, mezolit
133.	Lenarty	17-80	3	15	---	ślad osadnictwa, mezolit
134.	Lenarty	17-80	4	16	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit 2/ ślad osadnictwa, mezolit
135.	Lenarty	17-80	5	17	---	1/ pracownia krzemieniarska,

						późny paleolit (kultura świderska) 2/ pracownia krzemieniarska, mezolit (kultura niemieńska)
136.	Lenarty	17-80	6	18	---	ślad osadnictwa, mezolit
137.	Lenarty	17-80	7	19	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
138.	Lenarty	17-80	8	20	---	ślad osadnictwa, późny paleolit
139.	Lenarty	16-80	9	8	---	ślad osadnictwa, wczesna epoka żelaza – okres wpływów rzymskich
140.	Lenarty	16-80	10	9	---	1/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów 2/ osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
141.	Lenarty	16-80	11	10	---	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
142.	Lesk	19-80	1	1	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia, późny paleolit 2/ osada, wczesne epoka żelaza (kultura kurhanów zachodnio-bałtyjskich) 3/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura bogaczewska)
143.	Łęgowo	17-79	1	16	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia

144.	Łęgowo	18-79	1	4	---	ślad osadnictwa, późny paleolit
145.	Łęgowo	17-79	2	17	---	ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura sudowska)
146.	Możne	18-80	1	1	---	funkcja nieznana, chronologia nieznana [dane archiwalne]
147.	Możne	18-80	2	6	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
148.	Możne	18-80	3	7	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
149.	Możne	18-80	4	8	---	ślad osadnictwa, mezolit
150.	Możne	18-80	5	9	---	ślad osadnictwa, mezolit?, neolit?
151.	Możne	18-80	6	10	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
152.	Możne	18-80	7	11	---	ślad osadnictwa, XVII – XVIII w.
153.	Możne	18-80	8	12	---	ślad osadnictwa, mezolit
154.	Możne	18-80	9	13	---	obozowisko, mezolit
155.	Możne	18-80	10	14	---	ślad osadnictwa, późny paleolit (kultura świderska)
156.	Możne	18-80	11	15	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
157.	Możne	18-80	12	16	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit (kultura świderska) 2/ ślad osadnictwa, epoka kamienia
158.	Możne	18-80	13	17	---	ślad osadnictwa, mezolit
159.	Możne	18-80	14	18	---	ślad osadnictwa, mezolit

160.	Możne	18-80	15	19	---	obozowisko, mezolit?
161.	Możne	18-80	16	20	---	1/ obozowisko, późny paleolit (kultura świderska) 2/ obozowisko, mezolit
162.	Możne	18-80	17	21	---	1/ obozowisko, późny paleolit (kultura świderska) 2/ osada, neolit – brąz?
163.	Możne	18-80	18	22	---	1/ obozowisko, późny paleolit 2/ obozowisko, mezolit?
164.	Możne	18-80	19	23	---	1/ ślad osadnictwa, paleolit? 2/ ślad osadnictwa, mezolit?
165.	Możne	18-80	20	24	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
166.	Możne	18-80	21	25	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
167.	Możne	18-80	22	26	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
168.	Możne	18-80	23	27	---	ślad osadnictwa, późny paleolit
169.	Możne	18-80	24	28	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
170.	Możne	18-80	25	29	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, neolit - brąz
171.	Możne	18-80	26	57	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
172.	Olecko	18-80	1	2	---	osada, XVI – XIX w.
173.	Olecko	18-80	2	3	---	osada, XVI – XVIII w.

174.	Olecko	18-80	3	51	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
175.	Olecko	18-80	4	52	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, XVII – XX w.
176.	Olecko	18-80	5	53	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
177.	Olecko	18-80	6	54	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit 2/ osada, późne średniowiecze 3/ osada, XIX – XX w.
178.	Olecko	18-80	7	55	---	ślad osadnictwa, neolit?
179.	Olecko	18-80	8	56	---	osada, XVII – XX w.
180.	Olszewo	17-79	1	3	---	skarb, wczesne średniowiecze [dane archiwalne]
181.	Olszewo	17-79	2	4	---	skarb, wczesne średniowiecze [dane archiwalne]
182.	Olszewo	17-79	3	9	---	1/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura sudowska) 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
183.	Olszewo	18-79	4	10	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
184.	Olszewo	17-79	5	10	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
185.	Olszewo	18-79	5	11	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa,

						mezolit – epoka żelaza
186.	Olszewo	18-79	6	12	---	osada?, epoka brązu – epoka żelaza
187.	Olszewo	18-79	7	13	---	ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
188.	Olszewo	18-79	8	14	---	ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu
189.	Olszewo	18-79	9	57	---	1/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze (kultura jaćwieska)
190.	Olszewo	18-79	10	66	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia – epoka żelaza
191.	Olszewo	18-79	11	71	---	ślad osadnictwa, wczesna epoka żelaza (kultura kurhanów zachodnio-bałtyjskich)
192.	Plewki	16-81	1	26	---	ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu
193.	Plewki	16-81	2	27	---	ślad osadnictwa, mezolit – wczesna epoka brązu
194.	Plewki	16-81	3	28	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura sudowska)
195.	Plewki	16-81	4	45	---	osada, późne średniowiecze –

						okres nowożytny
196.	Plewki	16-81	5	46	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
197.	Przytuły	18-81	1	1		1/ ślad osadnictwa, mezolit (kultura niemeńska?) 2/ osada, okres wpływów rzymskich (kultura bogaczewska)
198.	Przytuły	18-81	2	4		ślad osadnictwa, epoka kamienia
199.	Przytuły	18-81	3	5		ślad osadnictwa, XVIII – XIX w.
200.	Przytuły	18-81	4	6		ślad osadnictwa, okres nowożytny
201.	Przytuły	18-80	5	4	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, XIX – XX w.
202.	Przytuły	18-80	6	5	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
203.	Raczki Wielkie	18-81	1	7		ślad osadnictwa, epoka kamienia
204.	Raczki Wielkie	18-81	2	8		ślad osadnictwa, okres nowożytny
205.	Raczki Wielkie	18-81	3	9		ślad osadnictwa, starożytność
206.	Rosochackie	19-80	1	13	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia, późny paleolit
207.	Sedranki	18-80	1	30	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, XIX – XX w.
208.	Sedranki	18-80	2	31	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
209.	Sedranki	18-80	3	32	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
210.	Sedranki	18-80	4	33	---	ślad osadnictwa, mezolit?

211.	Sedranki	18-80	5	34	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit? 2/ ślad osadnictwa, mezolit?
212.	Sedranki	18-80	6	35	---	ślad osadnictwa, późny paleolit
213.	Sedranki	18-80	7	36	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
214.	Sedranki	18-80	8	37	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit? 2/ ślad osadnictwa, neolit?
215.	Sedranki	18-80	9	38	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
216.	Sedranki	18-80	10	39	---	ślad osadnictwa, późny paleolit (kultura świderska)
217.	Sedranki	18-80	11	40	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
218.	Sedranki	18-80	12	41	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
219.	Sedranki	18-80	13	42	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit? 2/ ślad osadnictwa, neolit?
220.	Sedranki	17-80	14	6	---	ślad osadnictwa, późny paleolit (kultura świderska)
221.	Sedranki	17-80	15	7	---	1/ ślad osadnictwa, mezolit 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura zachodniobałtyjska)
222.	Sedranki	17-80	16	8	---	1/ ślad osadnictwa, późny paleolit (kultura świderska) 2/ osada, późny okres wpływów rzymskich (kultura zachodniobałtyjska) 3/ ślad osadnictwa, VIII – X w.

						4/ ślad osadnictwa, XI – XIII w. 5/ osada, okres nowożytny (XVII – XIX w.)
223.	Szczecinki	17-81	1	10	---	osada, późne średniowiecze – okres nowożytny
224.	Szczecinki	17-81	2	12	---	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
225.	Ślepie	20-80	1	11	---	1/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura bogaczewska) 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
226.	Ślepie	20-80	2	13	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
227.	Ślepie	20-80	3	19	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
228.	Ślepie	20-80	4	20	---	ślad osadnictwa, mezolit
229.	Świdry	21-80	1	8	---	ślad osadnictwa, średniowiecze
230.	Świdry	21-80	2	9	---	1/ obozowisko, późny mezolit (kultura niemeńska) 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
231.	Świdry	21-80	3	12	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
232.	Świdry	21-80	4	13	---	ślad osadnictwa, epoka brązu lub epoka żelaza
233.	Świdry	21-80	5	14	---	ślad osadnictwa, mezolit (kultura niemeńska?)
234.	Wólka Kijewska	20-80	1	16	---	ślad osadnictwa, mezolit
235.	Zabielne	20-79	I	3	---	cmentarzysko, okres wpływów rzymskich

						[dane archiwalne]
236.	Zabielne	19-79	2	6	---	1/ ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona 2/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 3/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich (kultura bogaczewska)
237.	Zabielne	19-79	3	7	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
238.	Zabielne	19-79	4	8	---	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, mezolit – epoka żelaza
239.	Zabielne	20-79	V	4	---	osada, epoka żelaza [dane archiwalne]
240.	Zabielne	20-79	VI	21	---	ślad osadnictwa, późne średniowiecze
241.	Zabielne	20-79	VII	22	---	obozowisko, epoka kamienia
242.	Zabielne	20-79	VIII	23	---	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
243.	Zajdy	19-79	1	10	---	kopiec, chronologia nieokreślona
244.	Zajdy	19-79	2	21	---	ślad osadnictwa, epoka kamienia
245.	Zajdy	19-79	3	22	---	1/ ślad osadnictwa, chronologia nieokreślona 2/ osada, okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów (kultura bogaczewska) 3/ ślad osadnictwa, późne

						średniowiecze – okres nowożytny
246.	Zajdy	20-79	IV	20	---	obozowisko, epoka kamienia
247.	Zatyki	20-80	1	17	---	ślad osadnictwa, mezolit? neolit?
248.	Zatyki	20-80	2	18	---	ślad osadnictwa, neolit

W Olecku, w śródmieściu, formą pośrednią ochrony stanowisk archeologicznych jaką jest wpis do rejestru zabytków został objęty ośrodek historyczny miasta Olecka. Jego granica biegnie linią brzegową jeziora Oleckie Wielkie do ul. Mazurskiej, dalej wzdłuż rzeki Lega i Alei Lipowych do skrzyżowania z ul. Rzeźnicką, na zapleczu ul. Nocznickiego i ul. Kolejowej do ul. Wiśniowej, wzdłuż ul. Zielonej, Kopernika, 11 Listopada, do skrzyżowania z ul. Sembrzyckiego i do zatoki jeziora Oleckie Wielkie.

4.7. Stan zachowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz najpoważniejsze zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Zgodnie z obowiązującym programem opieki nad zabytkami gminy Olecko, w zakresie dokumentowania, monitorowania i standaryzacji metod działania zaleca się tworzyć system stale aktualizowanych, elektronicznych baz informacji o zasobach i stanie zabytków. Należy także monitorować postępy i wyniki prac konserwatorskich i restauratorskich, zagrożeń, prawidłowości zarządzania i bezpieczeństwa użytkowania obiektów zabytkowych, a także innych form ochrony dziedzictwa. Rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego uznana została jako podstawowy element rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Olecko.

Na terenie gminy Olecko stan techniczny budynków o walorach zabytkowych jest oceniany jako dostateczny. Ocena ta dotyczy ponad 60% obiektów, natomiast jako zły oceniono stan ponad 15% obiektów. Większość zaniedbanych budynków stanowią obiekty wchodzące w zespoły podworskie.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz objęte Gminną Ewidencją Zabytków w większości pełnią funkcję zgodną z ich pierwotnym przeznaczeniem lub do nich zbliżoną, w tym zwłaszcza obiekty sakralne, mieszkalne i usługowe.

W ostatnim czasie występuje powolna tendencja zwrotu ku rewitalizacji obiektów zabytkowych, zwłaszcza tych o bogatej historii i wysokich wartościach kulturowych. Inwestycje gminy i prywatnych inwestorów w tym zakresie dotyczą głównie budynków murowanych na terenie miasta Olecko.

W większości opracowań planistycznych dotyczących omawianego regionu nakazuje się zachowanie zabytkowej substancji, ze zwróceniem uwagi na potrzebę rehabilitacji cennej kulturowo zabudowy.

W zakresie:

- obiektów zabytkowych na terenie miasta – w większości stanowią one własność miasta, które rocznymi planami reguluje ich utrzymywanie i stanowi o przekazywanych kwotach na rzecz planowanych remontów,
- obiektów sakralnych – ich stan utrzymania jest dostateczny, są one na bieżąco remontowane. Potrzeby związane z ich utrzymaniem oraz przywracaniem do właściwej kondycji są duże,
- domów w zabudowie miejskiej i w zagrodach wiejskich – obiekty należące do osób prywatnych, w większości użytkowane na cele mieszkalne. Zagrody na terenach zlokalizowanych w sąsiedztwie zbiorników wodnych przeznaczane są pod funkcje letniskowe i agroturystyczne,
- cmentarzy ewangelickich – są one obiektami nie użytkowanymi, teren właściwy cmentarzy oraz jego najbliższe sąsiedztwo jest porośnięty dziko rozwijającą się zielenią. Tereny cmentarzy stały się trudnodostępne i wymagają pilnych działań rewitalizacyjnych,
- zespołu urbanistycznego śródmieścia Olecko – stanowi on najistotniejszy z problemowych obszarów miasta. Zespół ten zakwalifikowano jako zdegradowany, wymagający działań w zakresie rewitalizacji, w tym uzupełnienia istniejącej oraz regulacji nowej zabudowy.

Najcenniejsze kulturowo, historycznie i krajobrazowo obszary miasta i gminy zostały wpisane do rejestru zabytków. Dla części z nich, w tym: zabytkowych zespołów kościelnych i podworskich utworzono strefy ochrony konserwatorskiej. Strefami ochrony konserwatorskiej objęto także wybrane obszary w granicach administracyjnych miasta, w tym obszary nie objęte granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

O jakości zaspokajania zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej oraz poprawie standardów życia mieszkańców gminy Olecko świadczy dostęp do urządzeń szeroko rozumianej infrastruktury społecznej i poziom funkcjonowania jej obiektów. Najistotniejszą problematykę związaną z prawidłowym funkcjonowaniem gminy i jej mieszkańców omówiono w blokach tematycznych zaprezentowanych poniżej.

5.1. Demografia i zatrudnienie

5.1.1. Sytuacja demograficzna

Liczba ludności wg stanu na 31.12.2010 r. wynosiła 21 473, w tym 11 071 kobiet (51,6%) oraz 10 402 mężczyzn (48,4%). Zmiany struktury demograficznej w latach 2005 - 2010 prezentuje tabela.

XIV.Liczba ludności na terenie miasta i gminy w latach 2005 – 2010

Wyszczególnienie		**Rok**					
		2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Ludność	**Kobiety**	11046	11064	10986	11051	11051	11071
	Mężczyźni	10381	10401	10303	10 391	10 388	10 402
	Ogółem	21 427	21465	21 289	21 442	21 439	21 473
Przyrost naturalny	**Kobiety**	27	42	34	30	28	37
	Mężczyźni	39	21	16	50	24	15
	Ogółem	66	63	50	80	52	52
Ludność wskaźniki modułu gminnego	**ludność na 1 km2 (gęstość zaludnienia)**	80	80	80	80	80	81
	kobiety na 100 mężczyzn	106	106	107	106	106	106
	małżeństwa na 1000 ludności	6,7	6,1	7,5	7,6	6,7	5,3
	urodzenia żywe na 1000	11,9	11,9	11,0	12,0	10,7	11,9
	zgony na 1000 ludności	8,8	8,9	8,6	8,3	8,3	9,4
	przyrost naturalny na 1000 ludności	3,1	2,9	2,3	3,7	2,4	2,4

Źródło: Dane GUS

Jak wynika z tabeli liczba mieszkańców miasta i gminy Olecko na przestrzeni ostatnich lat utrzymywała się na zbliżonym poziomie. W sumie w ostatnim roku analizy zanotowano wzrost rzędu 0,21% w porównaniu do roku bazowego.
W tym samym okresie – czyli w latach 2005 - 2010 - liczba mieszkańców województwa warmińsko - mazurskiego zmniejszyła się o 0,10%.
W przypadku Polski w analogicznym okresie liczba mieszkańców wzrosła o 0,086%.

XV.Liczba ludności na terenie województwa warmińsko - mazurskiego oraz kraju w latach 2005 – 2010

Wyszczególnienie	J.m.	2005	2006	2007	2008	2009	2010
woj. warmińsko - mazurskie ogółem							
ogółem	osoba	1 428 601	1 426 883	1 426 155	1 427 073	1 427 118	1 427 241
mężczyźni	osoba	697 318	695 936	695 039	695 352	695 542	695 631
kobiety	osoba	731 283	730 947	731 116	731 721	731 576	731 610
kraj ogółem							
ogółem	osoba	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 153 389	38 200 037
mężczyźni	osoba	18 453 855	18 426 775	18 411 501	18 414 926	18 428 742	18 444 373
kobiety	osoba	19 703 200	19 698 704	19 704 140	19 720 950	19 738 587	19 755 664

Źródło: Dane GUS

XVI.Urodzenia na terenie województwa warmińsko - mazurskiego oraz kraju w latach 2005 - 2010

Wyszczególnienie	J.m.	2005	2006	2007	2008	2009	2010
woj. warmińsko - mazurskie ogółem							
ogółem	osoba	14 776	15 094	15 616	16 339	16 538	15 771
mężczyźni	osoba	7 628	7 625	8 073	8 453	8 593	8 096
kobiety	osoba	7 148	7 469	7 543	7 886	7 945	7 675
kraj ogółem							
ogółem	osoba	364 383	374 244	387 873	414 499	417 589	413 300
mężczyźni	osoba	187 385	192 518	199 338	212 946	214 908	214 428
kobiety	osoba	176 385	181 726	188 535	201 553	201 553	198 872

Źródło: Dane GUS

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 3 649, w wieku produkcyjnym 14 608 osób, a w wieku poprodukcyjnym 3 216.

XVII.Grupy wiekowe na terenie miasta i gminy w 2010r. z uwzględnieniem płci

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	**Ludność ogółem, w tym:**			
2.	**Ludność w wieku przedprodukcyjnym**	3649	1799	1850
3.	**Ludność w wieku**	14608	7004	7604

	produkcyjnym			
4.	**Ludność w wieku poprodukcyjnym**	3216	2268	948

Źródło: Dane GUS

Na terenie miasta i gminy Olecko w analizowanym okresie systematycznie wzrastał odsetek osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na ludność w wieku przedprodukcyjnym. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, gdyż wskazuje na starzenie się społeczeństwa. Sytuacja ta wiąże się z tym, że miasto i gmina jest zmuszona przeznaczać większą ilość środków na zaspokojenie potrzeb tej grupy mieszkańców, włączając w to wydatki na pomoc społeczną. Obserwowana na terenie Miasta i Gminy Olecko tendencja związana z przyrostem osób w wieku poprodukcyjnym jest tożsama z tendencją obserwowaną na terenie województwa warmińsko - mazurskiego i całego kraju.
W celu poprawy istniejącej sytuacji i spowodowania przyrostu liczby osób w wieku produkcyjnym równoważących wzrastającą ilość osób w wieku poprodukcyjnym ważne jest przeprowadzanie inwestycji mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, infrastruktury oraz zaplecza usługowego w celu przyciągania na teren Miasta i Gminy Olecko młodych, dobrze wykształconych mieszkańców, którzy zapewnią dodatkowe przychody dla budżetu gminy.

XVIII.Migracje ludności na terenie Miasta i Gminy Olecko w latach 2005 - 2010

Wyszczególnienie	**J. m.**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
zameldowania ogółem	**osoba**	329	326	287	306	290	282
zameldowania z miast	osoba	115	141	121	155	121	124
zameldowania ze wsi	osoba	207	177	164	145	145	141
zameldowania z zagranicy	osoba	7	8	2	6	24	17
wymeldowania ogółem	**osoba**	363	450	361	329	327	300
wymeldowania do miast	osoba	198	235	190	162	190	159
wymeldowania na wieś	osoba	152	169	147	153	131	136
wymeldowania za granicę	13	46	24	14	6	5	13
saldo migracji ogółem	**osoba**	-34	-124	-74	-23	-37	-18

Źródło: Dane GUS

Analizując dane statystyczne dotyczące liczby i struktury ludności, a także uwzględniając trendy i prognozy demograficzne, należy spodziewać się, że w kolejnych latach liczba ludności na terenie miasta i gminy będzie systematycznie malała. Niestety w województwie warmińsko – mazurskim obserwuje się systematyczny odpływ ludności, co związane jest ze stosunkowo niską urbanizacją wielu terenów w porównaniu z pozostałą częścią kraju oraz wysokim poziomem bezrobocia, co szczególnie widoczne jest na terenach wiejskich.
Na podstawie danych dotyczących liczby ludności na terenie miasta i gminy Olecko w latach 2005 – 2010, a także na podstawie prognozy liczby ludności województwa warmińsko - mazurskiego opracowanej przez GUS, sporządzono prognozę demograficzną dla miasta i gminy Olecko do roku 2027 zaprezentowaną w tabeli 9.

XIX.Prognoza liczby ludności Miasta i Gminy Olecko

Lata	**Liczba ludności**		
	Miasto	**Wieś**	**Ogółem**
2012	16 016	5 394	21 410
2013	15 989	5 392	21 381
2014	15 961	5 387	21 348
2015	15 935	5 380	21 315
2016	15 907	5 372	21 279
2017	15 881	5 363	21 244
2018	15 854	5 352	21 206
2019	15 826	5 341	21 167
2020	15 801	5 328	21 129
2021	15 770	5 313	21 083
2022	15 734	5 296	21 030
2023	15 692	5 277	20 969
2024	15 646	5 257	20 903
2025	15 594	5 234	20 828
2026	15 537	5 210	20 747
2027	15 476	5 184	20 660

Źródło: Opracowanie własne na podstawie długoterminowej prognozy GUS

5.1.2. Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy gminy Olecko boryka się z wieloma problemami. Przed rokiem 1990 funkcjonowały na tym terenie liczne Państwowe Gospodarstwa Rolne zatrudniające miejscową ludność. Ich likwidacja przyczyniła się do wieloletniego kryzysu na rynku pracy.
Na dzień 31.01.2012 r. zanotowana stopa bezrobocia w powiecie oleckim wyniosła 22,8%. Wartość ta przewyższyła średnią stopę bezrobocia dla województwa warmińsko-mazurskiego, a także dla kraju (13,2%). Pod koniec roku 2012 wartości te uległy nieznacznemu obniżeniu (wg danych PUP Olecko RN z grudnia 2012r.) co przedstawia poniższe zestawienie dla powiatu oleckiego

Stopa bezrobocia:

- kraj - **12,9%**

- województwo - **20,4%**
- powiat - **22,2 %**

Liczba osób bezrobotnych:

- miasto Olecko - 1 289 (kobiet - 659)
- gmina Olecko - 603 (321)
- gmina Kowale Oleckie - 613 (324)
- gmina Świętajno - 426 (219)
- gmina Wieliczki - 293 (160)
- ogółem powiat - **3 224 (1 683)**

Oferty pracy - 123 (subsydiowane - 67)

- Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku - 1117 (subsydiowane - 654)

XX.Struktura i liczba bezrobotnych w powiecie oleckim – stan na 31.01.2012.

Lp.	Struktura bezrobotnych	Liczba
1	Liczba bezrobotnych ogółem	3184
2	Z prawem do zasiłku	649
3	Poprzednio pracujący	2585
4	Osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	146
5	Osoby do 25 roku życia	647
6	Osoby długotrwale bezrobotne	1695
7	Osoby powyżej 50 roku życia	749
8	Osoby bez kwalifikacji	892
9	Osoby samotnie wychowujące dzieci do 18 roku życia	392
10	Osoby niepełnosprawne	98

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Olecku

Powyższa tabela przedstawia złożoną sytuację na rynku pracy w powiecie oleckim. Główne problemy to:

- niewielki odsetek osób pozostających bez pracy z prawem do zasiłku,
- wysoki odsetek osób pozostających w tak zwanym długotrwałym bezrobociu,
- duża liczba osób młodych, w wieku do 25 lat, pozostających bez pracy,
- znacząca liczba absolwentów szkół, którzy nie uzyskali zatrudnienia.

Jedną z przyczyn obecnej trudnej sytuacji na rynku pracy w gminie olecko jak i całym regionie jest stosunkowo niska liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Przeważają podmioty o formule organizacyjno-prawnej – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Niewielkie podmioty gospodarcze z reguły nie zatrudniają pracowników i ich właściciele sami świadczą pracę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

XXI.Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w powiecie oleckim.

Lata	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarcze
2006	**3059**	**690**	**2369**
2007	**3120**	**705**	**2415**
2008	**3257**	**748**	**2509**
2009	**3074**	**751**	**2323**
2010	**3051**	**769**	**2282**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Olecku.

Podmioty gospodarcze działające w sektorze prywatnym stanowią zdecydowaną większość wśród zarejestrowanych przedsiębiorstw w gminie. 90% z tych przedsiębiorstw należy do osób fizycznych. Sektor prywatny zatrudnia ca. 3500 osób.
Sektor publiczny stanowią głównie jednostki organizacyjne prowadzone przez podmioty samorządowe, w tym: urzędy i miejskie ośrodki o charakterze społecznym oraz ogólnopaństwowe zakłady.

XXII.Podmioty według klas wielkości

Ilość pracowników	2009 r.	2010 r.	2011 r.
0-9	2316	2276	2165
10 – 49	105	104	103
50 – 249	20	21	20
250 - 999	1	1	1
1 000 i więcej	0	0	0

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego.

Ponad jedna trzecia mieszkańców (w wieku produkcyjnym) gminy Olecko znalazła zatrudnienie w sektorze rolniczym.

XXIII.Analiza porównawcza zatrudnienia w powiecie oleckim według sektorów gospodarki

Wyszczególnienie	ogółem	z liczby ogółem			
		rolnictwo, leśnictwo (w nawiasie % z ogółu)	przemysł i budownictwo (w nawiasie % z ogółu)	usługi rynkowe (w nawiasie % z ogółu)	usługi nierynkowe (w nawiasie % z ogółu)
kraj	9730285	2127111 (21,86%)	2840326 (29,19%)	2618536 (26,91%)	2144312 (22,04%)
województwo warmińsko-mazurskie	313328	66175 (21,12%)	93718 (29,91%)	76686 (24,47%)	76749 (24,49%)
średnia dla 6 powiatów	31694,33	3020,83 (27,20%)	8731,83 (27,20%)	11096,50 (21,03%)	8845,17 (24,55%)
powiat olecki	7510	2685 (35,75%)	1972 (26,26%)	1189 (15,83%)	1664 (22,16%)
relacje do Polski (udziały)	0,00	1,6355	0,8995	0,5883	1,0054
relacje do województwa	0,02	1,6928	0,8779	0,6469	0,9046
relacje do średniej	0,24	1,3144	0,9654	0,7527	0,9025

Źródło: Raport z badania rynku pracy powiatu oleckiego

Najpopularniejszym rodzajem działalności na terenie gminy Olecko jest handel, w tym hurtowy i detaliczny a także branża usług naprawczych, które stanowią łącznie ponad 20% ogółu firm. Kolejne miejsce zajmuje budownictwo mające 15% udziału w lokalnym rynku.
W ostatnich latach odnotowano niewielki wzrost liczby firm zajmujących się przetwórstwem przemysłowym, wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, dostawą wody, gospodarowaniem ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją, informacją i komunikacją.

XXIV.Podmioty gospodarcze na terenie gminy Olecko

Wyszczególnienie	**2009r.**	**2010r.**	**2011r.**	**zmiana (wzrost/spadek) od 2009 r.**
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	**2442**	**2402**	**2289**	**-153**
sektor publiczny	94	88	87	-7
sektor prywatny, w tym:	2348	2314	2202	**-146**
osoby fizyczne	1825	1779	1661	-164
spółki handlowe	91	96	100	+9
spółki z kapitałem zagranicznym	16	15	15	-1
Spółdzielnie	15	14	14	-1
Fundacje	5	5	7	+2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	60	63	64	+4

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego.

Zestawienie ważniejszych zakładów pracy na terenie miasta i gminy Olecko:

- Zakład Produkcyjno – Usługowy Prawda Sp. z o.o.;

- DELPHIA YACHTS;
- Nadleśnictwo Olecko;
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska;
- SILVAN sp. zo.o.
- Wytwórnia Zniczy Janusz Sosnowski;
- OLMEDICA w Olecku Sp. z o.o.;
- Zakład Ogólnobudowlany Zdzisław Sadowski.
- Zakład Handlu Opałem;
- PRIM S.A.;
- Usługi Hotelarskie Jarosław i Tadeusz Milewscy;
- PPHU Jan Pęcak;
- Lidl Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Jankowicach;
- Jeronimo MartinsSp z o.o. z siedzibą w Poznaniu.

W najbliższych latach planuje się stworzenie miejsc pracy w dynamicznie rozwijającym się sektorze turystyki. Spowoduje to wzrost zatrudnienia w infrastrukturze towarzyszącej produkcji towarów i usług niezbędnych dla obsługi turystów.
Procesy związane z rozwojem indywidualnym oraz zatrudnieniem wymagają działań skoordynowanych w wielu sferach życia społeczno-gospodarczego, a zwłaszcza w obszarze edukacji. Niezbędna jest także aktywna polityka makroekonomiczna, stymulująca nie tylko wzrost gospodarczy, ale i popyt.
Lokalny rynek wymaga tzw. „zinstytucjonalizowanego namysłu" nad jego specyfiką oraz potrzebami. Wyniki pracy nad powyższymi zagadnieniami należałoby przełożyć na kompleksowy program długoletnich działań stymulacji lokalnego rynku.
Program należało by oprzeć o istniejące dokumenty polityki rozwoju, w tym m. in. o:

- **Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Olecko**
- **Ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju**
  Ustawa określa politykę rozumianą jako: zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.
- **Narodową Strategię Integracji Społecznej**
  Dokument stawia sobie za cel m. in. modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretne działania mają przyczynić się do: dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy, rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy, modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej

stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia.

5.2. Mieszkalnictwo

Podstawowym elementem infrastruktury społecznej, decydującym w głównej mierze o warunkach bytowych ludności jest mieszkalnictwo – wielkość i jakość zasobów mieszkaniowych.

Na terenie miasta i gminy Olecko liczba mieszkań na koniec 2010 r. wynosiła 7 357 i wzrosła od 2005 r. o ok. 7%. Analiza danych zawartych w tabeli 11 oraz na wykresie 6 wskazuje, iż liczba mieszkań na terenie miasta i gminy Olecko zwiększa się z każdym rokiem.

XXV.Stan zasobów mieszkaniowych na terenie Miasta i Gminy Olecko

Wyszczególnienie	**J. m.**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
ogółem							
mieszkania	miesz.	6856	6895	7021	7281	7326	7357
izby	Izba	26089	26270	26719	27394	27609	27807
powierzchnia użytkowa	m2	455050	459390	467823	482418	488163	493535
zasoby gmin (komunalne)							
mieszkania	miesz.	649	649	588	-	-	-
izby	Izba	1903	1903	1722	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	30264	30264	27077	-	-	-
zasoby spółdzielni mieszkaniowych							
mieszkania	miesz.	1942	1953	1790	-	-	-
izby	Izba	6803	6834	6270	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	98481	99095	90466	-	-	-
zasoby zakładów pracy							
mieszkania	miesz.	265	265	247	-	-	-
izby	Izba	860	860	801	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	14716	14716	13770	-	-	-
zasoby osób fizycznych							
mieszkania	miesz.	3945	3973	4293	-	-	-
izby	Izba	16394	16544	17653	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	309135	312861	331880	-	-	-
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)							
mieszkania	miesz.	24	24	72	-	-	-
izby	Izba	68	68	212	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	1060	1060	3236	-	-	-
Zasoby pozostałych podmiotów							

mieszkania	miesz.	31	31	31	-	-	-
izby	Izba	61	61	61	-	-	-
powierzchnia użytkowa	m2	1394	1394	1394	-	-	-

Źródło: Dane GUS

XXVI.Liczba mieszkań na terenie miasta i gminy w latach 2005 - 2010

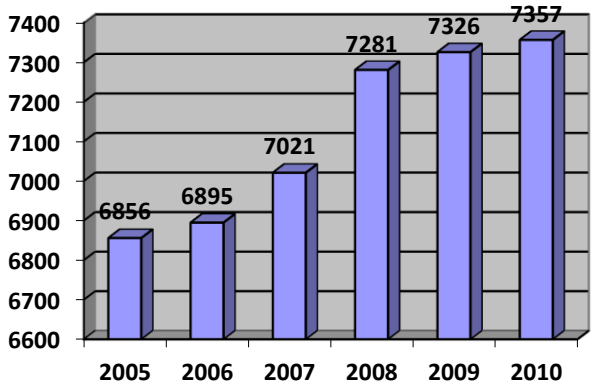

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek prezentuje sytuację miasta i gminy w zakresie liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. Wynika z niego, że gmina i miasto Olecko znajduje się w najlepszej sytuacji w tym zakresie w całym powiecie oleckim, bowiem liczba mieszkań przypadających na 1000 osób wynosi 343 sztuki.

XXVII.Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2010 r.

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca, GUS w Olsztynie

5.3. Obiekty użyteczności publicznej

5.3.1. System oświaty

6.3.1.1. Szkoły podstawowe i gimnazja

Na terenie miasta i gminy działa 10 państwowych placówek oświatowych:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku, ul. Kościuszki 20,
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku, ul. Słowiańska 1,
3. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku, ul. Kolejowa 33,
4. Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku, Osiedle Siejnik I 14,
5. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach, Gąski 14,
6. Szkoła Podstawowa w Kijewie, Kijewo 29,
7. Szkoła Podstawowa w Judzikach, Judziki 5,
8. Szkoła Podstawowa w Babkach Oleckich, Babki Oleckie 12.

9. Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci Głuchych i Niedosłyszących im. św. Filipa Smaldone w Olecku, ul. Słowiańska 2.
   - Szkoła Podstawowa nr 5,
   - Gimnazjum nr 3,
10. Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im I. J. Paderewskiego w Olecku, ul. 1 Maja 1

oraz1 szkoła niepubliczna:

1. Społeczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Olecku, ul. Młynowa 8,

6.3.1.2. **Szkoły ponad gimnazjalne**

Placówki publiczne

1. Zespół Szkół Technicznych w Olecku, Plac Zamkowy 2,
   - Technikum nr 2,
   - Branżowa Szkoła I Stopnia nr 2
   - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
   - Szkoła Policealna nr 2
2. Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Olecku, ul. Kościuszki 29,
3. Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych w Olecku, ul. Gołdapska 29,
   - Technikum nr 1,
   Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
   - Liceum profilowane
   - Szkoła Policealna nr 1
4. Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci Głuchych i Niedosłyszących im. św. Filipa Smaldone w Olecku, ul. Słowiańska 2.
   - Szkoła Podstawowa
   - Szkoła Przysposabiająca do Pracy
   - Szkoła Branżowa I stopnia
   - Technikum
   - Szkoła Policealna

Placówki niepubliczne

1. Zakład Doskonalenia Zawodowego Białystok z/s w Olecku, ul. Armii Krajowej 22a,
   - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
2. Centrum Edukacji Specjalnej przy Środowiskowym Domu Samopomocy w Olecku, ul. Armii Krajowej 26,

6.3.1.3. **Wychowanie przedszkolne**

W latach 2018/2019 funkcjonowało 5 przedszkoli (1 publiczne i 4 przedszkola niepubliczne prowadzone przez podmioty prywatne):

1. Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Krasnal w Olecku, ul. Zielona 1,
2. Przedszkole Niepubliczne „Jedyneczka" w Olecku, ul. Wiejska 14 A,
3. Przedszkole Niepubliczne „Smyk" w Olecku, ul. Broniewskiego 9,
4. Przedszkole Niepubliczne „Bajka" w Olecku, Osiedle Lesk 1a,
5. Przedszkole Niepubliczne „Kubuś i Przyjaciele" w Olecku, ul. Wąska 1.

Inne formy wychowania przedszkolnego prowadzone z szkołach podstawowych:

1. Zespół Wychowania Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach,
2. Zespół Wychowania Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kijewie,
3. Zespół Wychowania Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Judzikach,
4. Zespół Wychowania Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Babkach Oleckich.

5.3.2. System opieki zdrowotnej i socjalnej

Usługi medyczne i podstawowa opiekę zdrowotną na terenie gminy świadczy Przychodnia, znajdująca się przy ul. 11 Listopada w Olecku oraz szpital prowadzony przez spółkę z o.o. Olmedica, Centrum Medyczne - Zakład Opieki Zdrowotnej, zlokalizowany przy ul. Gołdpaskiej 1.

W skład struktury szpitala wchodzą:

1. Oddział internistyczny z salą intensywnego nadzoru kardiologicznego - 35 łóżek,
2. Oddział ginekologiczny - 17 łóżek,
3. Oddział położniczo - noworodkowy z rooming in - 22 łóżka,
4. Oddział dziecięcy - 15 łóżek,
5. Oddział chirurgii ogólnej - 31 łóżek,
6. Blok operacyjny,
7. Izba przyjęć,
8. Dział farmacji szpitalnej,
9. Sterylizatornia,
10. Prosektorium.

Szpital obecnie liczy 120 łóżek i obejmuje opieką medyczną ok. 37 tys. mieszkańców.
Na terenie Olecka funkcjonuje również Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej prowadzący Poradnię Terapii Uzależnień od Narkotyków i Substancji Psychoaktywnych oraz Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu, przy ul. Nocznickiego 15. Oprócz tego, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Długoterminowej Olecko-Jaśki prowadzi Zakład Opiekuńczo–Leczniczy, Zakład Pielęgnacyjno –Opiekuńczy oraz Zakład Opieki Paliatywnej (Hospicjum).
Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Olecko zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Działania te wspierane są poprzez pomoc społeczna realizowaną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku oraz pozostałe podległe starostwu tego typu ośrodki, jak i parafialne oddziały Caritas.

5.4. Działalność gospodarcza

W mieście i gminie Olecko 96% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw stanowią podmioty gospodarcze działające w sektorze prywatnym. Z czego 90% tych przedsiębiorstw stanowią przedsiębiorstwa osób fizycznych, dlatego też większa część społeczeństwa miasta Olecko znalazła zatrudnienie w sektorze prywatnym (3 668 osób). Do sektora publicznego należą głównie jednostki organizacyjne prowadzone przez podmioty samorządowe (urzędy, miejskie ośrodki o charakterze społecznym) jak i ogólnopaństwowe zakłady (Urząd Skarbowy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, służby mundurowe).
Na przestrzeni lat 2005 – 2008 obserwowany był systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie miasta i gminy. Z kolei od 2009 r. notuje się spadek liczby podmiotów gospodarczych na tym obszarze, co związane jest z ogólnoświatowym kryzysem gospodarczym, który wpływa również na sytuację w Polsce i opisywanej gminie miejsko-wiejskiej.
Dominującymi dziedzinami życia gospodarczego w gminie Olecko są: przemysł drzewny, przemysł stoczniowy, przemysł spożywczy (zakłady mleczarskie, mięsne, piekarnie), usługi (głównie handel, turystyka i budownictwo) oraz transport.
Strukturę działalności gospodarczej prowadzonej w mieście i gminie Olecko, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, prezentuje tabela.

XXVIII.Podmioty gospodarcze działające na terenie Miasta i Gminy w latach 2005 – 2010

wyszczególnienie		**Rok**					
		2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
liczba podmiotów gospodarczych		2119	2407	2438	2541	2442	2402
sektor publiczny	**sektor publiczny ogółem**	73	97	98	94	94	88
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	63	64	64	64	64	58
	spółki handlowe	4	4	4	4	4	4
sektor prywatny	**sektor prywatny ogółem**	2 046	2 310	2 340	2 447	2 348	2 314
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1722	1843	1863	1924	1825	1779
	spółki handlowe	84	87	90	89	91	96
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	11	13	14	16	16	15
	spółdzielnie	17	17	16	15	15	14

	fundacje	3	5	5	5	5	5

Źródło: Dane GUS

Działalność gospodarcza prowadzona w mieście i gminie Olecko koncentruje się na handlu, budownictwie, turystyce oraz obsłudze nieruchomości. Strukturę działalności gospodarczej prowadzonej w mieście i gminie prezentuje tabela.

XXIX.Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie Miasta i Gminy wg sekcji PKD 2004

wyszczególnienie	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**
rolnictwo	77	85	86	86	86
górnictwo	0	0	0	1	1
przetwórstwo przemysłowe	198	203	204	207	193
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	7	7	8	7	8
Budownictwo	297	323	340	378	382
Handel	661	696	690	687	635
Hotele i restauracje	79	80	76	74	72
Transport, łączność	125	141	149	153	144
Pośrednictwo finansowe	84	83	84	86	68
Obsługa nieruchomości	249	429	435	490	472
Administracja publiczna, ubezpieczenia	16	16	16	16	16
Edukacja	64	70	70	74	73
Ochrona zdrowia, pomoc społeczna	109	109	112	115	112
Działalność usługowa	153	165	168	167	180

Źródło: Dane GUS

6. TURYSTYKA I WYPOCZYNEK

6.1. Charakterystyka

Ziemia Olecka obejmująca teren gmin: Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno oraz Wieliczki to obszar charakteryzujący się unikalnym mikroklimatem. Rzeźba terenu tego regionu jest bardzo urozmaicona, obszar obfituje w liczne zbiorniki wodne, tereny lasów, szatę roślinną cechuje duża różnorodność zaś faunę - bogactwo gatunków. Region ten z uwagi na oddalenie od ośrodków metropolitalnych i stref koncentracji przemysłu należy do najczystszych w kraju. Zapewniona została także odpowiednia baza dla organizacji turystyki. Dzięki powyższym atutom Olecko i jego okolice należą do terenów atrakcyjnych turystycznie.
Na terenie miasta w Regionalnym Ośrodku Kultury w Olecku "Mazury Garbate" funkcjonuje Centrum Informacji Turystycznej w Olecku włączone do sieci Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. W Centrum znajduje się bezpłatne stanowisko komputerowe dla turystów oraz lokalne i regionalne promocyjne materiały. Obiekt jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych.

6.2. Zagospodarowanie turystyczne

6.2.1. Baza noclegowa

Na terenie miasta i gminy Olecko znajduje się wiele ośrodków działalności całorocznej, w tym hotele, ośrodki wypoczynkowe, domy studenta, pensjonaty, dworki, zajazdy, gościńce, domy wczasowe oraz obiekty agroturystyczne. Stan sanitarny obiektów oceniono na dobry i bardzo dobry.
Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Olecku znajduje się pole namiotowe. Zajmuje ono obszar ponad 3500 m^2 z 60 miejscami na namioty. Na terenie obozowiska udostępniono budynek socjalno-sanitarny z recepcją oraz kuchnią dla gości, wyznaczono także miejsca na grill i ognisko wraz z ławkami. Cały teren jest ogrodzony i oświetlony.
Obiekty hotelowe oferują pokoje o wysokim standardzie, restauracje, sale konferencyjne, kluby dancingowe, część z nich posiada także zaplecze odnowy biologicznej – SPA oraz tereny otwarte do jazdy konnej.
Stałym punktem obsługi podróżnych jest także schronisko młodzieżowe, które funkcjonuje w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Głuchych w Olecku -25 miejsc.

6.2.2. Sport i rekreacja

Na terenie miasta i gminy Olecko mieszkańcy oraz turyści mają do dyspozycji:

- ✓ wyznaczone ścieżki spacerowe, trasy turystyczne,
- ✓ wypożyczalnie sprzętu pływającego z kajakami, łódkami, rowerami wodnymi,
- ✓ strzeżone kąpieliska,
- ✓ klub wodny,
- ✓ przystań żeglarską,

- ✓ kompleks sportowy z kortami tenisowymi, stadionem, boiskami, siłownią i sauną,
- ✓ kluby, w ramach których działają sekcje: sportowa, szachowa, piłki nożnej, tenisowa, lekkoatletyczna, tenisa stołowego, brydża sportowego.

W sąsiedztwie Jeziora Oleckie Wielkie, na terenie zabytkowego parku zlokalizowany jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W skład kompleksu sportowo-rekreacyjnego wchodzą: stadion lekkoatletyczno-piłkarski z zapleczem socjalnym, boisko piłkarskie ze sztuczną murawą, korty tenisowe z nawierzchnią ceglaną, dwa boiska do siatkówki plażowej, boisko do piłki nożnej plażowej, treningowe boisko piłkarskie, plaża miejska z kąpieliskiem strzeżonym i zabytkowym molo („Skocznia"), plaża miejska z kąpieliskiem strzeżonym („Szyjka") trasy biegowe w parku oraz skatepark. Niewątpliwą atrakcją tego miejsca jest hala widowiskowo-sportowa "LEGA" z pływalnią. W obrębie obiektu zlokalizowane są także: sala fitness, sala squash, siłownia oraz zespół odnowy biologicznej SPA m. in. z łaźnią solną i grotą lodową.

Kąpielisko „Szyjka" przeznaczone jest do sezonowego wykorzystania. W okresie wiosennym i letnim miejsce do kąpieli zostaje wyznaczone i odpowiednio oznakowane. Służba ratownicza obejmują dyżury nad kąpieliskiem.

Kąpielisko „Skocznia" to kąpielisko zorganizowane, stale przystosowane do kąpieli, wyposażone w pomosty. Posiada dodatkowo część gastronomiczną, sanitariaty z przebieralnią. Drewniane molo i skocznia zostały odtworzone na podstawie przedwojennych zdjęć.

Na terenie gminy funkcjonują jeszcze dwa kąpieliska: „Dzika Plaża" oraz „Dworek Mazurski".

W Olecku w ramach turystyki wodnej można korzystać z wypożyczalni ze sprzętem pływającym przy plaży miejskiej. Udostępniane są łodzie wiosłowe, kajaki, rowery wodne oraz canoe. Przy Jeziorze Oleckim Wielkim działa Klub Wodny, w którym wypożyczyć można żaglówki.

Wzdłuż linii brzegowej Jeziora Oleckie Wielkie wytyczona została trasa biegowa o długości 12,3 km (tzw. „Wiewiórcza Ścieżka). Na jej przebiegu zlokalizowane są liczne atrakcje turystyczne, w tym m.in. stanica wodna z przystanią, molo z wieżą skoczni na plaży miejskiej, trawiaste stoki „Dzikiej Plaży", Dworek Mazurski. Trasa ma swój początek na tzw. „kamiennym mostku" przerzuconym nad rzeką Legą.

Na terenie gminy funkcjonuje także Szlak biegnący po nasypach dawnej Oleckiej Kolejki Wąskotorowej.

Z miastem, jego najważniejszymi punktami można się zapoznać pokonując tzw. Trasę wycieczkową po Olecku. Jej początek stanowi Plac Wolności, rozplanowany według zasad średniowiecznej urbanistyki. Na środku placu znajduje się park, będący pozostałością po cmentarzu. Dalej trasa biegnie ul. Grunwaldzką odchodzącą prostopadle od placu, na której znajduje się zabytkowy dom mieszkalny z II połowy XVIII w. o konstrukcji szachulcowej. Na dalszym przebiegu trasy znajdują się m.in.: młyn wodny (obecnie elektryczny), Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, Plac Zamkowy, kamienny i drewniany mostek, ulice Park i Słowiańska, przedwojenny cmentarz ewangelicki oraz wieża ciśnień.

Przez teren gminy biegną liczne trasy turystyczne, w tym:

- Olecko-Puszcza Borecka,
- Olecko - Szeskie Wzgórza (309m npm), Cisowy Jar,
- Olecko - Dowspuda,
- szlak wodny Puszcza Borecka-Wielki Szwałk - Jezioro Ełk,
- szlak wodny Oleckie Wielkie - Selmęt Wielki.

Na terenie gminy Olecko zlokalizowanych jest kilka stadnin oferujących wypoczynek w siodle. Oferta obejmuje: wycieczki konne, szkółkę jeździecką, lonżę, jazdy konne z przewodnikiem, kuligi, ogniska, imprezy okolicznościowe, przejażdżki bryczką.

Gmina Olecko dzięki akwenom zajmującym ok. 5% jej powierzchni zachęca do aktywnego wypoczynku nad brzegami jezior. Na terenie Olecka działają trzy koła wędkarskie, klub wędkarski oraz sklepy oferujące pełne osprzętowanie. Na terenie gminy Olecko obowiązuje Regulamin Sportowego Połowu Ryb PZW oraz szczegółowy regulamin dotyczący jeziora Sedranki, gdzie obowiązuje rejestracja połowów. Jezioro Czarne i Łęgowo oraz stawy hodowlane koło Judzikznajdują się w dzierżawie prywatnej. W miejscowościach Babki Gąseckie, Olecko-Siejnik, Kukowo i Gąski znajdują się stawy hodowlane i tzw. bagienka karasiowe.

6.2.3. **Baza gastronomiczna**

Na terenie miasta zlokalizowanych jest wiele punktów gastronomicznych, w tym restauracje, kawiarnie, cukiernie, bary, kluby, puby, tawerny, smażalnie ryb i pizzerie.

Obiekty restauracyjne najczęściej wyposażone są w salę bankietową do organizacji imprez okolicznościowych. Oferują całodzienne wyżywienie dla grup zorganizowanych oraz obsługę grup autokarowych.

W Olecku w ramach produktu turystycznego Krainy Pięciu Miast - Krainy Pięciu Zmysłów organizowane są imprezy o charakterze kulinarnym z ciekawą kuchnią pogranicza. Imprezy odbywają się pod hasłem „Rozsmakuj się”. W ramach ww. programu Olecko promuje naturalne, tradycyjne produkty regionalne.

W Olecku odbywa się Regionalne Święto Mleka. Miasto promuje wtedy mleko, jego walory zdrowotne i produkty mleczarskie. To cykliczna impreza organizowana w sierpniu.

6.2.4. **Szlakiturystyczne**

C. Szlaki turystyczne Ziemi Oleckiej

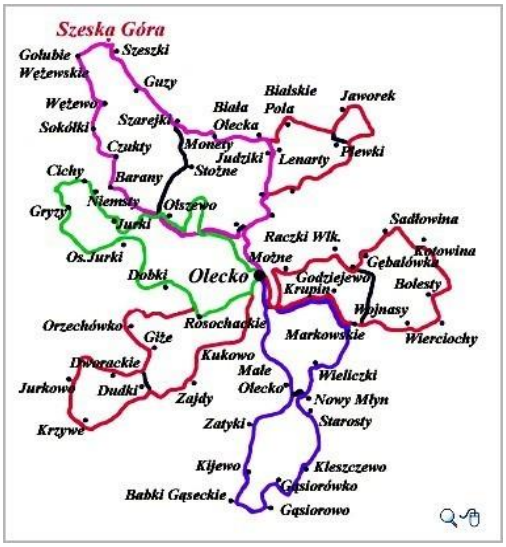

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

6.2.4.1. **Nad jezioro Krzywe - po wysokich brzegach jezior i jarów**

Trasa oznaczona kolorami - zielonym i czerwonym
Przebieg: Olecko - Rosochackie - Giże - Orzechówko - Giże - Dworackie - Jurkowo - Krzywe - Dudki - Zajdy - Kukowo - Olecko.

D. Szlak - Nad jezioro Krzywe - po wysokich brzegach jezior i jarów

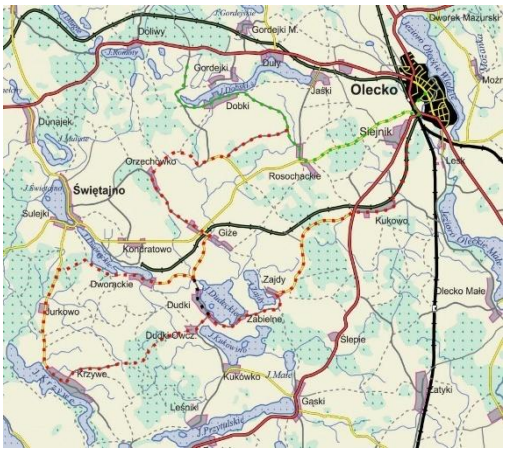

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- wieś Świętajno,
- miejscowość Sulejki,
- miejscowość Krzywe z piękną panoramą na jezioro,
- Dudki z widokiem na Jezioro Dudeckie,
- Zabielno nad jeziorem Kukowino, z cmentarzem wojskowym z I wojny światowej.

6.2.4.2. Doliną Legi - z nurtem pracowitej rzeki

Trasa oznaczona kolorem niebieskim
Przebieg: Olecko- Małe Olecko - Zatyki - Kijewo - Babki Gąseckie - Pomiany - Gąsiorowo - Gąsiorówko - Kleszczewo - Starosty - Nowy Młyn - Wieliczki- Markowskie - Krupin - Imionki - Olecko.

E. Szlak - Doliną Legi - z nurtem pracowitej rzeki

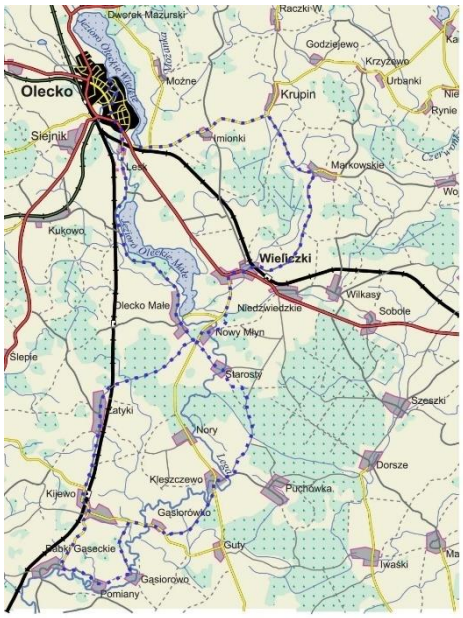

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- wieś Wieliczki z barokowym kościołem z modrzewia,
- w pobliżu Wieliczek liczne cmentarze poległych żołnierzy z czasu I wojny światowej,
- wieś Szeszki z XVII wieku,
- Szubienica – pagórek przy południowym krańcu Jeziora Oleckie Wielkie.

6.2.4.3. Ku dolinie Rospudy - szlakami przemytników

Trasa oznaczona kolorem czerwonym
Przebieg: Olecko - Możne - Raczki Wielkie - Godziejewo - Sadłowina - Kotowina - Bolesty - Wojnasy - Markowskie - Krupin - Imionki – Olecko

F. Szlak - Ku dolinie Rospudy - szlakami przemytników

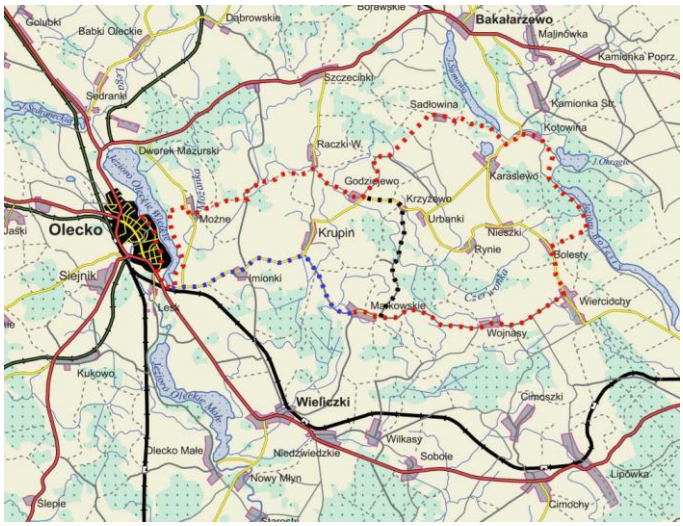

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- kamienny mostek nad Legą,
- budynek dawnego starostwa,
- punkt widokowy na południowym końcu Jeziora Oleckiego Wielkiego,
- wzniesienia Przytulskie Pagórki,
- Raczkowskie Góry- miejsce żurawich klangorów,
- pas graniczny,
- Jezioro Sumowo w dolinie rzeki Rospudy,
- ruiny starego wiatraka,
- cmentarz wojenny na skraju Markowskich Bagien,
- Szubieniczna Góra w Olecku.

6.2.4.4. Na Szeską Górę - filar mazurskiego świata

Trasa oznaczona kolorem fioletowym.

Przebieg: Olecko- Sedranki- Babki Oleckie- Lenarty- Biała Olecka- Monety- Szarejki- Guzy- Szeszki- Golubie Wężewskie- Wężewo- Sokółki- Czukty- Barany- Olszewo- J.Sedraneckie- Sedranki- Olecko.

G. Szlak - Na Szeską Górę - filar mazurskiego świata

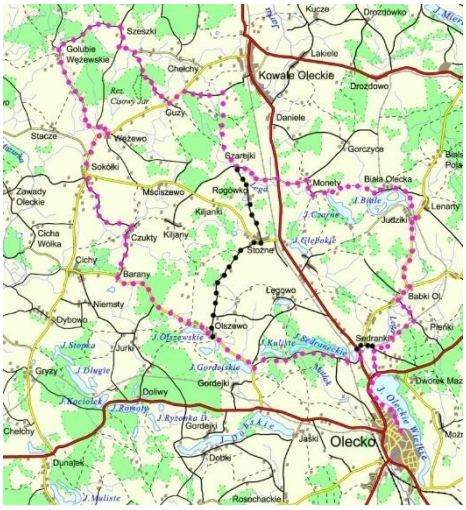

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- Szarejki z kościołem gotyckim z XVI w.,
- Cisowy Jar – rezerwat utworzony w celu ochrony cisa na północno-wschodniej granicy jego zasięgu,
- Szeska Góra – druga pod względem wysokości góra Pojezierza Mazurskiego,
- Olszewo zespół jezior Olszewskich z licznymi miejscami gniazdowania ptactwa wodnego.

6.2.4.5. Nad Jezioro Garbaś - przygranicznymi ścieżkami do bobrowych żeremi

Trasa oznaczona kolorami - fioletowym i czerwonym

Przebieg: Olecko- Sedranki- Pieńki- Babki Oleckie- Dąbrowskie - Małe Borawskie- Plewki- J.Garbaś- Jaworek- Plewki- Bialskie Pola - Biała Olecka- Lenarty - Babki Oleckie- Pieńki - Sedranki – Olecko.

H. Nad Jezioro Garbas - przygranicznymi ścieżkami do bobrowych żeremi

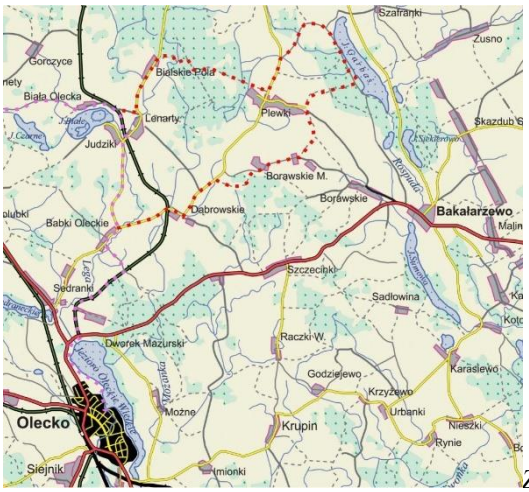

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- Jezioro Oleckie Wielkie,
- Lenarty z dworem z pierwszej poł. XIX w, aleją lipową oraz dawnym cmentarzem dworskim,
- Jezioro Białe (obecnie stawy) z miejscami lęgowymi ptactwa wodnego,
- Biała Olecka z dawnym zespołem pałacowo-parkowym.

6.2.4.6. **Tęczą piętnastu jezior wokół sudawskiej warowni**

Trasa oznaczona kolorem zielonym.
Przebieg: Olecko- J.Sedraneckie- Łęgowo- Olszewo- Jurki- Niemsty- Cichy- Dybowo- Gryzy- Doliwy- Dobki- Rosochackie- Olecko.

I. Szlak - Tęczą piętnastu jezior wokół sudawskiej warowni

Źródło: http://www.olecko.pl/szlaki/

Ważniejsze punkty na szlaku:

- jezioro Oleckie Wielkie,
- kompleks rekreacyjno-sportowy,
- park miejski,
- Plac Zamkowy,
- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego,
- Sanktuarium Krzyża Świętego,
- Niemsty – zespół dworsko-parkowy z lat dwudziestych XX wieku,
- Cichy – obiekty pałacowo-parkowe,
- cmentarz rodowy na skraju parku,
- Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej,
- Puszcza Borecka.

6.2.5. Szlaki wodne

Przez teren gminy Olecko biegną trasy kajakowe wytyczone na rzece Ledze. Rzeka jest spławna od miejscowości Olecko, jednak odcinek od jeziora Oleckie Wielkie do jeziora Oleckie Małe, ze względu na dużą ilość progów wodnych utworzonych na cieku, jest uciążliwy. Najczęściej spływy rozpoczyna się w północnej strefie jeziora Oleckiego Małego. Charakter rzeki na poszczególnych odcinkach jest zmienny. W okolicach jezior oleckich rzeka ma nurt spokojny, płynąc dalej na południe przechodzi w nurt bystry, by następnie uspokoić się w strefie meandrującej. Długość trasy spływu to około 60 km, z czego 22 km po wodzie stojącej. Wzdłuż przebiegu rzeki, w tym i nad jeziorami, wyznaczono strefy do odpoczynku i biwakowania.

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

W kwestii uwarunkowań wynikających z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia najistotniejsze uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego wynikają z występowania na obszarze gminy Olecko terenów zalewowych (zagrożonych powodzią) w dolinie rzeki Legi - Jegrzni.

Zgodnie z art. 166 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią, obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z wymienioną ustawą ochronę przed powodzią realizuje się m.in. przez:

1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Potrzeby oraz możliwości rozwoju miasta i gminy zostały sformułowane w „Strategii rozwoju gospodarczego miasta i gminy Olecko" oraz w dokumencie „Lokalnego Planu Rewitalizacji obejmującego teren miasta Olecka - jako szansa na poprawę życia w Olecku". Opracowania te wskazują zarówno bariery, jak i możliwości rozwoju społeczno – gospodarczego miasta i gminy. Stanowią materiał bazowy, niezwykle istotny dla skutecznej realizacji zadań własnych gminy i są cennym elementem informacyjno – postulatywnym do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ponieważ dokument Strategii w wielu podjętych celach strategicznych został zrealizowany oraz w kilku obszarach działań - się zdezaktualizował, a Plan Rewitalizacji został wdrożony i sukcesywnie realizuje stawiane w nim zadania, należy podjąć kroki do wypracowania modelu funkcjonalno - przestrzennego dla miasta i gminy umożliwiającego dalszy rozwój na wielu płaszczyznach.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań gminy pod kątem przyrodniczym, społeczno - gospodarczym i przestrzennym oraz wniosków podmiotów prywatnych i publicznych, w studium wyznaczono nowe strefy funkcjonalno - przestrzenne dla obszaru miasta i gminy dające możliwość inwestowania w kontrolowany sposób. Struktura miejska, zwłaszcza tereny w ścisłym centrum - rynek - choć są terenami zurbanizowanymi dają wciąż wiele możliwości rozwoju. Dlatego też na podstawie inwentaryzacji określono newralgiczne punkty wymagające zmian strukturalnych oraz rehabilitacji i rewaloryzacji przestrzennej. Są to tereny w okolicy Alei Lipowych, ulicy Młynowej, tereny wzdłuż rzeki Legi czy też przy ulicy Wojska Polskiego w pobliżu cmentarza niemieckiego. Dla terenów warto byłoby wskazać

rozwój w kierunku funkcji usługowych, mieszkalnych, zieleni urządzonej, a także możliwości budowy obiektu wielko powierzchniowego o profilu kultury, sztuki, rozrywki i handlu. Obszar śródmiejski przede wszystkim w celu utrzymania ładu przestrzennego wymaga opracowania mpzp. Przestrzeń winno się urozmaicić ciągami pieszo - rowerowymi wzdłuż brzegów wód powiązanych w spójną sieć komunikacyjną łączącą tereny zielone z usługowymi, sportowo - rekreacyjnymi, mieszkaniowymi. W związku z tym, że istnieje zapotrzebowanie na tereny rozwojowe na funkcje mieszkalne, a miasto dysponuje jeszcze rezerwami w granicach administracyjnych, takie tereny można wskazać na peryferiach za torami kolejowymi oraz tereny w sąsiedztwie osiedla Siejnik. Aczkolwiek nakłada się nacisk na sukcesywne porządkowanie śródmieścia, z wykorzystaniem terenów uzbrojonych i skomunikowanych. Ważnym w aspekcie rozwoju i poszerzenia oferty inwestycyjnej jest stworzenie obszarów rozwojowych na funkcje produkcyjne, usługowe oraz obiekty wielko powierzchniowe poza terenami miejskimi. Obszary wzdłuż obwodnicy miasta mają duży potencjał inwestycyjny ze względu na ruch tranzytowy w kierunku granicy państwa.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Dominującą w gminie Olecko formą własności jest własność prywatna. Sytuacja ta dotyczy zarówno terenów zainwestowanych, terenów rolnych, jak i lasów. Własność osób fizycznych stanowi blisko 50,2 % wszystkich gruntów. Drugą grupę posiadanego areału stanowi własność Skarbu Państwa – blisko 35,1 %, z wyłączeniem gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie, w tym przeważają grunty leśne w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
Kolejną liczącą się grupę stanowią grunty, których właścicielem bądź władającym jest gmina Olecko – blisko 3 %.
Szczegółowy wykaz właścicieli nieruchomości i władających według danych pochodzących z ewidencji gruntów zamieszczony został w poniższej tabeli.

XXX.Struktura własnościowa w gminie Olecko – stan na 14.02.2012r.

Numer grupy rej.	**Numer podgr. rej.**	**Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej**	**Powierzchnia ogólna gruntów [ha]**	**Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]**
1	**Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie, w tym:**		**9363**	**35,1%**
	1.1	Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	3672	13,8%
	1.2	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	4400	16,5%
	1.3	Grunty wchodzące w skład zasobu	1036	3,9%

		nieruchomości Skarbu Państwa		
	1.4	Pozostałe grunty SP spośród gruntów zaliczanych do 1 grupy	255	0,1%
2	**Grunty Skarbu Państwa przekazane w wieczyste użytkowanie, w tym:**		**1956**	**7,3%**
	2.1	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	605	2,3%
	2.2	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym państwowych osób prawnych	77	0,3%
	2.3	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszk.	1	0,00003%
	2.4	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	1273	4,8%
3	**Grunty gmin i zw. międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie, w tym:**		**792**	**3%**
	3.1	Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	764	2,9%
	3.2	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	27	0,1%
	3.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 4 grupy	1	0,00003%
4	**Grunty gmin i zw. międzygminnych przekazane w wieczyste użytkowanie, w tym:**		**56**	**0,2%**
	4.1	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym osób fiz.	12	0,0004%
	4.2	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym pozost. osób	44	0,2%
5	**Grunty osób fizycznych, w tym:**		**13385**	**50,2%**
	5.1	Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	9290	34,8%

	5.2	Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	4095	15,4%
6	**Grunty spółdzielni**		**23**	**0,1%**
	6.1	Grunty, które są własnością roln. sp-ni produkcyjnych i ich związków oraz grunty których właściciele nie są znani	5	0,00019%
	6.2	Grunty, które są własnością spółdzielni mieszkaniowych i ich związków których właściciele nie są znani	18	0,1%
7	**Grunty kościołów i związków wyznaniowych**		**111**	**0,4%**
8	**Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie**		**144**	**0,5%**
9	**Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie**		**66**	**0,2%**
10	**Grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w pkt. 1 - 14**		**776**	**3%**
	10.1	Grunty spółek prawa handlowego	700	2,6%
	10.2	Grunty partii politycznych i stowarzyszeń	74	0,003%
	10.3	Pozostałe grunty	2	0,00007%
Powierzchnia ewidencyjna			**26674**	**100%**

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Olecku

Z zestawienia wynika, że na terenie gminy dominują grunty będące własnością osób fizycznych. Uwagę zwraca fakt, że własność komunalna, niestety nie ma dużego udziału w strukturze własnościowej. Grunty komunalne są bardzo cennym atutem gminy w prowadzeniu polityki przestrzennej. Umożliwiają pozyskiwanie terenów korzystniej zlokalizowanych do realizacji lokalnych i ponadlokalnych celów publicznych.

XXXI.Struktura użytkowania gruntów w gminie Olecko – stan na 14.02.2012r.

Wyszczególnienie	**Powierzchnia w ha**	**Udział %** **w ogólnej powierzchni**
Użytki rolne, w tym:	**18197**	**68,2%**
grunty orne	12593	47,2%
Sady	151	0,57%
Łąki	1655	6,2%

pastwiska	3330	19,3%
grunty rolne zabudowane	342	1,3%
grunty pod stawami	82	0,3%
grunty pod rowami	152	0,6%
Lasy, tereny zadrzewione i zakrzewione	**5154**	**19,3%**
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	**1252**	**4,7%**
tereny mieszkaniowe	130	0,5%
tereny przemysłowe	51	0,2%
inne tereny zabudowane	112	0,4%
zurbanizowane tereny niezabudowane	30	0,1%
tereny rekreacyjne	56	0,2%
tereny komunikacyjne	853	3,2%
użytki kopalne	7	0,0002%
Grunty pod wodami	**1089**	**4,1%**
Nieużytki	**978**	**3,7%**
Tereny różne	**4**	**0,0001%**
Razem	**46218**	**100%**

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Olecku

Strukturę użytkowania gruntów obrazuje powyższa tabela. Zawarte w niej dane wskazują na wysoki udział gruntów rolnych w ogólnej powierzchni wszystkich gruntów. Stanowią one 68,2 % gruntów. Drugą wartością w powierzchni gminy jest udział powierzchniowy lasów i zadrzewień, która wynosi blisko 19,3 %. Natomiast tereny zabudowane i zurbanizowane w gminie stanowią tylko 4,7 %.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie miasta i gminy Olecko występują obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oraz na podstawie

przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Szczegółową charakterystykę omówiono w pkt. 4 niniejszego studium pt. „Stan środowiska": ppkt. 4.1.9. „Obszary i obiekty prawnie chronione" oraz w pkt. 5 pt. „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej": ppkt. 5.5. „Obiekty i obszary chronione".

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego wynika, iż na terenie miasta i gminy Olecko nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk i obszarów predysponowanych do wystąpienia ruchów masowych.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ TERENÓW GÓRNICZYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego zamieszczonych w systemie MIDAS oraz informacji otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego, na terenie miasta i gminy Olecko znajdują się udokumentowane złoża kopalin surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz kruszyw naturalnych.

Na terenie miasta występuje 5 udokumentowanych złóż kopalin: "Olecko", "Olecko II", "Olecko III", „Olecko IV" i Wieliczki. Są one miejscem nagromadzenia kruszyw naturalnych: piasku i żwiru. Złoże Olecko IV zostało rozpoznane szczegółowo. Eksploatacja złóż "Olecko" o powierzchni 0,65 ha i średniej miąższości 8,40 m, oraz złoże "Olecko II" o powierzchni 0,77 ha i średniej miąższości 6,80 - została zaniechana. Natomiast złoże "Olecko III" o powierzchni 19,0712 ha - posiada zatwierdzoną dokumentację geologiczną w kat. C1 złoża.

Na obszarze gminy występuje 39 udokumentowanych złóż kopalin zestawionych w poniższej tabeli z podaniem nazwy i numeru oraz oznaczenie konturów granic w części graficznej na rysunkach Studium.

XXXII.Tabela - Udokumentowane złoża kopalin na terenie miasta i gminy Olecko(system informacji geologicznej MIDAS prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny- Państwowy Instytut Badawczy. Stan na sierpień 2020r.

L.p.	*Nazwa złoża*	*Nr złoża*
1.	GĄSKI	5464
2.	GORDEJKI I	3697
3.	GORDEJKI I -POLE1	13872
4.	GORDEJKI II	6834
5.	JAŚKI II	9985
6.	JAŚKI II-1	13964
7.	JAŚKI III	13441

8.	JAŚKI IV	13713
9.	JAŚKI V	14766
10.	JAŚKI VI	15566
11.	KUKOWO	5166
12.	LESK	3989
13.	ŁĘGOWO	1667
14.	ŁĘGOWO II	*13543*
15.	ŁĘGOWO III	*14235*
16.	ŁĘGOWO IV	*15491*
17.	ŁĘGOWO V	17002
18.	ŁĘGOWO VI	17042
19.	ŁĘGOWO VII	17936
20.	ŁĘGOWO VIIA	18007
21.	ŁĘGOWO VIIB	18008
22.	ŁĘGOWO VIII	19234
23.	ŁĘGOWO IX	18847
24.	OLECKO	5609
25.	OLECKO II	6246
26.	OLECKOIII	17283
27.	OLECKO IV	19294
28.	WIELICZKI	3988
29.	ZATYKI	13966
30.	ZATYKI II	19357
31.	JAŚKI VII	16001
32.	JAŚKIVIII	19636
33.	JAŚKI	8830
34.	STOŻNE-ŁĘGOWO	1666
35.	SEDRANKI II	1675
36.	SEDRANKI III	19046
37.	SEDRANKI IV	19781
38.	DUŁY	14236
39.	ROSOCHACKIE	14831

.

Ponadto badania geologiczne wykazały, iż na terenie gminy występują również złoża torfowe na głębokości 2-10 m zobrazowane na rysunku studium, które obecnie nie są eksploatowane, aczkolwiek złoża te tworzą tereny bez prawa ich zabudowy.
Poniżej zestawienie istniejących 10 terenów górniczych występujących na obszarze gminy Olecko, przedstawionych graficznie z podaniem numeru, nazwy i konturów granic na rysunkach Studium.

XXXIII.Tabela - Wykaz terenów górniczych występujących na obszarze gminy Olecko.

Lp.	Teren górniczy	Nr w rejestrze
1.	**ŁĘGOWO VIII/1**	10-14/6/630a
2.	**ŁĘGOWO III OG/TG**	10-14/3/234

3.	**ŁĘGOWO OG/TG pole A, pole C**	XXXIX/1/7
4.	**ŁĘGOWO IV OG/TG**	10-14/4/328
5.	**ŁĘGOWO VI OG/TG**	10-14/5/415
6.	**ZATYKI TG/OG**	10-14/4/396
7.	**ŁĘGOWO V OG/TG**	10-14/5/504
8.	**ŁĘGOWO VII OG/TG**	10-14/6/525
9.	**OLECKO III OG/TG**	10-14/6/530
10.	***ŁĘGOWO IX OG/TG***	10-14/6/580

Źródło: baza systemu Midas stan na sierpień 2020r.

Wydobywanie kopalin ze złóż jest możliwe po uzyskaniu koncesji na warunkach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, ustawie z dnia 4 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
Eksploatacja odkrywkowa kopalin powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi, co wiąże się ze zmianami w krajobrazie i degradacją pokrywy glebowej. Aby ograniczyć negatywny wpływ eksploatacji kopalin na środowisko należy eliminować „dziką eksploatację" i nie dopuszczać do podejmowania wydobycia kopalin bez wymaganej koncesji. Po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację terenu eksploatacji kopalin.
Występowanie zasobów wód podziemnych omówione zostało w rozdziale 4. pt..:*„STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO"* pkt 4.1.5*„Zasoby wodne":* ppkt 4.1.5.1. *„Wody podziemne"*.

13. STAN SYTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13.1. Komunikacja

13.1.1. Komunikacja drogowa

14.1.1.1. Drogi krajowe

Droga krajowa nr 65 (granica państwa - Gołdap – Olecko – Ełk –granica województwa) o klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego.
Droga ta stanowi na odcinku drogę obwodową miasta Olecka po jego wschodniej stronie. W dalszych etapach planuje się rozbudowę drogi na obszarze gminy.

14.1.1.2. Drogi wojewódzkie

Przez miasto i gminę przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

- **droga wojewódzka nr 653** relacji Sedranki -Bakałarzewo - Suwałki - Sejny – Poćkuny;
- **droga wojewódzka nr 655** Kąp - Wydminy - Olecko - Raczki - Suwałki - Rutka Tartak.

14.1.1.3. Drogi powiatowe

XXXIV. Gmina Olecko - drogi powiatowe w mieście Olecku

Lp.	Nazwa ulicy	Numer ulicy
1	Armii Krajowej	4902 N
2	Batorego	4905 N
3	Broniewskiego	4907 N
4	Cicha	4909 N
5	11-go Listopada	4913 N
6	Kolejowa	4926 N
7	Łąkowa	4930 N
8	Orzeszkowej	4939 N
9	Parkowa	4941 N
10	Środkowa	4963 N
11	Tartaczna	4965 N
12	Wiśniowa	4972 N
13	Zielona	4977 N
14	Gołdapska	4979N
15	Wojska Polskiego (dz. geod. 157/4)	4980N
16	Olecko (dr. woj. nr 655) – dr. kraj nr 65	1992N

XXXV. Gmina Olecko - drogi powiatowe w gminie Olecko

L.p.	Nazwa ulicy/ przebieg drogi	Numer ulicy / drogi
~~1.~~	Giże-od drogi powiatowej nr 1816N Olecko-Swiętajno do osiedla Giże (Gospodarstwa Rolnego Ekoinwest Mazuty)	6000N
2.	Zajdy - od drogi krajowej nr DK 65 do drogi powiatowej	6001N

	1826N (odcinek Ślepie-Zajdy)	
~~3.~~	Sedranki od drogi powiatowej 1839N do drogi wojewódzkiej DW 653	6002N
4.	Sedranki- od drogi krajowej DK 65 do drogi powiatowej 1893N	6003N
5.	Plewki- od drogi powiatowej nr 1895N do zabudowań Plewki 36	6004N
6.	Borawskie - część asfaltowej drogi do końca zwartej zabudowy wsi	6005N
7.	Judziki-Od drogi powiatowej do końca zwartej zabudowy wsi Judziki	6006N
8.	Sedranki - Łęgowo	1808 N
9.	Plewki - Borawskie	1810 N
10.	dr. woj. nr 655 - Gordejki	1812 N
11.	Jaśki - Dobki	1814 N
12.	Dunajek - Świętajno - Olecko	1816 N
13.	Dudki - Zajdy - Kukowo - Nowy Młyn	1826 N
14.	Gąski - Kijewo - Guty	1838 N
15.	gr. woj. (Mieruniszki) - Lenarty - Sedranki (dr. kraj. nr 65)	1893 N
16.	gr. woj. (Mieruniszki) - Plewki - Babki Oleckie	1895 N
17.	dr. woj. nr 653 - Możne - Olecko	1897 N
18.	Olecko - Krupin - Szczecinki	1899 N
19.	Giże - Dudki - Gąski	1901 N
20.	dr. kraj. nr 65 - Zatyki - Kijewo	1940 N

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Olecku

14.1.1.4. Drogi gminne

XXXVI. Wykaz dróg gminnych

Droga:	Przebieg:
1.	2.
G141001N	gr. gm. (Kiliany) - Olszewo
G141002N	Łęgowo - (Olszewo)
G141003N	Łęgowo - gr. gm. (Golubki)
G141004N	Łęgowo - dr. wojew. nr. 655 (Jaśki)
G141005N	dr. pow. nr. 1746 N (Duły) - Jaśki
G141006N	(dr. wewnętrzna) - Gordejki
G141007N	(dr. wewnętrzna) - Dobki
G141008N	Jaśki - Olecko kol.
G141009N	Rosochackie - Dobki
G141010N	Rosochackie - Jaśki
G141011N	Rosochackie - gr. gm.

G141012N	dr. pow. nr. 1816 N (Rosochackie) - dr. pow. nr. 1826 N (Kukowo)
G141013N	dr. kraj. nr. 65 - dr. pow. nr. 1826 N (Kukowo)
G141014N	dr. pow. nr. 1826 N - gr. gm. (Olecko kol.)
G141015N	gr. gm. (Giże) - Zajdy
G141016N	dr. pow. nr. 1826 N (Zajdy) - Gąski
G141017N	Gąski - dr. pow. nr. 1940 N (Zatyki)
G141018N	Zatyki - gr. gm. (Nowy Młyn)
G141019N	dr. kraj. nr. 65 (Gąski) - Świdry kol.
G141020N	Kijewo - gr. gm. (Bartkowski Dwór)
G141021N	dr. pow. nr. 1907 N (Babki Gąseckie) - gr. gm. (Golubie)
G141022N	gr. gm. (Golubki) - dr. pow. nr. 1893 N (Judziki)
G141023N	dr. gm. nr. 141022 N - gr. gm. (Monety)
G141024N	Sedranki - dr. wojew. nr. 653
G141025N	dr. gm. nr. 141024 N (Sedranki) - dr. gm. nr. 141026 N (Babki Oleckie)
G141026N	dr. pow. nr. 1893 N (Babki Oleckie) - dr. wojew. nr. 653
G141027N	dr. wojew. nr. 653 (Pieńki) - (obręb Przytuły)
G141028N	dr. pow. nr. 1897 N - Możne - dr. pow. nr. 1897 N
G141029N	dr. wojew. nr. 655 - gr. gm. (Wieliczki)
G141030N	dr. pow. nr. 1895 N - Jaworek - gr. gm.
G141031N	Plewki (wieś)
G141032N	dr. pow. nr. 1895 N - Borawskie Małe - Borawskie
G141033N	dr. pow. nr. 1895 N - Borawskie Małe
G141034N	dr. pow. nr. 1810 N (Plewki) - dr. gm. nr. 141032 N
G141035N	Dąbrowskie - dr. wojew. nr. 653
G141036N	Szczecinki - Borawskie
G141038N	Możne - dr. wewnętrzna (Imionki-Dąbrowskie)
G141039N	dr. gm. nr. 141004 N - dr. kraj. nr. 65 (Sedranki)
G141040N	dr wojew. nr 655 (Olecko ul. Kościuszki osiedle Lesk) - dr pow. nr 1826 N
G141041N	Olszewo (dr pow. nr 1746 N) - gr. gm. (Stożne)
G141042N	dr wojew. nr 655 - dr pow. nr 1746 N
G141043N	dr wojew. nr 655 - gr. gm. (dr pow. nr 1816 N Orzechówko)
G141044N	dr pow. nr 1816 N - gr. gm. (Orzechówko)
G141045N	Sedranki (dr kraj. Nr 65) - dr pow. nr 1893 N
G141046N	Imionki (dr pow. nr 1899 N) - Lipkowo (dr gm. nr 141029 N)
G141047N	Babki Oleckie (dr pow. nr 1893 N)- gr. gm. (Golubki)
G141048N	Dzięgiele Oleckie (dr pow. nr 1838 N) - Świdry (dr gm. nr 141019 N)
G141049N	dr. gm. 141009 N (Rosochackie-Dobki) - dr.gm. nr 141044
G141050N	Lesk, od dr. nr141040 N - siedlisko "Hermanowo"
G141051N	Od ul.Wiejskiej - do dr. gm nr 141005 N
G141052N	Ślepie - Zajdy
G141053N	Dąbrowskie - Lenarty (dr. powiatowa 1895N-dr.powiat.1893N)
G141054N	Skowronki - Lesk (dr.woj.nr655 - Skowronki - dr.. gm.nr 141040)
G141055N	Wieliczki - Kolonia Wieliczki (od drogi gminnej nr 141029 do drogi wewnętrznej dz. nr 870 obr.

	Lesk)
G141056N	Czaple - Babki Gąseckie (od drogi powiatowej nr 1907 N do granicy gminy)
G141057N	Świdry - Babki Gąseckie (od drogi powiatowej nr 1907 N do granicy gminy)
G141058N	Babki Gąseckie - Gąski (od drogi powiatowej nr 1907 N do drogi gminnej nr 141048 N)
G141059N	Kijewo - Nory (od drogi powiatowej nr 1940 N do granicy gminy)
G141060N	Zatyki - Bartki (od drogi powiatowej nr 1940 N do zabudowań Zatyki 37)
G141061N	Zatyki - Kolonia Zatyki (od drogi gminnej nr 141018 N do drogi wewnętrzej dz. nr 5 obr. Zatyki)
G141062N	Od Szosy Ełk - Olecko na ogródki działkowe (od drogi gminnej nr 141531 N ul. Zamostowa do działki 494/1 obr. Lesk)
P4901N	Asnyka
P4903N	Czesława Miłosza
P4906N	Stanisława Lema
P4904N	Baczyńskiego
P4916N	Jagiellońska
P4917N	Jeziorna
P4918N	Kajki
P4922N	Kochanowskiego
P4923N	Konopnickiej
P4924N	Kopernika
P4925N	Kościuszki
P4928N	Aleje Lipowe
P4931N	1 Maja
P4933N	Janusza Korczaka
P4934N	Mickiewicza
P4937N	Nocznickiego
P4942N	Partyzantów
P4944N	Produkcyjna
P4946N	Przybyszewskiego
P4948N	Reja
P4953N	Składowa
P4954N	Słowackiego
P4959N	Staffa
P4960N	Stroma
P4966N	Tunelowa
P4967N	Tuwima
P4969N	Wąska
P4976N	Zana
P4978N	Żeromskiego
G141501N	Akacjowa
G141502N	Brzozowa
G141503N	Kasztanowa
G141504N	Klonowa
G141505N	Letnia

G141505SN	Letnia
G141506N	Rzemieślnicza
G141507N	Wierzbowa
G141508N	Wojska Polskiego
G141509N	bez nazwy 5
G141510N	Osiedle Siejnik
G141510SN	Osiedle Siejnik
G141510TN	Droga G 141510
G141511N	bez nazwy 1
G141512N	bez nazwy 2
G141513N	bez nazwy 3
G141514N	bez nazwy 4
G141515N	bez nazwy 7
G141516N	Chopina
G141517N	Kasprowicza
G141518N	Kiepury
G141519N	Leśna
G141520N	Ludowa
G141521N	Moniuszki
G141522N	Paderewskiego
G141522SN	Paderewskiego
G141522TN	Paderewskiego
G141523N	Rzeźnicka
G141524N	Słowiańska
G141525N	Sokola
G141526N	Spacerowa
G141527N	Sportowa
G141528N	Szymanowskiego
G141528SN	Szymanowskiego
G141529N	Wiejska
G141530N	Wieniawskiego
G141531N	Zamostowa
G141532N	Przemysłowa
G141533N	Janusza Pawłowskiego
G141534N	Norwida
G141534SN	Norwida
G141534TN	Norwida
G141535N	bez nazwy 8
G141535SN	bez nazwy 8
G141536N	Legusa
G141537N	Droga G141537
G141538N	Droga G141538
G141539N	ul. Cisowa

G141540N	ul. Czerwonego Krzyża
G141541N	ul. Dąbrowskiej
G141542N	ul. Gdańska
G141543N	ul. Grunwaldzka
G141544N	ul. Kamienna
G141545N	ul. Mazurska
G141546N	ul. Młynowa
G141547N	Plac Wolności
G141548N	ul. Prusa
G141549N	ul. Przytorowa
G141550N	ul. Reymonta
G141551N	ul. Sembrzyckiego
G141552N	ul. Sienkiewicza
G141553N	ul. Syrokomli
G141554N	ul. Targowa
G141555N	ul. Warmińska
G141556N	ul. Wodna
G141557N	ul. Zamkowa
G141558N	Plac Zamkowy

Źródło: Urząd Miejski w Olecku

13.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren miasta i gminy Olecko przebiegają dwie linie kolejowe: linia kolejowa nr 39 relacji Olecko – Suwałki oraz linia nr 41 relacji Ełk – Olecko - Gołdap. Niestety obie linie są nieczynne w ruchu pasażerskim. Mimo reaktywacji połączenia z Ełkiem w 2010r. z powodu nierentowności połączenie z Ełkiem zostało zlikwidowane. Brak komunikacji kolejowej w znaczny sposób ogranicza rozwój miasta.
Na terenie miasta znajduje się zabytkowy powojenny dworzec kolejowy, który obecnie funkcjonuje jako budynek mieszkalny. Stacja kolejowa istniejąca od 1870 r. obecnie nie posiada budynku dworca. Stacje kolejowe usytuowane sąw następujących miejscowościach gminy Olecko: Olecko i Kijewo.

13.1.3. Komunikacja autobusowa

Przez gminę przebiegają dalekobieżne i regionalne linie autobusowe. Transport komunikacji publicznej jest obsługiwany przez Przedsiębiorstwo PKS z siedzibą w Suwałkach Spółka Akcyjna. Przystanek autobusowy znajduje się na terenie dworca kolejowego.

Olecko posiada połączenia autobusowe z ościennymi miejscowościami gminnymi oraz większymi miastami tj.: Ełk, Suwałki, Giżycko, Warszawa, Białystok, Olsztyn, Poznań i Gdańsk.

13.2. Infrastruktura techniczna

13.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Infrastrukturę wodociągową administruje gminna spółka Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olecku. Na koniec 2011r. długości czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej w gminie Olecko wynosiła 209,3 km.

J. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2010r.

	Liczba osób
Gmina ogółem	18746
Miasto	15893
Teren wiejski	2853

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę są 3 ujęcia wód podziemnych czwartorzędowych, z których woda dostarczana jest zarówno do gospodarstw domowych, jak i gospodarstw rolnych oraz zakładów produkcyjnych.
Główne ujęcie zaopatrujące miasto i część terenów wiejskich składa się z 3 studni położonych przy ul. Tunelowej 17, czerpiących wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Drugim ujęciem zasilającym SUW w Olecku są 2 studnie przy ul. Produkcyjnej. Woda z tych ujęć uzdatniana jest w stacji uzdatniania wody (SUW) przy ul. Tunelowej. Jedna studnia przy ul. Parkowej stanowi rezerwę do celów przeciwpożarowych. Wydajność ujęć wynosi 250 m3/h (6 000 m3/d). Stacja uzdatniania wody przy ul. Tunelowej zaopatruje w wodę miasto Olecko oraz przyległe wsie. Wokół ujęć wyznaczone są strefy ochrony bezpośredniej. Ujęcia eksploatowane na podstawie decyzji ROŚ.6223-w-3/04 z dnia 07.12.2004 r. ważnej do dnia 31.12.2014 r.
Ujęcie i stacja uzdatniania wody w Gąskach składa się z dwóch studni czerpiących wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Wydajność ujęcia wynosi dla studni nr 1 - 9,7 m3/h, dla studni nr 2 - 32 m3/h. Wokół ujęcia wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej. Ujęcie eksploatuje się na podstawie decyzji wydanej przez Starostę Oleckiego nr ŚR.6223-w-1/08z dnia 12.02.2008r. ważnej do 28.02.2018 r. Z SUW w Gąskach zaopatruje się miejscowości Gąski, Kukówko, Dzięgiele, Kijewo i Wólka Kijewska, Ślepie, Zatyki, Zajdy. Planuje się wyłączenie z eksploatacji SUW w Gąskach i podłączenie do sieci zasilanej z SUW w Olecku. W tym celu konieczne jest wykonanie magistralnej sieci wodociągowej od węzła przy ul. Tunelowej do węzła Kukowo – droga do Zatyk.

Ujęcie wody w Olecku przy ul. Tunelowej 17 oraz przy ul. Produkcyjnej jest chronione pod względem bezpieczeństwa, pozostałe ujęcia nie są chronione.
Z punktu widzenia zasobów wód podziemnych nie ma obecnie ograniczeń w zaopatrzeniu w wodę całej ludności miasta i gminy Olecko. Jednak istniejące urządzenia SUW w Olecku uniemożliwiają całkowite pokrycie obecnych potrzeb miasta i gminy.
Wszystkie ujęcia w Olecku tworzą system wodociągowy. Na system dystrybucji wody składa się 0,5 km sieci magistralnej i 117,1 km sieci rozdzielczej.
Stopień zaopatrzenia w wodę terenu miasta uznaje się za dobry. Z wodociągów korzysta obecnie ok. 100 % mieszkańców miasta oraz 49,66 % mieszkańców wsi. Pierścieniowy układ głównych sieci rozdzielczych obejmujących swym zasięgiem miasto zapewnia niezawodność dostawy wody do odbiorców.
Stopień zaopatrzenia w wodę rejonów wiejskich jest niewystarczający. Obecnie do sieci wodociągowej podłączone są poza Oleckiem miejscowości: Sedranki, Łęgowo, Olszewo, Skowronki, Zielonówek, Gąski, Kukówek, Dzięgiele, Kijewo, Wólka Kijewska, Gordejki Małe, Gordejki, Dobki, Giże, Zatyki, Zajdy, Imionki.
W 2010 roku realizowane były zadania: sanitacja wsi - sieć wodociągowa Jaśki-Dobki-Rosochackie i kan. sanit. w Jaśkach, wodociąg Dworek Mazurski - Pieńki - Dąbrowskie - Babki Oleckie -Możne - Raczki Wielkie.
Z kolei w 2011 r. zaplanowane było wykonanie sieci wodociągowych Kukowo oraz kanalizacja sanitarna Olecko-Kukowo z terminem zakończenia w 2014 r. Przygotowano projekt sieci wodociągowej Zajdy-Zabielne oraz zaplanowano budowę odcinka sieci wodociągowej Jaśki-Duły, a także odcinek sieci kanalizacji sanitarnej Możne - kolonia (przygotowano dokumentację techniczną oraz wybudowano kolektor tłoczny), wybudowano odcinek sieci wodociągowej Lipkowo – kolonie i wykonano pierwszy odcinek sieci wodociągowej Kijewo-Babki Gąseckie.
W 2012 roku kontynuowano rozbudowę systemu wodnokanalizacyjnego gminy, a w tym sieć wodociągową Kukowo, kanalizację sanitarną Olecko – Kukowo, budowę odcinka sieci wodociągowej Jaśki – Duły.
Z sieci wodociągowej według stanu na dzień 31.12.2011r. korzystało ogółem 88,5% mieszkańców gminy i miasta. Pomimo wzrostu ilości długości sieci rozdzielczej i połączeń z budynkami zamieszkałymi nie obserwuje się w gminie większego poboru wody w gospodarstwach domowych. Wodociągi i stacje uzdatniania wody są w dobrym stanie technicznym; stacje wybudowano w latach 90-tych. Zaopatrzenie w wodę jest wystarczające dla zidentyfikowanych potrzeb.

13.2.2. **Odprowadzenie ścieków**

PWiK Sp. z o. o. w Olecku posiada trzy systemy kanalizacji z oczyszczalniami ścieków. Miasto jest skanalizowane w 99,0 %. Na koniec 2011r. całkowita długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie Olecko wynosiła 86,8 km, z czego na terenie miasta aż 41,9 km. Łączna ilość połączeń kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych

zbiorowego zamieszkania wynosiła 1509 połączeń, a ilość odprowadzonych ścieków 689 dm3.

I system – Olecko

Sieć kanalizacji sanitarnej w Olecku obejmuje całe miasto oraz miejscowości Gordejki, Duły, Jaśki, Zielonówek, Imionki. Ścieki z tych miejscowości oczyszczane są w Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Olecku. Do oczyszczalni dowożone są również ścieki w terenu powiatu oleckiego. Obiekt ten został przekazany do eksploatacji w 1995 roku. Jest to mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków, o przepustowości 4 890 m3/dobę. Redukcja zanieczyszczeń BZT5 wynosi 95 %. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Lega. Na odprowadzanie ścieków PWiK Sp. z o.o. posiada pozwolenie wydane przez Starostę Oleckiego nr ROŚ.6223-w-3/04 z dnia 07.12.2004r. ważne do dnia 31.12.2014r. Z uwagi na konieczność dostosowania ścieków oczyszczonych do obowiązujących w pozwoleniu wodnoprawnym wskaźników oraz norm dla powstających w oczyszczalni osadów zachodzi konieczność rozbudowy oczyszczalni o jeden SBR i zbiornik retencyjny ścieków oraz urządzenia do stabilizacji i gromadzenia osadów.
Osad powstający wskutek oczyszczania ścieków w 100% wykorzystywany jest w celach rolniczych jako nawóz.

II system – Gąski

System składa się z sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Gąski, Kukówko, Ślepie. Ścieki z tych miejscowości oczyszczane są w oczyszczalni w Gąskach i odprowadzane do jeziora Przytulskiego. PWiK Sp. z o.o. posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków.Projektowana przepustowość oczyszczalni wynosi 48,65 m3/d. Obecnie jest obciążona w 100%.

III system – Giże

Ścieki z systemu sieci kanalizacyjnej w miejscowości Giże oczyszczane są w oczyszczalni w Giżach. Projektowana przepustowość oczyszczalni wynosi 25 m3/d. PWiK Sp. z o.o. posiada pozwolenie na odprowadzanie ścieków. Z uwagi na zużycie urządzeń oczyszczalni uwzględniono przebudowę oczyszczalni w niniejszym planie.

K. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2010r.

	Liczba osób
Gmina ogółem	16929
Miasto	15769
Obszar wiejski	1160

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Aglomeracja Olecko o równoważnej liczbie mieszkańców 25 453 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Olecko, obejmującą swym zasięgiem miasto Olecko oraz następujące miejscowości z terenu gminy Olecko: Gordejki, Gordejki Małe, Imionki, Możne, Jaśki, Duły,część miejscowości Sedranki, Dworek Mazurski, Olecko-Kolonia, Zielonówek, Kukowo, Lesk.
W związku z wyznaczeniem aglomeracji Olecko (RLM-25 453) na podstawie Uchwały Nr XXVI/515/13 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olecko (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego z 2013r. poz. 1861) oraz Uchwały nr III/52/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. zmieniająca uchwałę Nr XXVI/515/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olecko oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Olecko (Dz.Urz.Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 381) określa się, że zadaniem gminy w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków jest realizacja systemów kanalizacji sanitarnej zgodnie z obowiązującym Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Na obszarze gminy ustala się konieczność realizacji sieci kanalizacji sanitarnej do nieprzekraczalnego terminu zgodnego z obowiązującym Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Ww. termin określa czas, do którego mogą być stosowane rozwiązania czasowe oparte o zbiorniki bezodpływowe lub inne sposoby unieszkodliwiania ścieków. Głównym celem ww. Programu jest realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków w celu ich odprowadzenia i oczyszczenia.

13.2.3. Elektroenergetyka

14.2.3.1. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Koncesję na obrót, przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej na obszarze gminy Olecko posiada PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Zasilanie miasta i gminy Olecko w energię elektryczną ma miejsce z Głównego Punktu Zasilania GPZ Olecko.

XXXVII. GPZ zasilający Gminę Olecko

L.p.	Nazwa stacji	Napięcia w stacji	Liczba transformatorów	Moc zainstalowanych transformatorów
1.	Olecko	kV	szt.	MVA
		110/15	2	25+25

Źródło: PGE Dystrybucja SA Oddział Białystok

XXXVIII. Obciążenie GPZ Olecko na terenie Gminy Olecko w okresie zimowym

Lp.	Nazwa stacji	2014	2015	2016	2017
1.	Olecko	MW	MW	MW	MW

		12,3	12,8	13,3	12,4

Źródło: PGE Dystrybucja SA Oddział Białystok

Na terenie gminy Olecko znajdują się następujące urządzenia elektroenergetyczne:

- linia 110 kV ze stacji 110/15kV Olecko do stacji 110/SN Hańcza Suwałki,
- linia 110 kV ze stacji 110/15kV Olecko do stacji 110/SN Ełk2,
- stacje transformatorowe 15/0,4kV,
- linie 15kV,
- linie niskiego napięcia.

XXXIX. Sieć elektroenergetyczna rozdzielcza na terenie Gminy Olecko

	Linie SN		Linie nN	
	Napowietrzne [m]	Kablowe [m]	Napowietrzne [m]	Kablowe [m]
2012	215 895	21 897	182 985	88 987
2013	214 659	21 598	182 952	88 660
2014	210 046	23 512	182 861	91 836
2015	209 781	29 851	181 991	96 217
2016	209 781	29 851	181 334	96 774
2017	209 781	29 955	178 629	99 765

Źródło: PGE Dystrybucja SA Oddział Białystok

XL. Liczba odbiorców i zużycie energii elektrycznej przez odbiorców gminy Olecko

Ilość odbiorców Gminy Olecko i zużycie przez nich energii elektrycznej na przestrzeni lat 2012-2017			
Rok	Grupa Taryfowa	Ilość Odbiorców	Zużycie Energii w kWh
2012	B	18	33 438 084
	C	984	15 607 451
	G	8427	19 641 058
2013	B	22	37 956 083
	C	903	16 094 463
	G	8 516	19 645 208
2014	B	19	41 332 036
	C	989	16 760 686
	G	8577	19 425 619
2015	B	20	41 454 549
	C	1002	15 696 675
	G	8698	16 026 509
2016	B	19	42 792 120
	C	986	17 119 672
	G	8799	19 285 764
2017	B	20	41 634 416
	C	973	17 272 586
	G	8901	19 708 378

Źródło: PGE Dystrybucja SA Oddział Białystok

PGE Dystrybucja SA Oddz. Białystok zgodnie z zapisami właściwych przepisów prawa oraz Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej planuje i realizuje rozbudowę sieci, modernizacje i remonty oraz bieżące zabiegi eksploatacyjne w sieciach wysokiego, średniego i niskiego napięcia, których celem jest zapewnienie dobrego stanu technicznego infrastruktury sieciowej.
Lokalizacja ewentualnej zabudowy lub zmiany zagospodarowania pod liniami 110 kV, 15 kV i 0,4 kV oraz przy tych liniach - w uzgodnieniu z PGE.
Planowane w sąsiedztwie linii 110 kV obiekty musza spełniać normy i przepisy regulujące odległości obiektów od linii elektroenergetycznych oraz sposób ich budowy po uzgodnieniu z operatem.

14.2.3.2. **Elektroenergetyczna sieć przesyłowa**

Obecnie na terenie gminy nie ma obiektów o napięciu 220 kV elektroenergetycznej sieci przesyłowej.

W ramach kierunków rozwojowych Polskich Sieci Elektroenergetycznych Centrum S.A. została zrealizowana budowa linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Ełk-Granica Państwa (Alytus). Trasa przedmiotowej linii przebiega przez obszar gminy Olecko.
Z informacji uzyskanych przez PGE DYSTRYBUCJA S.A. Oddział Białystok wynika, że cała infrastruktura przesyłowa i dystrybucyjna zasilająca miasto i gminę Olecko w energię elektryczną pozwala na dotrzymanie norm dotyczących niezawodności zasilania, jakości dostarczanej energii elektrycznej oraz ciągłości zasilania.

13.2.4. Zaopatrzenie w gaz

Dostawcą gazu ziemnego dla miasta i gminy Olecko jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SPV4 Sp. z o.o. Oddział w Warszawie Zakład w Białymstoku.
Zgodnie z danymi Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SPV4 Sp. z o.o. Oddział w Warszawie Zakład w Białymstoku na terenie miasta i gminy Olecko zgazyfikowana jest część miasta Olecko, które zaopatrywane jest w gaz ze strefy dystrybucyjnej Olecko 114. Długość czynnej sieci gazowej (gazociąg + przyłącze gazowe) w mieście Olecko w 2011 r. wynosiła 50 645 m. Z kolei ludność korzystająca z sieci gazowej w 2011 r. wynosiła 12 134 osoby. Większość mieszkańców terenów wiejskich korzysta z wymiennych butli gazowych propan – butan. Gmina nie jest podłączona do magistrali gazowej ani nie posiada gazociągu wysokiego ciśnienia. Gaz jest przygotowywany i dystrybuowany z mieszalni gazu propan-butan - powietrze.

13.2.5. Energetyka cieplna

Na terenie miasta i gminy Olecko energia cieplna wykorzystywana jest: do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej w budownictwie mieszkaniowym; do przygotowania posiłków w gospodarstwach domowych; na potrzeby zakładów przemysłowych (ogrzewanie, c.w.u., technologia); do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania c.w.u., na potrzeby technologiczne (w kuchniach) w szkołach i innych obiektach usługowych.
Gmina Olecko zaopatrywana jest w system zakładowych, komunalnych, osiedlowych (spółdzielczych) i indywidualnych kotłowni. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 60 takich obiektów, do których podłączone są mieszkania w zabudowie wielorodzinnej oraz zakłady produkcyjne i obiekty gminne.

Poniżej zestawienie kotłowni pracujących na terenie miasta i gminy Olecko:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o. ;
- Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o. - Siejnik - posiadające dwie ciepłownie lokalne: (na os. Siejnik I/19 oraz przy ul. Batorego 22 w Olecku);
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Lesk;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Olecku;
- Tabex S.A.;
- PRIM S.A. Ełk;

- OSM;
- Zakłady produkcyjne i usługowe posiadające własne kotłownie;
- budynki mieszkalne jednorodzinne posiadające własne kotłownie (oś. XXX-lecia, oś. Leśna).

Kotłownie PEC opalane są olejem opałowym ciężkim, miałem węglowym oraz olejem ekotermicznym. Pozostałe kotłownie opalane są miałem węglowym.
Na terenie miasta Olecko 83% mieszkań wyposażonych jest w centralne ogrzewanie, z czego 2/3 mieszkań podłączonych jest do kotłowni zbiorowych.
Planowane inwestycje na terenie miasta i gminy Olecko powinny zwiększyć procent mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie.

13.2.6. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy Olecko prowadzona jest zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, planem gospodarki odpadami dla Gmin Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna" oraz regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy. Gmina należy od 2005 r. należy do związku międzygminnego Gospodarka Komunalna z siedzibą w Ełku. Uporządkowaniem i organizacją systemu gospodarki odpadami dla regionu objętego działalnością związku międzygminnego zajmuje się powstała w 2007 roku spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Eko-Mazury.
Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym odpowiedzialnym za gospodarkę odpadami na terenie gminy Olecko jest Burmistrz Olecka. Gmina posiada Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy wprowadzony uchwałą Nr ORN.0007.11.2016 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 26 lutego 2016 roku z późn. zm. (2017 r.). Regulamin ten ustala wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, wskazuje rodzaje urządzeń przeznaczonych do gromadzenia odpadów komunalnych oraz zasady ich rozmieszczania,
a także określa częstotliwość, zasady i sposób usuwania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości.
W zakresie gospodarki odpadami gminę Olecko obsługuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. Olecku. W miejscu zrekultywowanego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Kościuszki funkcjonuje siedziba spółki (baza sprzętowa oraz zaplecze socjalne).
Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są od końca 2012r. na zbiorcze składowisko w Siedliskach koło Ełku.
W 2013 roku weszły w życie zasady nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Rady gmin podejmują uchwały w sprawie wdrożenia systemu, regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, określenia rodzajów i wielkości pojemników na odpady, poziomu ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych, wskazania regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Nadto określone są poszczególne rodzaje odpadów komunalnych, które należy gromadzić i odbierać selektywnie.

Można wnioskować, że dzięki nowym zasadom poprawi się stan sanitarny środowiska oraz świadomość społeczna w zakresie selektywnego gromadzenia odpadów.

14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zadania o znaczeniu ponadlokalnym wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego to:

- **w zakresie hierarchii osadniczej**: Olecko jako ośrodek lokalny II rzędu, ze wsparciem rozwoju w tym przeciwdziałanie degradacji ośrodka mającego znaczenie dla rozwoju obszarów przygranicznych;
- **w zakresie środowiska przyrodniczego i kulturowego**:

- uwzględnianie w polityce przestrzennej wymogów ochrony i odtwarzania różnorodności gatunkowej i siedliskowej, z zapobieganiem jej fragmentacji,
- ochrona i kształtowanie najcenniejszych zasobów środowiska przyrodniczego (dużych kompleksów leśnych, jeziora, gleb o wysokiej przydatności rolniczej) i kulturowego (zespołów zabytkowych układów urbanistycznych, historycznych założeń ruralistycznych, stanowisk archeologicznych);
- ochrona komponentów środowiska, kształtujących warunki zamieszkania człowieka poprzez:

a. dążenie do uzyskania dobrego stanu klimatu akustycznego,
b. rozbudowę zbiorowych systemów zaopatrywania w energię cieplną, Ograniczenie uciążliwości hałasowej,
c. rozważne lokalizowanie ferm hodowlanych, składowisk odpadów w stosunku do istniejącej oraz planowanej zabudowy mieszkaniowej, ze względu na towarzyszącą tym inwestycjom uciążliwą emisję gazów (odorów) wpływającą na pogorszanie stanu aerosanitarnego i obniżenie komfortu zamieszkania ludzi,
d. zmniejszanie emisji niskiej z palenisk domowych poprzez zamianę paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne;

- **w zakresie leśnictwa** - zwiększanie lesistości poprzez:

- realizację zalesień zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Krajowym Programie Zwiększania Lesistości Aktualizacja 2003 r.” na obszarze gminy Olecko, jako gminy o wysokich preferencjach zalesieniowych,
- powiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz innych niż rolne o niskiej przydatności dla rolnictwa zgodnie z „Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich”;

- **w zakresie turystyki**

- wzmacnianie Olecka jako ośrodka obsługi ruchu turystycznego o znaczeniu regionalnym,
- rozwój turystyki wodnej, rowerowej, poznawczej (krajoznawczej), kulturowej, „eventowej” i agroturystyki,

- tworzenie systemu szlaków turystycznych w oparciu o istniejące trasy, szlaki oraz walory i zasoby przyrodnicze i kulturowe wraz z realizacją zagospodarowania turystycznego towarzyszącego szlakom,
- realizację nowych inwestycji oraz podnoszenie standardu istniejących obiektów (w tym wykorzystanie obiektów i miejsc cennych kulturowo, atrakcyjnych turystycznie) służącym turystom i mieszkańcom, mające na celu zwiększenie oferty turystycznej i wydłużenie sezonu, szczególnie w zakresie: bazy noclegowej (całorocznej), bazy gastronomicznej, urządzeń i obiektów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych i innych związanych z funkcjonowaniem turystyki;

- **w zakresie rolnictwa**

za główny kierunek dla realizacji ustaleń planu województwa w odniesieniu do rolnictwa, jako jednej z wiodących gałęzi rozwoju województwa, przyjęto:
racjonalne i efektywne wykorzystanie potencjału produkcyjno - rolniczego oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi rolnictwa wielofunkcyjnego, dla realizacji którego przyjętonastępujące działania:
1) gospodarowanie areałem gruntowym zgodnie z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazowego;
2) optymalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, w tym w szczególności warunków glebowych do rozwoju sektora rolno – spożywczego;
3) poprawa struktury agrarnej gospodarstw, w tym intensyfikacja produkcji roślinnej na obszarach o sprzyjających warunkach gospodarowania w celu zwiększenia produkcji przynoszącej wysokie plony oraz wysoką efektywność ekonomiczną;
4) preferowanie produkcji zwierzęcej na terenach z dużym udziałem pastwisk i trwałych łąk.
5) na obszarach wiejskich zdominowanych przez funkcję rolniczą wspieranie działań zwiększających produktywność działalności rolniczej;
9) wzmacnianie rozwoju rolnictwa ekologicznego;
11) tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu gospodarstw wielofunkcyjnych z możliwością produkcji ekologicznej oraz prowadzenia działalności agroturystycznej;
12) racjonalne wspieranie działań związanych z produkcją biomasy, biopaliw i biokomponentów wykorzystywanych jako alternatywne źródło energii z zachowaniem zasad dotyczących ochrony produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego;
13) utrzymanie wysokiej sprawności systemów urządzeń odwadniających i melioracyjnych w celu ochrony i optymalnego wykorzystania potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z uwzględnieniem:

a) poprawy stanu technicznego systemów melioracji - modernizacja i rozbudowa urządzeń melioracyjnych;
b) budowy nowych systemów melioracyjnych na obszarach zagrożonych podtopieniami;
c) regularnej konserwacji urządzeń wodnych.

Źródło: Plan województwa warmińsko - mazurskiego Rysunek 55. Kierunki rozwoju rolnictwa ze wskazaniem terenu gminy Olecko

- **w zakresie infrastruktury technicznej:**
  - na terenie miasta i gminy Olecko wyznaczono aglomeracje Olecko. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych wyznacza datę realizacji systemu kanalizacji zbiorczej ww. aglomeracji;
  - Interkonektor Polska – Litwa relacji Rembelszczyzna – Granica RP i LT (GAZ – SYSTEM); gazociągi magistralne wysokiego ciśnienia relacji: Interkonektor Polska – Litwa – Ełk oraz z Interkonektor Polska – Litwa – Olecko – koncepcja zaopatrzenia w gaz przewodowy północnowschodniej części Polski (PSG Sp. z o.o.); Gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia z kierunku Mrągowo do: Gołdapi, Ełku, Olecka, Grajewa i Suwałk (inni inwestorzy);
  - przez obszar opracowania przebiega droga krajowa nr 65 , dla której wymagana jest przebudowa do parametrów klasy technicznej GP, w ciągu której wybudowana została obwodnica Olecka;
  - przez obszar opracowania przebiegają drogi wojewódzkie nr 653 i 655, dla których wymagana jest przebudowa do klasy technicznej G;
  - przez obszar opracowania przebiegają linie kolejowe znaczenia regionalnego:

- Ełk – Gołdap (linia nr 41)
- Olecko – Suwałki (linia nr 39)

- projektowane połączenie międzynarodowe /E-75/: Warszawa – Białystok – Ełk – Suwałki – Trakiszki (Litwa), zwane Rail Baltica, składa się z odcinków istniejących linii: nr 38 Białystok – Ełk, nr 41 Ełk – Olecko, nr 39 Olecko – Suwałki oraz projektowanego odcinka Kijewo – Raczki.

15. SPIS TABEL ZAWARTYCH W TEKŚCIE

I. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie miasta i gminy Olecko ____ 8

II. Jednostki osadnicze gminy Olecko ____ 12

III. Zestawienie sołectw i liczby mieszkańców na terenie miejscowości wchodzących w skład Miasta i Gminy Olecko (stan na 30.06.2012 r., dane dotyczące sołectwa Imionki – stan na 2018 r.) ____ 12

IV. Ośrodki miejsko - gminne ____ 13

V. Szczegółowa charakterystyka gruntów leśnych i zadrzewionych ____ 22

VI. Kompleksy leśne na terenie gminy Olecko ____ 23

VII. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasów w Nadleśnictwie Olecko ____ 24

VIII. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Olecko ____ 28

IX. Rejestr zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego. Miasto i Gmina Olecko ____ 39

X. Wykaz zabytków ruchomych. Rejestr zabytków województwa warmińsko-mazurskiego. Miasto i Gmina Olecko ____ 44

XI. Wykaz zabytków nieruchomych wojewódzkiej ewidencji zabytków. Miasto i Gmina Olecko ____ 44

XII. Obiekty archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego ____ 49

XIII. Wykaz stanowisk archeologicznych w gminie Olecko ____ 50

XIV. Liczba ludności na terenie miasta i gminy w latach 2005 – 2010 ____ 75

XV. Liczba ludności na terenie województwa warmińsko - mazurskiego oraz kraju w latach 2005 – 2010 ____ 76

XVI. Urodzenia na terenie województwa warmińsko - mazurskiego oraz kraju w latach 2005 - 2010 ____ 76

XVII. Grupy wiekowe na terenie miasta i gminy w 2010 r. z uwzględnieniem płci ____ 76

XVIII. Migracje ludności na terenie Miasta i Gminy Olecko w latach 2005 - 2010 ____ 77

XIX. Prognoza liczby ludności Miasta i Gminy Olecko ____ 78

XX. Struktura i liczba bezrobotnych w powiecie oleckim – stan na 31.01.2012. ____ 79

XXI. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w powiecie oleckim. ____ 80

XXII. Podmioty według klas wielkości _____ 80

XXIII. Analiza porównawcza zatrudnienia w powiecie oleckim według sektorów gospodarki _____ 81

XXIV. Podmioty gospodarcze na terenie gminy Olecko _____ 81

XXV. Stan zasobów mieszkaniowych na terenie Miasta i Gminy Olecko _____ 83

XXVI. Liczba mieszkań na terenie miasta i gminy w latach 2005 - 2010 _____ 84

XXVII. Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2010 r. _____ 85

XXVIII. Podmioty gospodarcze działające na terenie Miasta i Gminy w latach 2005 – 2010 88

XXIX. Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie Miasta i Gminy wg sekcji PKD 2004 89

XXX. Struktura własnościowa w gminie Olecko – stan na 14.02.2012 r. _____ 100

XXXI. Struktura użytkowania gruntów w gminie Olecko – stan na 14.02.2012r. _____ 102

XXXII. Tabela - Udokumentowane złoża kopalin na terenie miasta i gminy Olecko. __ 104

XXXIII. Tabela - Wykaz terenów górniczych występujących na obszarze gminy Olecko. 105

XXXIV. Gmina Olecko - drogi powiatowe w mieście Olecku _____ 107

XXXV. Gmina Olecko - drogi powiatowe w gminie Olecko _____ 107

XXXVI. Wykaz dróg gminnych _____ 108

XXXVII. GPZ zasilający Gminę Olecko _____ 116

XXXVIII. Obciążenie GPZ Olecko na terenie Gminy Olecko w okresie zimowym _____ 116

XXXIX. Sieć elektroenergetyczna rozdzielcza na terenie Gminy Olecko _____ 117

XL. Liczba odbiorców i zużycie energii elektrycznej przez odbiorców gminy Olecko __ 118

16. SPIS GRAFIK ZAWARTYCH W TEKŚCIE

A. Użytkowanie gruntów w Gminie Olecko _____ 6

B. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ogółem _____ 32

C. Szlaki turystyczne Ziemi Oleckiej _____ 93

D. Szlak - Nad jezioro Krzywe - po wysokich brzegach jezior i jarów _____ 93

E. Szlak - Doliną Legi - z nurtem pracowitej rzeki _____ 94

F. Szlak - Ku dolinie Rospudy - szlakami przemytników _____ 95

G. Szlak - Na Szeską Górę - filar mazurskiego świata_____ 96

H. Nad Jezioro Garbas - przygranicznymi ścieżkami do bobrowych żeremi _____ 97

I. Szlak - Tęczą piętnastu jezior wokół sudawskiej warowni _____ 98

J. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2010 r. _____ 113

K. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2010 r._____ 115

Załącznik Nr 1b do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY OLECKO

Tekst ujednolicony

CZĘŚĆ DRUGA

KIERUNKI ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY

OLECKO

SPORZĄDZAJĄCY – BURMISTRZ OLECKA

ZAKŁAD USŁUG PROJEKTOWYCH
ARCHITEKTONICZNO – URBANISTYCZNYCH W OLECKU
ul. E. Orzeszkowej 16, 19-400 Olecko

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

mgr inż. arch. Edyta Skolimowska
upr. urb. nr XXVI/173/2009, G-253/2009
mgr inż. arch. Roksana Konieczna
tech. bud. Renata Drobny
mgr inż. arch. Krzysztof Skolimowski
mgr Alicja Jaworowska-Jurewicz

SPIS TREŚCI

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA I GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENU 1

1.1. Strategiczne cele rozwoju gminy 3
1.2. Funkcje miasta i gminy 6
1.3. Strefy polityki przestrzennej 7
1.4. Zasady i kierunki rozwoju struktur funkcjonalno-przestrzennych wyznaczonych w polityce przestrzennej 8

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 15

2.1. Ogólne zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszarów funkcjonalnych w gminie 15
2.2. Tereny wyłączone spod zabudowy 17
2.3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów - miasto Olecko 19
2.4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – gmina Olecko 31
2.5. Tereny z ograniczeniami dla zabudowy i zagospodarowania terenu 41
2.6. Minimalne wielkości projektowanych działek w zabudowie w gminie Olecko 44

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 45

3.1. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kierunki jego kształtowania 45
3.1.1. W zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i bioróżnorodności 46
3.1.1.1. Ochrona przyrody i krajobrazu 46
3.1.1.2. Bioróżnorodność 47
3.1.2. W zakresie ochrony lasów 48
3.1.3. W zakresie gospodarki rolnej i ochrony gleb 49
3.1.3.1. Gospodarka rolna 49
3.1.3.2. Ochrona gleb 51
3.1.4. W zakresie ochrony zasobów kopalin 52
3.1.5. W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych 53
3.1.6. W zakresie ochrony powietrza 54
3.2. Turystyka i Rekreacja 55
3.2.1. Główne zasady kształtowania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy: 55
3.2.2. Kierunki zagospodarowania turystycznego 56

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 57

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 61

5.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji 61
5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej 66
5.2.1. Zaopatrzenie w wodę 66
5.2.2. Odprowadzenie ścieków 66
5.2.3. Elektroenergetyka 68
5.2.4. Gaz 69
5.2.5. Energetyka cieplna 69
5.2.6. Gospodarka odpadami 70
5.3. Telekomunikacja 71

5.4. Odnawialne źródła energii 72
Energia wiatru 72
Energia słoneczna 73
Energia wodna 73
Energia z biogazu 74

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM 74

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM 76

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ 77

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 80

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 82

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 85

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 86

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 86

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REWITALIZACJI LUB REMEDIACJI 86

15. OBSZARY ZDEGRADOWANE

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 87

17. INNE OBSZARY PROBLEMOWE 87

18. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH USTALEŃ ZMIANY STUDIUM 88

19. SPIS TABEL ZAWARTYCH W TEKŚCIE 90

20. SPIS GRAFIK ZAWARTYCH W TEKŚCIE 90

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA I GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENU

Rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy zakłada zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, które mają na celu poprawę funkcjonowania struktury przestrzennej i środowiska oraz podniesienie standardu życia lokalnej społeczności, zapewniając jednocześnie warunki umożliwiające osiągnięcie założonych celów rozwoju w oparciu o:

- **zasadę zrównoważonego rozwoju** rozumianego, jako „rozwój społeczno-gospodarczy, w którym, w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli – zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń, następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych”;
- **zasadę samorządności lokalnej** na poziomie poszczególnych miejscowości z uwzględnieniem priorytetów na rzecz społeczności gminy, szczególnie w odniesieniu do celów publicznych;
- **regułę pierwszeństwa jakości nad ilością** wyrażającej się w następujących zasadach wykorzystania przestrzeni:
  - kształtowania stref miejskiej i wiejskiej jako przestrzeni konkurencyjnych, o wysokiej jakości i standardzie zagospodarowania, spełniających wymagania i aspiracje potencjalnych użytkowników,
  - ograniczania rozproszonego i chaotycznego zainwestowania na rzecz intensyfikacji, porządkowania oraz podnoszenia standardu istniejących jednostek osadniczych;
  - ochrony i eksponowania elementów kulturowych zagospodarowania przestrzennego, które służą zachowaniu istniejących walorów środowiska przyrodniczo-kulturowego oraz podnoszą jego atrakcyjność oraz świadczą o tożsamości lokalnej.

W celu osiągnięcia trwałego, zrównoważonego rozwoju gminy, a także wypełnienia misji gminy i zrealizowania wymienionych celów i priorytetowych kierunków rozwoju, zawartych w strategii rozwoju, przyjmuje się niżej określone **zasady w kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy:**

- zachowuje się i wzmacnia wszystkie zbadane i potwierdzone powiązania z otoczeniem: przyrodnicze, komunikacyjne, funkcjonalne i infrastrukturalne;
- w celu prawidłowego kształtowania sieci osadniczej oraz ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, określa się granice pomiędzy obszarami przestrzeni chronionej (tj. terenami wyłączonymi spod

zabudowy lub z istotnymi ograniczeniami dla zabudowy),a obszarami urbanizacji, tj. zurbanizowanymi lub przeznaczonymi do zainwestowania;

- planowana struktura przestrzenna gminy odzwierciedla zbadane tendencje rozwojowe, możliwości oraz ograniczenia rozwoju i wyraża się poprzez relacje między powierzchniami obszarów urbanizacji, w tym z przewagą funkcji mieszkaniowej, z przewagą funkcji usługowej i produkcji przemysłowej;
- przy planowaniu rozwoju przestrzennego za priorytet uznaje się ochronę terenów o wyjątkowych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych lub terenów istotnych dla zachowania bioróżnorodności, w tym ochronę przed niekontrolowaną zabudową oraz użytkowaniem, mogącym prowadzić do ich degradacji. Dotyczy to w szczególności terenów położonych po drugiej stronie jeziora Oleckie Wielkie oraz terenów położonych w granicach obszarów objętych ochroną;
- uznaje się za zasadne ograniczenie zjawiska rozpraszania się zabudowy - zarówno mieszkaniowej na atrakcyjnych krajobrazowo terenach gminy, jak i usługowej przy trasach komunikacyjnych;
- na rysunku Studium wyznacza się nowe tereny dla perspektywicznego rozwoju zabudowy, tj. obszary rozwoju zabudowy, kierując się uwarunkowaniami terenu, stopniem zainteresowania i możliwością inwestowania w nowe formy zagospodarowania przestrzennego;
- w jednostkach osadniczych nakłada się nacisk na uzupełnianie, porządkowanie i rehabilitację istniejących struktur wiejskich z aktywizacją i tworzeniem przestrzeni publicznych.

Zakłada się następujące główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

- utrzymanie funkcji ośrodka administracyjnego i usługowego w mieście Olecku,
- rozwój mieszkalnictwa,
- wyznaczenie obszarów zapewniających rozwój gospodarczy gminy Olecko, w tym wytworzenie stref działalności gospodarczej z dopuszczeniem lokalizacji obiektów handlowych wielko powierzchniowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w okolicy zjazdów z obwodnicy miasta Olecko w określonej strefie ekonomicznej gminy;
- wykorzystanie istniejących uzbrojonych zasobów terenowych w ofercie inwestycyjnej miasta;
- wykorzystanie atrakcyjnych krajobrazowo terenów przy jeziorach: Oleckie Wielkie, Oleckie Małe, Olszewskie, Gordejskie, Dobskie, Zajdy, Kukowino oraz rzeki Legi dla rozwoju usług sportu, turystyki i wypoczynku, tworzenie nowych miejsc dla podróżnych ze wskazaniem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla racjonalnego wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego;

- ograniczenia dla rozwoju i lokalizacji inwestycji, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wykluczeniem lokalizacji nowych wielkoprzemysłowych ferm hodowlanych o obsadzie zwierząt powyżej 210 DJP;
- utrzymanie i rozwój produkcji zwierzęcej w gospodarstwach rolnych na poziomie dopuszczalnego funkcjonowania w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi, i ograniczeniem wielkości produkcji zwierzęcej do 210 DJP;
- wyklucza się lokalizację ferm do hodowli zwierząt futerkowych;
- ogranicza się rozwój hodowli drobiu do maksymalnej wielkości 60 DJP w gospodarstwie,
- utrzymanie funkcji rolniczej dla rozwoju nowoczesnego, proekologicznego rolnictwa;
- stworzenie warunków i wskazanie obszarów do rozwoju alternatywnych źródeł energii odnawialnych (ogniwa fotowoltaiczne);
- ograniczenie rozwoju zabudowy i utrzymanie zwartości układów jednostek osadniczych;
- określenie obszarów możliwych do zainwestowania - urbanizacji, w tym terenów dla kontynuacji, uzupełniania oraz podwyższania standardów istniejącej zabudowy, a także terenów dla rozwoju nowej zabudowy;
- wykorzystanie zasobów obiektowych po byłych PGR- ach, w tym utrzymanie produkcji zwierzęcej w wielkotowarowych istniejących gospodarstwach rolnych w miejscowościach Zajdy, Ślepie, Kukowo - Siejnik, Giże na poziomie dopuszczalnego funkcjonowania w środowisku;
- poszerzenie oferty turystycznej miasta o nowe tereny rekreacyjno - sportowo - wypoczynkowe o zróżnicowanej funkcji - tj. m.in. północna i południowa część miasta - wykorzystanie rzeźby terenów oraz rekultywacja byłego wysypiska śmieci w kierunku zagospodarowania na ww. cele;
- stworzenie możliwości dla rozwoju aktywnych form agroturystyki;
- uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej.

1.1. Strategiczne cele rozwoju gminy

Celem nadrzędnym w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy jest zapewnienie właściwego poziomu życia jego mieszkańców, poprzez zapewnienie godziwych warunków zamieszkiwania, dostępu do usług, sieci infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego.

W rozwoju gminy winny być zachowane właściwe relacje między celami szczegółowymi wyrażającymi się następującymi aspektami tego rozwoju:

a) ekonomiczne i społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia funkcji Olecka jako:
   - wielofunkcyjnego ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym, którego wiodącymi funkcjami są: administracja i usługi, oświata, przemysł, sport, kultura i rozrywka, rekreacja i wypoczynek;

- gminnego ośrodka życia gospodarczego i usług;

b) przyrodnicze, kulturowe i przestrzenne ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i rehabilitacji wartości przyrodniczych i kulturowych środowiska.

➢ **Cele ekonomiczne:**

- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- rozwój usług podstawowych i bytowych,
- wzrost aktywności i koniunktury gospodarczej,
- rozwój komunikacji,
- rozwój infrastruktury technicznej,
- rozwój lokalnego rynku pracy poprzez średnie i małe nieuciążliwe dla środowiska przedsiębiorstwa usługowe i produkcyjne, a zwłaszcza wykorzystujące miejscowe surowce,
- rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
- wykorzystanie istniejących złóż surowców mineralnych,
- wykorzystanie istniejącego majątku trwałego (zasób obiektów budowlanych po byłych PGR),
- tworzenie warunków do rozwoju usług ponadlokalnych, w tym usług z zakresu: turystyki, kultury, oświaty, handlu i gastronomii, usług komunalnych, w tym zakresie urządzeń wspólnych z gminami sąsiednimi;
- tworzenie podstaw do aktywnych działań (w zakresie pozyskiwania inwestorów), których celem jest stworzenie obszaru funkcjonalnego rozwoju działalności produkcyjnej, magazynowej czy nawet drobnej wytwórczości itp.;
- wspieranie działań zmierzających do wielokierunkowego rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego rozwoju bazy przetwórczej i magazynowej, łączenie produkcji rolnej z przetwórstwem i agroturystyką;
- tworzenie warunków do inwestowania w odtwarzalne źródła energii(ogniwa fotowoltaiczne);
- tworzenie warunków do pozyskiwania kruszyw naturalnych na terenach wiejskich.

➢ **Cele społeczne:**

- przeciwdziałanie rozszerzaniu się bezrobocia i postępującemu ubożeniu mieszkańców, szczególnie na terenach wiejskich;
- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkiwania ze zróżnicowaniem typów i standardów zabudowy z dostosowaniem ich do potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej miasta i gminy;
- podniesienie standardu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunalną stosownie do występujących potrzeb, w zakresie zaopatrzenia

w wodę i odprowadzenia ścieków, dostaw gazu, elektroenergetyki, telekomunikacji i gospodarki odpadami.

- **Cele proekologiczne:**
  - traktowanie ochrony środowiska przyrodniczego jako nierozłącznej części elementu strategii ekorozwoju gminy;
  - zachowanie i wzbogacenie walorów turystycznych i wypoczynkowych jako zasobu przyrodniczego, który stanowi jedno z potencjalnych źródeł rozwoju ekonomicznego;
  - poprawa jakości wód powierzchniowych;
  - rekultywacja terenów zdegradowanych (wyrobisk i dzikich wysypisk śmieci);
  - redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza;
  - zachowanie obecnej struktury krajobrazu rolniczego (zadrzewienia, oczka wodne, tereny podmokłe, bagna, trwałe użytki zielone);
  - preferowanie technik i technologii przyjaznych środowisku;
  - promocję ekologicznych metod produkcji rolniczej;
  - stały monitoring skutków wpływu działalności gospodarczej na środowisko.
- **Cele rozwoju kulturowego:**
  - zachowanie tożsamości kulturowej obszaru poprzez utrzymanie wartościowych zasobów środowiska kulturowego miasta i gminy, oraz krajobrazu kulturowego;
  - zachowanie krajobrazu otwartego obszaru gminy o wybitnych walorach przyrodniczych i kulturowych;
  - harmonijne kształtowanie nowej zabudowy, dostosowanej do skali i charakteru zabudowy istniejącej;
  - zapobieganie dalszym niekorzystnym zjawiskom dewastacji cennych obiektów środowiska kulturowego (cmentarzy i zespołów dworsko-parkowych).
- **Cele przestrzenne rozwoju gminy:**
  - utrzymanie i zapewnienie harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych o wyraźnie zachowanym układzie przestrzennym (optymalna koncentracja zabudowy w obecnych granicach zainwestowania miejscowości);
  - racjonalizacja zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego (określenie standardów użytkowych przeciwdziałających degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego);
  - uporządkowanie podstawowych struktur przestrzennych gminy;
  - ograniczenie konfliktów wynikających z różnych sposobów zagospodarowania terenów;

- zapewnienie możliwości rozwojowych poszczególnym strukturom osadniczym oraz właściwy rozwój struktur usługowo-produkcyjnych związanych z realizacją (wdrożeniem) celów ekonomicznych.

Koncepcję rozwoju gminy oparto na zasadzie, że człowiek i przyroda oraz funkcjonalne, przestrzenne i społeczne struktury gminne tworzą jeden złożony, współzależny i współdziałający system, uwzględniający złożoności wynikające z położenia w systemie osadniczym, przyrodniczym i technicznym.
Jednocześnie, aby koncepcja rozwoju gminy była trafna i gwarantowała możliwość jej realizacji powinna:

- wynikać z naturalnych trendów rozwojowych,
- uwzględniać naturalne predyspozycje środowiska przyrodniczego,
- odpowiadać uwarunkowaniom zewnętrznym i wewnętrznym,
- wskazywać i wykorzystywać zakres możliwych stymulacji i ingerencji w naturalny proces rozwojowy.

1.2. Funkcje miasta i gminy

W oparciu o wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji stanu gminy Olecko oraz analiz uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych oraz predyspozycji rozwojowych potwierdza się, iż produkcja rolna nadal stanowi wiodącą funkcję gminy z preferencją na hodowlę zwierząt w oparciu o rolnictwo proekologiczne i rozwój agroturystyki. Na terenie gminy wyróżniają się obszary o funkcji rolniczej, turystycznej, wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz gospodarki leśnej. Funkcje towarzyszące to mieszkalnictwo, usługi, komunikacja i infrastruktura techniczna. Turystyka występuje w większym stopniu w zachodniej części gminy ze względu na wysokie walory przyrodniczo - krajobrazowe. Przewiduje się kontynuację i dalszy rozwój struktur turystyczno - wypoczynkowych w sąsiedztwie jezior oraz w obrębach poszczególnych miejscowości.

Struktura przestrzenna gminy opiera się na układzie pasmowo - węzłowym. Miasto Olecko stanowi główny węzeł funkcjonalny pełniąc rolę ośrodka wielofunkcyjnego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Wiodące funkcje występujące w mieście to: mieszkalnictwo, usługi (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna), funkcja przemysłowo - gospodarcza oraz turystyka i wypoczynek. Zakłada się utrzymanie dotychczasowego zainwestowania terenów miejskich ze wskazaniem ich rozwoju w określonych kierunkach wyznaczonych dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych z wyznaczeniem nowych terenów rozwojowych dla rozwoju inwestycyjnego.

Obszarami uzupełniającymi zespół osadniczy Olecka są: Os. Siejnik, Os. Lesk oraz miejscowości: Możne, Jaśki, Rosochackie, Kukowo, Sedranki, Olecko-Kolonia.
Preferencje do rozwoju wielofunkcyjnej działalności gospodarczej, w tym przemysłowej posiadają wg rodzaju działalności :

1. **Przemysł rolno - spożywczy:** Biała Olecka, Lenarty, Gordejki Małe, Imionki, Lipkowo, Skowronki, Siejnik, Ślepie, Kukowo, Lesk, Giże, Zielonówek, Wólka Kijewska, Dąbrowskie, Rosochackie, Zajdy
2. **Produkcja materiałów budowlanych:** Gordejki, Szczecinki, Lesk
3. **Przemysł drzewny:** Lesk, Jaśki, Olecko, Olecko-Kolonia, Zielonówek
4. **Powierzchniowa eksploatacja surowców mineralnych :**Łęgowo, Jaśki, Gordejki, Zatyki.

Ważnym elementem inwestycyjnym jest oddana do użytkowania obwodnica miasta, która niewątpliwie ma duży wpływ na strukturę przestrzenną i przeznaczenie terenów oraz na zainwestowanie miejscowości znajdujących się przy tej drodze. W ramach wykorzystania potencjału terenowego oraz stworzenia nowej oferty inwestycyjnej w gminie wyznaczono na rysunku studium strefę ekonomiczną w obrębie przebiegu obwodnicy. W strefie tej przewiduje się możliwość lokalizowania obiektów nowoczesnych technologii nie powodujących znacznych zmian środowiskowych i wielko powierzchniowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obiektów aktywności gospodarczych w pobliżu zjazdów z obwodnicy.

Uznaje się za wskazane kontynuowanie dotychczasowych funkcji gminy Olecko z ukierunkowaniem do ich aktywizacji i zrównoważonego rozwoju.

Kierunek ten determinować będzie wzrost zamożności społeczeństwa, wzrost popytu na usługi oraz rozwój infrastruktury technicznej miasta i dostępność oraz jakość usług społecznych i publicznych.

Istniejące funkcje winny też ulec przewartościowaniu w stopniu równym interwencyjnemu wprowadzeniu nowych funkcji,

w celu pobudzenia rozwoju jednostki administracyjnej jaką jest gmina.

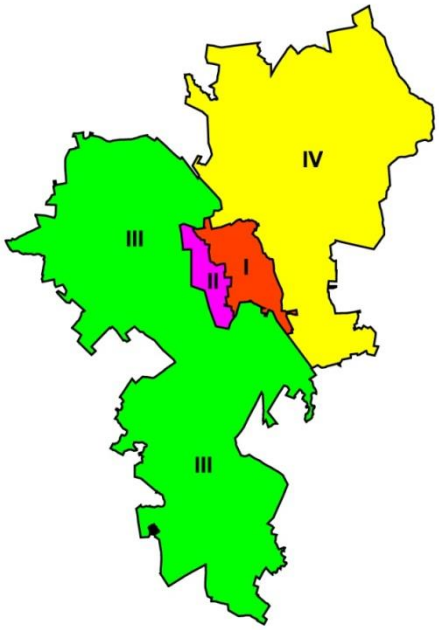

1.3. Strefy polityki przestrzennej

Dla usystematyzowania zamierzeń w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego podzielono gminę Olecko na 4 strefy funkcjonalno – przestrzenne o zróżnicowanych zasadach zagospodarowania i kierunkach polityki przestrzennej.

Wyodrębnia się strefy:

- **strefa I – miejska**
- **strefa II – ekonomiczna**

- **strefa III – osadniczo – rolniczo - turystyczna**
- **strefa IV – osadniczo - rolnicza**

Za podstawowe kryterium wydzielania stref przyjęto stopień dotychczasowego zainwestowania, trendy rozwojowe na danym obszarze i predyspozycje terenu do pełnienia określonych funkcji z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań, w tym stref ochronnych wynikających z obowiązujących przepisów.

W każdej z tych stref wyznaczono obszary z ustaleniem predysponowanych form zagospodarowania i użytkowania terenów, określeniem przekształceń strukturalnych w kierunku ich rozwoju, które są wytyczną dla opracowań planistycznych i wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innych działań związanych z gospodarowaniem przestrzenią.

Naruszenie ustalonego w studium zasięgu terenów przewidzianych do zainwestowania dopuszczone może być tylko w przypadku lokalizacji inwestycji publicznych lub tych, których realizacja będzie miała znaczący wpływ na rozwój gospodarczy gminy poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie konkurencyjności.

W każdym przypadku wymaga to przeprowadzenia analizy skutków gospodarczych i przestrzennych dla miasta i gminy, a następnie przedstawienia wyników Radzie Miejskiej w celu podjęcia decyzji o przystąpieniu do planu miejscowego.

1.4. Zasady i kierunki rozwoju struktur funkcjonalno-przestrzennych wyznaczonych w polityce przestrzennej

Strefa I – miejska – centralny obszar położony w granicach administracyjnych miasta Olecko, obejmujący istniejące i perspektywiczne tereny urbanizacji. Miasto pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka aktywizacji społeczno - gospodarczej o znaczeniu ponadlokalnym.

Ogólne zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefie I :

- modernizacja, porządkowanie i uzupełnianie zabudowy istniejącego układu przestrzennego, w kierunku czytelnego wyeksponowania centrum miasta;
- ochronę historyczną struktur przestrzennych wraz z istniejącymi obiektami i zespołami zabytkowymi prawnie chronionymi miasta;
- podniesienie rangi miasta poprzez promocje gminy jako głównego wielofunkcyjnego ośrodka rozwoju w układzie powiatowym;
- aktywizacja gospodarcza, rozwój przedsiębiorczości, usług, zabudowy mieszkaniowej, sportu i rekreacji ze wskazaniem obszarów do zabudowy, w tym obszarów przestrzeni publicznych na terenie miasta;
- podjęcie działań na rzecz ochrony środowiska i zachowania walorów krajobrazowych w zakresie przewietrzania miasta oraz tworzenie powiązań funkcjonalnych zieleni miejskiej oraz terenów sportu, rekreacji i wypoczynku w spójny system (ścieżki dydaktyczne, ścieżki zdrowia, ciągi pieszo - rowerowe);
- podnoszenie jakości infrastruktury komunikacyjnej i sieci infrastruktury technicznej o znaczeniu lokalnym;

- poprawa standardu usług publicznych, w tym oświaty i kultury;
- rehabilitacja i rewaloryzacja obszarów zdegradowanych;

Strefę I - podzielono na 4 obszary funkcjonalno - przestrzenne:

A. strefa śródmiejska - centralna;
B. strefa południowo - wschodnia;
C. strefa północno - zachodnia;
D. strefa północno - wschodnia.

A. szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzennego w śródmiejskiej części miasta:

- realizacja zamierzeń inwestycyjnych w zakresie rewitalizacji obiektów; w tym także parków miejskich;
- utworzenie ciągów spacerowo-pieszych w połączeniu z terenami zieleni urządzonej oznaczone graficznie na rysunku Studium, w tym zagospodarowanie terenów pod zorganizowaną przestrzeń publiczną od mostu drewnianego na ujściu rzeki Lega z jeziora do mostu na Al. Zwycięstwa w formie urządzonej zieleni parkowej, alejek utwardzonych, ławek parkowych, urządzeń terenowo - sportowych, z placem zabaw dla dzieci i osób starszych itp.;
- rezerwa terenu gminnego pod zabudowę mieszkalną wielorodzinną wraz z infrastrukturą techniczną ul. Kościuszki i Słowackiego;
- teren magazynowo-składowy położony w ciągu ul. Wojska Polskiego przyległy do nieczynnego cmentarza ewangelickiego do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych w kierunku pozyskania uzbrojonego terenu pod funkcje usługowe i mieszkalne wielorodzinne wraz z uaktywnieniem ul. Słonecznej;
- lokalizacja Centrum kulturowo-handlowego przy Alejach Lipowych w miejscu istniejących garaży z propozycją ich przeniesienia na inny teren;
- teren zabudowany do rehabilitacji i przekształceń strukturalnych przy ul. Mazurskiej na cele usługowo-mieszkalne;
- reorganizacja miejsc do parkowania i stworzenie nowych miejsc do parkowania;
- odbudowa amfiteatru przy Placu Zamkowym z rewaloryzacją terenu i stworzeniem atrakcyjnej przestrzeni publicznej nad brzegiem jeziora;
- dążenie do utrzymania zwartości układu urbanistycznego w części śródmiejskiej miasta poprzez tworzenie zwartych reprezentacyjnych pierzei;
- organizowanie przestrzeni publicznych w oparciu o szczegółowe analizy i potrzeby mieszkańców;
- rewitalizacja zasobów mieszkaniowo – usługowych skupiających się wokół rynku, które tworzą centrum miasta, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb komunikacyjnych i parkowania;
- teren byłego ośrodka Ligi Ochrony Kraju nad jeziorem Oleckie Wielkie, do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych dla obsługi funkcji turystycznych i przystani wodnej.

B. szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzennego w południowo-wschodniej i południowo –zachodniej części miasta:

- adaptacja i kontynuacja przestrzeni publicznych, terenów rekreacji, kąpieliska „Szyjka" z punktem widokowym i plażą;
- rozwój planowanych terenów przystani, usług turystycznych, sportu i rekreacji z powiązaniem ze ścieżką dydaktyczną wokół jeziora;
- rozwój planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy ul. Kościuszki z obsługą komunikacyjną;
- teren do przekształceń funkcjonalno – przestrzennych po byłej bazie składowo – magazynowej przy ul. Kościuszki i drodze do Imionek w kierunku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usług w tym miejsca parkingowe;
- rozwój funkcji rekreacyjnej poprzez połączenie kanałowe jez. Oleckie Wielkie z jeziorem Oleckie Małe;
- rozwój budownictwa socjalnego i komunalnego oraz zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej do lokalizacji na terenie przy Szosie do Krupina;
- rewitalizacji i adaptacja struktur przestrzennych Osiedla Lesk w tym organizowanie przestrzeni publicznych oraz rozwój planowanej zabudowy;
- adaptacja ogrodów działkowych;
- teren nieużytkowanego po rekultywacji i zamkniętego wysypiska odpadów z adaptacją istniejących obiektów składowo - magazynowych;
- rozwój terenów aktywności gospodarczej z wyodrębnieniem obszarów sportowo – rekreacyjnych z zielenią towarzyszącą;
- teren zabudowany do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych do kompleksowego zagospodarowania po byłej Centrali Nasiennej i CPN w kierunku usługowo - produkcyjnym;
- wyznaczone nowe tereny rozwojowe pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne na osiedlu Siejnik ze szczególnym naciskiem urządzenia terenów zielonych tworzących przestrzeń publiczną dla mieszkańców osiedla;

C. szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzennego w północnej i północno-zachodniej części miasta:

- zagospodarowanie obszarów wskazanych na rysunku Studium w kierunku rozwoju następujących funkcji:

- sportowo-rekreacyjnej - krzewienia kultury fizycznej jako zorganizowaną przestrzeń publiczną "Park linowy"z infrastrukturą towarzyszącą z miejscami do wypoczynku, zagospodarowanie istniejących stawów wodnych jako atrakcji dla amatorskiego połowu ryb;
- obszary zieleni izolacyjnej od obiektów o określonej uciążliwości tj. obwodnicy i terenu przemysłowego;

- wskazane obszary do ekstensywnej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z adaptacją istniejącej zabudowy zagrodowej w połączeniu komunikacyjnym z istniejącym układem komunikacyjnym;
- wskazane nowe tereny rozwojowe do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z podziałem na etapy realizacyjne; zagospodarowanie przedstawionych terenów możliwe tylko po skomunikowaniu obszaru z ulicą Leśną poprzez istniejący wiadukt nad torami kolejowymi

D. szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzennego w północno-wschodniej części miasta:

- adaptacja istniejącej funkcji rekreacyjno - wypoczynkowej z obiektami towarzyszącymi Dworku Mazurskiego z możliwością rozwoju w kierunku turystycznym, jak również oświatowym i ochrony zdrowia;

Strefa II – ekonomiczna –działalności i aktywizacji gospodarczej - obejmująca obszar po stronie północno – zachodniej miasta w bezpośrednim sąsiedztwie obwodnicy jak na rysunku studium.

Strefa ta obejmuje obszary, które oceniono jako najkorzystniejsze dla rozwoju aktywności gospodarczej w powiązaniu komunikacyjnym z drogą obwodową miasta i ruchem granicznym w kierunku Gołdap-Gusiew. Stanowiona czynnik determinujący do poszerzenia oferty inwestycyjnej gminy.

Ogólne zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefie II:

- przygotowanie terenów dla rozwoju strefy ekonomicznej w rejonie obwodnicy miasta;
- przygotowanie różnorodnej oferty o możliwości zabudowy terenu w kierunku funkcji przemysłowo-magazynowej i usługowej dla pozyskania potencjalnych inwestorów;
- dla strefy obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który określi przeznaczenie terenów oraz sposób ich zagospodarowania i zabudowy (możliwość etapowania i podziału prac przy opracowywaniu planu miejscowego w zależności od zainteresowania i potrzeb);
- możliwość lokalizacji tych funkcji przeniesionych z terenu miasta;
- adaptacja istniejących firm zlokalizowanych w wyznaczonym obszarze z ograniczeniem uciążliwości w stosunku do istniejącego obiektu długoterminowej opieki zdrowotnej w Jaśkach;
- możliwość lokalizacji obiektów handlowych wielko powierzchniowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²;
- na obszarze strefy dopuszcza się możliwość realizacji zespołu ogniw fotowoltaicznych o łącznej mocy do 2MW;

- ustala się strefy oddziaływania istniejących elektrowni wiatrowych, które zostały wrysowane na rysunku studium zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- możliwe wyłączenie z obszaru w/w funkcjonującego obiektu opieki długoterminowej w Jaśkach.

Strefa III – osadniczo – rolniczo - turystyczna – obejmuje obszar południowo – zachodni gminy.

Wyodrębnia się w niej obszary:

a) o dominacji funkcji rolniczej,
b) wielofunkcyjnego rozwoju wsi;
c) o dominacji funkcji turystycznej,
d) wielokierunkowej działalności gospodarczej w ścisłym powiązaniu ze strefą II,
e) lasów i wód.

W obrębie strefy położone są miejscowości: Jaśki, Gordejki, Duły, Doliwy, Giże, Dobki, Rosochackie, Gąski, Zabielne, Zajdy, Świdry, Kijewo, Wólka Kijewska, Zatyki, Sedranki, Łęgowo.

Ogólne zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefie III:

- wyznaczenie obszarów rozwojowych zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości;
- uzupełnienie, wymiana rozbudowa i modernizacja istniejącej zabudowy w jednostkach osadniczych;
- rozwój elementarnych funkcji usługowych i małej przedsiębiorczości;
- adaptuje się ośrodki o dominacji funkcji rolniczej i przemysłowej;
- wykorzystanie potencjału turystycznego w sąsiedztwie jeziora Oleckie Małe;
- połączenie komunikacji turystki wodnej poprzez połączenie obu jezior Oleckie Wielkie i Oleckie Małe;
- wyposażenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej o zorganizowane miejsca zatrzymań, budowa parkingów w miejscach o szczególnej atrakcyjności turystycznej (parkingi rowerowe w ilości 10 - 15 miejsc);
- koncentracja funkcji turystycznej w miejscowościach: Gąski, Zabielne-Zajdy, Jaśki, Dobki i Sedranki oraz jako funkcja uzupełniająca w rejonie jeziora Olszewskiego i Gordejskiego;
- zasady zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego muszą odbywać się z uwzględnieniem specyfiki uwarunkowań przyrodniczych terenów oraz na warunkach i zasadach określonych w ustaleniach szczegółowych dla tych funkcji określonych w studium;
- wyznaczenie miejsc kąpielisk ogólnodostępnych i przestrzeni publicznych;
- realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie modernizacji i budowy układu komunikacyjnego, w tym parkingów i sieci infrastruktury technicznej;
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowo-krajobrazowych - na warunkach i zasadach ochronnych wg przepisów odrębnych;

- ochronę istniejących lasów i wyznaczenie terenów rolnych wskazanych dozalesień na podstawie przepisów odrębnych;
- rehabilitacja terenów zabudowy wielorodzinnej po byłych PGR-ach w Ślepiu, Giżach i Lesku z urządzeniem przestrzeni publicznej mieszkańcom,
- lokalizacja i ograniczenie wielkości produkcji zwierzęcej wg ustaleń zawartych w rozdziale 3.1.3.1. „Gospodarka rolna";
- teren w obrębie Rosochackie (oznaczony graficznie na rysunku Studium) leży w ciągu drogi publicznej z dostępnością do sieci infrastruktury technicznej, graniczy z terenem miasta od południa, posiada predyspozycje do przekształceń funkcjonalnych w tym zmian sposobu użytkowania i przeznaczenia pod osiedlową zabudowę mieszkalną jedno rodzinną i wielorodzinną, usługi podstawowe towarzyszące, obiekty sportowe, przestrzeń publiczną z infrastrukturą społeczną, obsługę komunikacyjną, urządzone tereny zieleni itp.

Strefa IV – osadniczo – rolnicza– obejmuje obszar północno – wschodni gminy.
Wyodrębnia się w niej:
a) obszary o dominacji funkcji rolniczej,
b) obszary wielofunkcyjnego rozwoju wsi;
c) obszary wielokierunkowej działalności gospodarczej;

W obrębie strefy położone są miejscowości: Szczecinki, Borawskie, Plewki, Biała Olecka, Lenarty, Judziki, Dąbrowskie, Babki Oleckie, Raczki Wielkie, Imionki i część terenów wschodnich w obrębie Sedranki położone przy drodze krajowej nr 65 Gołdap-Olecko- Ełk.

Zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefie IV:

- zachowanie rolniczo-osadniczego charakteru strefy poprzez:
  - zwiększenie zasobów wodnych dla rolnictwa poprzez mini retencję wód płynących i opadowych;
  - ochronę istniejących lasów z ich dolesieniami, zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - lokalizację i ograniczenie wielkości produkcji zwierzęcej wg ustaleń zawartych w rozdziale 3.1.3.1. „Gospodarka rolna";
- na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej o najwyższej przydatności wskazana intensywna produkcja rolnicza poprzez wdrażanie kierunków najbardziej optymalnych i efektywnych produkcji z zachowaniem obowiązujących przepisów;
- wyznaczenie obszarów rozwojowych zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości w ramach koncentracji tej zabudowy;
- uzupełnienie, wymiana, rozbudowa i modernizacja istniejącej zabudowy w jednostkach osadniczych;
- realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie modernizacji i budowy układu komunikacyjnego, w tym parkingów i sieci infrastruktury technicznej;

- utrzymanie dominującego kierunku produkcji rolnej w oparciu o istniejące uwarunkowania środowiska przyrodniczego z jednoczesnym rozwojem różnorodnych form działalności gospodarczej z zakresu obsługi rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- podnoszenie kwalifikacji rolników i rozwój technologiczny gospodarstw rolnych;
- ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych poprzez kształtowanie zrównoważonego krajobrazu rolniczego i stosowanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w uprawie i hodowli;
- stworzenia szczelnego systemu gromadzenia i odprowadzania ścieków bytowych i rolniczych;
- biogazownie dostosowane do wielkości produkcji rolniczej lub hodowlanej w danym gospodarstwie;
- ochrona walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego, przy możliwym wykorzystaniu programów rolno i leśno – środowiskowych;
- rehabilitacja terenów zabudowy wielorodzinnej po zlikwidowanych PGR-ach w Lenartach, Białej Oleckiej i Imionkach;
- wyznaczenie terenu rozwojowego pod wielokierunkową działalność gospodarczą w rejonie terenu aktywności gospodarczej;
- w terenach rozwojowych zlokalizowanych w otoczeniu wsi Sedranki i Możne dopuszcza się wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej z usługami, usługowej, usług turystycznych, sportu i rekreacji w zależności od potrzeb, jest to obszar objęty zamiarem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w granicach zwartej zabudowy wsi i w bezpośrednim ich sąsiedztwie na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej o zróżnicowanej przydatności oraz w obrębie siedlisk dopuszcza się wprowadzenie przekształceń umożliwiających rozwój różnych form działalności inwestycyjnej związanej z obsługą podstawowych funkcji gminy mając na uwadze potrzebę ochrony istniejącego środowiska przyrodniczego, jeśli do ustalenia warunków zabudowy można będzie zastosować tryb decyzji o warunkach zabudowy terenu na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w oparciu o przepisy odrębne lub Rada Miejska podejmie stosowną uchwałę na podstawie analizy ekonomicznej, środowiskowej i społecznej dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium;
- wymagane utrzymanie rezerwy terenu pod projektowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- tworzenie warunków do inwestowania w odtwarzalne źródła energii (farmy fotowoltaiczne, biogazownie).

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Zgodnie z zasadą kontynuowania polityki przestrzennej definiuje się następujące zasady zagospodarowania obszaru miasta i gminy.
Rozwój opierać się będzie na podstawie wyznaczonych obszarów funkcjonalnych, które zostały określone na podstawie uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, demograficznych oraz dotychczasowego sposobu użytkowania terenów.
Na rysunku studium zaznaczono główne obszary koncentracji zainwestowania na tle stanu istniejącego. Studium stanowi podstawę do sporządzania mpzp, a integralną częścią opracowania jest rysunek studium. Przedstawione wytyczne mają charakter zgeneralizowany w związku z tym dopuszcza się uszczegółowienie przeznaczenia terenów - funkcji na etapie sporządzania planu miejscowego.
Przy ustalaniu obszarów funkcjonalnych w gminie przeznaczonych pod zabudowę kierowano się podstawową zasadą - utrzymaniem zwartości układów przestrzennych jednostek osadniczych, przy maksymalnym ograniczaniu zabudowy rozproszonej. Wyznaczone granice układów zabudowy wsi stanowią obszary potencjalnego zainwestowania oraz koncentracji wielofunkcyjnej zabudowy w ramach istniejącej sieci osadniczej z możliwością wymiany i uzupełnień oraz przekształceń w kierunku funkcji usługowych z lokalizacją w sąsiedztwie istniejących dróg i w połączeniu z infrastrukturą techniczną.
Lokalizowanie nowej zabudowy może następować w ramach uzupełniania istniejącej zabudowy przy spełnieniu przepisów odrębnych oraz poprzez sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania przestrzennego określonych w studium.

2.1. Ogólne zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszarów funkcjonalnych w gminie

1. Obszary wielofunkcyjnego rozwoju wsi do przekształceń i uzupełnień na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych:

1) dążenie do ochrony i zachowania walorów środowiska przyrodniczego, cech krajobrazu i wartości kulturowych terenu;
2) poprawę ładu przestrzennego i architektury istniejących obiektów;
3) nowe budownictwo w obszarach zwartej zabudowy powinno nawiązywać podstawowymi elementami architektonicznymi do starej, wartościowej zabudowy lub swoim rozwiązaniem nie doprowadzić do dysharmonii;
4) należy uwzględnić uwarunkowania wynikające ze środowiska przyrodniczego i kulturowego;
5) należy zachować minimalne normatywne odległości od sieci infrastruktury technicznej podziemnej i nadziemnej, istniejącej i projektowanej zgodnie z przepisami odrębnymi i ustaleniami studium;

6) preferowany rozwój zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, letniskowej, na potrzeby usługowo- handlowe i działalność produkcyjną w powiązaniu z istniejącą siecią osadniczą;
7) w terenach zabudowy wsi realizacja zabudowy usługowej i produkcyjnej nie może ograniczać rozwoju budownictwa mieszkaniowego;
8) w terenach istniejącego zainwestowania wskaźniki dotyczące kształtowania nowej zabudowy określać na etapie decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z obowiązującymi przepisami lub na etapie sporządzania planu;
9) dopuszcza się rozwój struktur rekreacyjno-turystycznych i produkcyjno- usługowych poza obszarami jednostek osadniczych, zgodnie z załącznikiem graficznym studium;
10) optymalna koncentracja zabudowy w obecnych granicach miejscowości, ograniczenie tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych;
11) w granicach miejscowości dopuszcza się nową zabudowę zagrodową i mieszkaniową, oraz zabudowę na potrzeby rolnictwa (przechowalnie, magazyny, mieszalnie pasz itp.) oraz jego obsługi;
12) preferowane wykorzystanie istniejącego majątku trwałego dla celów rolniczych i usługowych;
13) zgodnie z ustawą o drogach (art. 43) linia zabudowy powinna znaleźć się w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni minimum:
    a) dla drogi krajowej:
        - w terenie zabudowanym 10,0 m;
        - w terenie niezabudowanym 25,0 m
    b) dla drogi wojewódzkiej i powiatowej:
        - w terenie zabudowanym 8,0 m;
        - w terenie niezabudowanym 20,0 m;
    c) dla drogi gminnej:
        - w terenie zabudowanym 6,0 m;
        - w terenie niezabudowanym 15,0 m.

Utrzymuje się swobodę lokalizacji dla drobnej produkcji o niskim wskaźniku zatrudnienia w istniejącej strukturze osadniczej na warunkach określonych wyżej.

2. Obszary koncentracji i rozwoju funkcji turystyczno - wypoczynkowych oraz obsługi ruchu turystycznego:

1) preferowane dotychczasowe przeznaczenie rolnicze terenów z dopuszczeniem funkcji towarzyszących:
    a) turystyka w rejonie jeziora Oleckie Wielkie,
    b) turystyka w rejonie jezior Dobskie - Gordejskie – Sedraneckie;
    c) turystyka w rejonie jezior Przytulskie – Zajdy – Kukowino;
    d) turystyka w rejonie jezior Oleckie Małe i Olszewskie;
2) leśnictwo na terenach przewidzianych do zalesienia;

3) optymalna koncentracja zabudowy w obecnych granicach miejscowości ze wskazaniem zwiększenia zwartości układu mające na celu ograniczenie tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych;
4) w granicach miejscowości dopuszcza się nową zabudowę zagrodową i mieszkaniową, usług społecznych, budownictwo letniskowe, a także inwestycje związane z obsługą rolnictwa;
5) dopuszcza się możliwość rozwoju istniejącej zabudowy kolonijnej zagrodowej dla potrzeb agroturystyki;
6) dopuszcza się możliwość rewitalizacji istniejących zespołów dworskich i dworsko-parkowych do celów wypoczynkowo-turystycznych;
7) racjonalne wykorzystanie istniejącego majątku trwałego.

2.2. Tereny wyłączone spod zabudowy

Przy zagospodarowywaniu terenów obowiązują przepisy prawa obejmujące ochroną poszczególne tereny i obiekty, na tej podstawie możliwe jest wyłączenie terenów spod zabudowy.

Tereny wskazane do wyłączenia spod zabudowy:

- objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o ile taki zapis istnieje dla określonego terenu;
- obszary zagrożone powodzią wzdłuż doliny rzeki Jegrzni Legi, na podstawie przepisów odrębnych;
- obszary objęte gospodarką leśną oraz lasy cenne przyrodniczo, objęte ochroną prawną;
- wody otwarte, w tym rzeka Lega, cieki wodne, jeziora, sztuczne zbiorniki i stawy;
- tereny w obszarach chronionego krajobrazu - zakaz lokalizowania zabudowy w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych;
- tereny pokryte gruntami pochodzenia organicznego wg przepisów odrębnych;
- dolinowe korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym wraz z przyległymi terenami łąkowymi;
- rolnicza przestrzeń produkcyjna o wysokich klasach bonitacyjnych w zwartych kompleksach (I-III) nie objęta granicami skupionej zabudowy i granicami terenów rozwojowych jednostek osadniczych;
- otwarte tereny gruntów rolnych nie objętych ochroną prawną bez istniejącej infrastruktury technicznej położonych poza wskazanymi obszarami możliwymi do zainwestowania;
- strefy ochronne cmentarzy;
- linie kolejowe PKP;
- tereny pasów technicznych infrastruktury technicznej, jej oddziaływania oraz stref ochronnych (strefy uciążliwości od obiektów infrastruktury technicznej);

Odstępstwa od ww. zasady są możliwe jedynie poprzez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub planu ochrony w trybie przepisów odpowiednich ustaw.

2.3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów - miasto Olecko

Na obszarze miasta wyznacza się następujące funkcje:

Lp.	Rodzaje przeznaczenia terenu dopuszczone w obrębie poszczególnych terenów	Max. % zabudowanej i utwardzonej powierzchni działki	Min. % biologicznie czynnej powierzchni działki	Gabaryty zabudowy	Inne uwagi
1	2	3	4	5	6
1	**Tereny zurbanizowane tworzące centrum miasta**				
	Zabudowa wielorodzinna: budynki o trzech i więcej mieszkaniach, budynki zbiorowego zamieszkania.	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	Nie określa się w strefie śródmiejskiej- szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp;
	Zabudowa jednorodzinna z usługami: handel detaliczny, gastronomia drobne usługi kultury typu kawiarnia internetowa, galerie, biblioteki, pracownie artystyczne, gabinety lekarskie, gabinety odnowy biologicznej, biura, usługi związane z wykonywaniem wolnego zawodu, placówki bankowe, pomieszczenia zakwaterowania turystycznego, drobne nieuciążliwe rzemiosło, itp.	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	Nie określa się w strefie śródmiejskiej	
	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca	30	70	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne lub maksymalnie 9,0 m wysokości	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych.
	Zabudowa jednorodzinna bliźniacza	50	50		
	Zabudowa jednorodzinna szeregowa	70	30	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne lub maksymalnie 11,0 m wysokości	

	Zabudowa usługowa centro twórcza	80 w zwartych pierzejach dopuszcza się 100% zabudowy z zabezpieczeniem miejsc postojowych w budynku	20	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	Nie określa się w strefie śródmiejskiej - szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp.
	Usługi publiczne: budynki o charakterze administracyjnym np. urzędów gminy, urzędów pocztowych, sądów, prokuratur, budynki szkolnictwa przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, budynki szkół zawodowych lub kształcenia specjalistycznego, budynki szkół wyższych i placówki badawcze (prowadzące nieuciążliwą działalność naukową), specjalne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych, ośrodki kształcenia ustawicznego, szpitale długoterminowego lecznictwa, przychodnie, poradnie, żłobki, ośrodki pomocy społecznej dla matki i dziecka, itp.	70	30	Maksymalnie3 kondygnacje nadziemne	
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych, itp.	25	75	Nie ustala się	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez	Nie może przekraczać %	Co najmniej w wymiarze	Maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom	

	sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, kryte baseny, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny dla oglądania sportów na świeżym powietrzu, itp.	zabudowy określonego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	określonym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Zieleń urządzona publiczna z elementami małej architektury	15	85		
	Drogi wewnętrzne, parkingi, zbiorcze garaże	85 (dotyczy garaży)	15 (dotyczy garaży)	Maksymalnie 2 kondygnacje (dotyczy garaży)	
	Obiekty infrastruktury technicznej – dla obsługi Terenu	-	-	Nie określa się	
2.	**TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ** **TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ** **TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ Z DOPUSZCZENIEM FUNKCJI MIESZKALNEJ**				
	Zabudowa wielorodzinna: budynki o trzech i więcej mieszkaniach, budynki zbiorowego zamieszkania (domy mieszkalne dla ludzi starszych, studentów, dzieci i innych grup społecznych np.: hotele robotnicze, internaty, bursy szkolne, domy studenckie), itp.	80	20	Maksymalnie4kondygnacjenadziemne	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć miejsca postojowe dla samochodów osobowych w ilości minimum 1,5 miejsca na mieszkanie. W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren zabaw dla dzieci i wypoczynku dla osób starszych o wielkości minimum 10 m2 na mieszkańca. W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowy o wielkości minimum 1,5 m2 na mieszkańca.
	Zabudowa usługowa	80	20	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy

	Zabudowa wielorodzinna z usługami: handel detaliczny, gastronomia drobne usługi kultury typu kawiarnia internetowa, galerie, biblioteki, pracownie artystyczne, gabinety lekarskie, gabinety odnowy biologicznej, biura, usługi związane z wykonywaniem wolnego zawodu, placówki bankowe, pomieszczenia zakwaterowania turystycznego, drobne nieuciążliwe rzemiosło, itp.	70	30	Maksymalnie 4kondygnacje nadziemne	zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska w przypadku liczby mniejszej niż 100 m2 pow. usług połączonych z funkcją mieszkaniową, - minimum 3 stanowiska na 100 m2 powierzchni usług lub 2 stanowiska na 10 zatrudnionych, - minimum 1 stanowisko postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportu i rekreacji
	Usługi publiczne: budynki o charakterze administracyjnym np. urzędów gminy, urzędów pocztowych, sądów, prokuratur, budynki szkolnictwa przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, budynki szkół zawodowych lub kształcenia specjalistycznego, budynki szkół wyższych i placówki badawcze (prowadzące nieuciążliwą działalność naukową), specjalne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych, ośrodki kształcenia ustawicznego, szpitale długoterminowego lecznictwa, szpitale psychiatryczne, przychodnie, poradnie, żłobki, ośrodki pomocy społecznej dla matki i dziecka, szpitale kliniczne, itp.	70	30	Maksymalnie3 kondygnacje nadziemne	
	Usługi sakralne: kościoły, kaplice, domy modlitwy, plebanie, domy rekolekcyjne, plenerowe miejsca modlitwy itp.	70	30	Całkowita wysokość głównej bryły budynku kościoła maksymalnie do 12,0 m. Dopuszcza się realizację wież kościelnych do wysokości 20m; Wysokość zabudowytowarzyszącej –	

				maksymalnie wysokość odpowiadająca2kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej	
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych, itp.	25	75	Maksymalnie wysokość odpowiadająca2kondygnacjomzabudowymieszkaniowej,zdopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) prysznice, szatnie itp. Dla uczestników, zadaszone trybuny do oglądania sportów na świeżym powietrzu, itp.	Nie może przekraczać % zabudowy określonego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	Co najmniej w wymiarze określonym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	Maksymalnie wysokość odpowiadająca3 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Zieleń publiczna z elementami małej architektury	15	85	-	
	Drogi wewnętrzne, parkingi, zbiorcze garaże, stacje benzynowe – dla obsługi terenu itp.	85 (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	15 (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	Maksymalnie2 kondygnacje (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	
	Obiekty infrastruktury technicznej – dla obsługi Terenu	-	-	Nie określa się	
3.	**TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ Z DOPUSZCZENIEM FUNKCJI MIESZKALNEJ**				
	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca	30	40	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren zabaw dla dzieci i wypoczynku dla osób starszych przyjmując jego wielkość min. 10 m2
	Zabudowa jednorodzinna bliźniacza	35	30		
	Zabudowa jednorodzinna szeregowa	40	30		

					nadziałkę, w odległości do 100m.W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowy o wielkości 3m2 na mieszkańca - w odległości 500m. Dla terenów mieszkaniowo - usługowych dopuszcza się wyłącznie realizację jednego budynku Mieszkalnego wolnostojącego w obszarze działki. Dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej zakazuje się realizacji zabudowy mieszkaniowej bliźniaczej oraz szeregowej.
	Zabudowa usługowa Usługi obsługujące funkcję mieszkaniową	80	20	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska w przypadku usług połączonych z funkcją mieszkaniową, - minimum 3 stanowiska na 100 m2 powierzchni usług lub 2 stanowiska na 10 zatrudnionych, - minimum 1 stanowisko Postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportui rekreacji.
	Zabudowa jednorodzinna z usługami: handel detaliczny, gastronomia drobne usługi kultury typu kawiarnia internetowa, galerie, biblioteki, pracownie artystyczne, gabinety lekarskie, gabinety odnowy biologicznej, biura, usługi związane z wykonywaniem wolnego zawodu, placówki bankowe, pomieszczenia zakwaterowania turystycznego, drobne nieuciążliwe rzemiosło, itp.	70	30	Maksymalnie 3kondygnacje nadziemne	
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki	25	75	Maksymalnie wysokość odpowiadająca2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej,	

	zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych, itp.			z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, kryte baseny, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny dla oglądania sportów na świeżym powietrzu, itp.	Nie może przekraczać % zabudowy określonego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	Co najmniej w wymiarze określonym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	Maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Zieleń publiczna z elementami małej architektury, itp.	15	85	-	
	Drogi wewnętrzne, parkingi, zbiorcze garaże, stacje benzynowe – dla obsługi terenu itp.	85 dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	15dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	Maksymalnie 2 kondygnacje	
	Obiekty infrastruktury technicznej – dla obsługi Terenu	-	-	Nie określa się	
4.	**TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ EKSTENSYWNEJ**				
	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca **Zabudowa pensjonatowa** **Zabudowa rezydencjonalna**	20%dla działek o powierzchni min. 2000m2;Dla działek o powierzchni powyżej 3000m2 - 15%	75 (85)	Maksymalnie 2kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców.
	Zabudowa jednorodzinna bliźniacza tylko w przypadku istniejących podziałów geodezyjnych nie pozwalających na lokalizowanie zabudowy wolnostojącej	25	75		
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach	40	60	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć

	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca z usługami	30	70		stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska w przypadku usług połączonych z funkcją mieszkaniową - minimum 3 stanowiska na 100m2 powierzchni usług lub 2 stanowiska na 10 zatrudnionych - minimum 1 stanowisko postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportu i rekreacji
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych z dopuszczeniem zabudowy takiej jak: sanitariaty, szatnie, natryski itp.	15	85	Maksymalnie wysokość odpowiadająca2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny	Nie może przekraczać % zabudowy określonego dla terenów zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej	Co najmniej w wymiarze określonym dla terenów zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej	Maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
5.	**TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ, W TYM MAGAZYNÓW I SKŁADÓW (P)** **TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO – USŁUGOWEJ** **TERENY ZABUDOWY USŁUGOWO - PRODUKCYJNEJ** **TERENY ROZWOJOWE EKSPLOATACJI UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH (Z WYZNACZONYM KIERUNKIEM REKULTYWACJI)**				

	Budynki produkcyjne: budynki przeznaczone na produkcję np. fabryki, wytwórnie, warsztaty, rzeźnie, browary, montownie itp., zbiorniki na ciecze i gazy, silosy na cement i inne towary sypkie, budynki magazynowe (chłodnie i budynki składowe, powierzchnie magazynowe), tymczasowe budowle obsługi powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego, żwirowni, budowle wytwórni gipsu, cementowni, cegielni, wytwórni materiałów budowlanych, zakłady chemiczne, zakłady przemysłu ciężkiego itp. Obiekty obsługi pracowników, obiekty logistyki, uciążliwe obiekty instytutów badawczych itp. oraz tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego z wyznaczonym kierunkiem rekultywacji	80	20	W sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych maksymalnie 12 m. Na pozostałych terenach produkcyjnych maksymalnie 14 m. Dopuszcza się wyższe budowle stanowiące z zabudową produkcyjną - użytkową całość.	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska na każde 100m2 powierzchni użytkowej w zabudowie produkcyjnej lub 3 stanowiska na 10 osób zatrudnionych.
	Usługi U: wszystkie usługi	80	20	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	
	Tereny rekreacyjne i sportowe dla pracowników	Określić łącznie z terenami P	Określić łącznie z terenami P		
	Zieleń o charakterze dekoracyjnym: skwery, klomby, aleje, ogrody i parki publiczne, itp.	Określić łącznie z terenami P	Określić łącznie z terenami P		
	Drogi wewnętrzne, parkingi, zbiorcze garaże, stacje benzynowe itp na potrzeby użytkownika i właściciela terenu P ze względu na prowadzoną działalność.	Określić łącznie z terenami P	Określić łącznie z terenami P	W sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych maksymalnie 2 kondygnacje. Na pozostałych terenach P w nawiązaniu do zabudowy produkcyjnej.	
	Obiekty infrastruktury technicznej	-	-	-	
6.	**TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNICZO-OGRODNICZEJ**				

	Budynki i budowle produkcyjne, magazynowe, gospodarcze i inwentarskie oraz budynki biurowe i socjalne wraz z sanitariatami dla pracowników, zagospodarowanie i użytkowanie terenu zgodne z obowiązującymi przepisami szczególnymi w tym zakresie.	70	30	Maksymalnie 2 kondygnacje	Należy opracować raport oddziaływania na środowisko
7.	**TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ, TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ W ZIELENI, TERENY USŁUG PUBLICZNYCH, USŁUG SAKRALNYCH I OŚWIATY**				
	Usługi U: wszystkie usługi dopuszczone w obszarze zabudowy mieszkaniowej z rozdzieleniem funkcji usługowej	70	30	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy: zabezpieczyć miejsca postojowe dla samochodów związanych z prowadzoną działalnością oraz miejsca postojowe dla samochodów osobowych w ilości: minimum 3 stanowiska na 10 zatrudnionych lub użytkowników, minimum 3 stanowiska na każde 100 m2 powierzchni użytkowej wyznaczyć miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych
	Usługi publiczne / usługi oświaty: budynki o charakterze administracyjnym np. urzędów gminy, urzędów pocztowych, budynki szkolnictwa przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, budynki szkół zawodowych lub kształcenia specjalistycznego, budynki szkół wyższych i placówki badawcze (prowadzące nieuciążliwą działalność naukową), specjalne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych, ośrodki kształcenia ustawicznego, szpitale długoterminowego lecznictwa, szpitale psychiatryczne, przychodnie, poradnie, żłobki, ośrodki pomocy społecznej dla matki i dziecka, szpitale kliniczne itp.				
8.	**TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI**				
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez	45	55	Maksymalnie wysokość odpowiadająca3kondygnacjomzdopu	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy

	sportowych w halach(boiska do koszykówki, korty tenisowe, kryte baseny, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.), wyposażone w trybuny itp. przeznaczone dla widzów oraz w prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny dla oglądania sportów na świeżym powietrzu, budowle sportowe i rekreacyjne pozostałe obejmujące wesołe miasteczka lub parki wypoczynkowe, dyskoteki itp., zagospodarowane tereny sportowe przeznaczone do uprawiania sportów na świeżym powietrzu, np. piłka nożna, baseball, rugby, sporty wodne, lekkoatletyka, wyścigi rowerowe lub konne, trasy i szlaki narciarskie, a także skocznie, tory saneczkowe, pola golfowe, lotniska sportowe, ośrodki jazdy konnej, przystanie żeglarskie i kajakowe, wyposażenie plaż i baz sportów wodnych, ogrody i parki publiczne, skwery, ogrody botaniczne i zoologiczne, boiska do gier małych, parki itp.; zabudowa agroturystyczna wraz z zabudową towarzyszącą oraz zabudowa pensjonatowo - hotelowa, itp.			szczeniemwyższychelementówwyni kających ze specyfiki obiektu sportowego	zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 2 stanowiska na 10 osób korzystających z usług.
9.	**OBSZARY KONCETRACJI I ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWYCH I OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO**				
	Zabudowa letniskowa : budynki rekreacji indywidualnej przeznaczone do okresowego wypoczynku rodzinnego	10	75	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych.

	Zabudowa pensjonatowa	15	70		
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach: wypożyczalnie sprzętu sportowego, wodnego, świetlice, mała gastronomia, sanitariaty	40	60		
	Zabudowa usługowa z zakresu turystyki wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi – niezbędnymi dla realizacji programu funkcji rekreacji, turystyki i sportu, takie jak: zespoły rekreacji i czynnego wypoczynku z zapleczem gastronomicznym i noclegowym, pomieszczeniami socjalno-administracyjnymi. Usługi o przeznaczeniu sportowym w bezpośrednim kontakcie z istniejącym stanem przyrodniczym, typu golf. Oddziaływanie związane z użytkowaniem zapewniające standardy ekologiczne - dopuszcza się usługi o znaczeniu edukacyjnym – z uwzględnieniem walorów przyrodniczych.	30	30	Wysokość budynków maksymalnie 10,0 m	W obrębie terenu wyznaczyć miejsca postojowe w ilości minimum 2 stanowiska na 10 działek rekreacyjnych; szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp;
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, miejsca do plażowania, szatnie, sanitariaty;	15	85	-	-
	Tereny rekreacyjno-sportowe: urządzenia i obiekty służące celom sportu, rekreacji i wypoczynku;	-	70	-	-

	Drogi wewnętrzne i parkingi	-	-	-	Na etapie sporządzania mpzp
	Obiekty infrastruktury technicznej - dla obsługi terenu	-	-	-	
10.	**OBSZAR ROZMIESZCZENIA WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYZEJ 2000 M2**				
	Szczegółowe ustalenia na etapie sporządzania planu miejscowego	-	-	Wysokość zabudowy w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo - usługowych maks. 12,0 m , na pozostałych terenach do 15,0 m wysokości	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska na każdych 10 zatrudnionych - minimum 3 stanowiska na każde 100 m2 powierzchni użytkowej obiektów usługowych

2.4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – gmina Olecko

Na obszarze gminy wyznacza się następujące funkcje:

Lp.	Rodzaje przeznaczenia terenu dopuszczone w obrębie poszczególnych terenów	Max. % zabudowanej i utwardzonej powierzchni działki	Min. % biologicznie czynnej powierzchni działki	Gabaryty zabudowy	Inne uwagi
1	2	3	4	5	6
1	**OBSZARY ZWARTEJ ZABUDOWY WSI PREDYSPONOWANE DO WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU, PRZEKSZTAŁCEŃ I UZUPEŁNIEŃ NA CELE MIESZKALNE ORAZ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH ROLNICZYCH I NIEROLNICZYCH TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ SIEDLISKOWEJ**				
	Zabudowa zagrodowa **Zabudowa agroturystyczna** oparta na gospodarstwie rolnym	nie ustala się	nie ustala się	Budynek mieszkalny: maks. 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe - maks. 9,0 m; Budynki gospodarcze	nie ustala się

	(rozumiana jako obiekty służące prowadzeniu usług turystycznych w czynnych gospodarstwach rolnych).			w zabudowie zagrodowej - maks. 11,0 m;	
	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - wolnostojąca - bliźniacza	35 40	65 60	Budynki mieszkalne: maksymalnie 2kondygnacje nadziemne., w tym poddasze użytkowe.	W przypadku realizacji nowej zabudowy w obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych.
	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna: budynki o trzech i więcej mieszkaniach, budynki zbiorowego zamieszkania	45	40	Maksymalnie 4 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć miejsca postojowe dla samochodów osobowych w ilości minimum 1,5 miejsca na mieszkanie W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren zabaw dla dzieci i wypoczynku dla osób starszych o wielkości minimum 10 m2 na mieszkańca W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowy o wielkości minimum 1,5 m2 na mieszkańca.
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach.	50	20	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne.	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3
	Zabudowa jednorodzinna mieszkaniowo - usługowa	40	30	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne	

					stanowiska w przypadku usług połączonych z funkcją mieszkaniową; - minimum 3stanowiska na 100 m2powierzchni usług lub2 stanowiska na 10 zatrudnionych; - minimum 1stanowisko postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportu i rekreacji.
	Usługi publiczne: budynki o charakterze administracyjnym. W miejscowościach lub w częściach miejscowości asortyment usług publicznych należy ograniczyć do usług, których zabudowa może nawiązywać formą i gabarytami do istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;	45	55	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	
	Usługi sakralne: kościoły, kaplice, plebanie, domy rekolekcyjne itp.	70	30	Całkowita Wysokość obiektu sakralnego do 20m z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sakralnego; wysokość zabudowy towarzyszącej (plebanie, salki katechetyczne itp.) - maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej.	
	Tereny rekreacyjne: place zabaw ,boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku z dopuszczeniem zabudowy takiej jak: sanitariaty, szatnie, natryski itp.	15	85	Budynki maksymalnie parterowe z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do	Nie może przekraczać %zabudowy określonego dla terenów zabudowy mieszkaniowej	Co najmniej w wymiarze określonym dla	Maksymalnie wysokość 12,0 m	

	imprez sportowych w halach prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny do oglądania sportów na świeżym powietrzu, urządzenia i obiekty służące celom sportu, rekreacji i wypoczynku;	jednorodzinnej wolnostojącej	terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Zieleń urządzona, w tym zieleń wysoka, parki i skwery z elementami małej architektury	Zakaz zabudowy za wyjątkiem elementów małej architektury	70	Nie określa się	Szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp
	Drogi wewnętrzne, parkingi, garaże zbiorcze, stacje benzynowe - dla obsługi terenu itp.	50 (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	50 (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	Maksymalnie 1 kondygnacja nadziemna (dotyczy garaży, stacji benzynowych itp.)	Szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp lub w decyzji o warunkach zabudowy
	Obiekty infrastruktury technicznej - dla obsługi terenu	Nie określa się	Nie określa się	Nie określa się	Szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp lub w decyzji o warunkach zabudowy
2	**OBSZARY KONCETRACJI I ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWYCH I OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO**				
	Zabudowa letniskowa : budynki rekreacji indywidualnej przeznaczone do okresowego wypoczynku rodzinnego;	10	75	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze;	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych;
	Zabudowa pensjonatowa	15	70		
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach: wypożyczalnie sprzętu sportowego, wodnego, świetlice, mała gastronomia, sanitariaty;	40	60		

	Zabudowa usługowa z zakresu turystyki wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi – niezbędnymi dla realizacji programu funkcji rekreacji, turystyki i sportu, takie jak: zespoły rekreacji i czynnego wypoczynku z zapleczem gastronomicznym i noclegowym, pomieszczeniami socjalno-administracyjnymi. Usługi o przeznaczeniu sportowym w bezpośrednim kontakcie z istniejącym stanem przyrodniczym, typu golf. Oddziaływanie związane z użytkowaniem zapewniające standardy ekologiczne - dopuszcza się usługi o znaczeniu edukacyjnym – z uwzględnieniem walorów przyrodniczych.	30	30	Wysokość budynków maks. 10,0 m	W obrębie terenu wyznaczyć miejsca postojowe w ilości minimum 2 stanowiska na 10 działek rekreacyjnych; szczegółowe ustalenia do określenia w mpzp;
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, miejsca do plażowania, szatnie, sanitariaty;	15	85		
	Tereny rekreacyjno-sportowe: urządzenia i obiekty służące celom sportu, rekreacji i wypoczynku;	-	-	-	
	Drogi wewnętrzne i parkingi	-	-	-	Do ustalenia na etapie sporządzania mpzp
	Obiekty infrastruktury technicznej - dla obsługi	-	-	-	

	terenu				
3.	**TERENY ROZWOJOWE ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ**				
	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca	25%dla działek o powierzchni min. 2000m2; dla działek o powierzchni powyżej 3000m2‑ 15%	75 (85)	Maksymalnie 2kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należyzabezpieczyćminimum m2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowydla mieszkańców.
	Zabudowa jednorodzinna bliźniacza tylko w przypadku istniejących podziałów geodezyjnych nie pozwalających na lokalizowanie zabudowy wolnostojącej	25	75		
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach	40	60		W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska w przypadku usług połączonych z funkcją mieszkaniową - minimum 3 stanowiska na 100m2 powierzchni usług lub 2 stanowiska na 10 zatrudnionych - minimum 1 stanowisko postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportu i rekreacji.
	Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca z usługami	30	70	Maksymalnie 2kondygnacje nadziemne	
	Zabudowa wielorodzinna	45	40	Maksymalnie 4 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy

					zabezpieczyć miejsca postojowe dla samochodów osobowych w ilości minimum 1,5 miejsca na mieszkanie. W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren zabaw dla dzieci i wypoczynku dla osób starszych o wielkości minimum 10 m2 na mieszkańca W obrębie terenu mieszkaniowego postuluje się wyznaczyć teren rekreacyjno-sportowy o wielkości minimum 1,5 m2 na mieszkańca.
	Usługi publiczne	45	55	Maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	
	Usługi sakralne: kościoły, kaplice, domy modlitwy, plebanie, domy rekolekcyjne, plenerowe miejsca modlitwy itp.	70	30	Całkowita wysokość obiektu sakralnego do 20m dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sakralnego; wysokość zabudowy towarzyszącej - maksymalnie wysokość odpowiadająca 2kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej	
	Tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych z dopuszczeniem zabudowy	15	85	Maksymalnie wysokość odpowiadająca2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych	

	takiej jak: sanitariaty, szatnie, natryski itp.			elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, kryte baseny, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny	Nie może przekraczać % Zabudowy określonego dla terenów zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej	Co najmniej w wymiarze określonym dla terenów zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej	Maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego	
	Drogi wewnętrzne i parkingi	-	-	-	Do ustalenia na etapie sporządzania mpzp
	Obiekty infrastruktury technicznej - dla obsługi terenu	-	-	-	Do ustalenia na etapie sporządzania mpzp
4.	**TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ , W TYM USŁUG PUBLICZNYCH I USŁUG OŚWIATY**				
	Zabudowa usługowa w samodzielnych budynkach **Usługi publiczne / usługi oświaty** budynki o charakterze administracyjnym	60	40	Maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne	W obrębie każdej działki należy zabezpieczyć miejsca postojowe dla samochodów związanych z prowadzoną działalnością oraz miejsca postojowe dla samochodów osobowych w ilości: - minimum 3 stanowiska na 10 zatrudnionych lub użytkowników, - minimum 3 stanowiska na każde 100 m2 powierzchni użytkowej
	Drogi wewnętrzne, parkingi	-	-	-	

					- wyznaczyć miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych.
5.	**TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI**				
	Tereny rekreacyjno-sportowe: budynki przeznaczone do imprez sportowych w halach wyposażone w trybuny itp. przeznaczone dla widzów oraz w prysznice, szatnie itp. dla uczestników, zadaszone trybuny dla oglądania sportów na świeżym powietrzu, np. piłka nożna, sporty wodne, ośrodki jazdy konnej ,przystanie żeglarskie i kajakowe, wyposażenie plaż i baz sportów wodnych, ogrody i parki publiczne, skwery, boiska do gier małych ,itp.	20	80	Maksymalnie wysokość odpowiadająca 2 kondygnacjom zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem wyższych elementów wynikających ze specyfiki obiektu sportowego.	W obrębie terenu należy zabezpieczyć minimum 2 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 10 osób korzystających z usług sportu i rekreacji.
6.	**TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ, W TYM MAGAZYNÓW I SKŁADÓW (P)** **TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ** **TERENY POWIERZCHNIOWEJ EKSPLOATACJI UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH** **(Z WYZNACZONYM KIERUNKIEM REKULTYWACJI)**				
	Budynki produkcyjne Usługi i produkcja, w tym możliwość lokalizowania przedsięwzięć, dla których istnieje obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko tereny powierzchniowej eksploatacji złóż z wyznaczonym kierunkiem rekultywacji	10% do 80%w zależności od Prowadzonej działalności	20% do 90% w zależności od prowadzonej działalności	Dla terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych maksymalnie 12m. Na pozostałych terenach produkcyjnych dopuszcza się wyższe budynki wynikające ze specyfiki działalności.	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska na każde 100m2 powierzchni użytkowej w zabudowie produkcyjnej lub 3 stanowisk na 10 osób zatrudnionych.
	Budynki administracyjne zakładów, obiekty usługowe dla pracowników	Określić łącznie z terenami produkcji	Określić łącznie z terenami produkcji	W sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-	

	w tym obiekty ochrony zdrowia dla pracowników itp.			usługowych maksymalnie 12m. Na pozostałych terenach produkcyjnych dopuszcza się wyższe budynki wynikające ze specyfiki działalności.	
	Tereny rekreacyjne i sportowe dla pracowników	Określić łącznie z terenami produkcji	Określić łącznie z terenami produkcji		
	Zieleń urządzona i izolacyjna	Określić łącznie z terenami produkcji	Określić łącznie z terenami produkcji		
	Drogi wewnętrzne, parkingi, zbiorcze garaże, stacje benzynowe itp na potrzeby użytkownika i właściciela terenu produkcyjnego ze względu naprowadzoną działalność.	Określić łącznie z terenami produkcji	Określić łącznie z terenami produkcji	W sąsiedztwie Terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo usługowych maksymalnie 2kondygnacje. Na pozostałych terenach produkcyjnych w nawiązaniu do zabudowy produkcyjnej.	
7.	**OBSZARY ROZMIESZCZENIA WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYZEJ 2000 M2** STREFA EKONOMICZNA MIASTA				
	Szczegółowe ustalenia na etapie sporządzania planu miejscowego	-	-	Wysokość zabudowy w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo - usługowych maks. 12,0 m, na pozostałych terenach do 15,0 m wysokości.	W obrębie każdej działki lub w obrębie terenu należy zabezpieczyć stanowiska postojowe dla samochodów w wymiarze: - minimum 3 stanowiska na każdych 10 zatrudnionych, - minimum 3 stanowiska na każde 100 m2 powierzchni użytkowej obiektów usługowych.

2.5. Tereny z ograniczeniami dla zabudowy i zagospodarowania terenu

L p.	Rodzaje przeznaczenia terenu dopuszczone w obrębie poszczególnych terenów	Zakres dopuszczenia w miejscowościach	Maksymalny procent zabudowanej powierzchni działki	Minimalny procent powierzchni biologiczne czynnej	Gabaryty zabudowy	Inne uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1.	**TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ, URZĄDZONEJ I NATURALNEJ**					
	Tereny pokryte roślinnością ukształtowaną zgodnie z zamierzoną kompozycją, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne. Budynki, urządzenia wypoczynkowe oraz infrastruktura techniczna związana funkcjonalnie z parkiem.	Zabytkowe parki ujęte w rejestrze zabytków oraz pozostałe tereny zieleni urządzonej na terenie miasta i gminy	Zabudowana powierzchnia nie może być większa niż 10%.	70%	Maksymalna wysokość zabudowy2 kondygnacje	Dla parków zabytkowych lokalizowanie nowej zabudowy oraz jej gabaryty w uzgodnieniu z Warmińsko - Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
2.	**TERENY CMENTARZY**					
	Tereny zagospodarowane zgodnie z tradycjami panującymi w gminie. Kaplica cmentarna, dojazdy, parkingi, aleje piesze, urządzenia obsługi - obiekty gospodarcze, sanitariaty, śmietniki. Duży udział zieleni komponowanej - parkowej, pełniącej funkcje estetyczne.	Zabytkowe cmentarze ujęte w rejestrze zabytków oraz pozostałe cmentarze na terenie miasta i gminy.	Obiekty kubaturowe nie mogą przekraczać 10 % powierzchni terenu (nagrobki nie są liczone jako obiekty kubaturowe)	Nie określa się	Maksymalna wysokość zabudowy2 kondygnacje	Dla cmentarzy zabytkowych lokalizowanie nowej zabudowy oraz jej gabaryty w uzgodnieniu z Warmińsko - Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
3.	**TERENY ISTNIEJACYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH**					
	Ogrody działkowe zrzeszone lub inne ogrody pracownicze, dojazdy, parkingi, budynki administracji ogrodów, świetlice, domy działkowca, budynki sanitarne,		Obiekty kubaturowe nie mogą przekraczać 15 %powierzchni terenu	Nie określa się	Zasady i warunki Zabudowy zgodnie z wewnętrznym regulaminem	

	urządzenia infrastruktury technicznej.					
4.	**TERENY LEŚNICZOWEK I ZABUDOWY NADLEŚNICTW**					
	Obiekty mieszkaniowe, usługowe oraz gospodarcze - program zagospodarowania zgodnie z przepisami nadleśnictw. Obiekty uzupełniające: gastronomia, drobne nieuciążliwe rzemiosło, biura, obiekty szkoleniowe, nieuciążliwe obiekty rozrywkowe, usługi turystyczne, itp.		30%	40%	Maksymalnie 2 kondygnacje, w tym poddasze	
5.	**ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA**					
	W ramach zabudowy siedliskowej obiekty mieszkaniowe i gospodarcze, dojazdy do siedlisk i pól, obiekty nieuciążliwego rzemiosła, urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszcza się lokalizację nowych siedlisk na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przy zachowaniu przepisów odrębnych i warunków określonych w rozdziale 3.1.3.1. Zakazuje się lokalizacji zabudowy siedliskowej na terenach wyznaczonych dolinowych korytarzy ekologicznych. Dopuszcza się realizacje gospodarstw agroturystycznych na bazie istniejących siedlisk.	Wszystkie miejscowości	W ramach siedlisk 30%	W ramach siedlisk 40%	Zabudowa mieszkalna maksymalnie 2 kondygnacje, w tym poddasze; zabudowa gospodarcza dostosowana do profilu produkcji rolnej	<u>Ograniczenia w zagospodarowaniu:</u> - zakaz lokalizacji nowych wielkoprzemysłowych ferm hodowlanych o obsadzie powyżej 210 DJP.
6.	**TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNEJ**					
	Budynki i budowle gospodarcze i inwentarskie		70%	30%	Maksymalnie 2 kondygnacje	- utrzymanie produkcji zwierzęcej na poziomie

	oraz budynki biurowe i socjalne wraz z sanitariatami dla pracowników, zagospodarowanie i użytkowanie terenu zgodne zobowiązującymi przepisami szczególnymi w tym zakresie. Istniejące zagrody do utrzymania lub przekształcenia z ograniczeniem wielkości produkcji zwierzęcej w zakresie obsady DJP. Niewskazana realizacja obiektów wywołujących szkodliwe oddziaływanie na środowisko.				+ poddasze	dopuszczalnego funkcjonowania w środowisku, - przy lokalizacji ferm hodowlanych i biogazowi rolniczej należy opracować raport oddziaływania na środowisko, - w przypadku przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko rozważyć opracowanie mpzp.

Na obszarze gminy Olecko w obrębie miejscowości Zajdy, Giże, Zabielne istnieje strefa ograniczonej wysokości zabudowy w związku z lokalizacją lotniska w miejscowości Giże, w gminie Świętajno. Wyznaczona strefa określa nieprzekraczalny poziom wysokości dla zabudowy, który ogranicza i zamyka się w przedziale od 198,0 m n.p.m. do poziomu 233,0 m n.p.m.

2.6. Minimalne wielkości projektowanych działek w zabudowie w gminie Olecko

Minimalne wielkości projektowanych działek budowlanych

Rodzaj zabudowy	jedn. miary	Podział wg stref polityki przestrzennej			
		I	II	III	IV
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca	m2	800- 1000	2000	1500-2000	2000
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami	m2	1500	2500	2500	2500
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	m2	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się
zabudowa pensjonatowa	m2	1500 i powyżej	nie określa się	2000 i powyżej	2000 i powyżej
zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowa)	m2	nie określa się	nie określa się	1500	2000

Minimalna szerokość frontowa działki w zabudowie mieszkaniowej wolnostojącej:

- min. 20,0 m - miasto;
- min. 30,0 m - wieś.

Nie dopuszcza się podziału na działki w zabudowie jednorodzinnej lub zagrodowej działek wydzielonych o ile w wyniku nowych podziałów powstaną działki o powierzchniach mniejszych od powyżej określonych (o ile inaczej nie stanowią przepisy odrębne).

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kierunki jego kształtowania

Ochrona środowiska według zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. to podejmowanie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej. Rozumie się przez to w szczególności: racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie jego zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom oraz przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego.
Polityki, strategie, plany, studia i programy rozwoju i wykorzystania przestrzeni należy prowadzić zgodnie z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Zasady ochrony środowiska regulują relacje między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem. Do zasad tych należą:

- zasada zapobiegania – zgodnie z którą osoby, które podejmują działalność, która może negatywnie oddziaływać na środowisko, jest zobowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu;
- zasada przezorności – zgodnie z którą osoby, które podejmują działalność, której niekorzystne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozeznane, jest zobowiązany podjąć wszystkie możliwe środki zapobiegawcze;
- zasada „zanieczyszczający płaci” – zgodnie z którą osoby powodujące zanieczyszczenie środowiska ponoszą koszty usunięcia ich skutków, a osoby, które mogą spowodować zanieczyszczenia środowiska ponoszą koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu;
- zasada ochrony środowiska jako całości – zgodnie z którą ochrona jednego lub większej ilości elementów przyrodniczych powinna być realizowana przy uwzględnieniu ochrony pozostałych elementów;
- zasada jawności informacji o środowisku i jego ochronie – zgodnie z którą, każdy ma prawo do informacji związanych ze stanem środowiska i działaniami związanymi z jego ochroną na warunkach zgodnych z założeniami ustawowymi;
- zasada uspołecznienia procesu decyzyjnego – zgodnie z którą, każda osoba określona w ustawie może uczestniczyć w postępowaniu związanym z wydaniem decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu rozwoju i restrukturyzacji, jak również projektu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez zrównoważony rozwój rozumie się rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości

zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.
Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju zasoby środowiska należy traktować jako ograniczone zasoby gospodarcze. Z kapitału przyrodniczego należy korzystać w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Prowadzenie kontroli nad ochroną przyrody rodzi także konieczność, oprócz weryfikacji bieżącej rejestru obiektów objętych ochroną, przeprowadzenia wizji lokalnych wykonywania określonych w aktach o uznaniu działań ochronnych, które to wizje Starostwo wykonywać będzie cyklicznie co dwa lata.

3.1.1. W zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i bioróżnorodności

3.1.1.1. Ochrona przyrody i krajobrazu

Na obszarze gminy Olecko znajdują się tereny objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Obszary te podlegają specjalnym zasadom użytkowania. Do obszarów takich na obszarze miasta i gminy Olecko należą:

- **Obszary chronionego krajobrazu**
- OCHK Jezior Oleckich,
- OCHK Doliny Legi,
- OCHK Pojezierza Ełckiego;
- **Użytek ekologiczny - „ Długi Mostek”** stanowiący pas szuwaru w zatoce przy wypływie rzeki Legi z jeziora Oleckie Wielkie w Olecku;
- **Pomniki przyrody**
- dąb szypułkowy - przy ul. Jeziornej w Olecku,
- dąb szypułkowy - przy ul. Partyzantów w Olecku,
- dąb szypułkowy - przy Urzędzie Stanu Cywilnego (Plac Wolności 1) w Olecku,
- lipa drobnolistna,
- sosna wejmutka -w Zajdach,
- modrzew europejski -w Zajdach,
- świerk pospolity - w Zajdach .

Zasady użytkowania oraz zakres ochrony dla wyżej wymienionych form ochrony regulują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa, ustalona została Regionalna sieć korytarzy ekologicznych. Rekomendowane jest uwzględnianie Regionalnej sieci korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych stosując się do zasad:

- utrzymania łączności ekologicznej pomiędzy obszarami o wysokich walorach przyrodniczych oraz zapewnienia drożności w miejscach jej przerwania lub osłabienia,

- ochrony ciągłości dolin rzecznych i likwidacji barier na rzekach, w szczególności rzekach najistotniejszych dla migracji organizmów wodnych,
- ochrony linii brzegowej wód, szczególnie przed zabudową,
- kształtowania mozaikowych form użytkowania, z płatami i wyspami leśnymi oraz użytkami zielonymi, w tym wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- rozważnego lokalizowania nowych inwestycji, mogących zagrozić bezpiecznemu bytowaniu i przemieszczaniu się osobników różnych gatunków,
- budowy przejść dla zwierząt na drogach stanowiących barierę dla migracji zwierząt, np. na drogach ekspresowych lub o bardzo dużym natężeniu ruchu,
- zachowania naturalnego charakteru obszarów stanowiących miejsca przystankowe ptaków migrujących, w tym obszarów wodno-błotnych i wód przybrzeżnych.

Wyznacza się następujące kierunki w zakresie funkcjonowania terenów cennych przyrodniczo oraz krajobrazowo w powiązaniu z regionalną siecią korytarzy ekologicznych:

- należy przestrzegać obowiązujących przepisów na obszarach krajobrazu chronionego w procesach inwestycyjnych,
- należy dokonywać sukcesywnej aktualizacji rejestru pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i ochrony obiektów,
- należy wykorzystywać programy rolno - środowiskowe jako instrumenty ochrony cennych gatunków na terenach rolniczych,
- należy zagwarantować dostęp do zbiorników wodnych i tworzyć publiczne kąpieliska, w tym poprzez odpowiednie ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- należy dążyć do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarów objętych ochroną,
- należy wyznaczyć istotne punkty widokowe na terenie gminy i wprowadzić w życie ograniczenia w zabudowie z nimi związane,
- należy ograniczyć możliwość ingerowania w zarys sylwety miasta Olecka, z jej punktami newralgicznymi, widoczny od strony wschodniego brzegu Jeziora Oleckie Wielkie.

3.1.1.2. **Bioróżnorodność**

Bioróżnorodność to całe bogactwo form życia, rozmaitość gatunków, genetyczna zmienność wewnątrzgatunkowa, a także rozmaitość wielogatunkowych układów przyrodniczych, tj. ekosystemów i krajobrazów.
Istnieje konieczność oceny stanu bioróżnorodności w różnych skalach. Wynika ona z powszechności obserwowanych negatywnych trendów zanikania rozmaitości form życia. Należy wprowadzić miary bioróżnorodności by monitorować tempo utraty tych zasobów, a jednocześnie ocenić skutki działań mających na celu zahamowanie niekorzystnych zmian.

Bioróżnorodność decyduje o walorach turystycznych i rekreacyjnych wielu obszarów. Właściwa polityka bioróżnorodności wpływa na poprawę walorów krajobrazowych oraz klimatycznych regionu.
Ustalenia w zakresie bioróżnorodności dla gminy Olecko:

- należy ukształtować system powiązań korytarzowych między terenami zielonymi, w tym: użytkami ekologicznymi, lasami, terenami rolniczymi, umożliwiając migrację zwierząt między tymi obszarami,
- należy objąć ochroną naturalne siedliska, zwłaszcza te nieprzekształcone,
- w przestrzeni rolniczej dbać o utrzymanie zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych i torfowisk, miedz,
- należy utrzymać istniejące zadrzewienia przydrożne i parkowe z uwzględnieniem starodrzewu,
- należy zachować zadrzewienia nad ciekami wodnymi i w obniżeniach terenu, gdzie przyczyniają się do naturalnej retencji wody,
- należy prowadzić zrównoważoną gospodarkę leśną.

3.1.2. W zakresie ochrony lasów

Ogólna powierzchnia lasów na terenie miasta i gminy Olecko wynosi ok 4450 ha, co stanowi ok. 16 % powierzchni gminy. 3900 ha lasów jest w zasobach Skarbu Państwa. Grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują obszar 550 ha.
Na terenie gminy występują małe oraz duże i zwarte kompleksy leśne. Łączą się one poprzez doliny rzeczne oraz system jezior i tereny użytków zielonych.
Na terenie gminy Olecko realizowany jest obecnie „Wojewódzki Program Zwiększania Lesistości" opracowany w 2001 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska. Aktualizacja Programu wyznacza metody postępowania do roku 2020.
Program jest odpowiedzialny nie tylko za wzrost lesistości, który przyczyni się do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, zwiększy retencję, oczyści powietrze i urozmaici krajobraz. Faza zalesień oraz okres późniejszy tworzy nowe środowisko pracy, wymagające zatrudnienia na przyjętym poziomie 1000 – 2000 osób. Lasy z uwagi na swoje walory produkcyjne i pozaprodukcyjne stwarzają możliwość istnienia i rozwoju przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych a przede wszystkim turystycznych.
W zakresie gospodarki zasobami leśnymi wyznacza się następujące kierunki działania (na podstawie programu ochrony środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2026 r.):

- aktualizacja programów zwiększania i kontynuacja zalesień z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartościowych siedlisk nieleśnych, kształtowania korytarzy ekologicznych i rekultywacji terenów zdegradowanych,

- utrzymanie i powiększanie powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych w tym form zadrzewień nierozerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego,
- wzmacnianie i rozwijanie publicznych funkcji lasów, w szczególności w zakresie edukacji i turystyki z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody.

Zgodnie z wytycznymi Planu urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Olecko tereny Lasów Państwowych należy objąć ochroną pozwalającą na:

- zabezpieczanie obszarów, obiektów i gatunków objętych różnymi formami ochrony przyrody, będących w zarządzie Lasów Państwowych,
- dbałość o pozaprodukcyjne funkcje lasów,
- propagowanie idei ochrony lasu oraz roli lasów i leśnictwa w aspekcie gospodarczym i społecznym,
- ograniczenie negatywnego wpływu na lasy źródeł zagrożenia znajdujących się poza obszarami leśnymi, rozpoznanie skali powyższych zagrożeń poprzez monitoring techniczny i biologiczny.

Racjonalną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o ideę trwałego i zrównoważonego rozwoju i różnorodności biologicznej (ustalenia z Konferencji Ministerialnej Ochrony Lasów w Europie – Helsinki 1993r.).
Perspektywa średniookresowa zakłada racjonalizację użytkowania zasobów leśnych. Należy odpowiednio kształtować strukturę lasu, z uwzględnieniem jego różnorodności wiekowej oraz gatunkowej. Wykorzystanie gospodarcze ich substancji należy przeprowadzać w tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysoką produktywność oraz utrzymującym potencjał regeneracyjny.

3.1.3. W zakresie gospodarki rolnej i ochrony gleb

3.1.3.1. Gospodarka rolna

Wśród upraw polowych na terenie gminy Olecko dominują zboża, mniejsze powierzchnie zasiewów zajmują rośliny pastewne, przemysłowe i ziemniaki.

Ilość gospodarstw rolnych szacuje się na ponad 600. Dominują gospodarstwa o powierzchni ok. 20 – 30 hektarów. Zgodnie z ewidencją urządzeń wodnych szczegółowych liczbę użytków rolnych zmeliorowanych określa się na ok. 30%.
Na terenie Gminy Olecko dynamicznie rozwija się hodowla zwierząt w dużych i małych fermach skupionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych w sposób niekontrolowany, co może stanowić o negatywnym ich oddziaływaniu na jakość środowiska.
W związku z powyższym ustala się kierunki działań dla zrównoważonego rozwoju dla ferm hodowlanych, w tym kryteria lokalizacyjne w oparciu o uwarunkowania środowiskowe oraz zasady bezkolizyjnego ich funkcjonowania:

- lokalizacja fermy hodowlanej o obsadzie od 60 do 120 DJP w odległości nie mniejszej niż 500 m od zwartej zabudowy wsi, obszarów rozwojowych pod zabudowę mieszkaniową oraz obszarów usług turystycznych,

- lokalizacja fermy hodowlanej o obsadzie od 121 do 210 DJP w odległości nie mniejszej niż 1000 m od zwartej zabudowy wsi, obszarów rozwojowych pod zabudowę mieszkaniową oraz obszarów usług turystycznych,
- w zwartej zabudowie wsi zabudowa przeznaczona do chowu zwierząt gospodarskich powinna odbywać się na warunkach przyjaznego funkcjonowania w środowisku lokalnym, łącznie z obsadą zwierząt do 20 DJP,
- w szczególnych przypadkach lokalizacyjnych dla ferm, które mogą powodować znaczne ograniczenia środowiskowe, należy zwiększać obszar ich oddziaływania wg zasad ustalonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sporządzanego dla danej inwestycji,
- istniejące funkcjonujące fermy hodowlane przekraczające ustalone kryteria lokalizacyjne powinny być okresowo kontrolowane w zakresie ich zagrożeń środowiskowych w tym zanieczyszczeń powietrza i zdrowia ludzi; wielkość obsady zwierząt liczona w DJP powinna być dostosowana do areału gruntowego danego gospodarstwa,
- nie należy dopuszczać do nakładania się uciążliwości ferm o obsadzie powyżej 60 DJP zlokalizowanych w poszczególnych gospodarstwach przy odległościach mniejszych między nimi niż 500 m,
- zakaz na terenie gminy lokalizacji nowych wielkoprzemysłowych ferm hodowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w systemach zamkniętych opartych wyłącznie na technologii i stosowaniu pasz GMO i obsadzie zwierząt powyżej 210 DJP, w tym także hodowli drobiu powyżej 60 DJP,
- zakaz lokalizacji ferm hodowlanych zwierząt futerkowych oraz zwiększania obsady w fermie istniejącej.

Kierunki działań dla racjonalnej gospodarki rolnej:

- rozwój rolnictwa zintegrowanego i ekologicznego, w tym preferencje dla gospodarstw rodzinnych o wielkości areału gruntowego do 300 ha,
- dostosowanie rolnictwa do funkcjonowania w standardach międzynarodowych,
- rozwój programów rolno – środowiskowych na obszarach cennych przyrodniczo,
- budowa struktur umożliwiających korzystanie ze środków unijnych,
- rozwój wieloprzestrzennej intensywnej produkcji rolnej (pola, łąki, pastwiska),
- rozwijanie kierunków alternatywnych, uzupełniających funkcję podstawową np. agroturystyka,
- sukcesywna rewaloryzacja krajobrazu rolnego w kierunku zadrzewień i zakrzewień śródpolnych wzdłuż cieków wodnych w celu zapobiegania eutrofizacji wód i ochrony ekosystemów przyrodniczych;
- należy wprowadzić zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych w grunty orne,
- należy wprowadzić ograniczenia w nawożeniu mineralnym gruntów,
- należy dążyć do wprowadzenia Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej,
- zaleca się wyłączenie z produkcji rolnej najsłabszych gruntów poprzez zalesienia lub rozwój produkcji roślin energetycznych;

- należy dążyć do zachowania fitomelioracyjnych zadrzewień i zakrzewień na gruntach rolnych,
- należy dokonywać regulacji systemów melioracyjnych;
- produkty uboczne rolnictwa, w tym odpady ciekłe z ferm i dużych gospodarstw należy zagospodarowywać w biogazowniach rolniczych,
- preferuje się, aby w znacznym stopniu ograniczyć stosowanie pasz i technologii opartych na GMO,
- dążyć do rozwijania form hodowli i upraw na zasadach ekologicznych jako priorytetowy kierunek dla rozwoju tych funkcji.

Na otwartych terenach rolnych może być rozwijana produkcja upraw rolnych i leśnych, osadnictwo zagrodowe w siedliskach rolnych, spełniające warunek posiadania areału gruntowego na terenie gminy o powierzchni powyżej średniego gospodarstwa, z ograniczeniem produkcji zwierzęcej do 40 DJP.

3.1.3.2. Ochrona gleb

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie środowiska, dział Ochrona Środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.
Ustala się programy racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami. Uwzględnia się obszary występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż.
Ochrona powierzchni ziemi polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości, w szczególności przez: racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych, zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania, ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania, utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów, doprowadzenie jakości gleby i ziemi co najmniej do wymaganych standardów jeżeli nie są one dotrzymane, zachowanie wartości kulturowych z uwzględnieniem zabytków archeologicznych oraz zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom.

W zakresie gospodarki zasobami gruntowymi wyznacza się następujące kierunki działania (na podstawie programu ochrony środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2026 r.):

- prawidłowe rolnicze użytkowanie gruntów,
- ochrona zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych,
- zakładanie i ochrona trwałych użytków zielonych,
- wapnowanie gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych,
- szkolenia dla rolników w zakresie zasad dobrej praktyki rolniczej,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie rolnictwa ekologicznego,

- prowadzenie produkcji roślinnej, chowu i hodowli zwierząt przy zastosowaniu naturalnych metod produkcji,
- zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
- remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
- zabraniać wypalania roślinności na łąkach, pastwiskach, nieużytkach rolnych, rowach, ścierniskach, trzcinowiskach i szuwarach.

W polityce przestrzennej gminy należy kłaść nacisk na ograniczenie zjawiska zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na grunty budowlane. Poniżej wskazano zasady ograniczania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych :

- ochronę gruntów organicznych, szczególnie w dolinach rzek, rejonach jezior i w terenach bezodpływowych,
- ochronę trwałych użytków zielonych, szczególnie w zlewniach bezpośrednich jezior i terenach bezodpływowych i na tarasach zalewowych w dolinach rzek, dla których preferuje się uznanie w planie jako wyłączonych spod zabudowy,
- ochronę gruntów rolnych w sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych o pow. powyżej 20 ha,
- ochronę gruntów rolnych na stokach o nachyleniu powyżej 6% i na wierzchołkach stoków.

3.1.4. W zakresie ochrony zasobów kopalin

Zgodnie z art. 104 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze i w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - obszary i tereny górnicze uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Istniejące tereny wydobycia surowców mineralnych obejmujące tereny i obszary górnicze zostały wskazane na rysunku studium zgodnie z zamieszczonym wykazem znajdującym się w rozdziale 12 części I opracowania - "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko".

Złoża kruszyw naturalnych eksploatowanych powierzchniowo, winne być użytkowane racjonalnie z kompleksowym wykorzystaniem kopalin, w tym również kopalin towarzyszących. Równocześnie należy prowadzić rekultywację terenów po kopalniach w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji oraz przywracać do właściwego stanu elementy otaczającego środowiska.

Dla terenów przeznaczonych pod powierzchniową eksploatację surowców mineralnych ustala się:

- określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.), spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym: ochrony złoża i obiektów budowlanych (optymalna gospodarka złożem), filary ochronne dla obiektów wymagających ich ustanowienia;

- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczenie w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy w obszarze górniczym z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać usunięte;
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nie objętych eksploatacją zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przy wytyczaniu pasów ochronnych wokół terenów górniczych należy zachować odległość co najmniej 100 m pomiędzy przewidywaną granicą wyrobiska, a najbliższą zabudową przeznaczoną na stały pobyt ludzi;
- drogi na potrzeby transportu urobku wyznaczać z dala od terenów zwartej zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi;
- określenie zasad prowadzenia gospodarki odpadami poeksploatacyjnymi;
- działalność związana z wydobyciem kruszywa nie powinna powodować pogorszenia stanu czystości wód powierzchniowych i wgłębnych;
- eksploatacja terenów w sąsiedztwie kompleksów leśnych wymaga stałej kontroli w zakresie zachowania odpowiednich dla wegetacji i lasów stosunków wodnych.

Ochrona złóż surowców mineralnych będzie polegać na :

- prowadzeniu eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych;
- racjonalnym gospodarowaniu złóż;
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Prawidłowe gospodarowanie zasobami kopalin regulują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

3.1.5. W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Polityka ekologiczna Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014 zakłada m.in. osiągnięcie dobrego stanu krajowych wód powierzchniowych i podziemnych.

Stan czystości wód powierzchniowych na terenie gminy Olecko jest niezadowalający. W ostatnim okresie odnotowano minimalną poprawę ich jakości w wyniku budowy i rozbudowy systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków.

W zakresie utrzymania dobrej jakości wód na terenie gminy Olecko:

- istniejącą sieć wodociągową należy sukcesywnie modernizować i rozwijać,
- należy wspierać przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia,

- należy zacieśnić współpracę z instytucjami mającymi wpływ na jakość wód oraz wdrażanie dobrych praktyk rolniczych,
- należy prowadzić edukację ekologiczną w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczaniem,
- należy inwentaryzować ujęcia wód podziemnych ze wskazaniem na dalsze użytkowanie lub likwidację,
- należy ustanowić i odpowiednio zagospodarować strefy ochronne ujęć wód podziemnych,
- należy sukcesywnie likwidować nieczynne ujęcia wód,
- należy prowadzić kontrole zagospodarowania ustalonych stref ochronnych od ujęć wód;
- preferuje się tworzenie retencyjnych zbiorników wód.

3.1.6. W zakresie ochrony powietrza

Ustawa prawo ochrony środowiska Dział II mówi o ochronie powietrza, zapewnieniu jak najlepszej jego jakości przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane;
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Miasto Olecko oraz jego okolice charakteryzuje się najlepszym stanem jakości powietrza wśród powiatów województwa warmińsko – mazurskiego. Zawartość związków siarki i azotu w powietrzu nie przekracza dopuszczalnych dla nich wartości.

W zakresie poprawy jakości i ochrony powietrza:

- występuje konieczność postępowania zgodnie z Programem ochrony powietrza, zawierającym limity dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza; limity gminne należy traktować jak ustalone limity wojewódzkie;
- występuje konieczność ograniczenia emisji zanieczyszczeń przemysłowych i energetycznych, w tym przez instalowanie urządzeń ochrony powietrza,
- występuje konieczność ograniczenia uciążliwości emisji do powietrza ze źródeł rozproszonych,
- preferuje się ogrzewanie przyjazne środowisku, w tym zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne,
- preferuje się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, uwzględnionych w gminnych planach zaopatrzenia w ciepło,
- zakłada się likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczej,
- wykazuje się potrzebę termomodernizacji budynków,

- należy zwrócić się ku energooszczędnym technologiom,
- należy sukcesywnie gazyfikować tereny zabudowane,
- należy stworzyć zachęty ekonomiczne do stosowania źródeł energii odnawialnej oraz paliw niskoemisyjnych,
- należy zintensyfikować kontrole prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych,
- preferuje się transport przyjazny środowisku, uwzględniający rozwój transportu publicznego,
- należy usprawnić system komunikacyjny.

3.2. Turystyka i Rekreacja

Gmina Olecko posiada szereg atutów turystyczno – krajoznawczych, w tym m. in.:

- jest to jeden z najczystszych regionów Polski,
- unikatowe walory krajobrazowo - przyrodnicze,
- ogromne obszary wodne i leśne,
- bogactwo zwierzyny leśnej i ptactwa,
- baza dla organizacji turystyki,
- doskonałe warunki do wędkowania i grzybobrania,
- raj dla myśliwych i amatorów wycieczek pieszych i rowerowych,
- wypożyczalnie sprzętu pływackiego,
- bogata infrastruktura sportowa (hala widowiskowo - sportowa z pływalnią "Lega", stadion lekkoatletyczny posiadający certyfikat PZLA, korty do gry w tenisa ziemnego, boiska sportowe i in.),
- gospodarstwa agroturystyczne ze smaczną, domową kuchnią,
- dydaktyczna ścieżka pieszo - rowerowa "Wiewiórcza Ścieżka" dookoła jeziora Oleckie Wielkie.

3.2.1. Główne zasady kształtowania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy:

1) dostosowanie skali i formy architektonicznej zabudowy o funkcji rekreacyjnej i turystycznej do regionalnej formy zabudowy;
2) preferowane powiązanie zabudowy turystyczno-rekreacyjnej z istniejącymi układami osadniczymi z wyjątkiem możliwości utworzenia nowej struktury turystycznej w rejonie Zajdy-Zabielne;
3) w miejscowościach o funkcji turystycznej oraz dla projektowanego nowego obszaru turystycznego konieczna jest organizacja ogólnodostępnych kąpielisk i infrastruktury rekreacyjno-sportowej;
4) dla obszarów turystycznych graniczne wartości pojemności turystycznej należy przyjąć dla rejonu jezior Gordejskiego, Sedraneckiego pojemność - 350 miejsc, dla

jeziora Olecko Wielkie pojemność - 1800 miejsc, dla rejonu jeziora Dobskiego pojemność - 1100 miejsc, dla rejonu jezior Przytulskie, Dudeckie w obrębie gminy Olecko pojemność - 670 miejsc;

5) dla projektowanej struktury turystycznej ustala się konieczność rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, poprawy dostępności komunikacyjnej oraz stosowania standardów dotyczących zagospodarowania terenu, o których mowa wyżej.

3.2.2. Kierunki zagospodarowania turystycznego

W celu podniesienia turystycznej atrakcyjności miasta i gminy oraz umożliwienia turystyki w gminie jako źródła dochodów mieszkańców ustala się następujące zasady i kierunki działania:

1) dostosowanie kierunków zagospodarowania turystycznego do:
   a) zagospodarowanie przestrzenne wokół akwenów powinno opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju;
   b) zachowania w możliwie niezmienionym stanie środowiska przyrodniczego, w tym jego walorów krajobrazowych, poprzez lokowanie nowej bazy turystycznej w wykształconych już ogniwach sieci osadniczej gminy z równoczesnym pozostawieniem jak największej powierzchni terenu w stanie naturalnym, przeznaczonych jedynie do penetracji turystycznej;
   c) utrzymania i rozwijania dotychczasowej struktury i hierarchii sieci osadniczej (wsie o funkcji usługowej: Gordejki, Babki Oleckie, Szczecinki, Gąski; wsie o funkcji turystyczno-rekreacyjnej: Gordejki, Jaśki, Dobki, Olszewo, Zajdy - Zabielne, Gąski), a istniejący i projektowany potencjał usługowy winien być nastawiony również na obsługę ruchu turystycznego;
2) dostosowanie walorów krajobrazowych do chłonności i pojemności turystycznej:
   a) zachowanie dotychczasowych stosunków wodnych;
   b) utrzymanie zasady nie lokalizowania w bezpośrednim sąsiedztwie kolizyjnych form zagospodarowania turystycznego;
   c) zastosowanie odpowiednich wskaźników wykorzystania terenów dla poszczególnych urządzeń turystycznych oraz odpowiedniej przestrzennej ich segregacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
   d) dostępności komunikacyjnej;
3) uwzględnienie jako potencjalnych konsumentów usług turystycznych głównie:
   a) zorganizowanych lub indywidualnych grup młodzieży oraz grup towarzyskich;
   b) rodzin z dziećmi;
   c) osób starszych;
   d) miłośników przyrody;
   e) turystów przejeżdżających przez gminę tranzytem;
4) dążenie do świadczenia usług w okresie letnim i zimą;
5) rozwój podstawowych form ruchu turystycznego:
   a) wypoczynku letniego i zimowego, sobotnio-niedzielnego, kilkudniowego;

b) wakacyjnego w ramach agroturystyki;
c) wędrówek pieszych, rowerowych;
d) pobytów specjalistycznych związanych z obserwacją przyrody;

6) dążenie do zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy poprzez:
   a) działania w sferze ogólnej gospodarki i infrastruktury w obrębie całej gminy, poszczególnych miejscowości, pojedynczych gospodarstw, zmierzające do tworzenia ładu przestrzennego, podnoszenia poziomu sanitarnego wsi; dbałości o estetykę wyposażenia w usługi służące zarówno turystom jak i stałym mieszkańcom; usprawnienie komunikacji poprzez budowę sieci parkingów, zagospodarowanie turystyczne dróg;
   b) działania w sferze gospodarki turystycznej dotyczące: rozbudowy bazy noclegowej oraz rozbudowy bazy gastronomicznej;
   c) wyposażenia obszaru w urządzenia turystyczne, zwiększenia stopnia fachowości obsługi turystyki w gminie, poprzez szkolnictwo zawodowe oraz specjalistyczne kursy;
   d) promocja gminy na rynkach turystycznych;
7) adaptację dla celów rozwoju turystycznego:
   a) obiektów zabytkowych i historycznych takich jak : parki podworskie, dwory i pałace;
   b) niewykorzystywanej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej na terenach wiejskich;
   c) dawnych budynków użyteczności publicznej;
   d) były nasyp kolejowy na ścieżki rowerowe;
8) uregulowanie odbioru odpadów z terenów turystycznych poprzez wprowadzenie rozwiązań systemowych;
9) edukację ekologiczną turystów;
10) ograniczenie swobodnej penetracji obszarów najcenniejszych przyrodniczo, poprzez wyznaczenie ścieżek dydaktycznych, ale także poprzez tworzenie zaplecza rekreacyjnego i rozrywkowego w obszarze rozwoju bazy turystycznej;
11) rozwój ścieżek turystycznych pieszych i rowerowych.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Obszary chronionego dziedzictwa kulturowego na terenie miasta i gminy Olecko ujęte są w szereg strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego miasta i regionu, w tym m. in.:

- Program opieki nad zabytkami gminy Olecko,
- Lokalny Plan Rewitalizacji obejmujący teren miasta Olecko jako szansa na poprawę życia w Olecku,
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko Mazurskiego do 2020 roku,

- Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015,
- Strategia Rozwoju Powiatu Oleckiego z opisanym obszarem kultury,
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Olecko,
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Olecko,
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.

W zakresie ochrony dóbr dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Olecko:

- należy kształtować przestrzeń przy zachowaniu ładu przestrzennego i architektonicznego,
- w strefie śródmiejskiej należy przede wszystkim zadbać o ochronę historycznych struktur przestrzennych,
- w strefie śródmiejskiej powinny być realizowane projekty o charakterze ochronny dziedzictwa kulturowego, projekty kulturalne i społeczne, a także projekty o charakterze handlowo-usługowym, tworzące nowe miejsca pracy,
- strefa śródmiejska powinna stać się obszarem codziennych spotkań mieszkańców Olecka, dlatego również należy zadbać o bezpieczeństwo publiczne w centrum miasta. Poprawienie systemu oświetlenia oraz monitoring wizyjny są niewątpliwie ważnymi zadaniami do zrealizowania podczas rewitalizacji tego obszaru,
- należy dokonać rewitalizacji Obszaru Placu Wolności jako istotnego miejsca centro twórczego,
- należy podnieść znaczenie centralnego punktu miasta w rejonie rynku tworząc możliwości rozwoju nowych usług, punktów handlowych i gastronomicznych.
- należy przywrócić funkcję jaką rynek spełniał w przeszłości (centrum kulturalne, handlowo –usługowe, miejsce integracji społecznej) poprzez renowację istniejącej zabudowy (modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego), terenów zielonych i przyrzecznych (zagospodarowanie obszarów zielonych poprzez opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu – stworzenie miejsc codziennego wypoczynku, obiektów małej architektury w celu przystosowania terenu do potrzeb lokalnej społeczności oraz turystów),
- w strefie śródmiejskiej oraz jej otulinie należy zrewitalizować, zagospodarować, stworzyć publiczne przestrzenie zielone w oparciu o całościowe koncepcje,
- w strefie śródmiejskiej oraz jej otulinie graniczącej z terenami nadbrzeżnymi należy dokonać rehabilitacji istniejącej zabudowy i kompleksowo zagospodarować tereny pod funkcje rekreacyjno- wypoczynkowe,
- w strefie będącej otuliną obszaru śródmiejskiego należy przewidzieć poza lokalizacją funkcji mieszkaniowo-usługowych funkcje społeczno – kulturalne,
- należy dokonać rehabilitacji architektury placówek oświaty zlokalizowanych w mieście Olecko tj. poprzez remonty, modernizacje istniejących obiektów wraz z towarzyszącymi urządzeniami sportowymi,

– strefę śródmiejską oraz jej otulinę należy objąć publicznym monitoringiem.

Działania dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej, kulturalnej, oświatowej i turystycznej wg potrzeb i zaangażowania społeczeństwa.

Strefy ochrony konserwatorskiej

Na rysunku studium przedstawiono strefy konserwatorskie na podstawie "Studium wartości kulturowych Miasta i Gminy Olecko", które opracowano w październiku 1999r. przez zespół w składzie: mgr Maciej Ambrosiewicz, mgr Jerzy Siemaszko, dr Janusz Mackiewicz, mgr Adam Żywiczyński.

Zakres i sposób ochrony dziedzictwa kulturowego Miasta i Gminy Olecko określono w postaci stref ochrony konserwatorskiej **B** – ochrony częściowej, **E** – ochrony ekspozycji, **K** – ochrony krajobrazu oraz obszaru podlegającego rygorom ochrony archeologicznej ze względu na znaczne nasycenie śladami kultury materialnej, a także terenu nierozpoznanego pod względem archeologicznym.

Strefa B – częściowej ochrony konserwatorskiej – obejmuje ochronę układu przestrzennego i elementów jednostek osadniczych o wyróżniających się wartościach kulturowo – krajobrazowych. Obowiązuje zachowanie charakteru i skali obiektu z możliwością wprowadzania nowych elementów z zachowaniem tradycyjnych form oraz kontynuacji istniejącego układu.

W strefie należy:

– zachować zasadnicze elementy historycznego rozplanowania przestrzennego (układu dróg, sposobu kształtowania wnętrz, wykorzystania naturalnych walorów krajobrazowych, rozłogu pól itp.);
– prowadzić remonty z zastosowaniem zasady dostosowania współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów;
– dostosować nową zabudowę do istniejącej historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali, bryły, rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych zabudowy;
– dążyć do zlikwidowania uciążliwych funkcji i negatywnych dominant architektonicznych;
– dążyć do uporządkowania brył i elewacji (zharmonizowanie przybudówek, wprowadzenie dachów o lokalnej, historycznej genezie, zachowanie jednorodności oraz historycznego pokrycia dachu, zachowania i odtworzenia detalu architektonicznego, kolorystyki, historycznych podziałów stolarki okiennej, utrzymania pierwotnych kształtów przepruć okiennych itp.).

Strefa E – ochrony ekspozycji – obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania historycznych układów przestrzennych lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych. Dotyczy to wyznaczania terenów wyłączonych

spod zabudowy lub określenie jej nieprzekraczalnych gabarytów. Zaleca się opracowanie studiów widokowych, krajobrazowo – architektonicznych jako materiał wejściowy do opracowania planów miejscowych.

W obrębie wyżej wymienionych poszczególnych stref przewiduje się działania konserwatorskie w różnym zakresie:

- ochrony (dot. istniejących walorów zachowanych w dobrym stanie), konserwacji (dot. przywrócenia właściwego stanu zachowania walorów układu lub elementów historycznych);
- rewaloryzacji – przywrócenia właściwego stanu przekształconych układów i elementów historycznych, odtworzenie zniszczonych układów lub elementów historycznych.

Strefa K – ochrony krajobrazu kulturowego – obejmuje teren krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym znajdujący się w jego otoczeniu lub obszary o ukształtowanym, w wyniku działalności ludzkiej, charakterystycznym wyglądzie.

Działania konserwatorskie w strefie K obejmują:

- restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ewentualnie z częściowym ich odtworzeniem;
- ochronę krajobrazu naturalnego związanego kompozycyjnie z historycznym założeniem;
- ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, układ wodny (cieki wodne, stawy), zadrzewień śródpolnych, alei i szpalerów drzew.

W założeniach planistycznych nowych dróg należy uwzględniać n/w walory krajobrazu kulturowego:

- nową zabudowę należy poddać szczególnym rygorom odnośnie gabarytów i sposobów kształtowania bryły;
- wskazane jest zlikwidowanie elementów dysharmonijnych.

Na terenie miasta Olecka występują obiekty, które poprzez swoją wartość historyczno – kulturowo – społeczną zostały objęte ochroną konserwatorską i wpisane do rejestru zabytków (na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).W części I niniejszego Studium zawierającego uwarunkowania obszaru gminy, przedstawiono wykaz obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a także wykaz obiektów chronionych figurujących w gminnej ewidencji zabytków.

Na terenach występowania obiektów archeologicznych ustala się zakaz prowadzenia jakichkolwiek prac ziemnych bez zgody właściwego organu do spraw ochrony zabytków. Wszelkie prace wykonywane w obrębie obiektu muszą być prowadzone pod nadzorem archeologa.

Na terenie miasta Olecka w obrębie strefy przybrzeżnej jeziora ustala się obowiązek ochrony i starannego kształtowania panoramy miasta widocznej z jeziora i wschodniego jego brzegu. W

ramach planów miejscowych wykonywanych dla tych obszarów, należy opracowywać studia krajobrazowe.
W/w zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków są wiążące w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ustaleń warunków zabudowy w trybie decyzji o warunkach zabudowy.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Komunikacja drogowa

Na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy oraz ustawy o drogach publicznych w układzie komunikacyjnym dokonano podziału funkcjonalnego dróg na:

1) układ nadrzędny;
2) układ podstawowy;
3) układ uzupełniający.

Układ nadrzędny stanowi:

- **droga krajowa nr 65** (granica państwa - Gołdap - Olecko – Ełk – gr. woj.), o docelowej klasie GP;
- **drogi wojewódzkie:**
  a) **nr 653** o przebiegu: droga 65 /Sedranki / – granica województwa, o docelowej klasie G;
  b) **nr 655** o przebiegu: Kąp – Wydminy – Olecko – Cimochy, o docelowej klasie G.

Układ podstawowy - powinien zapewnić powiązanie gminy z powiatem oraz pełnić rolę głównych powiązań sieci osadniczych na obszarze gminy. Zgodnie z ustawą, do kategorii dróg powiatowych, winny należeć drogi zapewniające połączenie miasta będącego siedzibą powiatu z siedzibami gmin oraz siedzib gmin między sobą.

Analizując funkcje dróg powiatowych w układzie podstawowym nie wszystkie drogi powinny być w układzie podstawowym.

Sieć dróg układu podstawowego tworzyć będą drogi:

- droga nr 1816N Olecko - Świętajno - Dunajek;
- droga nr 1899N Olecko - Krupin - Raczki Wielkie - Szczecinki;
- droga nr 1897N Olecko - Możne.

Drogi układu podstawowego są to drogi klasy zbiorczej, które wymagają rezerwy terenu szerokości 20 m w liniach rozgraniczających. Jest to minimalna szerokość pasa drogowego do przeprowadzenia przebudowy drogi.

Układ uzupełniający wspomaga układ podstawowy gminy, zapewnia obsługę sieci osadniczej, rozproszonej i skupionej oraz dojazdy do ośrodków turystycznych, do lasów i pól.

Do najważniejszych powiązań układu uzupełniającego należą **drogi powiatowe (niewymienione w układzie podstawowym)** i **drogi gminne**.
Drogi układu uzupełniającego są to drogi klasy L - lokalnej i D - dojazdowej, dla których należy zarezerwować teren 15,0 m w liniach rozgraniczających. Drogi powiatowe powinny mieć klasę L, a drogi gminne klasę dróg lokalnych L i dróg dojazdowych D.

Wyznacza się następujące kierunki rozwoju układu komunikacyjnego:

1) dla drogi krajowej nr 65:
- główna oś komunikacyjna gminy Olecko o przebiegu północ - południe;
- droga o potencjale transportowego korytarza międzyregionalnego;
- droga krajowa nr 65 powinna spełniać parametry techniczne odpowiadające klasie GP;
- nowoprojektowane budynki należy lokalizować w odległościach od dróg zapewniających zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu i wibracji;
- lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjno-wypoczynkowej możliwe jest w odległości nie mniejszej niż 100 m od linii rozgraniczającej drogę krajową nr 65;
- rozbudowa drogi na terenie gminy Olecko, w tym poszerzenie szerokości jezdni (do realizacji w latach 2020 – 2022);
- budowa obwodnicy miejscowości Gąski (do realizacji w latach 2020-2022);
- wyposażenie dróg w infrastrukturę uzupełniającą, w tym ścieżki rowerowe.

2) w zakresie dróg wojewódzkich:
- dostosowanie parametrów dróg do zakładanej klasy technicznej - dla klasy drogi G - min. szer. w liniach rozgraniczających 25 m, przyjmując po 12,5 m od osi drogi; szerokość tych linii może być zwiększona, jeżeli wyniknie to z rozpoznania w koncepcji programowo - przestrzennej na etapie przygotowań do kompleksowej modernizacji w/w dróg;
- realizacja modernizacji i przebudowy dróg w pierwszej kolejności.

Zasady ogólne:
- główną oś komunikacyjną gminy Olecko stanowi droga krajowa nr 65 o przebiegu północ-południe.
- komunikacyjna oś wschód – zachód – droga wojewódzka nr 653 o znaczeniu regionalnym do wykorzystania potencjał inwestycyjny terenów sąsiadujących z przebiegiem drogi;
- obwodnica miasta Olecka w ciągu drogi krajowej nr 65 wraz z infrastrukturą obsługującą przyległe tereny;
- poprawa stanu technicznego dróg gminnych w tym min. szer. pasa drogowego 15,0 m;
- należy dostosować drogi do obsługi ruchu rowerowego i pieszego;
- modernizacja istniejących dróg;

- budowę wydzielonych parkingów w związku z rozwojem funkcji turystycznej i usługowej;
- budowę wydzielonych ścieżek i ciągów spacerowych.

Komunikacja kolejowa

Przez obszar gminy Olecko przebiegają dwie linie kolejowe: nr 41 relacji Ełk - Olecko - Gołdap (na odcinku Olecko - Gołdap - całkowicie nieprzejezdny) oraz nr 39 relacji Olecko - Suwałki - o znaczeniu ponadlokalnym. Obie linie obecnie nie obsługują ruchu pasażerskiego, stanowią tylko obsługę przewozów towarowych. Mimo że transport kolejowy w ostatnich latach traci na znaczeniu, przywrócenie połączenia ma duże znaczenie rozwojowe w gminie.
Decyzją Ministra Transportu z dnia 30 marca 2007 r. na szczeblu krajowym planuje się bezkolizyjny korytarz kolejowy nr 1 – Rail Baltica- linia kolejowa nr E75 – o przebiegu linii Warszawa - Białystok – Ełk – Olecko – Suwałki – Trakiszki do granicy z Litwą. Trasa ta ma priorytetowe znaczenie, bo łączy Warszawę z Kownem, Rygą, Tallinem i Helsinkami. Jest fragmentem pierwszego transeuropejskiego korytarza transportowego. Jest także jedynym połączeniem kolejowym pomiędzy krajami nadbałtyckimi: Litwą, Łotwą i Estonią z Polską i innymi krajami UE. Linia ta więc jest szansą do skomunikowania miasta i gminy Olecko z innymi regionami Polski oraz krajami nadbałtyckimi, a także do lokalizacji innych, towarzyszących inwestycji. W sprawach ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy decyzje wydaje wojewoda. Dobra dostępność do komunikacji kolejowej oraz korzystne usytuowanie gminy w regionie stwarza przesłanki dla jej większego wykorzystania przy założeniu rozwoju terenów aktywizacji gospodarczej dla otwartych programów zorganizowanej przedsiębiorczości i działalności inwestycyjnej.
W zakresie rozwoju gminy przewiduje się następujące działania:

- pobudzenie władz samorządowych do działań w zakresie reaktywacji połączenia pasażerskiego z Ełkiem oraz w perspektywie z Suwałkami;
- przebieg linii Rail Baltica przez gminę Olecko (Wólka Kijewska) - etap koncepcji;
- rewitalizacja (odbudowa) linii kolejowej nr 41 oraz udrożnienie na odcinku Olecko - Gołdap;
- modernizacja linii wraz ze stacjami kolejowymi;
- przywrócenie funkcji i rangi dworca kolejowego w mieście;
- wykorzystanie terenów po przebiegu linii kolei wąskotorowej na budowę ścieżek pieszo - rowerowych.

Komunikacja piesza i rowerowa

Dla rozwoju systemu ciągów pieszo-rowerowych niniejsze studium zakłada stworzenie w mieście systemu połączeń między miejscami zamieszkania, szkołami, miejscami pracy, obiektami handlowo-usługowymi, terenami sportu, rekreacji i wypoczynku. Zaprojektowany

system składa się z ciągów zielonych, których przebieg obrazuje poniższy schemat. W skali całej gminy należy stworzyć system połączeń miasta z terenami cennymi przyrodniczo oraz z większymi wsiami.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa, ustalony został Regionalny system tras rowerowych obejmujący korytarze główne, w tym **Korytarz wschodni północ – południe** (przebieg główny Korytarza: Węgorzewo – Pozezdrze – Giżycko – Orzysz – Pisz – Ruciane-Nida – Mikołajki – Mrągowo – Ryn – Węgorzewo) oraz korytarze uzupełniające, w tym Giżycko (Korytarz wschodni) – Kruklanki – Świętajno – Olecko – Borawskie (gm. Olecko) granica z woj. podlaskim (kierunek Bakałarzewo).

A. Schemat projektowanych zielonych korytarzy – miasto Olecko

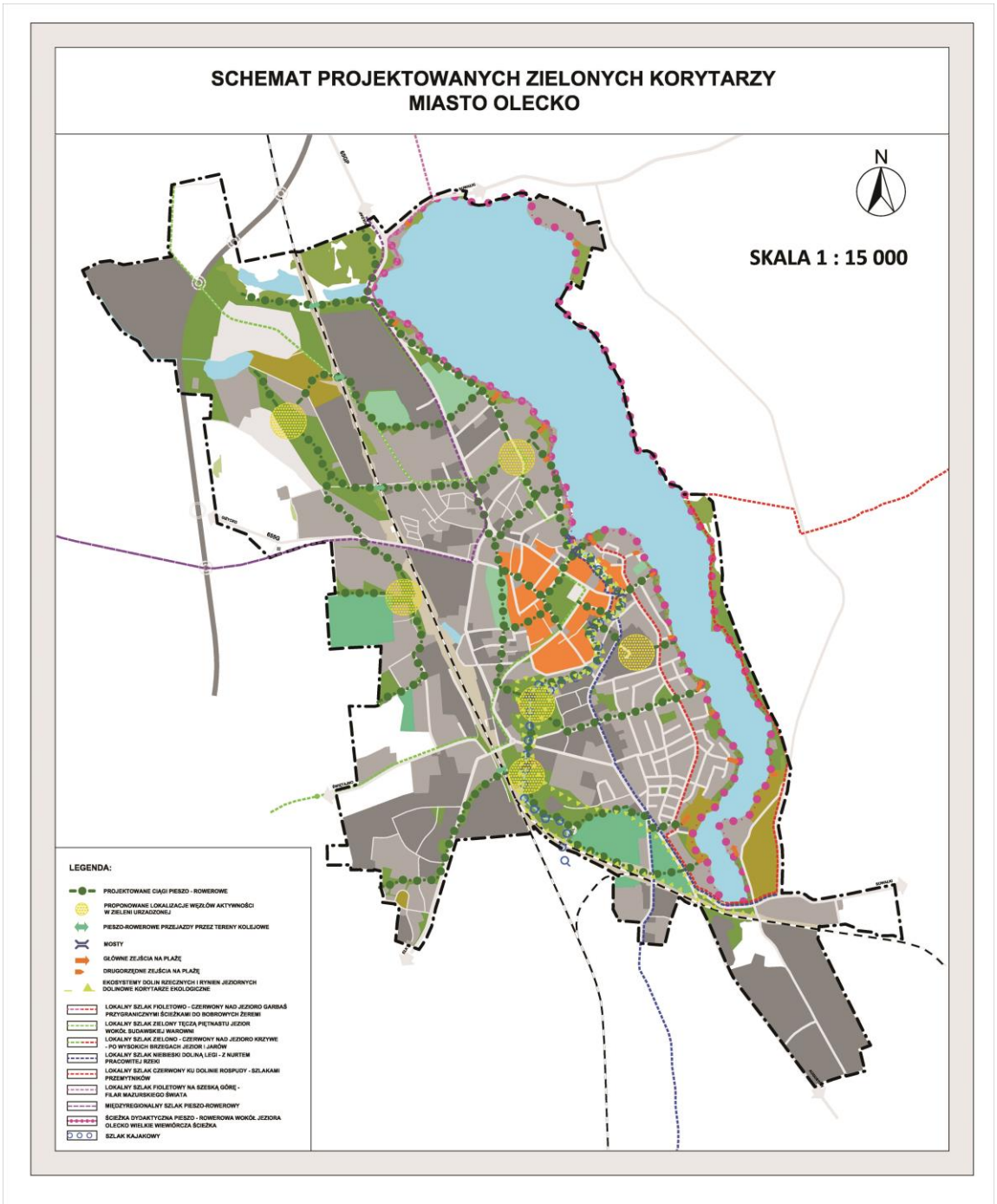

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

5.2.1. Zaopatrzenie w wodę

W zakresie zaopatrzenia terenów rozwojowych w wodę określa się ogólne zasady i kierunki działania:

a) zakończenie wodociągowania dla pozostałych jednostek osadniczych w ramach połączeń z siecią istniejącą, w celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy, oraz stworzenia lepszych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (np. agroturystyka);
b) modernizację istniejących ujęć na terenach wiejskich;
c) konieczne jest wyznaczenie stref ochronnych ujęć wody zgodnie z obowiązującym prawem;
d) niezbędna jest systematyczna kontrola stanu technicznego urządzeń wchodzących w skład systemów zaopatrzenia w wodę (przewody przesyłowe, sieć rozdzielcza, zbiorniki wyrównawcze itp.) oraz ilości dostarczanej wody do sieci w celu ograniczenia strat wody;
e) utrzymuje się jako awaryjne ujęcia wody w studniach kopanych.

5.2.2. Odprowadzenie ścieków

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków ustala się następujące zasady i kierunki działań:

a) konieczność realizacji systemów kanalizacyjnych w ramach ustanowionej aglomeracji Olecko, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
b) oczyszczanie ścieków będzie opierało się głównie na oczyszczalni w Olecku przystosowanej do odbioru ścieków dowożonych;
c) w pierwszej kolejności należy wybudować kanalizację sanitarną dla miejscowości położonych nad jeziorami: Dobskie, Przytulskie, Kukowino;
d) należy dążyć do rozwiązania gospodarki ściekowej w byłych osiedlach Państwowych Gospodarstw Rolnych z zabudową wielorodzinną i lokalną kanalizacją poprzez budowę oczyszczalni ścieków;
e) dążenie do wyrównania istniejących i niekorzystnych dysproporcji w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji oczyszczania ścieków w obrębie miasta i gminy;
f) wyposażenie całości istniejących terenów osadniczych oraz terenów działalności gospodarczej w obrębie miasta i gminy Olecko w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków; ze względu na wysoki stopień zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podatności na degradację wód podziemnych zastosowanie systemu rozdzielczego kanalizacji z odprowadzeniem ścieków sanitarnych do wysokoefektywnych oczyszczalni mechaniczno-biologicznych;

g) wyposażenie w kanalizację sanitarną oraz urządzenia do oczyszczania ścieków terenów proponowanych do rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i działalności gospodarczej;
h) przeciwdziałanie powstawaniu nadmiernie rozdrobnionych lokalnych systemów;
i) uwzględnienie przy realizacji oczyszczalni następujących wymagań:
   - zapewnienie wysokiego efektu oczyszczania ścieków głównie zanieczyszczeń organicznych i związków biogennych, umożliwiającego odprowadzenie ścieków do odbiorników I i II klasy czystości,
   - bezwzględne spełnianie norm dotyczących klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi zgodnie z obowiązującymi przepisami;
   - stosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych zapewniających minimalną uciążliwość dla otoczenia, dużą niezawodność eksploatacyjną; małe zapotrzebowanie terenu pod oczyszczalnie, możliwość realizacji inwestycji w miarę potrzeb,
   - dążenie do ustanawiania rzeczywistych stref ochronnych dla oczyszczalni na podstawie ocen oddziaływania na środowisko.

W celu ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu określa się następujące zasady działania:
a) dopuszczenie na obszarach zainwestowanych nie objętych systemem kanalizacji zbiorczej do gromadzenia ścieków w zbiornikach ekologicznych szczelnych i wywóz fekalii taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego;
b) stosowanie sposobów indywidualnego unieszkodliwiania ścieków (przydomowe oczyszczalnie ścieków) na terenach o zabudowie rozproszonej.

Określa się następującą hierarchię potrzeb w zakresie systemów kanalizacyjnych i związanych z nimi oczyszczalni ścieków:
a) kanalizacją zbiorczo-sanitarną przewiduje się objąć wszystkie jednostki o wiodących funkcjach osadniczych, rozwiniętych usługach i bazie turystyczno-wypoczynkowej, na obszarach chronionego krajobrazu i EKONET-u;
b) kanalizacją deszczową szczególnie na terenach gdzie udział powierzchni uszczelnionych jest znaczący; może być ona rozwiązywana wycinkowo w zależności od potrzeb (ciągi komunikacyjne, place, parkingi, uszczelnione tereny przemysłowe, usługowe itp.), i przebiegać możliwie krótkimi odcinkami do najbliższych odbiorników;
c) w przyszłości należy zaprojektować system kanalizacji deszczowej (z odpowiednimi zabezpieczeniami) w pierwszej kolejności dla miasta Olecko.

5.2.3. Elektroenergetyka

W najbliższych dziesięciu latach zmiany w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną, mogą być podyktowane głównie inwestycjami prowadzonymi na terenie Miasta i Gminy Olecko w zakresie budownictwa mieszkaniowego oraz produkcyjnego.

Inwestycje planowane do realizacji w zakresie infrastruktury energetycznej zostały przedstawione poniżej w tabeli.

I. Zadania inwestycyjne PGE Dystrybucja SA ujęte w Planie rozwoju na lata 2017 – 2022

Lp.	Zakres planowanych inwestycji	Planowany okres realizacji
Budowa sieci WN, SN i nn na potrzeby przyłączania nowych odbiorców		
1.	*Budowa linii napowietrznej WN 110 kV relacji Olecko-Gołdap*	2017-2022
2.	*Budowa linii kablowych SN – 0,75 km*	
3.	*Budowa linii napowietrznych SN – 1,0 km*	
4.	*Budowa linii kablowych nn – 0,75 km*	
5.	*Budowa linii napowietrznych nn – 0,5 km*	
6.	*Budowa stacji transformatorowych wnętrzowych – 4 szt.*	
7.	*Budowa przyłączy kablowych wraz z układami pomiarowymi – 324 szt.*	
8.	*Budowa przyłączy napowietrznych - 36 szt.*	
Modernizacja istniejącej sieci WN, SN i nn		
1.	*Dostosowanie stanowisk transformatorów110/15 kV do zwiększonej mocy w stacji 110/15 kV Olecko*	2017 - 2022
2.	*Wymiana dwóch transformatorów 110/15 kV w stacji 110/15 kV Olecko na trans. o mocy 25 MVA*	
3.	*Modernizacja linii 110 kV relacji Olecko – Hańcza na potrzeby przyłączania OZE*	
4.	*Modernizacja linii 110 kV relacji Ełk1 – Ełk2 – Olecko*	
5.	*Modernizacja linii kablowych SN – 52,68 km*	
6.	*Modernizacja linii napowietrznych SN – 20,9 km*	
7.	*Modernizacja linii kablowych nn – 9,96 km*	

8.	*Modernizacja linii napowietrznych nn – 0,65 km*	
9.	*Modernizacja stacji transformatorowych słupowych – 24 szt.*	
10.	*Modernizacja złącz kablowych SN – 23 szt.*	

5.2.4. Gaz

Miasto Olecko posiada sieć gazową zasilaną gazem dowożonym, która w roku 2014 została częściowo zmodernizowana, ale w dalszym ciągu wymaga dalszej modernizacji.
W obecnej sytuacji może być też rozbudowywana w zakresie niezbędnym dla potrzeb odbiorców.
Znaczny popyt na ogrzewanie gazem budynków mieszkalnych i usługowych wymaga bezpośredniego dopływu gazu ziemnego do stacji redukcyjnej.
Z planów rządowych i ponadlokalnych tj. planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wynika iż wschodnia część województwa warmińsko-mazurskiego będzie zasilana gazem ziemnym z planowanego interkonektora Polska-Litwa(GAZ-SYSTEM) i planowanych gazociągów magistralnych wysokiego ciśnienia Dn300 (w tym gmina Olecko) - przebieg graficzny jak na rysunku Studium.

W związku z powyższym nastąpi znaczny rozwój gazownictwa w gminie, który pozwoli na dalszą kontynuację nowych inwestycji w zakresie ogrzewnictwa gazowego budynków, a to z kolei znacznie wyeliminuje zanieczyszczenie powietrza z kotłowni opalanych węglem.

5.2.5. Energetyka cieplna

System energetyki cieplnej na terenie miasta wymaga modernizacji i budowy nowej ciepłowni zasilanej ekologicznie poprzez stosowanie niskoemisyjnych rozwiązań.

Zgodnie z danymi otrzymanymi od Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej w Olecku, w najbliższych latach planowane jest przeprowadzenie inwestycji zaprezentowanych w tabeli.

II. Inwestycje planowane do realizacji na terenie Miasta i Gminy Olecko na lata 2012 - 2020

Lp.	Zakres planowanych inwestycji
1.	*Podłączenie kotłowni przy ul. Kolejowej 31 do kotłowni przy ul. Batorego*
2.	*Wykonanie sieci c.o. na odcinku ZSLiZ - kotłownia PEC ul. Składowa w Olecku*
3.	*Przyłącze 3 budynków wielorodzinnych TBS Olecko - Ciepłownia*

	Batorego
4.	*Przyłącze do rozbudowanego Sądu Rejonowego w Olecku - Ciepłownia Siejnik*
5.	*Przyłącze do projektowanego budynku wielorodzinnego - Ciepłownia Batorego*
6.	*Przyłącze do Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Olecku - Ciepłownia Batorego*
7.	*Przyłącze do wspólnoty Mieszkaniowej Al. Zwycięstwa 27-29-Ciepłownia Batorego*
8.	*Przyłącze do budynków wielorodzinnych ul. Kościuszki*
9.	*Modernizacja systemu ciepłowniczego Olecka polegająca na budowie ciepłowni bazującej na produkcji energii cieplnej ze spalania biomasy oraz modernizacja sieci i budowa węzłów cieplnych (realizacja do roku 2020)*

Źródło: Dane PEC w Olecku

W obiektach nowo wznoszonych należy stosować nowoczesne rozwiązania techniczne o wysokiej sprawności użytkowej tj.:

- nowoczesne rozwiązania źródeł ciepła opartych o kotły grzewcze o wysokiej sprawności opalanych paliwem ciekłym lub gazowym,
- instalacje grzewcze wyposażone w urządzenia regulacyjne pozwalające na oszczędną ich eksploatację,
- instalacje grzewcze i ciepłej wody użytkowej wyposażone w urządzenia pomiarowe, umożliwiające indywidualne rozliczanie, co skłania użytkowników do działań zmierzających do oszczędzania energii,
- właściwą izolację termiczną instalacji, co zminimalizuje niepożądane straty ciepła,
- budynki o przegrodach charakteryzujących się małym współczynnikiem przenikania ciepła, co najmniej nie przekraczającym obowiązujących normatywów.

Ciągłym procesem winna być modernizacja i stałe podwyższanie standardów infrastruktury technicznej, w tym eliminowanie ogrzewania piecowego oraz nisko sprawnych kotłowni na paliwa stałe na rzecz rozwiązań niskoemisyjnych.

5.2.6. Gospodarka odpadami

Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym odpowiedzialnym za gospodarkę odpadami na terenie gminy Olecko jest Burmistrz Olecka. Gmina posiada Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

W zakresie gospodarki odpadami określa się następujące zasady i kierunki rozwoju:

- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- wywóz odpadów z terenu miasta i gminy na zbiorcze składowisko w Siedliskach koło Ełku;
- transport odpadów do Stacji Przeładunkowej Odpadów - Linia Sortownicza oraz uruchomionego dla mieszkańców gminy zlokalizowanego przy stacji - Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów, w którym można przekazywać bezpłatnie odpady problemowe tj.:
  - ✓ sprzęt elektryczny i elektroniczny, RTV i AGD, szkło opakowaniowe, metale, inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe (nie zawierające azbestu, papy, smoły itp.),odpady wielkogabarytowe (meble, drewno, itp.), popioły;
- rekultywacja istniejącego - zamkniętego składowiska odpadów w kierunku leśnym.

5.3. Telekomunikacja

Nowe sieci telekomunikacyjne winne być realizowane w sposób skoordynowany z innymi sieciami i lokalizowane w przestrzeni pasów drogowych. Dopuszcza się też możliwość ich lokalizowania poza nimi w przypadkach uzasadnionych wynikających z potrzeb inwestycyjnych.

Natomiast w związku z dynamicznym rozwojem telefonii komórkowych zezwala się również na lokalizację masztów przekaźnikowych na terenie gminy.

Stacje bazowe telefonii komórkowej można lokalizować na terenach zabudowy przemysłowej, składowej i magazynowej, a tylko w uzasadnionych przypadkach na innych terenach wskazanych pod zabudowę.

W przypadku lokalizacji stacji bazowych występować będzie promieniowanie niejonizujące pola elekromagnetycznego, wytwarzane przez urządzenia nadawcze negatywnie wpływające na organizmy ludzi, jak również energia tych pól będzie absorbowana przez otoczenie tj. florę, faunę, wodę i powietrze. Aby przeciwdziałać takiej sytuacji należy sytuować anteny nadawcze stacji w taki sposób, by dla danych parametrów, promieniowanie docierające do miejsc przebywania człowieka było bezpieczne dla jego zdrowia.

Wokół zawieszonych anten pojawia się obszar szkodliwego promieniowania, dlatego też maksymalny zasięg promieniowania w płaszczyźnie pionowej występuje zazwyczaj na wysokości powyżej 40 m. Przekroczenie tej wysokości znacząco zmniejsza szkodliwe oddziaływanie promieniowania wytwarzanego przez anteny zawieszone na maszcie.

Przeznaczenie terenów pod budowę stacji bazowej stwarza następujące wymagania dla realizacji inwestycji:

- należy bezwzględnie egzekwować prawidłowe funkcjonowanie systemu anten, a każda zmiana ich konfiguracji lub zmiana warunków nadawania musi być poprzedzona pomiarami kontrolnymi przeprowadzonymi pod kątem oddziaływania na środowisko;

- w przypadku pojawienia się na terenach sąsiadujących nowych obiektów, dla których oddziaływanie stacji będzie stanowić zagrożenie, konieczna będzie zmiana azymutu nadawania lub nawet jej wyłączenie.

5.4. Odnawialne źródła energii

Gmina Olecko posiada potencjalne możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Tworzenie warunków do inwestowania w odtwarzalne źródła energii (elektrownie wiatrowe, elektrownie wodne, spalanie biomasy i biogazu, fotowoltaika) winno stanowić dodatkowy impuls do rozwoju gospodarczego gminy, dając równocześnie szanse dla społeczności lokalnej oraz lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej
i rozwój lokalny. W związku z możliwością lokalizacji poszczególnych urządzeń na terenie gminy dopuszcza się rozbudowę, przebudowę lub budowę nowych sieci NN, WN i SN (przez ich gestorów), które warunkują przyłączenia źródła OZE do sieci i odbiór wyprodukowanej energii elektrycznej, w tym sieci elektroenergetycznych (GPZ).

Energia wiatru

Miasto i gmina Olecko posiada korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej pod względem zasobów energii wiatru, bowiem na jej terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi 1 250 kWh/m2.
Zgodnie z zapisami „Programu ekoenergetycznego województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2005-2010 z perspektywą do 2014 roku" przyjmuje się, że eksploatacja siłowni wiatrowej jest opłacalna gdy potencjał energetyczny wynosi co najmniej1MW·h/m2·rok. W przypadku województwa warmińsko-mazurskiego warunki takie panują w zachodniej i północnej części województwa, a na północno-zachodnim i północno-wschodnim krańcu województwa warunki te są nawet jeszcze lepsze (od 1,25 MW·h/m2·rok na krańcu północno-zachodnim do 1,5 MW·h/m2·rok na krańcu północno-wschodnim).
Zgodnie z ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wyznacza się odległości, w których nie mogą być lokalizowane i budowane budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – od elektrowni wiatrowej. Odległość jest równa dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej) (art. 4 ustawy).
Strefy oddziaływania dla istniejących elektrowni wiatrowych oznaczono graficznie na rysunku studium.
W studium nie wyznacza się nowych obszarów do rozmieszczenia urządzeń energii odnawialnej w formie elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW.

Energia słoneczna

Energię słoneczną wykorzystuje się przetwarzając ją w :

- ✓ energię cieplną – za pomocą kolektorów;
- ✓ elektryczną – za pomocą ogniw fotowoltaicznych.

Miasto i gmina Olecko położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 34-36%. Natomiast średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej na obszarze miasta i gminy Olecko wynoszą 3700 MJ/m2, zaś roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego wynosi 1600.
W mieście i gminie Olecko energia słoneczna powinna stanowić jedno z głównych alternatywnych źródeł energii. Zaleca się stosowanie kolektorów słonecznych do pozyskania energii dla potrzeb uzyskania ciepłej wody i do ogrzewania pomieszczeń w gospodarstwach domowych. Popiera się również proces wytwarzania energii elektrycznej z ogniw fotowoltaicznych, który jest uważany za jeden z najbezpieczniejszych wśród obecnie znanych i stosowanych. Możliwe jest także wykorzystywanie ogniw fotowoltaicznych do zasilania znaków ostrzegawczych ustawionych na drogach przebiegających przez miasto i gminę Olecko, co dodatkowo poprawi bezpieczeństwo osób poruszających się tymi szlakami komunikacyjnymi. Systemy te nie wykorzystują paliw kopalnianych, nie produkują związków toksycznych powietrza oraz nie są związane z emisją gazów cieplarnianych.
W chwili obecnej instalacje solarne funkcjonują na terenie miasta i gminy Olecko.

Na obszarze gminy wskazuje się obszar pod rozmieszczenie zespołu ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy powyżej 100 kW z ustaloną strefą ochronną – oddziaływania w granicach działek:

- na dz. nr 202/2, na której planowana jest inwestycja w rejonie obwodnicy węzeł Świętajno obręb Jaśki,
- na dz. ewid. nr 135/10 w obr. ewid. Rosochackie,
- na dz. ewid. nr 2886/3 obr. ewid. Olecko 2.

W przypadkach uzasadnionych uwarunkowaniami środowiskowymi dopuszcza się możliwość lokalizacji ogniw fotowoltaicznych, w tym także o mocy 100 kW, na konkretny wniosek inwestora.

Energia wodna

W chwili obecnej na terenie miasta i gminy Olecko funkcjonuje jedna elektrownia wodna. Elektrownia zlokalizowana jest w miejscowości Babki Gąseckie na rzece Lega w km 8+250. Jest to elektrownia prywatna, która rozpoczęła działalność w roku 1992. Moc zainstalowanej turbiny wynosi 75 kW. Turbina elektrowni produkuje jedynie 0,1% mocy wytwarzanej na terenie całej gminy miejsko-wiejskiej Olecko. Studium nie ustala na terenie gminy nowych elektrowni wodnych.

Energia z biogazu

Biogazownie stanowią instalacje, które wytwarzają energię cieplną i elektryczną z biogazu powstającego w procesie fermentacji beztlenowej. Mogą być jej poddane wszystkie substraty ulegające biodegradacji. Budowane w Polsce biogazownie rolnicze zazwyczaj dysponują mocą elektryczną i cieplną w przedziale od 0,5 MW do 2,0 MW. Niniejszy rodzaj elektrociepłowni cechuje się szerokim spektrum pozytywnych oddziaływań na otoczenie zarówno przyrodnicze jak i społeczno-gospodarcze. Jednak w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że biogazownia jest źródłem ekologicznej energii. Jako paliwo wykorzystywane są surowce odnawialne, do których należą głównie rośliny energetyczne, odpady rolnicze pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego. Produkcja energii z ich wykorzystaniem cechuje się niemalże zerowym oddziaływaniem na środowisko w porównaniu do tradycyjnych metod, opartych na takich surowcach jak węgiel czy ropa naftowa.

Biogazownia może pełnić rolę lokalnego, ekologicznego źródła prądu i ciepła, które w znacznym stopniu może uniezależnić odbiorców od stale rosnących cen nośników energii.
Na obszarze gminy funkcjonują dwie biogazownie w miejscowościach Zajdy Folwark oraz Giże o mocy powyżej 100 kW.

Biogazownia Giże położona jest na działce nr ewid. 78/2, obręb Dobki, gmina Olecko. Wybudowana jest obok fermy trzody chlewnej. Planowana moc biogazowni Giże to 1,063MW. Biogazownia ma mieć charakter biogazowni typowo rolniczej ze względu na to, że do produkcji biogazu zostaną użyte substraty pochodzenia rolniczego. Produkcja biogazu odbywać się będzie w instalacji poprzez beztlenową fermentację substratów w komorach fermentacyjnych. Paliwem dla silnika będzie biogaz rolniczy.

Biogazownia Zajdy zlokalizowana na działce o nr ewid. 385/2 obręb Zajdy, gmina Olecko.Biogazownia o mocy 1,063 MW ma charakter biogazowni typowo rolniczej, w której do produkcji biogazu używane są substraty pochodzenia rolniczego. Produkcja biogazu odbywa się w instalacji poprzez beztlenową fermentację substratów w komorach fermentacyjnych. Proces fermentacji odbywa się w fazie mezofilnej t.j. w temp. ok 38ºC i przebiega w dwustopniowej fermentacji.

Biogazownia rolnicza w Lenartach – inwestycja planowana na dz. ewid. nr 6/4, 6/1, 7/2 obr. ewid. Judziki o mocy do 0,5 MW.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym (zadania własne gminy)

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zadania własne gminy, w tym zawarte w niniejszym studium, obejmują w szczególności sprawy:

1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,

2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i odprowadzania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną oraz gaz,
4) lokalnego transportu zbiorowego,
5) ochrony zdrowia,
6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
8) edukacji publicznej,
9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
11) targowisk i hal targowych,
12) zieleni gminnej i zadrzewień,
13) cmentarzy gminnych,
14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej,
18) promocji gminy,
19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Niniejsze studium zawiera kierunki rozwoju gminy w zakresie zadań własnych gminy. Realizacja zadań własnych gminy, na podstawie wytycznych studium, obejmować będzie zagadnienia:

- ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- układu komunikacyjnego,
- sieci infrastruktury technicznej,
- wyposażenia w obiekty infrastruktury społecznej,
- terenów zielonych.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Przyjmuje się zakres i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikające z ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego:

III. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Lp.	Nazwa inwestycji	Program, dokument
1.	**E-75** - Prace na linii kolejowej E75 na odcinku Białystok – Suwałki – Trakiszki (granica państwa) [projekt o znaczeniu krajowym], w tym Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe SA w ramach NPW ERTMS	Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r.; Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku; Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego
2.	Budowa linii 110 kV Gołdap - Olecko	Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.
3.	Modernizacja linii 110 kV Ełk1- Ełk2 – Olecko na dwutorową	Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.
4.	Modernizacja linii 110 kV Olecko – Hańcza	Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.
5.	Budowa gazociągu dystrybucyjnego wysokiego ciśnienia relacji Interkonektor – Ełk– Ryn– Mrągowo przewidywane zaopatrzenie w gaz przewodowy miast: Ełk, Olecko, Pisz, Biała Piska	Plan rozwoju PSG na lata 2016-2020
6.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
7.	Rozbudowa i modernizacja stacji przeładunkowej wraz z Punktem Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów	Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów wymagających sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art.10 ust.3 ww. ustawy, obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia tego obowiązku.

Na terenie miasta i gminy Olecko wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² (jak na załączniku graficznym). Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla obszarów tych istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Parametry zabudowy oraz sposób zagospodarowania tych terenów określono szczegółowo w punkcie 2 niniejszego opracowania pt. „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy".

Na terenie miasta funkcjonują przestrzenie publiczne, które wymagają rewitalizacji i uzupełnień poprzez wzbogacenie ich funkcjonalności i polepszenia jakości ofertowej dla mieszkańców i są to:

1. Rynek miasta z parkiem.
2. Ścieżka pieszo - rowerowa "Wiewiórcza Ścieżka" wokół jeziora Olecko Wielkie.
3. Parki i skwery do rewitalizacji.
4. Układ publicznej komunikacji drogowej.

W Studium wyznacza się obszary przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno- przestrzenne, dla których zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

a. Obszar w ciągu rzeki Legi od Al. Zwycięstwa po obu stronach na wysokości targowicy do mostu przy ul. Jeziornej z włączeniem amfiteatru przy Placu Zamkowym,

terenem sportowo - rehabilitacyjnym przy ul. Letniej i dalej do przystani wodnej przy LOK w połączeniu komunikacyjnym z plażami miejskimi: tzw. "Skocznią" i "Dziką".

b. Park Sportu i Rekreacji przy ul. Gołdapskiej w połączeniu z nabrzeżem jez. Oleckie Wielkie i halą widowiskowo - sportową.

c. Obszar nad jez. Olecko Wielkie na wysokości tzw. plaży "Szyjka" w zakresie realizacji kładki pieszo - rowerowej łączącej oba brzegi jeziora.

d. Obszar projektowanego kanału wodnego łączącego oba jeziora: Oleckie Wielkie i Oleckie Małe.

B. Schemat obszarów planowanych przestrzeni publicznych

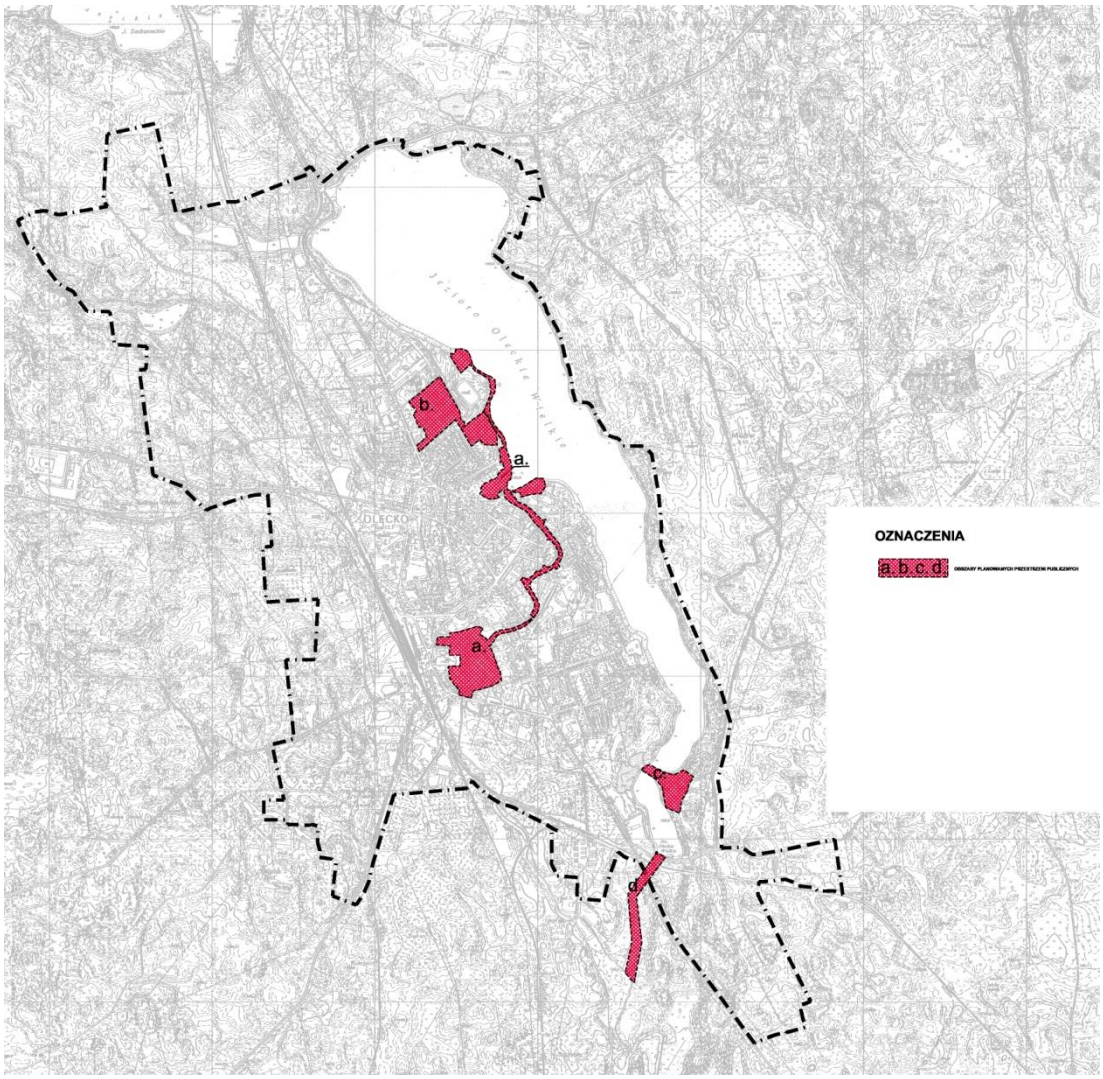

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto do przestrzeni publicznych zalicza się ciągi komunikacyjne pieszo – rowerowe na terenie miasta i obszarze wiejskim gminy, do zagospodarowania z ogólnodostępnymi miejscami zatrzymań dla rowerzystów i pieszych z obiektami małej architektury. W miejscowościach wiejskich należy organizować obszary przestrzeni publicznych poprzez wyznaczanie ogólnodostępnych miejsc z obiektami towarzyszącymi służącymi do kontaktów i spotkań mieszkańców, a w miejscowościach położonych w sąsiedztwie jezior wyznaczać obszary pod ogólnodostępne plaże przystanie wodne oraz miejsca do wypoczynku. W niniejszym studium nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Na rysunku Studium wyznaczono obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. W przypadku nie uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne pozostawienie w planie obecnego przeznaczenia jako gruntów rolnych lub leśnych - będzie zgodne z ustaleniami Studium. Dokładna lokalizacja obszarów, wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (ich granice) nastąpi na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z zakładanymi kierunkami rozwoju przestrzennego na podstawie istniejących uwarunkowań uzasadniających taką potrzebę Gmina zamierza sporządzić w szczególności następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Na obszarze miasta

1.Obszar targowicy miejskiej w połączeniu z terenami przyległymi wzdłuż rzeki Legi w ramach rewitalizacji miasta i aktywizowania obszaru na cele usługowo- rekreacyjno - sportowe w zieleni urządzonej.

2.Teren przy ulicy Kościuszki i ulicy Słowackiego - zaplecze istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na cele uzupełnienia zabudową mieszkaniową wielorodzinną.

3.Teren po obu stronach ulicy Alei Lipowych w celu uporządkowania istniejącego zagospodarowania, poprawy wizerunku oraz stworzenia przestrzeni publicznej z lokalizacją obiektu handlowego wielko powierzchniowego i połączeniu przestrzennym z terenem przy ulicy Mazurskiej po byłym Ligpolu na funkcje usług komercyjnych i zabudowy mieszkaniowej.

4. Teren zlokalizowany po stronie zachodniej miasta za torami kolejowymi - perspektywiczne tereny rozwojowe - możliwe do zainwestowania na funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej oraz usługowej w połączeniu komunikacyjnym z ulicą Leśną; układ przestrzenny w oparciu o walory krajobrazowe obszaru; przy drodze wylotowej do Giżycka –możliwość lokalizacji zorganizowanego miejsca dla podróżnych-(motel)- wykorzystanie bliskiego sąsiedztwa zjazdu z obwodnicy miasta.

5.Teren zlokalizowany w północnej części miasta po lewej stronie drogi krajowej - wykorzystanie zasobów leśnych oraz wodnych ze wskazaniem na kompleksowe urządzenie terenu na cele sportowo - rekreacyjne w zieleni - stworzenie parku aktywnego wypoczynku - "Małpiego Gaju" z niezbędną infrastrukturą do obsługi terenu.

6.Tereny zlokalizowane przy drodze wyjazdowej do Ełku po lewej stronie - po byłej Centrali Nasiennej i byłego CPN-u z przeznaczeniem na cele działalności produkcyjnej i usługowej.

7.Teren Dworku Mazurskiego - istniejące obiekty usług hotelarsko - gastronomicznych z możliwością budowy, rozbudowy, przebudowy i uzupełnienia na cele sportowo - rekreacyjno - letniskowo – wypoczynkowe, z dopuszczeniem funkcji oświatowej i zdrowotnej.

8.Teren po drugiej stronie jeziora Oleckie Wielkie pod funkcje rekreacyjno - sportowe z możliwością lokalizacji usług związanych z turystyką w ramach perspektywicznego rozwoju terenu "Szyjka" w ścisłym powiązaniu funkcjonalno - przestrzennym - dodatkowe połączenie komunikacyjne za pomocą mostu pieszego łączącego dwa brzegi jeziora (plaża Szyjka).

9. Teren - bulwar spacerowy wzdłuż jeziora z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku: Hala Lega - mostek Lega. Rewitalizacja wraz z urządzeniem i zagospodarowaniem zabudowy wraz z urządzeniami sportowo - rekreacyjnymi wzdłuż linii brzegowej jeziora Oleckie Wielkie - podniesienie standardu i jakości przestrzennej miejsca ze szczególnym uwzględnieniem walorów krajobrazowo - przyrodniczych.

11. Teren położony na osiedlu Siejnik przeznaczony pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej z dopuszczeniem usług. Rozwój istniejącej struktury przestrzennej osiedla - domknięcie od strony północno - zachodniej. Przy opracowywaniu planu należy uwzględnić potrzebę urządzenia przestrzeni publicznej - centrum osiedla w rejonie szkoły oraz kościoła)wraz z zaprojektowaniem zieleni.

Na obszarze gminy

1. Obszary funkcjonalne przewidziane do rozwoju struktur turystycznych, rekreacyjno - wypoczynkowych zlokalizowane na terenie gminy przy jeziorach: Oleckie Małe, Olszewskie, Gordejskie, Kukowino i Zajdy.

2.W obrębie obszarów zwartej zabudowy wsi na terenie gminy w przypadku wystąpienia wzmożonej aktywności inwestycyjnej, objawiającej się między innymi zwiększoną liczbą wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

3. Wskazany obszar na cele rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjno - wypoczynkowych i mieszkaniowych w obrębie układu przestrzennego wsi Gąski.

4.Obszary rozwojowe do kompleksowego zagospodarowania wielofunkcyjnego związanego z funkcjami turystyczno - wypoczynkowymi oraz mieszkalnictwem jednorodzinnym wraz z

urządzeniem przestrzeni publicznych oraz zorganizowanymi miejscami usług sportu i rekreacji w poszanowaniu walorów krajobrazowo - przyrodniczych w obrębach miejscowości Możne i Sedranki.

5.Rozwojowe obszary pod funkcje produkcyjne, produkcyjno – usługowe wskazane na rysunku studium z dopuszczeniem lokalizacji obiektów wielko powierzchniowych obejmujące tereny wzdłuż obwodnicy miasta z kumulacją struktur w pobliżu zjazdów z obwodnicy. W obrębie Jaśki w strefie ekonomicznej polityki przestrzennej gminy przewiduje się zmianę części mpzp Jaśki na funkcje produkcyjno - usługowe.

6.Teren położony w obrębie Rosochackie przyległy w bliskim sąsiedztwie osiedla Siejnik ze wskazaniem pod funkcje mieszkaniowe wielorodzinne i jednorodzinne, wraz z terenami zieleni, bulwarami rekreacyjnymi oraz usługami nieuciążliwymi.

7.Teren położony pomiędzy ul. Kościuszki a linią kolejową w obrębie Lesk i Olecko, ze wskazaniem pod wielokierunkową działalność produkcyjną i usługową w rejonie terenów aktywności gospodarczej.

Zabudowa uzupełniająca, czy też wymiana zabudowy na terenach już zagospodarowanych odbywać się będzie mogła na podstawie decyzji administracyjnych. Gmina może przystąpić do opracowania planów miejscowych również na inne tereny niż wymienione powyżej, stosownie do potrzeb.

Jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego wartość nieruchomości wzrośnie, stawka jednorazowej opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym winna być ustalana na etapie sporządzania planu w wysokości do 30%, a odnośnie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z art. 58 ust. 2 i art. 63 ust 3, jeżeli decyzje wywołują skutki o których mowa w art. 36, należy stosować odpowiednio przepisy art. 36 i art. 37.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

10.1. Kierunki i zasady rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Atrakcyjność krajobrazu naturalnego, duże obszary leśne, polne czy też doliny rzeczne stanowią dobro gminy, o które należy zadbać w odpowiedni sposób. Dbałość o ład przestrzenny należy do zadań samorządu terytorialnego, gdyż w interesie gminy jest zapewnienie jak najatrakcyjniejszych warunków dla turystów i osób przyjezdnych. Lecz jego dobro leży także w interesie mieszkańców gminy, zapewniając im wysoką jakość życia w odniesieniu do warunków przestrzennych.

Uporządkowanie przestrzeni rolno-leśnej powinno polegać na docelowym określeniu na terenie gminy sposobu użytkowania gruntów w kierunku rolnym lub leśnym, poprzez wyznaczenie linii rozgraniczającej lasy oraz grunty przewidziane do zalesienia od gruntów przeznaczonych wyłącznie na cele rolne. Przebieg tej granicy polno-leśnej powinien być wyznaczony w oparciu o warunki glebowo-przyrodnicze oraz naturalne granice fizjograficzne i wprowadzony uchwałą Rady Miejskiej w porozumieniu z Nadleśnictwem.

W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące kierunki i zasady:

- ochrona gleb najwyższej jakości przed przeznaczeniem nierolniczym oraz degradacją wskutek niewłaściwej kultury rolnej gruntów rolnych klas I- III,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed erozją,
- wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dostosowaniem kierunków produkcji, jej intensywności, kultury rolnej do walorów i ograniczeń przyrodniczych,
- wyłączanie z produkcji rolnej gruntów o najniższej przydatności, ze względu na bonitację lub szczegółowe warunki położenia (wielkość, kształt, itp.) oraz ich przeznaczanie pod zalesienie lub innego rodzaju użytkowanie nierolnicze,
- wdrażanie proekologicznych technologii oraz poprawa standardów sanitarnych produkcji,
- przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczeniu środowiska przyrodniczego,
- poprawa jakości życia ludności rolniczej oraz warunków funkcjonowania gospodarstw poprzez: przeciwdziałanie bezrobociu i wspieranie restrukturyzacji rynku pracy w celu przechodzenia do działalności pozarolniczych, poprawę jakości wykształcenia, rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa lokalnych płodów rolnych, poprawę wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, wsparcie dla modernizacji budynków i urządzeń służących produkcji rolnej, wprowadzanie do gospodarstw technologii proekologicznych, wspieranie działań producentów rolnych;
- część gruntów ornych położonych na kilkunastoprocentowych spadkach terenowych jest potencjalnie zagrożona erozją wodną i uprawową – wskazane odpowiednie zabiegi agrotechniczne, względnie zmiana użytkowania gleb (zagospodarowanie trwałą roślinnością lub zalesienie stoków o dużym nachyleniu);
- trwałe użytki zielone, szczególnie wytworzone z gleb pochodzenia organicznego pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu;
- tereny bagienne pozostawić w stanie naturalnym;
- należy utrzymywać i wzbogacać zadrzewienia graniczne i śródpolne.

10.2. Kierunki i zasady rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej

Obszary leśne należy rozpatrywać w dwóch aspektach: jako strategiczny element przestrzeni przyrodniczej i krajobrazowej oraz jako przedmiot działalności gospodarczej. Szczegółowy sposób korzystania z zasobów leśnych i ich ochrony określa ustawa o lasach oraz ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Zachowanie funkcji przyrodniczej i krajobrazowej lasów powinno się odbywać poprzez:

- zachowanie i przywracanie biologicznej różnorodności lasów,
- utrzymanie produkcyjnej zasobności lasów i zachowanie regionów matecznych,
- podporządkowanie celom ochronnym działalności gospodarczej w strefach występowania obiektów i obszarów objętych ochroną prawną;
- ochronę stanowisk rzadkich roślin i zwierząt;
- próby odtworzenia naturalnych siedlisk;
- zachowanie w równowadze ekosystemów leśnych,
- ograniczanie lub eliminowanie środków chemicznych stosowanych w ochronie lasu na rzecz metod biologicznych;
- ochrona zasobów glebowych i wodnych w lasach przed erozją,
- zwiększenie lesistości na obszarach do tego preferowanych ze względów przyrodniczych a także gospodarczych,
- ograniczanie do niezbędnego minimum zmian użytkowania leśnego na nieleśny,
- w porozumieniu z zarządcami lasów należy dążyć do zwiększenia wykorzystania terenów leśnych dla celów rekreacji, w szczególności poprzez urządzanie ścieżek turystycznych dla pieszych i rowerzystów, a także wyznaczanie miejsc do wypoczynku i biwakowania,
- w celu ochrony obszarów leśnych przed antropopresją należy:
  - linie energetyczne średniego napięcia prowadzone przez obszary leśne realizować jako kablowe;
  - dążyć do zastępowania węgla ekologicznymi surowcami energetycznymi;
  - ograniczyć poruszanie się pojazdami mechanicznymi na terenach leśnych.

Gospodarcze wykorzystanie lasów powinno polegać na:

- zrównoważonej produkcji drewna składającej się z uprawy, hodowli i wycinki drzew;
- maksymalizacji warunków siedliskowych dla produkcji leśnej (zabiegi agrotechniczne, hydrotechniczne);
- wzroście powierzchni terenów zalesianych na glebach o małej przydatności rolniczej;
- produkcji materiału nasiennego (ochrona drzew doborowych) i głównych gatunków drzew lasotwórczych (działalność szkółek leśnych);
- opracowywaniu map gospodarczych dla lasów niepaństwowych umożliwiających racjonalne korzystanie z ich zasobów;
- ochronie przed czynnikami abiotycznymi (suszą) i biotycznymi (szkodnikami);
- prowadzeniu działalności przeciwpożarowej;

- racjonalnym pozyskiwaniu zwierzyny łownej (zagospodarowywaniu terenów leśnych przez koła łowieckie);
- hodowli zwierząt ekosystemów leśnych w celach naukowych i edukacyjnych (tworzeniu tzw. zwierzyńców);
- wprowadzaniu funkcji turystycznych i rekreacyjnych:
  - wyznaczaniu tras turystycznych pieszych, rowerowych, konnych,
  - realizacji tras i ośrodków szkoleniowych edukacji ekologicznej,
  - tworzeniu w sąsiedztwie poszczególnych miejscowości i wzdłuż dróg, miejsc parkingowych i miejsc wypoczynku dla ludności;
- wprowadzanie na obszary wiejskie działalności usługowych związanych z obsługą produkcji leśnej.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

W gminie Olecko występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które stanowią tereny dla rzeki Legi Jegrzni, które zobrazowano na Rysunku Studium na podstawie danych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Zarząd Zlewni w Giżycku dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej Etap-II – rzeka Lega. Na tym obszarze wystąpienie powodzi określane jest jako „prawdopodobne". Zasięg zalewu bezpośredniego został określony na prawdopodobieństwo 1 %. Na w/w terenie należy stosować przepisy odrębne, m.in. przepisy zawarte w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Zgodnie z ustawą:
- zakazuje się rolniczego wykorzystania ścieków na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w okresie prognozowanego wezbrania wód (art. 84 ust. 4);
- w celu zapewnienia właściwych warunków przepływu wód powodziowych właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, nakazać usunięcie drzew lub krzewów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią (art. 175 ust. 1);
- na lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych wymagane jest pozwolenie wodno prawne (art. 390 ust. 1).

Zasady zagospodarowania na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi należy doprecyzować na etapie sporządzania planów miejscowych uwzględniając przepisy odrębne.
Na terenie miasta i gminy Olecko nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem procesów osuwiskowych. Mogą one mieć charakter jedynie lokalny i występować na małą skalę nie stwarzając zagrożenia dla ludności.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach gminy Olecko w/w obszary mogą być wyznaczone w złożach kruszywa naturalnego, o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego z tytułu warunków eksploatacji złóż.

Wykaz zasobów złóż przedstawiony jest w tekście „Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego" str. 104 i 105 (dane z systemu informacji geologicznej MIDAS – stan na sierpień 2020 r.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Obszary pomników zagłady wraz ze strefami ochronnymi w gminie Olecko nie występują.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REWITALIZACJI LUB REMEDIACJI

Jako wymagające rehabilitacji i rewitalizacji wskazuje się obszary po zakończonej eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych.

Rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kopalin zasadniczo odbywa się na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w związku z przepisami geologicznymi i górniczymi w kierunku:

- rolno – przyrodniczym wg zapotrzebowania na grunty rolne w danym rejonie;
- zalesień terenów sąsiadujących i istniejącymi lasami, oraz pełniących funkcje w kierunku ochronnym, glebochronnym i wodochronnym.

Wyznacza się tereny wymagające rehabilitacji oraz przekształceń strukturalno - przestrzennych:

1. Rewitalizacji i rehabilitacji w kierunku zagospodarowania przestrzennego wymaga obszar zlokalizowany w części śródmiejskiej miasta Olecko - obejmujący tereny wzdłuż rzeki Legi i terenów przyległych.
2. Do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych proponuje się teren istniejących garaży zlokalizowanych przy Alejach Lipowych oraz teren przy ulicy Mazurskiej.

   Rejon wzdłuż Alei Lipowych obejmujący obecnie zainwestowane tereny o funkcji usługowej, drobnej produkcji, mieszkaniowo - usługowej oraz garażowej. Teren z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo ze strefą śródmiejską stanowi ważny pod względem inwestycyjnym jak i estetycznym obszar wymagający szczególnego potraktowania. Obiekty zlokalizowane w przypadkowy i niekontrolowany sposób zdysharmonizują przestrzeń miejską. Teren wskazuje się do przekształceń i rehabilitacji oraz opracowania

mpzp w celu poprawy wizerunku tej części miasta. W ramach rozwoju oraz uzyskania zamierzonych celów dla przedmiotowego obszaru w studium stwarza się możliwość zlokalizowania obiektu handlowego wielko powierzchniowego - Galerii z usługami handlu, kultury i rozrywki. Teren przy ul. Mazurskiej z przeznaczeniem na kontynuacje zabudowy mieszkalnej i usług towarzyszących.

3. Teren byłej Centrali Nasiennej i byłego CPN w sąsiedztwie Osiedla Siejnik, wykorzystanie nieużytkowanych obiektów oraz istniejącej infrastruktury technicznej łącznie z bocznicą kolejową mógłby być ofertą na ich zagospodarowanie pod obiekt produkcyjny lub usługowy.
4. Do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych wskazuje się teren baz i magazynów przy ul. Wojska Polskiego w celu pozyskania uzbrojonych terenów jako rezerwy terenu pod zabudowę wielorodzinną i usługową w mieście.
5. Rewitalizacji, waloryzacji i przekształceniom funkcjonalno - przestrzennym oraz własnościowym będą wymagać pozostałe zasoby obiektowe po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych PGR - ach. Są to tereny w większości uzbrojone we własnym zakresie, posiadające układ komunikacyjny oraz obiekty wielko gabarytowe możliwe do adaptacji na cele działalności rolniczych oraz nierolniczych. .

6. W studium nie wskazano lokalizacji terenów, które należałoby poddać remediacji.

15. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie miasta i gminy Olecko nie wyznaczono obszarów zdegradowanych.

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach miasta i gminy terenem zamkniętym w rozumieniu przepisów geodezyjnych i kartograficznych są wyodrębnione geodezyjnie tereny linii kolejowej Olecko – Ełk oraz Olecko - Suwałki wskazane na załączniku graficznym. W/w tereny nie posiadają wyznaczonej dla niej prawnie obowiązującej strefy ograniczonego użytkowania.

17. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszarem problemowym jest obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych wskazany w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Na terenie gminy Olecko nie przewiduje się wskazania dodatkowych obszarów problemowych, których nie omówiono we wcześniejszych rozdziałach.

18. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Podstawą do sporządzenia niniejszej zmiany studium stanowią uchwały Nr. ORN.0007.26.2018 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 27.04.2018 r. oraz Nr. BRM.000.78.2020 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 sierpnia 2020 r w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko.

Zmiana Studium została sporządzona w zakresie:

- weryfikacji i aktualizacji użytkowania terenów aktywności gospodarczej położonych przy ul. Kościuszki w Olecku po zamknięciu składowiska odpadów;
- ustalenia granicy zwartej zabudowy dla terenów w granicach administracyjnych miasta Olecka, położonych w Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich;
- stworzenia terenów inwestycyjnych na obszarach przyległych do południowej granicy miasta Olecka (obręb Rosochackie w sąsiedztwie osiedla Siejnik), oraz terenów położonych pomiędzy ul. Ełcką i linią PKP relacji Olecko-Ełk, w oparciu o bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- ustalenia regulacji dotyczących lokalizacji urządzeń telekomunikacyjnych;
- wyznaczenia obszarów ograniczonego użytkowania w zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowych, zgodnie z przepisami ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;
- wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (urządzenia fotowoltaiki) o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i użytkowaniu terenów;.
- weryfikacji udokumentowanych złóż kopalin, oraz terenów górniczych, obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rewitalizacji lub remediacji.

Wnioski w trybie art. 11 ust 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jak również odpowiedzi od instytucji i organów, po ich pisemnym zawiadomieniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium zostały rozpatrzone pozytywnie.

Wprowadzono korekty wynikające z ustaleń planu województwa odnośnie korytarzy ekologicznych, regionalnych ścieżek rowerowych, przebiegu planowanej trasy gazociągu, oraz inwestycji w zakresie rozwoju budowy i modernizacji sieci elektroenergetycznych na terenie gminy Olecko, oraz klasyfikacji drogi krajowej i dwóch dróg wojewódzkich.

Złoża kopalin występujące na terenie miasta i gminy w ilości 39-ciu oraz tereny górnicze w ilości 10-ciu wprowadzone do tekstu części pierwszej Studium cz.1a i graficznie do rysunku „Uwarunkowania" w tym także informacyjnie do tekstu części drugiej Studium cz.1b i graficznie do rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" (nazwa, numer z konturami ich granic) na podstawie stanu zasobów systemu informacji geologicznej MIDAS wg danych na sierpień 2020 r.

SYNTEZA - Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – kierunki rozwoju.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wynika z weryfikacji struktur osadniczych i analizy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olecko przyjętego Uchwałą Nr.ORN.0007.94.2015 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 grudnia 2015 r z późniejszą zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr. ORN. 0007.78.2018 z dnia 28 września 2018 r. Bilans uwzględnia wskazane niniejszą zmianą obszary lokalizacyjne zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług w obrębach Rosochackie (teren byłego sadu w sąsiedztwie osiedla Siejnik) oraz teren aktywności gospodarczej w obrębie Lesk(teren pomiędzy ul. Kościuszki, a torami kolejowymi) przeznaczony do zabudowy produkcyjnej i usługowej.

Przewidywane w/w przekształcenia w strukturze zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymagania ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walory ekonomiczne i nie wpływają niekorzystanie na bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zmiany te dotyczą zwiększenia terenów przeznaczonych pod zabudowę: mieszkaniową, usługową, aktywizacji gospodarczej.

Reasumując powyższe oraz zakładając możliwości rozwojowe oszacowano zapotrzebowanie terenów dla poszczególnych funkcji zabudowy w gminie Olecko.

IV. Możliwości rozwojowe poszczególnych typów zabudowy (powierzchnie przedstawione w m²)

Typ zabudowy	Chłonność	Zapotrzebowanie	Bilans uwzględniający zmianę studium
Tereny zabudowy mieszkaniowej	491 029,0 m²	513 710,6 m²	**-22 681,0 m²**
Tereny zabudowy zagrodowej	1 069 148,0 m²	134 355,0 m²	934 793,0 m²
Tereny zabudowy usługowej	436 012,0 m²	447 622,5 m²	**-11 610,0 m²**
Tereny usług turystycznych, w tym zabudowy letniskowej	148 917,0 m²	497 575,0 m²	**-348 658,0 m²**
Tereny aktywizacji gospodarczej	142 508,0 m²	142 892,6 m²	**-385,0 m²**

Źródło: *Opracowanie własne*

Uwzględniając informacje zawarte w powyższej tabeli w przyszłości możliwe będzie wyznaczenie nowych, niewielkich terenów przeznaczonych pod zabudowę dla zabudowy:

mieszkaniowej, usługowej, aktywizacji gospodarczej oraz terenów usług turystycznych w tym zabudowy letniskowej.

19. SPIS TABEL ZAWARTYCH W TEKŚCIE

I. Zadania inwestycyjne PGE Dystrybucja SA ujęte w Planie rozwoju na lata 2017 – 2022 68
II. Inwestycje planowane do realizacji na terenie Miasta i Gminy Olecko na lata 2012 - 2020 69
III. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym_____ 76
IV. Możliwości rozwojowe poszczególnych typów zabudowy (powierzchnie przedstawione w m²) 89

20. SPIS GRAFIK ZAWARTYCH W TEKŚCIE

A. Schemat projektowanych zielonych korytarzy – miasto Olecko _____ 65
B. Schemat obszarów planowanych przestrzeni publicznych _____ 79

ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA OLECKO

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU
Z DNIA

SKALA 1 : 5 000

100 50 0 100 200 300 400 500 m

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

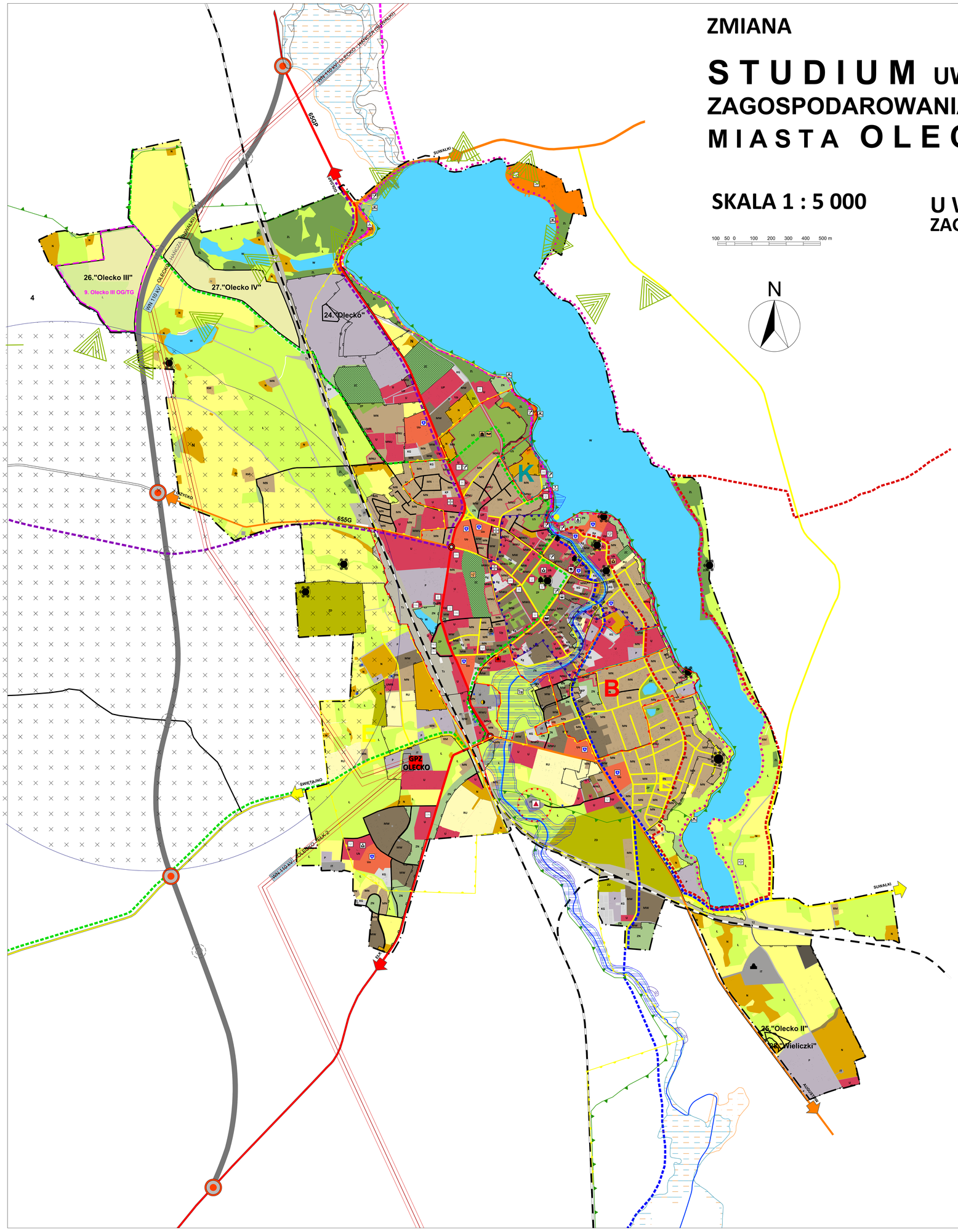

OZNACZENIA:

I. GRANICE ADMINISTRACYJNE

- GRANICA MIASTA

II. ISTNIEJĄCE UŻYTKOWANIE TERENÓW

1. TERENY NIEZABUDOWANE

- ZL — LASY
- W — WODY POWIERZCHNIOWE
- Ł — ŁĄKI I PASTWISKA
- R — UŻYTKI ROLNE
- N — NIEUŻYTKI
- ZD — SADY, OGRODY I ZIELEŃ DZIAŁKOWA
- ZN — ZIELEŃ NIEURZĄDZONA, ZAKRZACZENIA, ZADRZEWIENIA
- ZP — ZIELEŃ URZĄDZONA, PARKI, SKWERY

2. TERENY ZABUDOWANE

- MN — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- MNU — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI
- MWU — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI
- RU — TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNEJ
- U,Up,Uk — TERENY USŁUG, W TYM USŁUG PUBLICZNYCH I SAKRALNYCH
- Uo — TERENY USŁUG OŚWIATY
- UT — TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH
- US — TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI
- PU — TERENY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W TYM PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW ORAZ USŁUG
- UP — TERENY DZIAŁALNOŚCI USŁUGOWO - PRODUKCYJNEJ
- ZC — TERENY CMENTARZY
- KG, KP — TERENY GARAŻY I PARKINGÓW

3. SYMBOLE UZUPEŁNIAJĄCE POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA

- HOTEL
- URZĄD
- KOŚCIÓŁ
- SZPITAL, PRZYCHODNIA
- POCZTA
- POLICJA
- SZKOŁA
- STRAŻ POŻARNA
- PRZYSTAŃ WODNA
- GASTRONOMIA
- BANK
- DWORZEC AUTOBUSOWY
- DWORZEC KOLEJOWY
- STACJA BENZYNOWA
- PUNKT WIDOKOWY
- KINO
- PLAŻA, KĄPIELISKO
- OŚRODEK WYPOCZYNKOWY
- AMFITEATR
- PLAC MIEJSKI
- TARGOWICA

III. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE PRAWNEJ

- GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU JEZIOR OLECKICH
- POMNIKI PRZYRODY
- UŻYTEK EKOLOGICZNY "DŁUGI MOSTEK"

2. INNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I KOPALIN

- ZADRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE, PRZYDROŻNE I PRZYWODNE
- KORYTARZE EKOLOGICZNE O ZNACZENIU REGIONALNYM
- 27. "OLECKO IV" — WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH (NAZWA WŁASNA ZŁOŻA PODANA W CUDZYSŁOWIU WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM - UWARUNKOWANIA) stan midas.gov.pl sierpień 2020)
- 9.Olecko III OG/TG — TERENY I OBSZARY GÓRNICZE (WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM- UWARUNKOWANIA)
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 0,5 %
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 5%
- TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SKARP LUB ZBOCZY

IV. ŚRODOWISKO KULTUROWE - OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

1. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ UKŁADU URBANISTYCZNEGO MIASTA
- B — STREFA OCHRONY CZĘŚCIOWEJ - B
- K — STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ OTULINY - K
- E — STREFA OCHRONY EKSPOZYCJI - E

2.OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU LUB EWIDENCJI ZABYTKÓW

- ZABYTKOWY CMENTARZ
- ZABYTKOWY KOŚCIÓŁ
- ZABYTKOWY MŁYN
- ZABYTKOWE OBIEKTY I BUDYNKI
- ZABYTKOWA ALEJA DRZEW, PARK
- OBIEKTY I STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

V. KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. KOMUNIKACJA

KATEGORIE DRÓG

- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE, POZOSTAŁE WAŻNIEJSZE DROGI
- OBWODNICA MIASTA OLECKA W CIĄGU DROGI KRAJOWEJ NR 65
- GŁÓWNE WĘZŁY KOMUNIKACYJNE
- WIADUKTY, PRZEJŚCIA PIESZO - JEZDNE
- LINIE KOLEJOWE
- Tz — TERENY ZAMKNIĘTE - KOLEI

KLASY I NUMERY DRÓG

- 65GP — DROGI KLASY GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO
- G — DROGI KLASY GŁÓWNEJ
- Z — DROGI KLASY ZBIORCZEJ
- 1897N - L — DROGI KLASY LOKALNEJ
- D — DROGI KLASY DOJAZDOWEJ

2. SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK KAJAKOWY

SZLAKI PIESZO - ROWEROWE

- LOKALNY SZLAK FIOLETOWO - CZERWONY NAD JEZIORO GARBAŚ PRZYGRANICZNYMI ŚCIEŻKAMI DO BOBROWYCH ŻEREMI
- LOKALNY SZLAK ZIELONY TĘCZĄ PIĘTNASTU JEZIOR WOKÓŁ SUDAWSKIEJ WAROWNI
- LOKALNY SZLAK ZIELONO - CZERWONY NAD JEZIORO KRZYWE - PO WYSOKICH BRZEGACH JEZIOR I JARÓW
- LOKALNY SZLAK NIEBIESKI DOLINĄ LEGI - Z NURTEM PRACOWITEJ RZEKI
- LOKALNY SZLAK CZERWONY KU DOLINIE ROSPUDY - SZLAKAMI PRZEMYTNIKÓW
- LOKALNY SZLAK FIOLETOWY NA SZESKĄ GÓRĘ - FILAR MAZURSKIEGO ŚWIATA
- MIĘDZYREGIONALNY SZLAK PIESZO-ROWEROWY
- ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA PIESZO - ROWEROWA WOKÓŁ JEZIORA OLECKO WIELKIE WIEWIÓRCZA ŚCIEŻKA

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- IT — TERENY OBSŁUGI TECHNICZNEJ MIASTA I GMINY
- WN 110 kV — LINIE ELEKTROENERGETYCZNE WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110 kV
- GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA
- GŁÓWNE UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH
- STACJA UZDATNIANIA WODY
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- TEREN BYŁEGO ZAMKNIĘTEGO WYSYPISKA ŚMIECI
- STACJA REDUKCYJNO - POMIAROWA GAZU
- STREFA ODDZIAŁYWANIA ISTNIEJĄCYCH ELEKTROWNI WIATROWYCH (ODLEGŁOŚĆ 10 - KROTNEJ WYS. ELEKTROWNI WIATROWEJ STOSOWNIE DO USTAWY O INWESTYCJACH W ZAKRESIE ELEKTRWONI WIATROWYCH (Dz.U. z 2016 r. poz. 961)

V. POLITYKA PRZESTRZENNA

- GRANICE OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU
Z DNIA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY OLECKO

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

SKALA 1 : 15 000

N

100 50 0 100 200 300 400 500 m

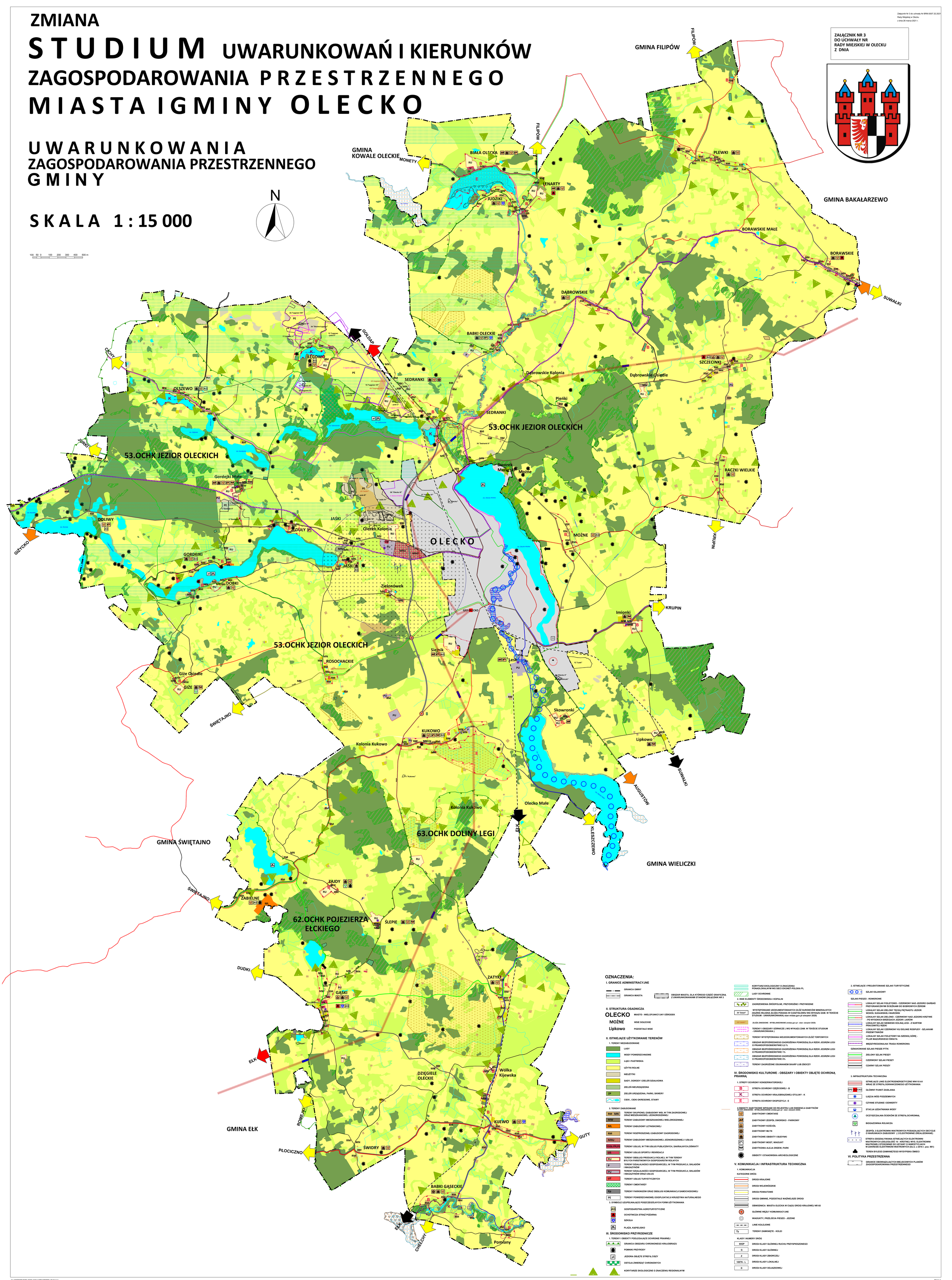

OZNACZENIA:

I. GRANICE ADMINISTRACYJNE

- GRANICA GMINY
- GRANICA MIASTA
- OBSZAR MIASTA, DLA KTÓREGO CZĘŚĆ GRAFICZNĄ Z UWARUNKOWANIAMI STANOWI ZAŁĄCZNIK NR 3

II. STRUKTURA OSADNICZA

- OLECKO — MIASTO - WIELOFUNKCYJNY OŚRODEK
- MOŻNE — WSIE SOŁECKIE
- Lipkowo — POZOSTAŁE WSIE

II. ISTNIEJĄCE UŻYTKOWANIE TERENÓW

1. TERENY NIEZABUDOWANE
- LASY
- WODY POWIERZCHNIOWE
- ŁĄKI I PASTWISKA
- UŻYTKI ROLNE
- NIEUŻYTKI
- SADY, OGRODY I ZIELEŃ DZIAŁKOWA
- ZIELEŃ NIEURZĄDZONA
- ZP — ZIELEŃ URZĄDZONA, PARKI, SKWERY
- CIEKI , CIEKI OKRESOWE, STAWY

2. TERENY ZABUDOWANE
- RM MN — TERENY SKUPIONEJ ZABUDOWY WSI, W TYM ZAGRODOWEJ ORAZ MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- ML — TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ
- RM — TERENY ROZPROSZONEJ ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
- MNU — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUG
- U/p,UK,UO — TERENY USŁUG, W TYM USŁUG PUBLICZNYCH, SAKRALNYCH,OŚWIATY
- US — TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI
- RU — TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNEJ, W TYM TERENY BYŁYCH PAŃSTWOWYCH GOSPODARSTW ROLNYCH
- P — TERENY DZIAŁALNOSCI GOSPODARCZEJ, W TYM PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
- PU — TERENY DZIAŁALNOSCI GOSPODARCZEJ, W TYM PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW ORAZ USŁUG
- UT — TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH
- TERENY CMENTARZY
- Kp — TERENY PARKINGÓW ORAZ OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
- PE — TERENY POWIERZCHNIOWEJ EKSPLOATACJI KRUSZYWA NATURALNEGO

3. SYMBOLE UZUPEŁNIAJĄCE POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA
- AG — GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE
- OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA
- SZKOŁA
- PLAŻA, KĄPIELISKO

III. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE PRAWNEJ
- GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- POMNIKI PRZYRODY
- JEZIORA OBJĘTE STREFĄ CISZY
- OSTOJA ZWIERZĄT CHRONIONYCH
- KORYTARZE EKOLOGICZNE O ZNACZENIU REGIONALNYM
- KORYTARZ EKOLOGICZNY O ZNACZENIU PONADLOKALNYM WG SIECI EKONET-POLSKA PL
- LASY OCHRONNE

2. INNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I KOPALIN
- ZADRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE, PRZYDROŻNE I PRZYWODNE
- 29."Zatyki" — WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH (NAZWA WŁASNA ZŁOŻA PODANA W CUDZYSŁOWIU WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM - UWARUNKOWANIA) stan midas.gov.pl sierpień 2020)
- 201."Lesko" — ZŁOŻA ZWIESIONE - WYBILANSOWANE (midas.gov.pl - stan: sierpień 2020)
- TERENY I OBSZARY GÓRNICZE (WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM - UWARUNKOWANIA)
- TERENY WYSTĘPOWANIA NIEUDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ TORFOWYCH
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIENSTWIE 0,5 %
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIENSTWIE 1%
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIENSTWIE 5%
- TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SKARP LUB ZBOCZY

IV. ŚRODOWISKO KULTUROWE - OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

1. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- B — STREFA OCHRONY CZĘŚCIOWEJ - B
- K — STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ OTULINY - K
- E — STREFA OCHRONY EKSPOZYCJI - E

2.OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU LUB EWIDENCJI ZABYTKÓW
ZŁOŻA ZWIESIONE - WYBILANSOWANE (midas.gov.pl - stan: sierpień 2020)
- ZABYTKOWY CMENTARZ
- ZABYTKOWY ZESPÓŁ DWORSKO - PARKOWY
- ZABYTKOWY KOŚCIÓŁ
- ZABYTKOWY MŁYN
- ZABYTKOWE OBIEKTY I BUDYNKI
- ZABYTKOWY MOST, WIADUKT
- ZABYTKOWA ALEJA DRZEW, PARK
- OBIEKTY I STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

V. KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. KOMUNIKACJA

KATEGORIE DRÓG
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE, POZOSTALE WAŻNIEJSZE DROGI
- OBWODNICA MIASTA OLECKA W CIĄGU DROGI KRAJOWEJ NR 65
- GŁÓWNE WĘZŁY KOMUNIKACYJNE
- WIADUKTY, PRZEJŚCIA PIESZO - JEZDNE
- LINIE KOLEJOWE
- Tz — TERENY ZAMKNIĘTE - KOLEI

KLASY I NUMERY DRÓG
- 65GP — DROGI KLASY GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO
- G — DROGI KLASY GŁÓWNEJ
- Z — DROGI KLASY ZBIORCZEJ
- 1097N - L — DROGI KLASY LOKALNEJ
- D — DROGI KLASY DOJAZDOWEJ

2. ISTNIEJĄCE I PROJEKTOWANE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK KAJAKOWY

SZLAKI PIESZO - ROWEROWE
- LOKALNY SZLAK FIOLETOWO - CZERWONY NAD JEZIORO GARBAŚ PRZYGRANICZNYMI ŚCIEŻKAMI DO BOBROWYCH ŻEREMI
- LOKALNY SZLAK ZIELONY TĘCZĄ PIĘTNASTU JEZIOR WOKÓŁ SUDAWKIEJ I WARONNI
- LOKALNY SZLAK ZIELONO - CZERWONY NAD JEZIORO KRZYWE - PO WYSOKICH BRZEGACH JEZIOR I JARÓW
- LOKALNY SZLAK NIEBIESKI DOLINĄ LEGI - Z NURTEM PRACOWITEJ RZEKI
- LOKALNY SZLAK CZERWONY KU DOLINIE ROSPUDY - SZLAKAMI PRZEMYTNIKÓW
- LOKALNY SZLAK FIOLETOWY NA SZESKĄ GÓRĘ - FILAR MAZURSKIEGO ŚWIATA
- MIĘDZYREGIONALNA TRASA ROWEROWA

OZNAKOWANE SZLAKI PIESZE PTTK
- ZIELONY SZLAK PIESZY
- CZERWONY SZLAK PIESZY
- CZARNY SZLAK PIESZY

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- ISTNIEJĄCE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE WN110 kV WRAZ ZE STREFĄ OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA
- GPZ OLECKO — GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA
- UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH
- CZYNNE STUDNIE I ODWIERTY
- STACJA UZDATNIANIA WODY
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- BIOGAZOWNIA ROLNICZA
- ZESPÓŁ 3 ELEKTROWNI WIATROWYCH POSIADAJĄCYCH DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY (2 ELEKTROWNIE ZREALIZOWANE)
- STREFA ODDZIAŁYWANIA ISTNIEJĄCYCH ELEKTROWNI WIATROWYCH (ODLEGŁOŚĆ 10 - KROTNEJ WYS. ELEKTROWNI WIATROWEJ STOSOWNIE DO USTAWY O INWESTYCJACH W ZAKRESIE ELEKTROWNI WIATROWYCH (Dz.U. z 2016 r. poz. 961)
- TEREN BYŁEGO ZAMKNIĘTEGO WYSYPISKA ŚMIECI

VI. POLITYKA PRZESTRZENNA
- GRANICE OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

ZAŁĄCZNIK NR 4
DO UCHWAŁY NR .....
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU
Z DNIA ..... R.

ZMIANA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY OLECKO

SKALA 1 : 5 000

KIERUNKI ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

100 50 0 100 200 300 400 500 m

N

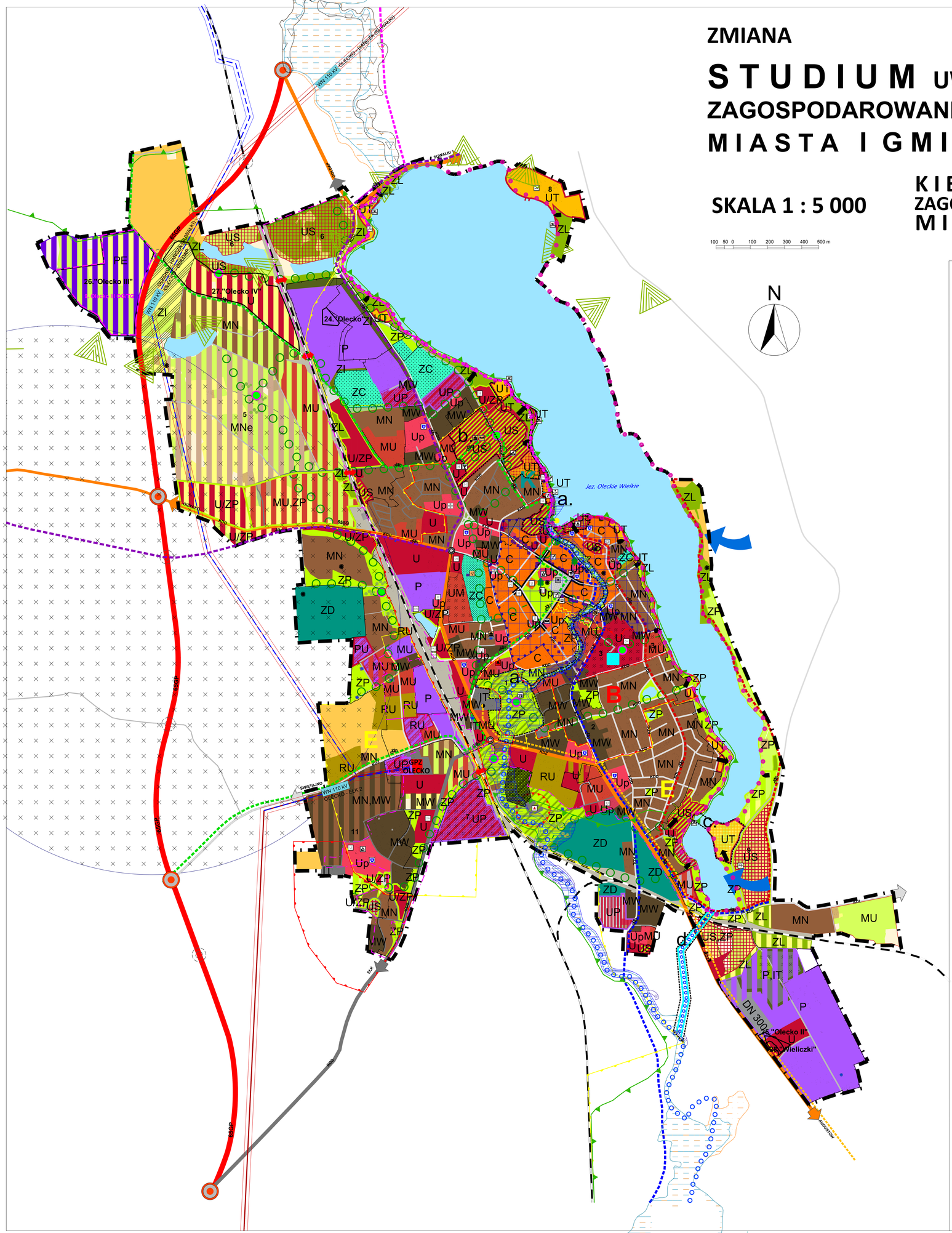

OZNACZENIA:

I. GRANICE MIASTA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- GRANICA ZWARTEJ ZABUDOWY JEDNOSTKI OSADNICZEJ MIASTA

II. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE PRAWNEJ

- GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU JEZIOR OLECKICH
- POMNIKI PRZYRODY
- UŻYTEK EKOLOGICZNY "DŁUGI MOSTEK"

2. INNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I KOPALIN

- ZADRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE, PRZYDROŻNE I PRZYWODNE
- EKOSYSTEMY DOLIN RZECZNYCH I RYNIEN JEZIORNYCH DOLINOWE KORYTARZE EKOLOGICZNE
- KORYTARZE EKOLOGICZNE O ZNACZENIU REGIONALNYM
- 21 "OLECKO IV" — WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH (NAZWA WŁASNA ZŁOŻA PODANA W CUDZYSŁOWIU WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM - UWARUNKOWANIA) stan midas.gov.pl sierpień 2020)
- 5.2 Kruta III (50/1) — TERENY I OBSZARY GÓRNICZE (WG WYKAZU ZAM. W TEKŚCIE STUDIUM- UWARUNKOWANIA)
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 0,5 %
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%
- OBSZAR BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA RZEKI JEGRZNI LEGI O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 5%
- TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SKARP LUB ZBOCZY

III. ŚRODOWISKO KULTUROWE - OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

1. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ UKŁADU URBANISTYCZNEGO MIASTA
- B — STREFA OCHRONY CZĘŚCIOWEJ - B
- K — STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ OTULINY - K
- E — STREFA OCHRONY EKSPOZYCJI - E
- OBIEKTY UJĘTE W REJESTRZE ZABYTKÓW

2.OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU LUB EWIDENCJI ZABYTKÓW

- ZABYTKOWY CMENTARZ
- ZABYTKOWY KOŚCIÓŁ
- ZABYTKOWY MŁYN
- ZABYTKOWE OBIEKTY I BUDYNKI
- ZABYTKOWA ALEJA DRZEW, PARK
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

IV. KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. KOMUNIKACJA

KATEGORIE DRÓG

- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE, POZOSTAŁE WAŻNIEJSZE DROGI
- OBWODNICA MIASTA OLECKA W CIĄGU DROGI KRAJOWEJ NR 65
- GŁÓWNE WĘZŁY KOMUNIKACYJNE
- WIADUKTY, PRZEJŚCIA PIESZO - JEZDNE
- LINIE KOLEJOWE
- TERENY ZAMKNIĘTE - KOLEI

KLASY I NUMERY DRÓG

- 65GP — DROGI KLASY GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO
- KDG — DROGI KLASY GŁÓWNEJ
- KDZ — DROGI KLASY ZBIORCZEJ
- KDL — DROGI KLASY LOKALNEJ
- KDD — DROGI KLASY DOJAZDOWEJ

2. SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK KAJAKOWY

SZLAKI PIESZO - ROWEROWE

- LOKALNY SZLAK FIOLETOWO - CZERWONY NAD JEZIORO GARBAŚ PRZYGRANICZNYMI ŚCIEŻKAMI DO BOBROWYCH ŻEREMI
- LOKALNY SZLAK ZIELONY TĘCZĄ PIĘTNASTU JEZIOR WOKÓŁ SUDAWSKIEJ WAROWNI
- LOKALNY SZLAK ZIELONO - CZERWONY NAD JEZIORO KRZYWE - PO WYSOKICH BRZEGACH JEZIOR I JARÓW
- LOKALNY SZLAK NIEBIESKI DOLINĄ LEGI - Z NURTEM PRACOWITEJ RZEKI
- LOKALNY SZLAK CZERWONY KU DOLINIE ROSPUDY - SZLAKAMI PRZEMYTNIKÓW
- LOKALNY SZLAK FIOLETOWY NA SZESKĄ GÓRĘ - FILAR MAZURSKIEGO ŚWIATA
- MIĘDZYREGIONALNY SZLAK PIESZO-ROWEROWY
- ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA PIESZO - ROWEROWA WOKÓŁ JEZIORA OLECKO WIELKIE WIEWIÓRCZA ŚCIEŻKA

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- IT — TERENY OBSŁUGI TECHNICZNEJ MIASTA I GMINY
- WN 110 kV — ISTNIEJĄCE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE WN 110 kV WRAZ ZE STREFĄ OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA
- WN 110 kV — PROJEKTOWANY WARIANT PRZEBIEGU LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ WN 110 kV ZE STACJI GPZ - OLECKO DO STACJI GPZ - GOŁDAP
- GPZ OLECKO — GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA
- GŁÓWNE UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH
- STACJA UZDATNIANIA WODY
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- STACJA REDUKCYJNO - POMIAROWA GAZU
- DN 300 — PLANOWANY GAZOCIĄG MAGISTRALNY WYSOKIEGO CIŚNIENIA DN 300
- STREFA ODDZIAŁYWANIA ISTNIEJĄCYCH ELEKTROWNI WIATROWYCH (ODLEGŁOŚĆ 10 - KROTNEJ WYS. ELEKTROWNI WIATROWEJ STOSOWNIE DO USTAWY O INWESTYCJACH W ZAKRESIE ELEKTRWONI WIATROWYCH (Dz.U. z 2016 r. poz. 961)

V. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW:

TERENY ISTNIEJĄCEJ I PLANOWANEJ ZABUDOWY

- C — TERENY ZURBANIZOWANE TWORZĄCE CENTRUM MIASTA
- MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z TOWARZYSZĄCYMI USŁUGAMI
- MN — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MU — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ
- UM — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ Z DOPUSZCZENIEM FUNKCJI MIESZKALNEJ
- Up — TERENY USŁUG PUBLICZNYCH, USŁUG SAKRALNYCH I OŚWIATY
- U — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- U/ZP — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ W ZIELENI
- US — TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI
- UT — TERENY KONCENTRACJI I ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWYCH I OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
- P — TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ, W TYM MAGAZYNÓW I SKŁADÓW
- PU — TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ
- UP — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWO - PRODUKCYJNEJ
- MN,U,ZP — TERENY ROZWOJOWE PLANOWANEJ ZABUDOWY O FUNKCJI MIESZKALNEJ, USŁUGOWEJ I ZIELENI URZĄDZONEJ
- MN — TERENY ROZWOJOWE PLANOWANEJ ZABUDOWY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MNe — TERENY ROZWOJOWE ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ EKSTENSYWNEJ
- MN,MW — TERENY ROZWOJOWE PLANOWANEJ ZABUDOWY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I JEDNORODZINNEJ
- IU — TERENY PLANOWANEJ ZABUDOWY USŁUGOWEJ W KIERUNKU ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ O OGRANICZONYM STOPNIU UCIĄŻLIWOŚCI
- MU — TERENY PLANOWANEJ ZABUDOWY W KIERUNKU ROZWOJU FUNKCJI MIESZKALNO - USŁUGOWEJ STOPNIA PODSTAWOWEGO
- PEI — TERENY ROZWOJOWE EKSPLOATACJI UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH
- TERENY W STRUKTURZE MIEJSKIEJ WOLNE OD ZABUDOWY (użytki rolne)
- RU — TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNICZO - OGRODNICZEJ
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH
- ZD — TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
- ZC — TERENY CMENTARZY
- ZL — TERENY ZALESIONE I DOLESIENIA
- ZP — TERENY ISTNIEJĄCEJ I PLANOWANEJ ZIELENI PUBLICZNEJ - URZĄDZONEJ I NATURALNEJ
- ZI — TERENY ISTNIEJĄCEJ I PLANOWANEJ ZIELENI IZOLACYJNEJ

VI. DODATKOWE USTALENIA:

- MOSTY
- PIESZO-ROWEROWE PRZEJAZDY PRZEZ TERENY KOLEJOWE
- GŁÓWNE WYJŚCIA I POŁĄCZENIA Z JEZIOREM
- DRUGORZĘDNE POŁĄCZENIA Z JEZIOREM
- PROPONOWANE KIERUNKI ROZWOJU CIĄGÓW PIESZO - ROWEROWYCH
- PROPONOWANE LOKALIZACJE WĘZŁÓW AKTYWNOŚCI W ZIELENI URZADZONEJ
- KIERUNEK PRZEWIETRZANIA MIASTA
- PROJEKTOWANY KANAŁ WODNY ŁĄCZĄCY DWA JEZIORA - JEZ. OLECKIE WIELKIE Z JEZ. OLECKIE MAŁE
- UKŁAD PRZESTRZENNY STAREGO RYNKU
- ŁĄCZNIK FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNY RYNKU Z AL. LIPOWĄ
- PREDYSPONOWANY OBSZAR LOKALIZACJI ZESPOŁU OGNIW FOTOWOLTAICZNYCH (STREFA ODDZIAŁYWANIA URZĄDZEŃ W GRANICACH WSKAZANEGO OBSZARU)

VII. SYMBOLE UZUPEŁNIAJĄCE POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA

- HOTEL
- URZĄD
- KOŚCIÓŁ
- SZPITAL, PRZYCHODNIA
- POCZTA
- POLICJA
- SZKOŁA
- STRAŻ POŻARNA
- PRZYSTAŃ WODNA
- AMFITEATR
- PLAC MIEJSKI
- GASTRONOMIA
- BANK
- DWORZEC AUTOBUSOWY
- DWORZEC KOLEJOWY
- STACJA BENZYNOWA
- PUNKT WIDOKOWY
- KINO
- PLAŻA, KĄPIELISKO
- OŚRODEK WYPOCZYNKOWY
- TARGOWICA
- HALA SPORTOWA

VIII. POLITYKA PRZESTRZENNA

- 1 2 3 4 — OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- OBSZARY WSKAZANE DO PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI I REKULTYWACJI - KIERUNEK OKREŚLONY KOLOREM PRZEZNACZENIA TERENU
- OBIEKT HANDLOWY WIELKOPOWIERZCHNIOWY O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2
- a. b. c. d. — OBSZARY PLANOWANYCH PRZESTRZENI PUBLICZNYCH (ZBLIŻENIA NA RYC. W TEKŚCIE STUDIUM)
- GRANICE OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

ZAŁĄCZNIK NR 5
DO UCHWAŁY NR .....
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU
Z DNIA ....R.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY OLECKO

KIERUNKI ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

SKALA 1 : 15 000

N

200 100 0 200 400 600 800 1000 m

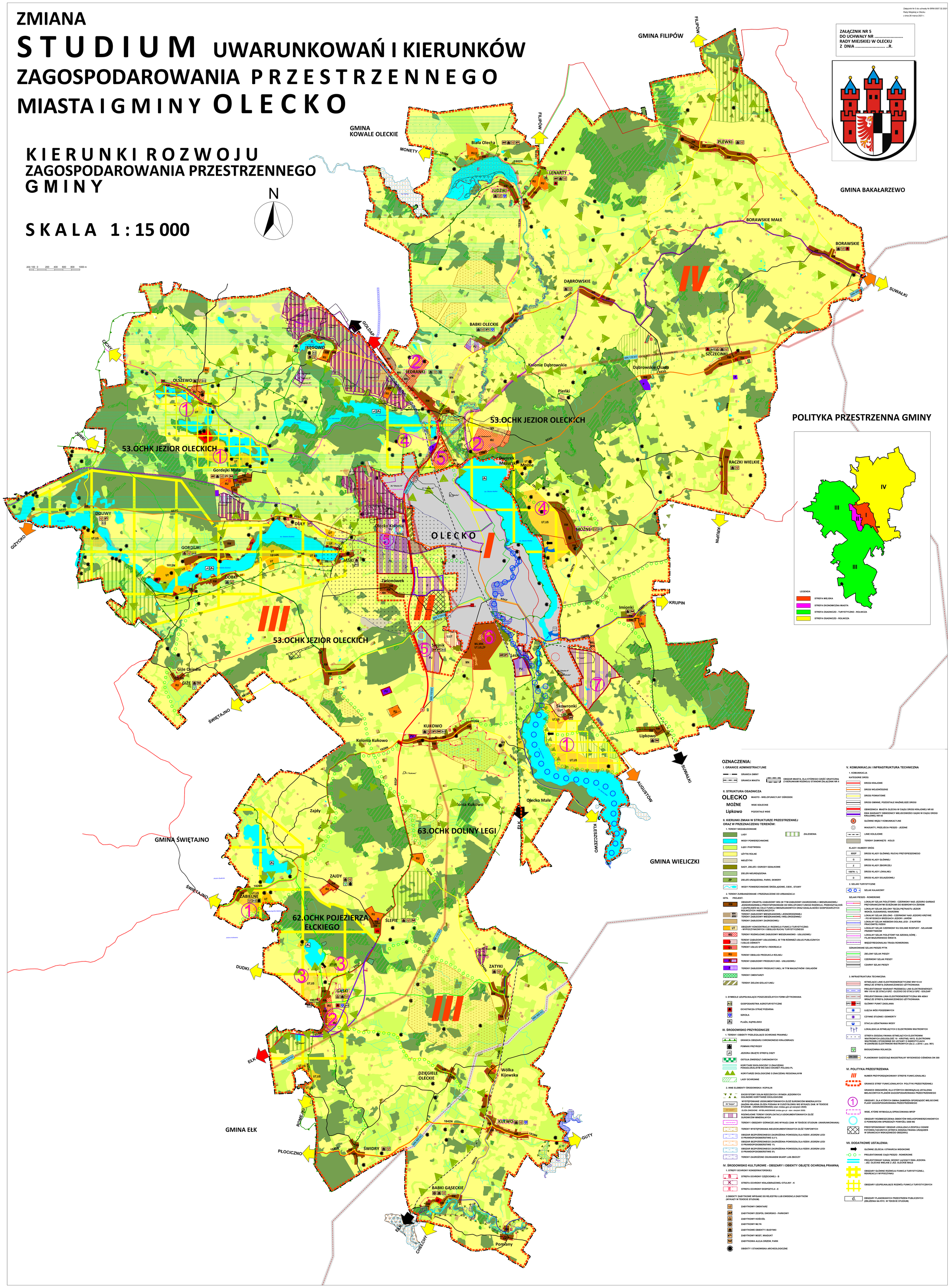

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Rada Miejska w Olecku przyjmuje następujące rozstrzygnięcie w sprawie rozpatrzenia uwag.

W wyniku wyłożenia do publicznego wglądu w dniach od 28 grudnia 2020 r. do 8 lutego 2021 r., w ustawowym terminie tj. do dnia 1 marca 2021 r., wpłynęła 1 uwaga, która nie została uwzględniona przez Burmistrza Olecka:

Podmiot wnoszący uwagę: Stocznia Jachtowa Delphia Sp. z o.o. z siedzibą w Olecku

Treść uwagi: „W nawiązaniu do wyłożonego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, proszę o uwzględnienie poniższych uwag:

1. Zmiana funkcji terenu przy ul. Przemysłowej należącej do stoczni Jachtowej Delphia Sp. z o.o. (działki nr 1302/3, 1301/4, 1302/4, 1301/3) z usługowej U na produkcyjno – usługową PU.

Powyższe zmiany są niezbędne w celu wyeliminowania ograniczeń w użytkowaniu i rozporządzaniu nieruchomościami stanowiącymi własność oraz planami inwestycyjnymi Stoczni jachtowej Delphia w Olecku.”

Uzasadnienie nieuwzględnienia uwagi: uwaga nie dotyczy zmian wprowadzanych do Studium w zakresie ustalonym uchwałą intencyjną Rady Miejskiej w Olecku Nr ORN.0007.26.2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko oraz uchwałą Nr BRM.0007.78.2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie udokumentowanych złóż, terenów górniczych, oraz aktualizacji obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. Należy dodać, że przedmiotowe działki są objęte ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który stanowi akt prawa miejscowego. Ewentualne zmiany ustaleń tego planu mogą być wprowadzone na podstawie uzasadnionych wniosków właścicieli terenu objętego planem. Rozpatrzenie wniosków nastąpi na podstawie sporządzonej analizy zasadności przystąpienia do tej zmiany, w wyniku podjętej uchwały intencyjnej Rady Miejskiej w Olecku w sprawie przystąpienia do zmiany planu oraz zgodności z ustaleniami Studium.

W związku z powyższym w obecnej procedurze zmiany Studium mogą być rozpatrywane tylko te uwagi, które dotyczą wprowadzonych w jej trakcie zmian do Studium. Niniejsza uwaga Stoczni Jachtowej Delphia, nie dotyczy tych zmian więc zostaje uznana za niezasadną.

Rozstrzygnięcie: uwaga nieuwzględniona.

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr BRM.0007.32.2021
Rady Miejskiej w Olecku
z dnia 26 marca 2021 r.
Zalacznik7.xml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące załącznik w postaci cyfrowej do uchwały